

6/96

Svet

KOMP.JUTERA

CENA 10 DINARA

CeDeTEKA:

Music Central '96

Olympic Gold

The Lion King Activity Centar

McKenzie & Co.

Prva igra za devojčice

Digitalna fotografija

Genius PageScan-SP,
Stingray 8522 10x CD,
multimedijalno kućiste...

CleanSweep 95,
Visual FoxPro 3.0,
Organizator informacija...

YU ISSN 0352-5031

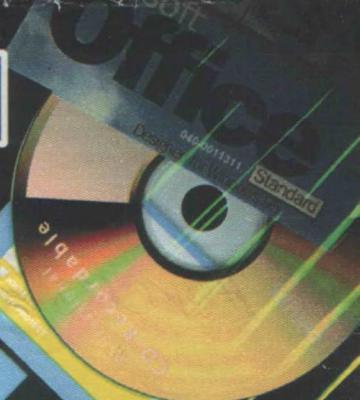
9 770352 503009

150 DEN, 300 SIT, 6,80 DEM,
56 ATS, 6,80 CHF, 35 SEK

RACUNARI

486

pentium PROCESSOR

CASIO
digitalni adresari

ŠTAMPAC

EPSON

HEWLET
PACKARD

Computer

Dream

Design by New Inspiration

SHOP: Nemanjina 4, Beograd, OFFICE: Đorđa Jovanovića 9,
Tel/Fax: 011/3226-303 3226-323 3224-221

Uređuje TIHOMIR STANČEVIĆ

Iomega Jaz drajv

Pre par meseci smo pisali o „Iomeginom“ Zip magnetnooptičkom draju sa izmenjivim diskovima kapaciteta 100 MB. Sada se na tržištu pojavio njegov jači brat sa 1 GB po disku sa nazivom Jaz. Na diskovima tog kapaciteta može se smestiti oko 1,7 časova 16-bitnog audio zapisa ili jedan kompletan MPEG film. Na računaru se povezuje pomoću SCSI interfejsa, što mu omogućuje transfer od 10 Mb/s u fisiiranom režimu i 6 Mb/s pri normalnom radu. „Iomega“ poseduje ekskluzivan ugovor sa „Amblin Imagining“ kompanijom u vlasništvu Stivena Spilberga (Steven Spielberg). Svaka slika koju kompanija radi troši

oko 1 MB prostora na hard disku, tako da im prosečna animacija od 25 fps (frames per second) oduzme dosta prostora. Korišćenjem „Zip“ drajova i u novije vreme „Jaz“ generacije, dosta štede na prostoru za tako obezbeđuju kvalitetniji rad, kao i adekvatnu reklamu „Iomega“. U slučaju da se bavite poslom vezanim za animaciju, Jaz sistemi su idealno rešenje i cene su im manjo od većine hard diskova slične veličine. Cena internog draja je 470 funti, eksternog 530 funti, a cena diska (keritžda) je 100 funti po komadu. (bb)

Mali je i jednostavan, staje na dlan, a priklujuće se na PC. U pitanju je novi organizator firme „US Robotics“ po imenu PILOT. Ima svoju internu memoriju, ali može koristiti i eksternu - hard disk desktop računara. Ono što ga posebno izdvaja je to što je kompatibilan sa „velikim“ organizatorima, kao što su Sidekick, Schedule+ i Now-Update.

Trenutna cena ovog uređaja je 300 dolara, a za detalje možete na Internetu pogledati URL: <http://www.usr.com/palm/mm>

Photogenics 2 na CD-ROM-u

Najbolje grafičko ostvarenje 1995. godine prema stranim časopisima, Photogenics firme „Almathera“ dobio je nedugo čekani nastavak. Novi atributi koji su dodati programu neće ugroziti njegovu jednostavnost pri radu i pružiti korisniku nove funkcije. Uvođenje Amiga Rex (ARex) jezika omogućava direktno povezivanje Photogenica 2 sa Lightwaveom 3D, kao i pravljenje makroa. Standardni IFF fajlovi animacija se mogu učitati i snimiti, i širok dijapazon novih efekata je sadržan u programu. Novi 32-bitni generator pozadina može vašim slikama stvoriti jedinstvene teksture koje se zajedno sa slikom mogu postaviti u virtualne bafere bez gubljenja brzine pri radu sa slikama većim od memorijskih mogućnosti vaše Amige. (bb)

Rat WWW pretraživača

Bitka za primat na tržištu između „Netscape“ i „Microsoft“ ulazi u završnu fazu. Od nedavno se na servera „Netscape“ (<http://home.netscape.com>) može skinuti beta 2 verzija Navigatora 3.0, koja ide pod imenom Atlas Preview, dok je kod „Microsoft“ (<http://www.microsoft.com/e/>) za sada moguće skinuti samo alfa verziju Internet Explorera 3.0, dok beta treba da bude na raspolaganju uskoro. Interesantno je da obe firme kopiraju jedna drugu, pa uskoro nećemo moći da razlikujemo koji je čiji pretraživač. Dok je „Netscape“ privratio neke od specifičnosti Explorera, „Microsoft“ silom prilika, ubacuje Java, freemjone i druge osobnosti Navigatora. Inače, obe firme idu na put da u njihove pretraživače budu ugrađeni moduli za 3D, Internet telefoniju, animaciju, audio i video u realnom vremenu i slično. Više jezičnosti na Internetu prida-

je se velika pažnja, tako da uskoro HTML dokument na cirilici neće biti nikakvo čudo već normalna pojava. „Microsoft“ je već izbacio dodatak za čitanje HTML stranica pisanih drugim jezicima, smen engleskog, dok Navigator ima ugrađeno dekodiranje u sebi, a Atlas Preview proširene mogućnosti dekodiranja stranica. Obe firme izbacuju i verzije na drugim jezicima. Atlas 2 koji smo koristili radi stabilnosti, ima doduše još manje, ali moduli za telefoniju pod imenom Cool Talk, gde se pored telefoniranja nalazi i Chat modul, kao i White Board na kome možete pisati ili crtati dok vaš sagovornik istovremeno to gleda, rade odlično, kao i plug-ins za 3D, audio i video. Ako „Netscape“ kao i ona sada bude izbacivao pet do šest beta verzija, onda Navigator 3.0 ne treba očekivati pre jeseni, a „Microsoft“ je onaku u zaostatku. (mb)

Ricoh RDC-1 Digital Camera

Nova „Ricohova“ digitalna kamera sa oznakom RDC-1 ne samo što zapisuje kvalitetne 24-bitne slike, već može da snima i kratke filmove. Doduše, maksimalna dužina je pet sekundi ukoliko želite 30 slika u sekundi i kvalitetan šesnaestobitni zvuk. U „Ricohu“ kažu da je to sasvim dovoljno za većinu specifičnih primena. Za razliku od ostalih digitalnih kamera ko-

Broj 141, jun 1996.

Cena 10 dinara

Glavni i odgovorni urednik

Zoran Mošorinski

Direktor

Hadži Dragan Antić

Izdaje N.P. "POLITIKA" d.o.o.
11000 Beograd, Makedonska 29

Stampa grafička preduzeće

"Stamparja Politika"

Predsednik Kompanije "Politika", v.d.

Tomic Račević

Urednici redakcijski kollegijum:

Tihomir Stančević

Nenad Vasović

Emin Smajlić

Urednici rubrika:

Gladimir Joksimović

Goran Krmanović

Slobodan Macedonić

Vojislav Mihalović

Likovno-grafička oprema:

Rina Marjanović

Brankica Radić

Marketing; sekretar redakcije:

Nataša Uskoković

Ilustracije:

Predrag Miličević

Dopisnici:

Branislav Andelić (SAD)

Miomir Besarić (Svajcarska)

Aleksandar Petrović (Kanada)

Stručni saradnici:

Aleksandar Veljković, Đorđe Vučović,

Dušan Dincarić, Branko Jeković, Relja Jović,

Đorđe Kosovac, Dalibor Lanik,

Marko Milirojević, Josip Modli, Ivan

Obrorjević, Vladimir Orovčić, Slobodan

Popović, Momir Radić, Samir Ribić,

Duško Šavić, Nikola Stojanović,

Aleksander Švarnwick, Dušan Stojčević,

Branislav Tomic

Tehnički saradnici:

Srdan Bučkić, Dejan Filipović

Telefoni redakcije:

011/ 392 0559 (direktn)

392 4191, lokal 369

Fax: 392 0552

BBS: 392 9148 (14400 bps, V42bis)

(SysOp: Vojislav Mihalović)

Preplata na "Svet zemlju": tromesecna

27,00 din, šestomesecna 54,00 din.

Uplate se vrši na žiro-račun broj:

40801-603-3-42104, uz obaveznu

naznaku: N.P. "Politika", preplata na list

"Svet kompjutera". Poslati uplatnicu i

punu adresu.

Preplata za inozemstvo:

polugodišnja - vozom:

20 DEM

ili protivrednost ostalih valuta.

polugodišnja - avionom:

30 DEM

I grupa - Evropa

36 DEM

II grupa - Bliski istok

37 DEM

III grupa - Afrika-Azija

39 DEM

IV grupa - Amerika-Kanada

41 DEM

V grupa - Daleki istok

42 DEM

VI grupa - Južna Amerika

43 DEM

VII grupa - Australija

46 DEM

ili protivrednost ostalih valuta.

Uplate se vrši preko Deutsche Bank AG

Frankfurt/M na račun Komercijalne banke AD, Beograd broj 9359662, u protivrednosti valute USD ili DEM u konst.

N.P. "Politika" - Beograd, delevni račun broj: 70400-6995986 koji se vodi kod Komercijalne banke AD - Beograd. Kod uplate obavezno navedi: Svet kompjuter.

Kopiju uplate obavezno poslati na tel./fax preplata službe: +381 11 322

8776 ili adresu: "Politika" - preplata,

29. Novembra 24/1, 11000 Beograd.

Rukopis, crteže i fotografije ne

vraćamo

Internet PC

Sledeća generacija ili sledeća glupost? U poslednje vreme u svetu su veliki hit računari po ceni od 500 dollara namenjeni isključivo Internetu. Predstavnici firme koje ih proizvode nazivaju ih korakom napred, ali ih novinari i napredniji korisnici nazivaju korakom nazad od samostalnog i nezavisnog PC računara do mrežnog terminala. Komentari iz IBM-a, koji se takođe uključio u trku se svode na to da će jednostavnost korišćenja Internet PC-a biti presudna za ekspanziju novog tržišta. Korisnici neće biti uskraćeni ni što, štavši, za manje para će moći da dobiju više. Bar tako kažu predstavnici IBM-a. Vreme će pokazati da li je tako. Druga osnovna ideja kojom su se autori ovih računara nosili je da ta, ma koliko jeftine bile PC komponente, cena dobrog računara za upotrebu na mreži ne može biti manja od 1200 dollara. Ovo je, ipak, previša novca za prosečnog kupca. Takođe, teško da će PC biti jutnjini jer svaki zahteva sopstveni procesor, sopstvenu memoriju i razne periferne uređaje. Sa druge strane, Internet PC je znatno jednostavniji. Potreban mu je prosečan 80x86 procesor (80486 je ipak minimum - prim. aut.), mala količina RAM memorije, tastatura, miš i to je to. Kao monitor se može koristiti obični televizor ili jutnj LCD ekran. Takođe, ukoliko niste baš u prijateljskim odnosima sa tastaturom, ona se lako može zameniti malo kompleksnijim daljinjskim upravljačem, nalik na

cije danas u suštini rade po tom principu. Nije važno koji je računar u pitanju. Na većini računara sve izgleda isto, a pojavom jezika Java (potpisano od strane "Sun Microsystems" - prim. aut.) klijent ima mogućnost da, opet nezavisno od mašine, izvrši slične aplikacije. U ovakvom scenariju, "Microsoft" bi verovatno bio veliki gubitnik.

Pojavu prvih Internet PC-a najavilo je više velikih firmi. Među njima već pomenuti IBM, zatim "Sun Microsystems", "Oracle" i nekoliko (za sad) ne toliko poznatih firmi koji štete su "Teknema", "Wyse", "Bandai", itd. Za sada takvi projekti postoje samo „na papiru”, tj. svi pričaju o tome, ali in još nema u prodaji. Ono što je zajedničko za sve ove računare je da u sebi imaju ili „Intelove“ procesore prerađene tako da direktno (!?) izvršavaju Java applete ili RISC procesore, takođe prilagođene tom jeziku. Izgleda da je „Sun“ opte u igri i to naveliko. Pored ovih osobina, interesantan je i projekat firmе „Wyse“ koji omogućava da putem male radne stanice na serveru izvršavate Windows 3.x i Windows NT programe, a da potpuni prikaz bude tu kod vas. Jako interesantna konцепcija... ali šta će na to reći „Microsoft“? (mm)

Stiže Digital Video Disc

Standard pod imenom Digital Video Disc počinje svoj komercijalni život. Ozvu utesen "Toshiba" najavljuje prvi DVD plejer, a "Time-Warner" će izbaciti 250 svojih filmova u DVD formatu. Do kraja godine uključiće se i drugi proizvođači a pojaviće se i kompjuterski DVD-ROM drajvovi i naslovi ostalih filmažija.

Iako trenutna implementacija DVD standarda nije premašila četvorostruku brzinu CD-ROM drajvova, količina podataka koja se može upisati na jedan DVD je više nego impozantna - 4,5 GB! Koristi se potpuno nova optička tehnologija za pristup diskovima koja se više ne bazira na čitanju zvuka, već na čitanju MPEG-2 kodirane slike i šestokanalnog zvuka (pošto su za ste-

re zvuk potreblja dva kanala, moći će da se izdaju troječni nahišinhranivani filmovi). Predviđeni kapacitet od 4,5 GB omogućava smeštanje kompletнog filma u trajanju od 133 minuta, što je dovoljno za većinu ostvarenja sedme umetnosti. Što se tiče brzine koja još uvek nije na zavodnom nivou, radi se na tome da se postigne čitanje podataka brzinom od 1,3 MB/sec („devetostruka brzina“), što je jednako brzini starijih hard diskova. Dimenzije diska ostaju iste i zadržana je kompatibilnost sa prethodnim standardom, odnosno moguće je puštanje postojećih audio, CD-ROM i Photo-PC diskova. (mm)

Informacije za rubriku "Hard/Soft scena" dobili smo od proizvođača i njihovih zastupnika ili su prenesene iz strane štampe. Objavljeni podaci najčešće nisu pod nadesku iskustva. Ukoliko niste navedeni adresi i telefon za dodatne informacije znaci da njima ne raspolažete. Spremni smo da objavimo informacije i o vašem proizvodu. Pošaljite nam kompletne podatke (tehnike informacije, cena i uslovi prodaje i adresu, fax i telefon na kojem se može dobiti više informacija. Naša adresa: Svet kompjutera, Hard/Soft scena, Makedonska 31, Beograd.

VIS corp. podržava Amigu?

Glavni direktor softvera američke VIS korporacije (novi vlasnik „Amiga Technologies“) Karl Sassenret (Carl Sassenrath) izjavio je da planira razvoj Amige u budućnosti i u potpunosti podržava „Mind-Walker“ projekat koji treba da se pojavi na tržištu početkom jeseni. Prema rečima **Villama Baka** (William Buck, na slici), direktora VIS-a, u planu korporacije je i razvoj novih modela Amiga sa potpuno novim hardverskim uređenjem. Nov model za sada ima radni naziv AM-R6xx. Svi grafički čipovi će biti promjenjeni i procesor će biti iz PowerPC serije. (bb)

Brže veze - veće zagrušenje (?)

Na okruglom stolu „Technologija za 21. vek“, održanom u Los Andelesu, između ostalog je došlo i naizgled paradoksalno zaključak da će povećanje propusne moći kanala koji povezuju računare na Internetu samo dovesti do većeg zagrušenja koje će rezultirati kolapsom (meltdown) čitave mreže. U pripremi je tehnologija kojom će standardne telefonske parnice moći da propuštaju i do 1,5 Mbit/s, neki rešenje vide i u direktnoj satelitskoj vezi (Direct Broadcast Satellites), ali se smatra da je neophodna kontrola toka podataka i veća samodisciplina čvorova na mreži i njihovih korisnika kako bi se došlo do trajnog rešenja. Prostite rečeno, porast appetita negde mora i da se zaustavi. (sp)

Svi se složili

Intel i „Microsoft“ će u toku godine uvesti novi standard za prenos slike, zvuka i podataka na Internetu. Preko 100 vodećih kompanija najavilo je da će pratiti ovaj standard. (dk)

Microsoftovi Internet planovi

Većina novosti koje u poslednje vreme stižu iz kuće „Microsoft“ govori da se kod njih ogledno sve vrati oko Interneta. „Microsoft“ ubrzano radi na ActiveX tehnologiji (ranije OCX-OLE controls) koja treba da HTML stranicama da više dinamike i omogući različiti ponudu preko WWW (čitaj nove mogućnosti zarade). Uz ovo, važan činilac je i Direct3D API koji treba da omogući 3D grafiku, igre i slično u realnom vremenu za Windows 95, NT i Internet. DirectX se može već instalirati kao dodatak za Windows 95 i testirati putem igara. Sve ovo „Microsoft“ daje besplatno na jednom CD-ROM-u. Eto, konačno je postalo moguće igратi se

pod Windowsom 95, a sve to pri brzinama i grafikom mogućem do sada jedino pod DOS-om. Sve ovo prati savršen stereo zvuk.

Uz ovo „Microsoft“ je sklopio ugovore sa „CompuServerom“ i „America Online“ (AOL), da njegov WWW pretraživač Internet Explorer bude sastavljen deo njihovih klijentata. Sa AOL su otisli i korak dalje pa će u novim verzijama Windowsa 95 i NT-a AOL klijent biti sastavljen deo OS-a. Pored ovih većih aplikacija, „Microsoft“ je izbacio gomilu sličnih aplikacija za MS Office proizvode koji im daju funkcije korišćenja pomenuvih Internet aplikacija. Da pomenerimo još Visual Basic Script (pandan „Netscapeom“ Live Script), Internet Studio i Front Page (aplikacije za kreiranje WWW stranica), kao i mogućnost korišćenja True Type fontova u HTML dokumentima (vide se jedino sa Internet Explorerom). (mb)

Alladin dobija novog vlasnika

Firma „Nova Design“, poznata po Image FX-u, zvanično je postala vlasnik softverskog paketa za animaciju, 3D modeliranje i rendering pod nazivom Alladin 4D, kupljene od firme „Adspec Programming“. Nova verzija (5.0) primarnog paketa „Nova Designa“ očekuje se u drugoj polovini ove godine sa bitnim poboljšanjima i novim izgledom programa. (bb)

Ljubiteljima Hi-Fi uređaja ime „Nakamichi“ je dobro poznato i veoma cenjeno. Ovaj proizvođač je nedavno napravio prvi izlet u kompjutersku tehniku višestrukim CD čitačem, a sada predstavlja kvalitetni multimedijalni zvučnički komplet. Duboki tonovi prepušteni su jednom neusmernom sub-wooferu uredaju, a za srednje i visoke tone i

kompletni stereo ugodaj zaduženi su magnetno-kloppljeni zvučnici koji se mogu pričvrstiti na monitor ili držati na sopstvenim postoljima.

Komplet je na raspolaganju u beloj i crnoj boji. (ts)

Nakamichi SP-3d

U OVOM BROJU

NA LICU MESTA

Datum '96.	10
Compaq u Beogradu	11
Beotel.net	11
Sajam tehnike	14
AKTUELNOSTI	

Amiga Walker

TEHNOLOGIJE	18
-------------	----

Digitalna fotografija

UPS (neprekidno napajanje)	19
----------------------------	----

CeDEKA

The Lion King	12
Activity Center	12
Music Central 96	13
MS Julia Child	13
Olympic Gold	13

TEST DRIVE

Genius ColorPage-SP	20
Genius EasyScroll Mouse	21
Seagate 1280MB	21
Stingray 8522 10x CD	22
Multimedijalno kućište	22
US Robotics Sportster VI (28.8 i 14.4)	23
Genius NewSketch	23
1212HR	23
Cirrus Logic CL-54M40	24

TEST RUN

Organizator informacija	25
Quaterdeck	
CleanSweep 95	26
Microsoft Visual	
Fox Pro 3.0	26

QuarkXPress 3.32

vs PageMaker 6.0

KeyCAD 7.5	28
Amiga:	

Pro Tracker 3.5

Smodem

Phonebill 3.3d

Modem (3)	30
IZLOG	

Laserski štampači

Vaš prvi kompjuter

VO PORT

OGLASI

SVET IGARA

31

31

32

34

71

SC4133pci

RAM 4Mb, 256Kb KEŠ
FD 1.44Mb
HD 1.3Gb, KONTROLER PCI IDE
VIDEO PCI SVGA 1Mb
14" SVGA KOLOR LOW RAD.
MINI TOWER, TASTATURA, MIŠ

**486DX5
133 MHz 1540**

SC5100pci

RAM 8Mb, 256Kb KEŠ
FD 1.44Mb
HD 1.3Gb, KONTROLER PCI IDE
VIDEO PCI SVGA 1Mb
14" SVGA KOLOR LOW RAD.
MINI TOWER, TASTATURA, MIŠ

**Pentium
100 MHz 1940**

SC5150pci

RAM 8Mb, 256Kb KEŠ
FD 1.44Mb
HD 1.3Gb, KONTROLER PCI IDE
VIDEO PCI SVGA 1Mb
14" SVGA KOLOR LOW RAD.
MINI TOWER, TASTATURA, MIŠ

**Pentium
150 MHz 2390**

SC6200pci

RAM 8Mb, 256Kb KEŠ
FD 1.44Mb
HD 1.3Gb, KONTROLER PCI IDE
VIDEO PCI SVGA 1Mb
14" SVGA KOLOR LOW RAD.
MINI TOWER, TASTATURA, MIŠ

**Pro686
200 MHz 2940**

GENIUS ŠUTLIC & Mikrodizajn

DISKOVI	HARD DISK IDE 1.3 Gb / 1.6 Gb	390 / 490
	HARD DISK SCSI 2.1Gb / 4.3 Gb 9ms	1190 / 2090
	FD 1.2Mb / FD 1.44Mb	80 / 55
	CD 4xSPEED IDE / 6xSPEED	140 / 210

KARTICE	PCI FAST SCSI ADAPTEC 2940 / BUS LOGIC	440 / 330
	ETHERNET NE2000 / PCI NE32	60 / 150
	ETHERNET PRINT SERVER	340
	INT. FAX MODEM VOICE 14400 MNP5	140
	SOUND BLASTER 16bit / 44kHz STEREO	100
	AKTIVNI ZVUČNICI 80W / 120W	85 / 110

Distributer proizvoda

SVGA	SVGA 14" 1024x768 MONO / KOLOR, LOW RAD.	200 / 470
	SVGA 15A" 1280x1024 BRILLIANCE	800
	SVGA 17" 1600x1280 / 17A BRILLIANCE	1550 / 1900
	SVGA 21" 1600x1280 TOPFLY, LOW RAD., F.S.	3900
	VIDEO PCI 1Mb / S3 TRIO 64, 868 - 2Mb	100 / 220
	VIDEO BLASTER MPEG, 1Mb	490

PLOČE	PCI 486 DX5-133MHz, 256Mb, EIDE +I/O	290
	PCI 586 PENTIUM TRITON, INTEL 100MHz, 256Mb, EIDE +I/O	590
	PCI 586 PENTIUM TRITON, INTEL 150MHz, 256Mb, EIDE +I/O	1040
	PCI Pro686, INTEL 200MHz, 256Mb, EIDE +I/O	1540

Garancija dve godine

ŠTAMPACI	LASER HP 5L / 5P 600x600	990 / 1860
	LASER HP 4+ 600x600	2990
	A4 EPSON STYLUS 820 / STYLUS COLOR	500 / 790
	A3 EPSON STYLUS COLOR XL PRO	2390
	A4 EPSON LX-300 / LQ-100 / LQ-570 - 24 PINA	300 / 330 / 700
	A3 EPSON FX-1170 / LQ-1070 - 24 PINA	810 / 990

Devet godina sa vama

RAZNO	MEMORIJE 64bit SIMM 4Mb / 8Mb / 16Mb	85 / 170 / 360
	MINI TOWER 200W / TASTATURA YU,US	80 / 40
	GRAFIČKI TABLET GENIUS 12x12 / 12x18	440 / 640
	MIŠ GENIUS (izbior modela: optički, bežični)	20 do 100
	SKENER GENIUS 800 dpi KOLOR, RUČNI	360
	SKENER GENIUS A4 COLOR PAGE SP (MICROTEK)	1190

**Kosovska 32/I, 11000 Beograd
Tel: 011/332-607, fax: 011/345-126**

Compaq 120 MB super flopi

Nekoliko postojećih izmenljivih diskova kapaciteta 100 i više megabajta koji bi trebalo da zamene sadašnje diskete, kao što su „Syquest“ EZ-135 i „Iomega“ ZIP drav, uskoro dobiju rivala iz „Compaqa“. Ova firma najavljuje jedinicu koja će koristiti specijalne 3M-ove diskete od 120 MB. Iako se pojavljuje sa priličnim zakašnjenjem u odnosu na konkurenčiju, Compaqov drav ima jednu bitnu prednost - može da čita postojeće 3,5-inčne diskete. (ts)

HP NetBeamIR

Firma „Hewlett-Packard“ je na tržište izbacila nov uređaj koji služi za povezivanje PC-a u LAN (Local Area Network). Ovaj uređaj se zove *NetBeamIR* (sa već popularnim imenom *Net Beamer*) i košta 289 dolaru. Izgleda je i veličine kao one naprave što se popularno zovu radio-satovi. Na svom vrhu ima infracrveni senzor, a sa druge strane je direktno povezan u mrežu. Kada se infracrveni mlaz sa infracrvenog porta notebook računara usmeri ka prijemniku, uređaji se međusobno povezuju. Računar je uspešno povezan u mrežu bez gomile kablova koji se motaju oko nogu.

Ovaj uređaj efektno demonstrira mogućnosti infracrvene tehnologije za koju stručnjaci predviđaju nagli uspon ove godine. *NetBeamIR* radi sa svakim računarcem opremljenim sa IRDA kompatibilnim portom i Windowsom 95. Na žalost, korisnici starije verzije Windowsa ostali su bez podrške za ovaj uređaj. Softver koji omogućava rad ovog uređaja dolazi direktno iz HP-a, a i „Microsoft“ je obećao da će se naći u novom Windows 95 Service Packu. Prednost ovog uređaja je u tome što se ne moraju kupovati skupe desktop stанице za povezivanje notebook računara u mrežu, a manje je u tome što košta više nego proščni PC Card Ethernet adapter. Ta kode, nedostatak je i malo brzina. Postojeći infracrveni portovi na računarama rade brzinom od 155 kbps, dok je brzina ovog uređaja samo 4 kbps. Ukoliko vasi zanimaju detalji oko ovog uređaja, a imate pristup Internetu, bacite pogled na URL: <http://www.hp.com> (mm)

E-cash

Američka firma „DigiCash“ je razvila sistem pomoću koga bi se sve usluge na Internetu plaćale odmah i to elektronskim novcem zvanim *E-cash* (elektronska gotovina). Plaćanje se ne bi moralo vršiti unošenjem računa u banci već prenosom specifičnog koda koji se nalazi zaštićen na disku korisnika, tako da mu je nemoguće prći elektronskim putem. Korisnik *E-cash* raspolaže „novčanikom“ u kom se nalazi virtualni novac i, kao kod pravog novca, plaćanje se vrši anonimno, tj. nije kao do sada potreban unos imena korisnika računa. (Da li je ovo ruča u sistemu?) Za sada relativno malo korisnika Interneta koristi *E-cash*, ali se taj broj povećava kako sve više kompanija prima *E-cash* kao sredstvo plaćanja. (dk)

Skinuta tajna sa projekta Nashville

Posle dužeg čitanja „Microsoft“ je otkrio karte u vezi s projektom *Nashville*. Dosta polemika je izazvalo njegovo pojavljivanje pod još uvek nerazvjetinim okolnostima na Interentu u novodnoj verziji *Windows 96*, koja i kod nas može da se nabavi.

Nashville će,

prema „Microsoftu“, biti Internet add-on za *Windows 95* i *NT*. *Windows Desktop* i *Internet Explorer* su stopljeni u jedan program pod imenom *Shellview*. Preko funkcije *Site-Map* mogu svu direkcioniju da se prikažu kao WWW stranice. Novost je *Sticky Caching* koji omiljene WWW stranice permanentno kešira i koje putem funkcije *Web-Check* mogu gledati i offline. Tu se nalazi i *Content Advisor* koji sprečava vašu decu da gledaju za njih neodgovarajuće ponude na WWW. Pored toga poboljšane su i download funkcije i *Internet Shortcuts*. Termin za pojavljivanje: jesen 1996. (mb)

Zapečaćeni programi

Microsoft uvođi „digitalni potpis“ koji će omogućiti proveravanje integriteta programa koji se mogu dobiti na Internetu. Na taj način bi korisnici bili upozorenja da je određeni program na bilo koji način menjan bez autorizacije firme koja ga je napravila. Jedan od razloga za ovaj korak je i 15-milionska pijačka pomoci prepravljenih kopija *Windowsa 95*. (dk)

Apple Newton Message Pad 130

Novi model „Apple-ove“ serije ručnih računara donosi nekoliko noviteta. Koristi aktuelnu verziju operativnog sistema *Newton 2.0* sa poboljšanim mogućnostima prepoznavanja rukopisa, ima pozadinsko osvetljenje LCD ekra-

na, a sa svetom komunicira preko ugradenog infracrvenog porta i šalje i prima vašu elektronsku poštu i fax poruke preko mobilnog telefona (na slici je sa GSM mobilnim telefonom *Nokia 2110*). (ts)

Dual LCD-PC

Firma „Dual“, do sada poznata kao proizvođač notebook računara, predstavila je svoju verziju računara po sistemu „sve u jednom“. LCD-PC je računar koji u jednom kućištu sadrži TFT (*Thin Film Transistor*)

SVGA LCD ekran od 12,1 inč, Pentium na 75 MHz, 8 MB RAM-a, hard disk od 1 GB, 6X CD drav, SoundBlaster 16 kompatibilnu zvučnu karticu i par zvučnika sa posebnim napajanjem. (ts)

1024 x 768 na portablu računaru

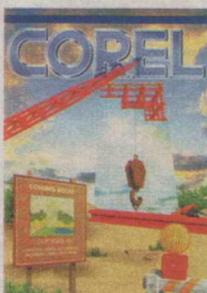
Uprkos mišljenjima da je navedena rezolucija ipak prevelika za 12-inčni ekran portabla računara, i „Toshiba“ i IBM predstavili su svoje nove modele sa takvim ekranima. Spisak komponenata više ići na listu želja za De-du Mraza nego na realnost: *Toshiba Tecra 720CDT* posjeduje Pentium na 133 MHz, 16 MB EDO RAM-a (proširovog do 144 MB), 6-brzinski CD-ROM druj, PCI sabirnicu sa EIDE kontrolerom i 64-bitnim *Chips&Technologies* 65530 grafičkim čipom opremljenim sa 2 MB video RAM-a, kao i integriranu 16-bitnu zvučnu kartu sa ugrađenim mikrofonom i stereo zvučnicima. Da stvari budu savršene, tu je i hard disk od 1,2 GB, IrDA (infracrveni) port, 28800 fax/modem i 32-bitni PC Card slot za MPEG dekoder. Pomenuti ekran prikazuje 65536 boja u maksimalnoj rezoluciji, a cijena je, naravno, prava sitnica... (sp)

Citizen Printiva 600c

Inkjet tehnologija već odavno nije takočka novost, ali se povremeno u okviru nje dešavaju mini-revolucije. Tako je „Citizen“ predstavio svoj novi štampač koji, za razliku od dosadašnjih Inkjet štampača, koristi tzv. „suvi“ metod štampe. Stvar je u tome da štampač poseduje četiri kasetice sa bojom na bazi metala (*metallic ink*), a ceo proces je gotovo identičan matričnim štampačima - svaki

red se štampa iz četiri prolaza, pri kojima jedna glava prelazi preko svake trake po jednom, ostavljajući tako trag na papiru. Maksimalna rezolucija štampe je 600 tačaka po inču, a po rečima stranih kolega, kvalitet boje nije naročito, dok se drastičan skok kvaliteta primjećuje samo kod „metalk“ boja (zlatna, srebrna itd.), što se objašnjava hemijskim sastavom mastila. Uz štampač se dobijaju i drajveri za Windows 95, a čujemo da će se uskoro pojaviti na našem tržištu, pa možete očekivati i detaljniji test. (sp)

Corel Magazine

Firma „Omray“ iz Austina u Teksasu izdaje međunarodni časopis specijalizovan za „Corelove“ softverske proizvode. Naglašeno je da časopis nije u direktnoj vezi sa softverskom kućom, već da je samo plaćena licenca za upotrebu reči „Corel“ u nazivu časopisa. Časopis najveću pažnju posvećuje upotrebi računara u dizajnu i do sada se uglavnom bavio programima iz *CorelDRAW!* paketa (*Photo-Paint*, *Dream 3D*, *OCR-Trace*...), programima *Corel Xara*, *Corel Flow* itd. Međutim, u poslednje vreme uredništvo se susreće sa velikim problemom - broj „Corelovih“ programa se rapiđe povećava a časopis, jasno, ne može da se bavi svakim od njih.

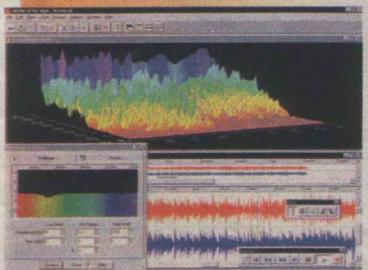
Cena primerka časopisa je 5 USD, godišnja pretplata je 40, a dvogodišnja 65 USD. Informacije o pretplati mogu se dobiti na telefon 99 1 512 219 3138 i faks 99 1 512 219 3156. (ts)

Novi Internet paket za Amigu

Čovek koji stoji iza *AmiWina* i *AmiPPP*-a Holger Kruse razvija novi TCP/IP i PPP paket u rutinu, upakovani u program koji stvara samo jedan konfiguracioni fajl olakšavajući korisnicima upotrebu. Znajući prethodne programe pomenutog autora, pretpostavlja se da će novi „Miami“ projekat doneti superiorni internet paket i prevazići *AmiTCP*. (bb)

Steinberg WaveLab

Ovaj 32-bitni program pravjen za *Windows 95* ili *NT* jedan je od najboljih paketa za procesiranje zvuka na tržištu. Posle instalacije zauzima manje od 5 MB na disku, a za rad mu je dovoljno 486 mašina sa 8 MB RAM-a, iako neke operacije nema smisla raditi sa mašinom slabijom od Pentuma sa 16 MB. Od bitnijih stvari, tu su brzo učitavanje du-

gačkih fajlova uz pomoć privremenih indeksa (*pefile*), menjanje parametara zvuka u toku reprodukcije, tj. u realnom vremenu, i neograničen broj predomišljanja (*Undo*), što je naročito korisno kod delikatnih procesa kod kojih i najmanje promena parametara rezultuje drugačijim zvukom. *Equalization* dijalog omogućava proizvoljno filtriranje zvuka, a postoje i već definisani standardni filteri, kao i mogućnost definisanja novih. Tu su i raznovrsni grafički prikazi zvuka, gde je moguće posmatrati ili odrediti opseg frekvencija ili cee spektar. Grafici mogu imati normalne ili logaritamske skale, a moguće ih je imati i više odjednom radi poređenja dva ili više zvučnih zapisova. Od zanimljivih opcija tu je i promena dužine zvučnog zapisova bez promene visine, čime se, recimo, može postići da snimljeni glas govori brže ili sporije. Korekcije visine zvuka se mogu raditi sa preciznošću od stotog dela politonu. Veoma zgodna opcija je i *Batch processing*, uz pomoć koje korisnik može definisati listu operacija koje će program izvršiti na proizvoljnom broju fajlova. Tako možete potpuno automatizovati svoj posao i pustiti računar da vrši čišćenje zvuka dok se vi bavite nečim drugim. (sp)

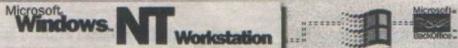
Lotus InterNotes

Od sada je poruke i dokumente kreirane u popularnom *Lotus Notes* paketu lako i brzo postaviti na WWW kao nezavisnu stranicu. *InterNotes*, program koji ovo radi, može se besplatno preuzeti sa Lotusovog WWW servera koji se nalazi na <http://www.internotes.lotus.com>. (sp)

Windows NT 4.0 pred pojavljivanjem

Ako ne bude kao sa Windowsom 95, da se sto puta najavljuje u odlaze, „Microsoftov“ Windows NT 4.0 trebalo bi da se na policama prodavnica pojavi u junu. Pre nekoliko dana imali smo priliku da probamo beta 2 verziju NT-a 4.0. Zapanjila nas je brzina kojom ovaj 32-bitni OS radi. Na Pentium mašini sa 32 MB RAM-a

radio je brže nego Windows 95. Windows NT 4.0 inače ima korišnički interfejs kao Windows 95 i na prvi pogled ih je teško razlikovati. Tek kada krenete malo da njuškate po, naprimjer, *Control Panel* vide se razlike. Pored interfejsa, NT 4.0 ima i druge module iz Windowsa 95: *Dial-Up Networking*, delimični *Plug and Play*, *Explorer*, *Exchange*, *Microsoft Network* klijent, *Internet Explorer* i drugo. Programi za Windows 95 rade bez problema na NT-u, dok će do kraja godine i driveri biti ujednačeni tako da će i taj problem biti rešen. „Microsoft“ inače planira da NT *Workstation* ponudi kao zamenu za Windows 95 tako zvaničnim „Power“ korisnicima što je, sa obzirom na njegove performanse i sve više 32-bitnih aplikacija, potpuno razumljivo. Server verzija NT-a je potpuno u Internet trenutku koji vlasti u „Microsoftu“, pa kao sastavni deo dobijate *Internet Information Server* u verziji 2.0, koji objedinjuje Web, FTP i mail server, dok vas već čekaju različiti dodatni programi za Internet, kao *Exchange Server*, *Front Page*, *SQL Server* itd. Sve u svemu prvi utisak je više nego odličan. (mb)

DBL Scan 4000

Na britanskom tržištu se pojavio mali uređaj koji nadgraduje PAL/NTSC skrin mod, inače beskoristan za regularne VGA/SVGA/Multisync monitore. Sliku će prikazivati na način na koji svaki PC prikazuje sliku i rezultujući efekat je kompletno kompatibilan sa svim Amiga programima. Izlazna slika je 24-bitna i nije jedan njen deo se gubi. (bb)

Program za testamente

Pod nazivom *WillMaker* američka firma „Nolo Press“ prodaje program koji služi za pisanje standardizovanih testamenata. Ništa posebno, reklo bi se. Ono što je interesantno vezano za ovaj program je reklama u kojoj se kaže „Don't Leave Earth Without It“ („ne napuštajte Zemlju bez njega“). (ts)

ThinkPad 560 - povratak pravog portabla

Težak samo 1800 grama, novi model iz IBM-ove ThinkPad serije predstavlja povratak filozofij pravih portabli računara koji se ne „tegle“ već nose sa sobom. I pored toga, ThinkPad 560 sadrži veliki LCD ekran (active matrix od 12,1 inč ili dual-scan od 11,3 inča) i Pentium procesor na 100, 120, a uskoro i 133 MHz. Računar je vrlo tanak i elegantan i nema ugraden disk jedinicu (priključuje se posebno). (ts)

Nokia 9000 Communicator

Communicator težine manje od 400 grama je „sandvič“ koji se, redom, sastoji od mobilnog telefona Nokia 2110, LCD ekrana rezolucije 640 x 200 sa 8 svih nijansi pored kojeg su dva cursorska i četiri funkcionalna tastera, dobre tastature, i 386 računara sa 8 MB RAM-a.

Ugrađeni softver obuhvata adresar, telefonski imenik, beležnicu, rokovnik, kalkulator, sat sa svetskim vremenskim zonama i, verovatno i ne, kompletan *World Wide Web* pretraživač. Integracija računara i telefona dovedena je do maksimuma tako da, između ostalog, računar evidentira razgovore, obavlja pozive u programirano vreme, koristi telefon (brzinom od 9600 bps) za razmenu faks-poruka, elektronske pošte i pretraživanje Internet lokacija itd. (ts)

Rezultati izgubljene bitke

Iako u IBM-u imaju podatke tačnije od ovih koji slede, izgleda da ne znaju kada da bace poškir. Za sve ove godine OS/2 je prodat u 13 miliona primeraka, od toga 6 miliona otpada na 32-bitni *Warp*, a Windows 95 je za manje od godinu dana probio 20 miliona primeraka. Sve više ljudi se piše da li se ova upornost isplati jer bitka deluje izgubljeno. (dk)

Nova kućišta iz Birostroja

Iako prosečan korisnik kućišta računara uglavnom razlikuje samo po tome da li su uspravna ili položena, ona ipak predstavljaju računar u onoj meri u kojoj karoserija predstavlja automobil. Ukoliko vam nije svjedočilo da li će vaš računar biti zapakovan u dalekoistočnu limariju ili u kvalitetno i praktično kućište sa atestiranim i pouzdanim napajanjem, razmislite o novoj seriji „Macase“ kućišta (na slici) koje uvozi firma „Birostro Beograd“. Kućišta nisu preterano skupljia od standardnih bezimenih, a razlika je kako estetske, tako i praktične prirode jer se komponente lakše instaliraju zahvaljujući praktičnom dizajnu unutrašnjosti. Za detaljnije informacije možete se obratiti direktno uvozniku. (sp)

Intel Klamath

Ovo čudno ime je radni naziv jeftinije verzije „Intelovog“ Pentium Pro procesora. *Klamath* će se pojaviti krajem ove ili početkom sledeće godine i, po rečima ljudi iz „Intel-a“, biće prilagodeniji za multimedijalne funkcije nego skuplja verzija. Tako će *Klamath* biti brži od naobjržeg Pentiuma, tj. neće usporavati pri radu sa 16-bitnim aplikacijama. Smanjenje cene je posledica uklanjanja sekundarnog keša. (dk)

**Microsoft priznaje:
Windows 95 kopira
Macov System**

Na jednom od nedavних intervjuja, Bill Gates je priznao: „Microsoft je za Windows 95 preuzeo određene funkcije iz softvera za Apple Macintosh“. Najočigledniji primeri su duža imena fajlova i Plug&Play tehnologija. Ali konkurenca između „Microsofta“ i „Apple-a“ ne postoji jer i sam „Microsoft“ razvija velike količine softvera za Macov System operativni sistem. Gates dalje priznaje da je po svojim mogućnostima Mac OS bio superiorniji nad Windowsom 3.1 i 3.11, a da je sličnost između Windowsa 95 i Mac OS-a samo posledica želja i zahteva korisnika. (dk)

Pad Atarija?

U poslednje vreme je dignuto dosta prašine oko sudbine američkog dela firme „Atari Corporation“ (ATC). Iz tog razloga, direktor finansija ovog dela „Atarija“ javno je objavio integraciju ATC-a i JTS Co., koja se do sada bavila proizvodnjom disk-drajvova za različite platforme. Udržavanje je „teško“ oko 80 miliona dolara, a JTS Co. dobija više od polovine profita u daljem poslovanju i ime kompanije. Takođe, vlasnička akcija dobijaju oko 60 posto nove kompanije. Glavni „Atarijev“ proizvod u poslednje vreme, Jaguar igrački video-sistem ubuduće će nositi etiketu JTS. Samim tim američki deo ATC-a formalno više ne postoji. (bb)

Novi CD Stephena Hawkinga

Nakon uspeha CD-ROM naslova „A Brief History of Time“, radenom po njegovoj istoimenoj knjizi, Stephen Hawking, najprominentniji fizičar našeg vremena, izdaje svoj drugi CD-ROM naslov „Life in the Universe“ koji je samostalan projekt. Novi CD će se pojaviti na tržištu u toku leta. (dk)

Sniženje Pentiuma

Iz „Intel-a“ najavljuju sniženje cena Pentium i Pentium Pro procesora. Cene Pentiuma sa nižim taktom će pasti za 20, a onih sa višim taktom za 30%. Smatra se da je ovo sniženje odgovor na naijavu „Cyrixa“ da će njihovi kloni Pentium i Pentium Pro računara koštati 15-20% manje od „Intelovog“ originala. Da li će i kako „Cyrix“ odgovoriti na ovo, videćemo. (dk)

DATUM '96
DANI TEHNOLOŠKOG UMEĆA

U beogradskom hotelu Hyatt Regency od 7. do 10. maja 1996. godine, uporedno sa sajmom tehnike, u organizaciji firme CORES (Centar za održavanje i razvoj elektronskih sistema) održana je manifestacija DATUM '96. Manifestacija je, može se reći, bila podjeljena u tri celine: Novine u hardveru i softveru, Znanja i veštine u korišćenju informacione tehnologije i Domaća softverska i hardverska rešenja.

U okviru predstavljanja novih hardverskih dostignuća, predstavljeni su nov Intelov program, APC-ova napajanja, Biostarove ploče, OKI printeri, SONY program, kao i brojne multimedijalne komponente.

Od Intelovih novih proizvoda treba istaći ATX optimizovanu matičnu ploču, koja je posle duge evolucije PC opreme končano dobila „logičan“ izgled. Naime, po ovom konceptu, pozicija procesora je ispod napajanja (gde je hlađenje najbolje), a slotovi za memoriju i kartice su postavljeni na pogodnom mestu. Konektori za LED diode, reset i sl. se nalaze na lako pristupačnoj poziciji. Istantek je i nov Intelov „zahtev“ za integratore (firme koje sklapaju računare) da se vodi računa o kvalitetu hlađenja procesora, i u skla-

(koja kreće već od 675 dem) i kvalitetu štampe (600 dpi) kao i ceni tonera (49 DEM) predstavljuje nešto novo na našem tržištu.

Koncept poslovanja „iz kuće“ je istican i predstavljeno je par modela „kancelarija“ - multimedijalna konfiguracija uz OKI printer i OKI fax.

Na DATUM-u su održana i brojna predavanja domaćih eminentnih stručnjaka. Prof. dr Božidar Radenković predavao je na teme „Savremeni trendovi u razvoju nauka i informacionih tehnologija“, „Internet i biznis“; dipl. ing. Jelica Grahovac „Računarska prodrška sistemu kvaliteta“; prof. dr Đorđe Panunović „Personalni mobilni sistemi“; dr Dejan Popović „Primena elektronske tehnologije u medicini“; mr Milenko Heleta „TQM i nove tehnologije“; dr Zoran Jovanović „Superskalarni procesori“; dipl. ing. Andrija Vesović „Brze računarske mreže“; dipl. oec. Dušan Pavlović „Total Value Management - u susret 21. veku“; dipl. ing. Dejan Urošević „Bankarski informacioni sistemi“; prof. dr Novak Jakovljević „Elektronika i muzika“... Od domaćih softverskih do-

du sa tim dati su preporučeni proizvođači kućišta. Novi Intelovi procesori imaju zaštitu od overclockovanja (povećanja takt-a rada procesora u odnosu na deklarisani brzinu) čime im se povećava pouzdanost. Predstavljena je i novu dvoprocесorsku ploču na 166 MHz.

OKI-jev program za takozvano kućno poslovanje je bio posebno interesantan. Predstavljeni su FAZ-i uređaji, od najjednostavnijih do onih koji uz PC interfejs mogu raditi kao FAX, kopir-mašina, skener i laserski printer. Laserски printeri OKI LED tehnologije sa RISC procesorom su svakako nešto o čemu će se još dosta pričati. Reč je o printerima koji po svojoj ceni

stignuću predavanje na temu „Optical Character Recognition - Čitilica“ dr Srđana Stankovića, svakako privuklo dosta pažnje. Reč je o potpuno novom algoritmu za prepoznavanje slova i brojeva koji će sigurno imati veliku primenu.

DATUM se ne može svrstati u čisto sajamsku priredbu, jer je on zaista nešto više. U CORES-u žeđe da se on ustali barem kao jednogodišnja manifestacija u njihovoj organizaciji uz moguće partnerke čime bi se omogućio kvalitativan skok u informacionim sistemima.

Relja JOVIĆ
rjobovic@fon.fon.bg.ac.yu

COMPAQ u Beogradu

Poznati proizvođač na jugoslovenskom tržištu - ovoga puta sa specijalnom ponudom

Nastavak saradnje kompanija „Microsys“ i „Compaq“, koja je bila prekinuta zbog sankcija, ozvaničena je 21. maja ove godine na prigodnoj prezentaciji u beogradskom hotelu „Intercontinental“. „Compaq“ su zastupali Stiven Heris (Stephen Harris), direktor marketinga, i Tomas Kučarik (Kucharik), direktor prodaje „Compaqa“ za Evropu, srednji istok i Afriku. Oni su na troštanoj prezentaciji upoznali prisutne sa proizvodnim programom, do-sadašnjim rezultatima i planovima svoje kompanije.

„Compaq“ je započeo sa proizvodnjom prenosnih PC računara, zatim desktop modela, dok danas pravi i PC servere. Ova firma je zapamćena po prvom 386 računaru, a odlike svih proizvoda su velika pouzdanost i sjajne performanse. Zato je garantija na sve „Compaqove“ proizvode tri godine. „Compaq“ je kompanija koja drži blizu petnaest posto tržišta PC računara. U budućnosti planira da postane jedna od vodećih računarskih kompanija jer smatra da client-server koncept, koji sve više osvaja tržište, može sjajno funkcionisati sa njihovim serverima. „Compaq“ ostaje veran „Intelovim“ procesorima i trudi se da ima najbolji odnos performansa/cena. (Za detalje o proizvodima „Compaqa“ probajte URL <http://www.compaq.com>)

„Microsys“ i „Compaq“ imaju namjeru da ponude Jugoslaviji celokupan assortiman proizvoda. I više od toga, u planu je osnivanje centra za obuku korisnika i distributera (Authorised Training Center) koji bi pokrivaće područje cele Jugoslavije i susjednih zemalja, kao i mreže servisa. Za početak je data privremena ponuda specijalno za jugoslovensko tržište. Reč je o četiri „Compaqova“ modela, od laptopa do servera, po specijalnim cenama (od 1900 do 4999 DEM bez carine) koje se ne

Compaq Contura

Posebna ponuda za naše tržište

Prolinea 6150e Pentium Pro	4990
Prolinea 575e M630	1900
Contura 420 M420	1900
Contura 430C M720	2300
(Cene u DEM, bez carine)	

mogu naći u drugim zemljama. Pored proizvoda „Compaqa“, „Microsys“ će prodavati i proizvode „Networtha“ i „Thomas-Conradu“, koje je ova firma nedavno kupila kako bi zaokružio ponudu hardvera u client-server arhitekturi.

Na prezentaciji je dodeljena i jedna donacija Kliničko-bolničkom centru Bežanijska Kosa. „Compaq“ je darovao jedan server sa potrebnom opremom i operativnim sistemom SCO Unix a „Microsys“ i CIT svoj programski paket za vodenje bolničke administracije YUBIS (Jugoslovenski bolnički informacioni sistem). Vrednost donacija je oko milion dinara, a želja je da se humano koriste dostignuća savremene tehnologije i na taj način omogući osobljaju zdravstvenih ustanova više vremena za usavršavanje i rad sa pacijentima. Takođe, primenom ovog informacionog sistema ostvaruju se značajne uštede materijala i lekova, a svim građanima se nudi bolja zdravstvena zaštita. Donatorima se zahvalio prof. dr. Momčilo Babić, direktor KBC Bežanijska Kosa, rekvash da će posle njegove bolnice i druge polako preći na slične sisteme, što će unaprediti zdravstvo kod nas. Očekuje se postavljanje mreže u KBC-u i obuka svih zaposlenih, posle čega će sistem ući u operativnu upotrebu.

„Compaq“ je prodorna firma koja i na naše tržište ulazi veoma odlučno. Koliko će uspeha imati ostaje da se vidi, a to pre svega zavisi od „Microsysa“.

Dušan DINGARAC
(dingo@galeb.etf.bg.ac.yu)

Press konferencija Beobanke i Telefonije

Beotel. net

Nova firma čiji su suosnivači „Beobanka“ i „Telefonija“ formirana je sa namerom da bude Internet provajder

Tačno u podne 10. maja na štandu Telefonije na Beogradskom sajmu tehničke promovisana je nova firma pod nazivom „Beotelnet“ koja će baviti Internetom. U prisustvu saveznog ministra za saobraćaj i veze dr. Zorana Vujovića, upravnog odbora „Beobanke“, vodećih ljudi „Telefonije“ i mnogobrojnih prijatelja, generalni direktor „Beobanke“ Zlatan Peručić prigodnim govorom je ozvaničio početak rada nove firme. „Beotelnet“ zapravo radi još od 27. februara kada je uspostavljena probna satelitska veza sa Skandinavijom i kada je akademска mreža priključena na Internet (SK je već pisao o tome).

Kroz govore generalnog direktora „Telefonije“ Miomira Gligorijevića i generalnog direktora „Telefonije“ Milomira Gligorijevića, može se zaključiti da „Beotelnet“ planira da ponudi Internet svim zainteresovanim firmama radi efikasnijeg i savremenijeg poslovanja i ostvarivanja poslovnih veza sa inostranstvom, ali isto tako i u institucijama i pojedincima radi kulturne razmene, povećanja brzine komunikacije i drugog.

Nažalost, ponuda će morati malo da sačeka s objezdom da ovih dana treba da se proširi kapacitet satelitskog linka. Tek tada će zaista moći da se kupi Internet priključak kod „Beotelneta“. Takođe, na štandu nismo bili u mogućnosti da saznamo cene budućih usluga.

Za nestrižljive preporučujemo domen beotel.net (yo može i beotel.net) i njegov web (<http://www.beotel.net>).

Inače zanimljiv detalj sa promocije je i prisustvo Sretena Karića, čoveka iz konkurenčke firme „BK MR-systems“, koja se takođe trudi da doveđe Internet u naše krajeve. Po rečima gospodina Peručića, „Beotelnet“ želi konkurenčiju i iz tog razloga je i pozvan gospodin Karić koji je vrlo sruđeno dočekan na štandu. To obećava zdravu konkurenčiju na domaćem Internet provajderskom tržištu što je jako lepa vest za buduće korisnike.

Posebno govora, inženjeri „Telefonije“ su izvršili prezentaciju Interneta direktno na dva računara na štandu. Ta prezentacija je izazvala veliku interesovanje prisutnih, što obećava da će se kod nas ubrzti po dolasku Interneta on naći u mnogim firmama i kućama i da će postati jedna sasvim normalna stvar, a ne samo daleka želja.

D. DINGARAC

THE LION KING ACTIVITY CENTER

CEDETEK D eće bojanice su jedna od glavnih mampirja na svetu, pogotovo kada su u pitanju „Disneyevi“ likovi, pa još i interaktivnom obliku (još ako je drvo slijiva... ijoa... – „Radovan III.“, prim. ur.) *The Lion King* predstavlja pretposlednju epizodu serijala „Disney Interactive“ pod nazivom *Activity Center* (poslednja je *Pocahontas* koju čemo, nadajmo se, uskoro vidjeti u domaćim cedetekama). U pitanju je dakis, zbirka raznovrsnih crteža kojima dete manipuliše na najražljitije načine, zatim nekoliko jednostavnih igara memorije i skrivalica, par slagalica, i ima originalnih inserata iz crtanog filma. Sve je propranočno glumačkim glasovima koji navode dete/korisnika da

CD-ROM ustupio
„T.M. Comp”

N.Y.

MUSIC CENTRAL 96

R etko se dešava da „Microsoft“ napravi totalni promašaj (ako zanemarimo Windows ili čuvenu Gatesovu izjavu o „svasvim dovoljenim 640 KB“). U principu, svako izdanje iz Home edicije nas je očaralo. Ali, pregled *Music Centrala* nas je razočarao. Kao što se iz naziva može zaključiti, *Music Central 96* predstavlja muzički pandan *Cinemaniia* – dakle multimedijalna muzička enciklopedija. Da je reč o pandanu svedoči i korisnički interfejs identičan kao kod poslednjeg izdanja *Cinemanie*, sa oznakom 96; različiti su samo likovni motivi na pozadinskim kolažima.

Glavno razočarenje kod *Music Central* predstavlja nadasne srušomani izbor medijskih komponenti. Dalo se pretpostaviti da iz tehničkih razloga neće biti celovitih kompozicija niti video spotova, i njihova kratkoća ne predstavlja posebno iznenadjenje. Ono što čudi je kriterijum izbora video snimaka. Frapantno je da u prvoj „obiljni“ muzičkoj enciklopediji koju izdaje gigant kao što je „Microsoft“ nemaju video snimaka Beatles, Rolling Sto-

nesa, Queena, Madonne, Davida Bowleia i drugih muzičara i sastava koji su obiležili istoriju savremene muzike. Razlog su, najverovatnije, skupa autorska prava. Ali, ako "Microsoft" nema para da plati 30 sekundi nekog spota naznačajnijih muzičara današnjice, od koga to onda možemo očekivati? Čak ni video snimci koje možete pogledati ne spadaju u najveće, već (najverovatnije) u najteftinije. Stvari stoe nešto bolje kod čistih audio zapisa, izbor je veći i obuhvatniji, mada moramo priznati da smo i ove očekivali više – ipak je to MUZIČKA enciklopedija. Fotografija ima u dovoljnoj meri, ali čak ni time nismo zadovoljni – prilikom tra-

ženja ilustracija za ovaj tekst jedva smo napabirali neke zanimljive poze i face. Jedan od „pacijenata“ koji kampuju u našoj Redakciji, između ostalog i rok fotograf, prokomentariše da je u svojoj skromnoj arhivi ima bolje fotke od onih do kojih je „Microsoft“ došao. Skloni smo da mu poverimo.

Što se obima i kvaliteta tekstuálnih podataka tiče, zamerki nema. Tu je posao uraden korektno i zaista možeći naći na obilju raznovrsnih informacija. Ali, to je jedina pohvala koju možemo izreći na račun ove „multimedijalne“ enciklopedije. Ukratko rečeno: patetično.

Nenad VASOVIĆ
CD-ROM ustupio "Espro"

Nenad VASOVIC
spro"

CD-ROM ustupio „Espro

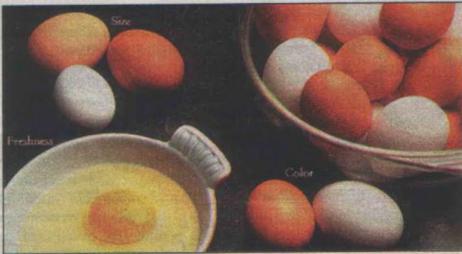
MS JULIA CHILD

Kada je Bill Gejts sebi zacrtao plan da njegova kompanija postane sastavni deo svakog prosečnog doma na ovoj planeti, izgleda da je vodio računa i o stomaćima svojih potencijalnih klijenata. Do pojave CD-a *MS Julia Child* pojam „multimedijalne kuhinje“ se vezivao za idiličnu scenu u kojoj domaćica secka crni luk, gleda najnoviju epizodu omiljene sapunske operne na svom kuhinjskom portablu televizoru i uz put plaće - što zbog luka, što zbog srceparajućeg rastanka mladog zaljubljenog para (njoj je 25, a njemu preko 60). Sađe je, međutim, „multimedijalna kuhinja“ dobila sasvim novo značenje.

Pored toga što je zabavan, odlično koncipiran i napravljen, kuvan *MS Julia Child: Home Cooking With Master Chefs* je pre svega koris-

tan, što je upravo ono čemu se uvek teži u toku stvaranja svakog enciklopedijskog CD izdanja. Iako se vodi pod pojmom „kuvar“, ovaj kompakt disk je daleko više od toga. To je prava multimedijalna kuhinja u kojoj će vam vrhunski kuvari iz ekskluzivnih svetskih hotela i restorana demonstrirati pripremu nadaleko čuvenih specijaliteta za koje ste misili da ih nikada nećete probati u „privatnoj režiji“. Priprema svakog jela je obrađena do najstinkintivnijih detalja: od korisnih stvari kao što su spisak potrebnih namirnica u zavisnosti od broja porcija, postupaka pripreme korak po korak, energetska vrednost i sl., pa sve do onih idiotskih (kako nadostriti nož, kako razbiti jaje itd.).

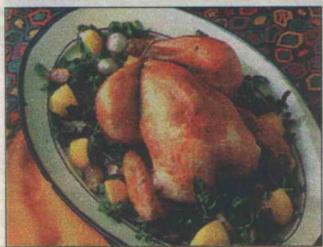
Naše domaće treba da znaju da na ovom CD-u neće naći recepte za pečenog vola na ražnju, „deset s' lukom“ ili škembic. Za ove specijalitete će morati da konsultuju domaće izvore. Ukolik-

ko ih, međutim, zanima nešto što izlazi iz okvira ustaljenih navika na polju ishrane, *MS Julia Child* zaslужuje da se nađe u njihovim kuhinjama. To je jedini CD čiji se sadržaj može pojesti.

Slobodan MACEDONIĆ

CD-ROM ustupio: „Espro“

OLYMPIC GOLD

Glavna parola olimpijskih igara kroz istoriju dugo je bila „Važno je učestvovati“. Zbog političkih razloga osamdesetih godina parola je postala prevazeđena (neučestvovanje „Američkog bloka“ u Moskvi i „Sovjetskog bloka“ u Los Andešu), da bi danas svoje mesto ustupila novoj paroli „Važno je organizovati“. Tako se na stogodišnjicu igara one ne održavaju u zemljama iz koje su potekle: Grčkoj, već u najmoćnije svetskoj finansijskoj sili Sjedinjenim Američkim Državama. Najpopularnije bezzakholno piće dačašnjice, „Coca-Cola“ i njen grad Atlanta, pokazali su se moćnijim od čitave jedne zemlje i sa deca već koveorne tradicije. Jugoslavija je bila najbliza organizovanju olimpijskih ugara (bar su

nas tako zavaravala) 1992. godine. Tada su čelnici JOK-a propovudili užduž i prekopre čitavu planetu (na naš račun) i iz svakog mesta nam stali razglednicu sa usveravanjem kako su pridobili još glasova za našu kandidaturu. Svi znamo kako smo prošli na glasanju.

U zajedničkom izdanju softverske kuće „SEA Multimedia“ i trenutno možda najpopularnije svetske TV stанице „Discovery Channel“ pojavio se CD koji se bavi i u lepošem stranom olimpijskih igara, samim igrama. Obilje podataka iz stogodišnje istorije sportskih natjecanja zadovoljice veliku većinu korisnika CD-a, a jedinu za-

The Yugoslav men's gymnastics team that won the bronze.

merku imamo na mali broj fotografija (Jugoslavija je zastupljena sa samo osam fotografija, iako spadamo u trofejnije učesnike olimpijskih igara). Mogućnosti pretrage podataka solidno su izvedene i omogućavaju filtriranja kroz veliki broj parametara. Informacije o sportovima, učesnicima, osvajačima medalja... upotpunjene su i podacima o istoriju, olimpijskom pokretu, olimpijskom muzeju, olimpijskim ceremonijama i simbolima, kao i o marketingu koji prate igre, politici i, naravno, medijima. Pravi CD u pravu vremena.

Goran KRSMANOVIĆ

CD-ROM
ustupio
„Espro“

A model of the Olympic stadium in which the 1996 Atlanta Games will take place.

Baby come back

Na 40. međunarodnom sajmu tehnike primetan je povratak velikih svetskih imena, ali je i opšti utisak da je sve već viđeno i ispod željenog nivoa

Obravljajući starih veza i stvaranje novih između domaćih kompjuterskih firmi i stranih proizvođača „sa imenom”, bila je dominantna pojava na 40. međunarodnom sajmu tehnike održanom na Beogradskom sajmu od 6. do 11. maja. Najpopularniji vid saradnje između domaćih i stranih partnera bila je distribucija i preprodaja. Do otvaranja pravih ekspozitura, generalnih zastupništava velikih firmi, dakako, nije došlo. Pomaže neочекivano, na ovom malom, ali još uvek neosnovnjem i nezasićenom tržištu prvi su se našli veliki: IBM, „Digital“, „Sun Microsystems“, „Silicon Graphics“,

„Apple“, „Acer“, „Daewoo“, „Western Digital“, „GoldStar“...

Odozgo na dole

Na etazu Hale 14 po prvi put se našlo mesta za štandove kompjuterskih firmi, s obzirom na to da je etaž ranije bio sve drugo do izložbenog prostora sa kompjuterima. Najzapaženiji je bio štand firme „SBS IBM Alliance“ na kome se naložila ponuda IBM-ovih PC-a (*Personal Computer 330*), prenosivaca (*ThinkPad 760 serija*), radnih stanica i servera. Posebno mesto zauzeo je „IBM“-ov *Internet Chess Server* za igranje šaha preko interneta iz serije *RS/6000*.

Beogradski „Cadmo“ je predstavio porodicu *GoldStar Multimedia*

GoldStar 17-inčni multimedijalni monitor

RAČUNARSKI KURSEVI

- osnovni
- za poslovne sekretare
- specijalistički

DOS, Windows, Word, Excel, Access, ACAD, Novell, Unix, Informix, programski jezici i preko 50 drugih
za grupe i preduzeća posebne pogodnosti

CD-ROM

Originalni naslovi American MPC Research arhiviranje podataka kopiranje

Bul. vojvode Mišića 43
650-322/221
od 12h 650-663

OBRAZOVNI CENTAR
nowledge

monitora, sa dijagonalamada od 14 do 20 inča. Monitori poseduju ekrane sa smanjenom refleksijom ambijentalne svetlosti (*non glare*), pojačalo i stereo zvučnike te digitalno podešavanje slike uz ostale standardne stvari (smanjenu radijaciju, i potrošnju energije). Pažnju je privukao 17-inčni model sa rezolucijom 1600 x 1280 koja se osvržava frekvencijom 60 Hz, sa tačkom prečnika 0,26 mm i nešto nižom cenom. Monotoniju razbijaju i ponuda OKI-jevih stampaća koji su jefiniji od „Epsonovih“ matričnih i „Hewlett-Packardovih“ laserskih stampaća, a po rezultatima su im vrlo slični.

U prizemlju Hale 14 bilo je mnogo živopisnije, bučnije i atraktivnije. Pažnju posećulaca privlačila je glasna muzika koja je dopirala iz „Sonyjevog“ stereo sistema i pregršt novih animacija firme „Pixel“ koje su se vrtele na *Sony Wide Screen* televizorima i video zidu.

U prolazu nam nije promakla vitrina sa novim EIDE diskovima na štandu firme „Micro“, koja je izložila najnoviju seriju *AC* poznatog

proizvođača hard diskova „Western Digital“. Diskovi su kapaciteta od 850 MB do 2,5 GB koji, sem što podržavaju PIO mod 4 i transfer do 16,7 MB/s (modeli *AC3xx00*), poseduju i SMART tehnologiju samonadgledanja, analize i izveštavanja o greškama.

Lepotice i zveri

Na velelepnom štandu firme „SAGA Systems“ našlo se nekoliko velikih imena: APC, „Acer“, i „Sun Microsystems“. Pomenuti APC je od ranije poznat po svojim UPS sistemima za neprekidno napajanje energijom, različite snage i inteligencije. Tu se posebno izdvaja model *Back-UPS Pro 650* koji je potpuno *Windows 95 Plug&Play* kompatibilan. „Acer“ je bio zastupljen šarenolikom ponudom pentiumskih PC sistema, od prenosivih *Note 350C I 950C*, preko multimedijalnog i „Internet ready“ računara *Aspire*, do radnih stanica *Power* serije i *Altos* dual pentiumskih servera taktta 133 MHz sa *hot-swap SCSI* diskovima.

„Sun Microsystems“ je bio zastupljen nešto starijim, ali izuze-

Model iz Western Digitalove AC serije IDE diskova

tno snažnim modelima servera i nekoliko radnih stanica. Centralno mesto zauzeo je ogromni 32-bitni RISC server SPARCenter 2000E sa dva MicroSPARC II procesorom sa skromnijim taktom od 85 MHz i 128 MB memorije.

Čast 64-bitnih servera branio je Ultra Server 1 sa UltraSPARC procesorom na taktu od 143 MHz i 64 MB memorije, koji je za potrebe Sajma bio opremljen Turbo GX grafickom karticom i 16-inčnim Sony monitorom. Od 32-bitnih radnih stanica videli smo stariji SPARC Station 5 sa MicroSPARC II procesorom sa povisšenim taktom od 110 MHz i 96 MB memorije, i noviju Netra i „Internet ready“ verziju iste mašine sa trostruko manje memorije. Iza kulisa bio je skriven

stari dobiti SPARC Station 2 koji je služio kao Oracle server za sve prezentacije koje su se odvijale na nekoliko mašina istovremeno. Videli smo i kompletno rešenje za Internet provajdere realizovano pomoću Sun HTTP Web i Oracle 7 Web Servera te Java Beta 2 kompjajlera i interpretera uz Netscape 2.0 Web pretraživača za SPARC i Windows 95 platforme.

Preko jednog 28.8 Kb/s Sports-teria i sajamskih telefonskih linija ostvarena je direktna veza sa Internetsom, doduše spora i neuopotrebljiva zbog loše telefonske infrastrukture. Ipak smo imali zadovoljstvo da vidiemo prezentaciju „Suna“ na Internetu (<http://www.sun.com>) što je bila prijatna promena među mnogo brojnim prezentacijama koje su

se odvijale sa lokalnih diskova.

Središte zbivanja na štandu „Meridiana“ bilo je oko DTP konfiguracije bazirane na Apple PowerMac 7100 platformi (PowerPC 601, 66 MHz, 56 MB RAM) opremljenoj SCSI Baracudaom od 2,4 GB, Iomega Zip drajvom i Pinnacle Micro Tahoe 230 optičkim diskovima, „Appleview“ dodacima Color One skenerom, Color Laser Writer 12/600 laserskim štampačem u boji i QuickTake digitalnom foto-kamerom. Videli smo i Radius ProofPositive štampač, Agfa Arcus II skener sa mogućnošću skeniranja proviznog materijala itd. Posebnu pažnju privukao je prezentacioni touch terminal sa ekranom osetljivim na dodir koji je pokretala jedna Amiga 1200, što je mnogo iznenadilo.

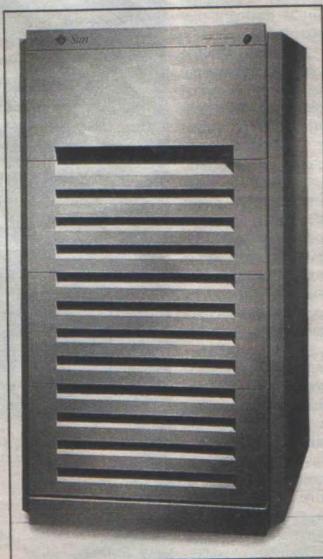
Zemunski „Digit“ je ostvario saradnju sa firmom „Digital Equipment“ za preprodaju modela Alpha generacije. Bogatu ponudu radnih stanica i servera predstavljalo je nekoliko modela na čelu sa vrhunskim serverom Alpha Server 8400/5/300. Ovaj server koji ima potencijal da naraste u superkompjuter, nosi popularni nadimak „Turbo Laser“. Višeprocesorski sistem sa četiri 64-bitne RISC Alphe na 300 MHz, može primiti do 12 procesora, bio je opremljen sa 4 GB memorije koja se može proširiti do 14 GB. Maksimalno proširen Alpha Server 8400/5/300 može ostvariti fantastičnu brzinu od 7.2 GFLOPs-a (milijardi operacija sa pokretnim zarezom u sekundi), a poseduje impresivne mogućnosti proširivanja (144 PCI slotova i 10 TB prostora na diskovima).

Izdvojamo i „Signal“ iz Niša sa Indigo 2 i Indy grafičkim radnim stanicama „Silicon Graphics“, beogradske „Gama Electronics“ koji je tokom čitavog sajma preko je-

dogn PC-a imao puni internet. „Digitalni foto-studio Kokar“ koji je posle premijere na sajmu „Drupa“ u maju 1995. nabavio kompletan studio za digitalno fotografisanje. Izloženi sistem podržava izlazni format do 30 x 40 cm u rezoluciji 300 dpi, uz brzu obradu i zaobilaznje procesa razvijanja i skeniranja fotografija, idealan je za štamarsku industriju i pripremu ilustriranih publikacija i kataloga industrijskih proizvoda.

Ispod očekivanja

Ovogodišnji Sajam nije se mogao poloviti masovnošću i velikim odzivom izlagaca i posetilaca, Internetsom na svakom standu, oštrom konkurenjom na polju multimedije i u povoljnijih PC siste-

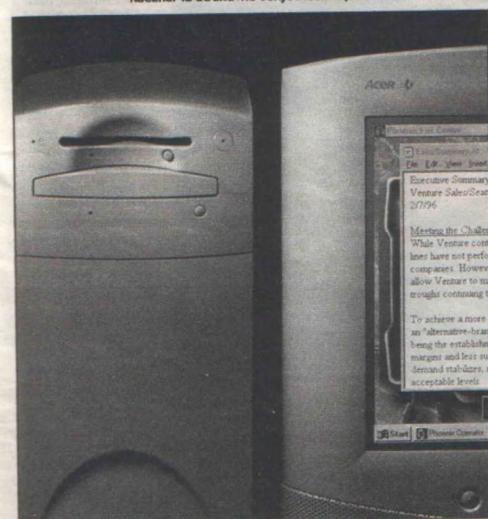

Sun SPARCenter 2000E

ma. Nedostajali su i zabavni softver i hardver (čast izuzecima), sistemi za nelinearnu montazu. Očekivao se i otvoreni pristup korisnicima, a ne samo firmama i profesionalcima.

Inače, veoma nepovoljni uslovi zakupila izložbenog prostora na sajmu odvratili su mnoge firme od učešća, a neke i nagnalo da se u istom periodu okrenu neki alternativnim prostorima i da se uz ista ulaganja predstave na znatno kvalitetniji način.

Nikola STOJANOVIĆ

Bez filma i skeniranja

Primer foto-studija američke kompanije „Robinsons May“ pokazuje kako se upotrebom profesionalnih digitalnih foto-kamera i kompjutera skraćuje put od snimka do pripreme za štampu i istovremeno smanjuju troškovi

Korporacija „May Company“ nalazi se u grupi pet najvećih trgovinskih korporacija u Americi. Sastoje se iz osam manjih kompanija, lanaca robnih kuća od Istočne do Zapadne obale Amerike. Svaki od ovih osam lanaca ima od 30 do 50 robnih kuća (svaka veličine naše „Beogradanke“), a ponosob svaki lanac ima svoje reklamno odjeljenje sa oko 150 zaposlenih uz modnu i produkt studija.

„Robinsons May“ je najveći i najuspešniji lanac robnih kuća koji pokriva područje Kalifornije, Nevade i Arizone. Njihov studio zapošljava šest fotografa, šest stilista, šest asistenta stiliste i šest asistenta fotografa. Godišnje se uradi oko 15000 snimaka, što je veoma mnogo čak i za američke uslove. Princip rada je takav da svaki fotograf ima dva ili tri seta (dve ili tri kamere, dva ili tri seta rasvete...), tako dok fotograf radi na jednom setu, njegov stilist prima sledeći snimak, a asistent stiliste prima robu (pakuje u kutiju, otpakuje, pega...).

Ono što se snimi u ovom studiju objavljuje se svakodnevno u „LA Timesu“, novini kao što je „Politika“, ali obima otprilike sedam dnevnih izdanja „Politike“. „May Company“ svakodnevno zakupljuje dve do pet celih stranica „LA Timesa“. Pored ovoga, godišnje izdaje 60 kataloga (svaki sa po 30 do 70 stranica), koji se šalju poštom svim registrovanim kupcima. Snima se sve od nakita, kompletne, obuće, garderobe, elektronike, pa do nameštaja. Za nameštaj postoje dva posebna ogromna studija sa kompletnim dekorom i rekvizitima.

Prelazak na digitalno

U vreme dok je snimano na filmu korišćene su „Sinar“ kamere sa filmom formata 4 x 5 inča (9 x 12 cm u Evropi). To su profesionalne kamere velikog formata koje omogućavaju maksimalnu kontrolu nad snimkom - kontrolu perspektive i oštirine. Takođe, korišćena je fleš-rasvet (blizevi velike snage).

I autor ovog teksta) dao je sebi u zadatku da ispitava šta sve postoji u domenu digitalne fotografije na tržištu da bi se nešto od toga eventualno koristilo u ovom studiju. Normalno, iz korporacije je dobijeno zeleno svetlo za ovaj poslovni.

Ideja je bila da se napravi digitalni sistem koji bi omogućavao da se radi na najsličniji moguć način na koji je radeno sa filmom, što će reći da se koriste iste „Sinar“ kamere.

Za vašu informaciju, verovatno ste upoznati sa foto-kamerama tipa „Nikon“, „Canon“ ili „Hasselblad“. Te kamere koriste mnogo manji format filmu - „Nikon“ i „Canon“ koriste 35-millimetarski film ili „Lajka“ (deka) format (format film-ske trake), a „Hasselblad“ koristi roll film formata 6 x 6 cm.

Ove kamere imaju fiksnu poziciju objektiva i filma. „Sinar“ i ostale kamere tzv. velikog formata (kao što su „Linhof“, „Horseman“, „Cambo“, „Toyo“...), koriste prednosti već pomenutog formata 4 x 5 inča, a ono što je najvažnije, između ploče koja nosi objektiv i ploče koja nosi film ili mal staklo za kadiranje nalazi se kožni meh koji pomču mehanizma za pokretanje omogućava promenu ugla između ravni filma i objektiva, što utiče na promenu perspektive i oštirine. Naprimer, ako se sliku kutilja ili zgrada može

se postići da se ne dobije oblik romba nego pravougaonika.

Sa testovima je započeto krajem 1993. godine. Testirano je sve što je tada postojalo na tržištu. Generalno govoreći, digitalne kamere se mogu razvrstati u dve grupe: kamere sa fiksiranim CCD čipom i kamere skener tipa.

Ideja da se prede na digitalnu fotografiju javila se zbog velike potrošnje filma i polaroida. Prema podacima iz kompanije „Polaroid“, studio „Robinsons May“ kompanije bio je najveći potrošač polaroida na Zapadnoj obali. Mesečno je trošeno i po 15000 dollara za film i polaroid, bez razvijanja. Tročlani tim (u kojem se našao

Kamere sa fiksiranim CCD čipom

Testirane su kamere „Leaf“ i „Ken Image“. Ove kamere su bazirane na statičnom CCD (Charge-Coupled Device) čipu. Eksponicija se obavlja kroz tri RGB filtera (crveni, zeleni i plavi), te su potrebne tri kratke ekspozicije za svaku boju, da bi se dobio kompletan kolor snimak. Velika prednost ovog tipa kamera je da što je moguće koristiti fleševe, tradicionalni fotografisku rasvetu, čime su mnogi studiji već opremljeni. Veliki nedostatak je taj što je skoro nemoguće koristiti već objašnjene prednosti kamera velikog formata i njihovih objektiva. Naime, dijagonala formata koji se koristi u kameri određuje žiranu daljinu normalnog objektiva (normalni objektiv - objektiv koji po svojim karakteristikama, vidnom ugлу i sl. odgovara karakteristikama ljudskog oka). Za kamere formata 35 mm to je objektiv od 50 mm, za 6 x 6 cm format to je objektiv od oko 80 mm, a za format 4 x 5 inča, tj. 9 x 12 cm to je objektiv od oko 150 mm. Žiranu daljinu određuje razmak između objektiva i filma. S obzirom da fizička veličina CCD čipa predstavlja veličinu formata filma, u ovom slučaju to je izuzetno mali format, a to ograničava izbor objektiva na one sa veoma kratkom žiranom daljinom. Kratka žiranu daljinu dalje uslovljava veoma mali razmak između ravni filma i objektiva, a to predstavlja problem za bilo kakvo pomeranje, nagibe i promene uglova između ovih ravnih. Takođe, objektivi tako malih žirnih daljina se zovu širokogaoni objektivi, imaju potpuno drugačije optičke karakteristike i često unose neželjene efekte (kao što su promena perspektive i „bačvlenje“ po ivicama slike).

Pored ovih problema na prezentaciji „Leaf“ kamere sistem filtera koji se nalazi ispred objektiva i koji rotira za svaku od tri ekspozicije nije radio kako treba i odavalo je utisak nedovršenog projekta. Kako smo saznali kasnije, ovaj problem je rešen i sistem filtera je usavršen.

Kamere skener tipa

Testirane su današnje kamere. U vreme testiranja Phase One, Dicom ed nijе imao još spremnu kameru. Phase One je po svojim karakteristikama najviše odgovarala potrebama „Robinsons May“ studija. Sama kamera po svom izgledu najviše podseća na regularnu Polaroid kasetu ili film kasetu od 4 x 5 inča, koja se ugura u „Sinar“ kamere ispred mat stakla. Zbog puta koji CCD čip prelazi, ova kamera predstavlja virtualni format 4 x 5 inča, što omogućava korišćenje ubičajenih objektiva kao i ubičajenih tehniki snimanja i komponovanja.

Druga velika prednost ove kamere je da što proizvodi fajlove veličine do 105 MB bez interpolacije, a što predstavlja veličinu imidža od 425 x 610 mm pri 300 dpi. Koliko nam je poznato, kod „Leaf“ kamere veličina imidža je oko 12 MB bez interpolacije, što se svakako ne može porediti sa onim što daje Phase One.

Rasveta

Mana ovog tipa kamera je da što je potreban potpuno nov tip rasvete, jer se eksponicija, tj. vreme trajanja snimanja, kreće i do deset minuta za najveće imidže. Kvalitet i intenzitet svetla mora da bude potpuno konstantan i nepromenljiv

za sve vreme eksponiranja. U protivnom, svaka promena svetla je zabeležena na snimku u vidu digitalnog šuma (digital noise). Zbog svega navedenog, neophodna je HMI rasveta koja je flicker-free (bez promena). Ova rasveta se već duži niz godina koristi na filmu i televiziji. Balansirana je kao dnevno svetlo i ima mnogo snažnijih osvetljaja u odnosu na Tungsten (halogenu) rasvetu.

U vreme testiranja prve Phase One kamere su bile veoma neosetljive na svetlo u poređenju sa filmom, međutim nedavno je danska kompanija „Photo-Phase“ je izbacila na tržiste veoma unapredenu verziju Phase One Plus, koju karakteriše veoma kratko vreme

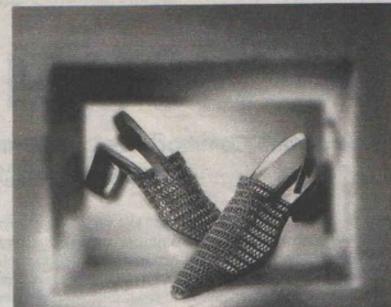

eksponiranja kao i veća osjetljivost na svetlo (oko četiri puta osjetljivija od prethodnog modela), a što omogućava upotrebu višestruko jeftinije Tungsten rasvete.

Hardver i softver

Svaki fotograf ima radnu stanicu sačinjenu od kompjutera Power Macintosh Power PC (u početku modeli 7100 i 8100, a sada 8500). Svaki kompjuter je opremljen sa 148 MB RAM-a, internim diskom od 500 MB, eksternim hard diskom Quantum Grand Prix od 4,3 GB, optičkim drajvom od 1,3 GB, Apple, SONY ili Radius monitorma od 17 ili 20 inča, uz odgovarajući grafiku karticu. Za bekap se koriste DAT uređaji, a za probne otiske Kodak XLS 8600PS dje sublimation printer. Kamera Phase One nalazi se u SCSI lancu.

Softver koji se koristi za snimanje dolazi uz Phase One kamenu i veoma je jednostavan za upotrebu. Nakon previewa prikazana je slika u niskoj rezoluciji i omogućene najjednostavnije manipulacije, kao što su podešavanje game i tonskog opsegaa, kao i kadiranje i određivanje

formata konačne slike. Nakon toga pristupa se ekspoziciji, tj. skeniranju, čime se beleži slika na hard disku. Snimak je sačuvan u željenom formatu TIFF PhotoPhase (56-bitni RGB) ili TIFF Photoshop (24-bitni RGB). Ukoliko se u preferencama odredi, snimak se automatski otvara u Photoshopu. Sve u svemu, upotreba ovog softvera je ograničena samo na beleženje snimaka, dok je prava manipulacija i retuš ostavljen na Photoshop 3.0.

Značajne uštede

Nakon testiranja, „Robinsons May“ studio se odlučio za Phase One kamere i HMI rasvetu, što se pokazalo kao ispravan korak. U prvoj fazi opremljenja je polovina studija, a na koncu uspešnih godina dana i druga polovina. Na osnovu iskustva i prema instrukcijama iz ovog studija, trenutno se oprema preostalih sedam studija „May“ korporacije.

Cela operacija prelaska na digitalnu tehnologiju se procenjuje na nekoliko miliona dolara za svu studiju, ali se povratak uloženih sredstava očekuje za oko godinu do dve. Osnovna ušteda nije samo u nedostatu filma, polaroida i razvijanja, već je i cena pripreme za štampu smanjena na minimum, jer je izostavljena stavka skeniranja.

Vladimir SIMOVIĆ

Autor je profesionalni fotograf zaposlen u „Robinsons May“ studiju „May“ korporacije u Los Andelesu

Hod u budućnost

Po kupovini „Commodorea“ od strane „Escoma“ niko nije mogao sa sigurnošću da kaže šta će biti sa Amigom ali, na sreću, dolaze bolji dani

Nakon kupovine, „Escom“ je Amigu odvojio u posebnu firmu „Amiga Technologies“ (AT), a zatim postepeno obnovio proizvodnju i ponudio neke novine. Tako sada *Amiga 4000T* dolazi sa ugradenim SCSI II kontrolerom koji postiže brzine do 10 MB/s, a kupac može da bira između procesora 68040 na 25 MHz i 68060 na 50 MHz.

Tu je i novi monitor M1438S od 14 inča koji se odlično uklapa uz Amige. Podržava MPR II standarde u pogledu zračenja, ima tačku veličine 0,28 mm i maksimalnu rezoluciju od 800 x 600 bez interlejsa i 1024 x 768 sa interlejsem. Što je najvažnije, ovaj monitor prima video signal horizontalne frekvencije od 15 do 40 kHz i vertikalne od 45 do 90 Hz, tako da će njegovi vlasnici moći da vide sve Amigine rezolucije, a ujedno da ga koriste uz PC ili video. M1438S ima ugradeno stereo pojačalo i dva zvučnika, a postoji i verzija ovog monitora sa dijagonalom ekrana od 15 i 17 inča.

Da AT prati tržište najbolje govorи A1200 koja se prodaje u kompletu sa hard diskom od 270 MB, modemom i softverskim paketom *Amiga Surfer* kao kompletno rešenje za Internet. Po slikama može da se vidi da je softver potpuno uređen u Amiga stilu i da je kranje korisnički orientisan.

Samrtni ropac?

1 ostali proizvodači hardvera i softvera pratili su AT, tako da su počele da se pojavljuju nove verzije programa i novi hardverski dodaci. Najviše se ističe „Phase 5“ koji je izbacio *Blizzard* 1260, karticu sa M68060 za A1200 i prototip *PowerPC* ploče za A4000. „Phase 5“ najavljuje i *PowerPC* za A1200. Na slici je prototip *PowerPC* kartice za A4000 sa „Kompjuter ţoua ‘95“, održanog u Nemačkoj prošlog novembra.

AT-ovi planovi su isto tako usmereni u pravcu RISC procesora, pa se prve *PowerPC* Amige očekuju do jeseni sledeće godine. Na ovaj način bi Amiga dobila novi, snažniji procesor koji ima podršku velikih firmi kao što su IBM, „Motorola“ i „Apple“. Poznate Amigine prednosti bi trebale da još bolje izgledaju ukombinovane sa snagom *PowerPC* procesora, a kada se na to doda i veliki broj

operativnih sistema koji postoje za *PowerPC* kompjutere (razne verzije UNIX-a, Windows NT, Mac OS, a u budućnosti i OS/2, SunSoft Solaris), mogućnosti primene Amige se uveliko proširuju. Pored toga, za *PowerPC* kompjutere postoje *SoftPC* i *SoftWindows* koji emuliraju 486 sistem sa Windowsom tako da, kada se pojave *PowerPC* Amige, postoji mogućnost da će se u jednom od prozora *Workbencha* vrteti i Windows programi. *PowerPC* nadgradnju za A4000, AT razvija u saradnji sa „Phase 5“ i očekuje se da bude u prodaji do kraja godine.

Amiga Walker

Slična nadgradnja predviđa se i za novi Amiga projekat pod radnim imenom „Walker“ koji je nedavno predstavljen na CeBIT-u u Hanoveru. Po pitanju tehničkih karakteristika prototip nije pokazao ništa revolucionarno, ali je doneo novine kojima se prosečan korisnik odavno nadao. U *Walkeru* kuca 68EC030 na 40 MHz, ima ugrađen časovnik realnog vremena, ostavljen je mesto za FPU (dolazaci sa 4 MB FAST i (verovatno) 2 MB CHIP RAM-a. Se najverovatnije odlučio da 68EC030 zbog niže cene u odnosu na 68050, kao i iz razloga što *AmigaOS* još nemá podršku za MMU.

Na osnovnoj ploči se nalaze dva SIMM podnožja, tako da će korisnik jednostavno moći da proširi svoju Amigu do maksimalnih 96 MB. Na sredini ploče se nalazi univerzalni slot koji je podijeljen na dva dela. Detalji o slotu još nisu poznati, ali se pominiće da će moći da primi procesorsku i video karticu ili da se na njega dodaju *Zorro* ili PCI slotovi.

Walker će koristiti standardni A1200 I/O čip tako da će nova Amiga imati EPP (Enhanced Parallel Port) koji može da ostvari brzine od 0,5 MB/s do 2 MB/s, brzi serijski port, disk kontroler za standardni PC floppy disk drajv, kao i EIDE interfejs na koga se priključuju hard disk i četvorobrzinski CD-ROM koji su deo standardne konfiguracije. Veličina hard diska će zavistiti na cenu na tržištu u vremenu pojavljivanja nove Amige.

Ono što je posebno interesantno je da AT namera da prodaje i same matične ploče koje su standardne PC veličine, tako da će kupac moći da ih smesti u PC kućište i da konfiguraciju odabere prema svojim potrebama. Promene u grafici i zvuku u odnosu na ranije modele nisu predvidene. Nova Amiga će

PowerPC kartica firme „Phase 5“ za Amiga 4000

Amiga Walker

imati *AmigaOS* 3.2 u čipovima od 1 MB ROM-a, koji se u odnosu na 3.1 (3,0) neće puno razlikovati. Imaće ispravljene neke bagove, podršku za novi hardver (EIDE interfejs), FFS sistem čime će radi sa hard diskovima preko 2 GB i slično.

At bi želeo da *Walker* bude univerzalni kućni kompjuter koji će moći da zadovolji sve korisničke želje po pristupačnoj ceni koja bi bila manja od 1000 USD za kompletну konfiguraciju. Prvi modeli se očekuju početkom jeseni.

Svakog vuče na svoju stranu

U međuvremenu AT je kupljen (*da li?* - prim. ur.) od strane „ViScorpia“ koji najavljuje dalji razvoj Amige, kao i primenu Amigine tehnologije u svojim proizvodima. U „ViScorp“ osim *PowerPC* procesora помињу i razgovore sa DEC-om o nadgradnji *Alpha* procesora, pa ostaje da se vidi kakva će biti krajnja odluka.

„Phase 5“ se zbog toga odlučuje za sopstveni *AmigaOS* kompatibilni kompjuter sa impresivnim karakteristikama. Tu je *PowerPC 603e* na 120 MHz, 16 MB RAM-a, SCSI hard disk od 1 GB, četvorobrzinski CD-ROM, 24-bitna grafika rezolucije 1600 x 1200 sa frekvencijom osvežavanja od 72 Hz i podrškom za MPEG i 3D efekte, kao i neke druge specijalne funkcije. Kompjuter bi trebalo da ima audio ulaz i izlaz CD kvaliteta, kao i podršku za umrežavanje. Očekuje se u prvoj polovini sledeće godine, po ceni od 3000 DEM.

Opet iščekivanje

Fanovima Amige ostaje da čekaju nove RISC procesore koji će predstavljati za Amigu povrat u budućnost i da se nadaju da će ih AT u budućnosti više iznenadivati tehničkim novinama, nego dizajnom. Srećnici koji imaju pristup Internetu, najnovije informacije o Amigi mogu da dobjiju na sledećim lokacijama: <http://www.amiga.de> („Amiga Technologies“), <http://www.vistv.com> („ViScorp“) i <http://www.phase5.de> (Phase 5).

Mirko RISTIĆ

(mristic@afrodita.rcub.bg.ac.yu)

Zaštitite se dok nije kasno

U svetu se kaže da postoje dva tipa kompjuterskih korisnika: oni koji su izgubili podatke usled problema sa napajanjem – i oni koji će ih tek izgubiti...

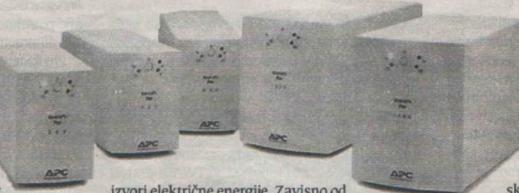
stržavanje koje je sproveo IBM pokazuje da se kompjuteri više od 120 puta u toku mjeseca susretnu sa problemom strujnog šoka. Posledice ovoga su mnogobrojne: od "bezazlenog" trenutnog problema sa monitorom, preko blokiranja tastature, pregorenja kontrolera do dramatičnog, potpunog gubitka podataka uz oštećenje esencijalnih komponenti računara. Uzrok ovakvim problemima leži u konceptciji izvora električne energije, a verovatnoća da se ovaj problem reši je, blago rečeno, nikakva. Primera radi u SAD se 1960. godine trošilo 2,5% nacionalnog dohotka na električne izvore i instalacije, a danas samo 1% (podatke za našu zemlju bolje da ne iznosimo). Iz ove činjenice se jasno vidi da ukoliko želimo da sprečimo „nezgodu“ moramo sami nešto da preduzmemo.

Ilustracije rad, uzroci gubitka podataka u SAD i zemljama razvijenog sveta, po istraživanju koje je nedavno objavljen, izgledaju ovako: 45,3% nestanci struje; 9,4% udari groma; 8,2% požari ili eksplozije; 8,2% greške u softveru; 6,7% poplave ili druga oštećenja uzrokovana vodom; 5,5% zemljotresi; 4,5% pad na računarske mreže (network); 3,2% ljudski faktor (namerni i nenamerni); 2,3% hardverske greške; 6,7% ostali problemi.

Naša ilustracija jasno pokazuje da prva dva mesta zauzimaju nestanci ili padovi (skokovi) napajanja ili pak udari groma. Sistemi zaštite su zaista brojni, ali pre nego što se odlučite kakav sistem zaštite je vama potoran (s obzirom da su naše uslove ovakvi uredaji relativno skupi) tražite dobro da razmislite o sledećim činjenicama.

Ukoliko koristite računar na kome ne može doći do gubitka podataka, ili su oni izuzetno mali (radite sa podacima koji se odmah snimaju i bekapuju), vama je dovoljno da nabavite neki od stabilizatora napona i „zaštitnika od groma“. Međutim, ukoliko koristite računar čiji se proces može prekinuti, ili operativni sistemi zahteva proceduru obaranja (tipa Windosa ili mrežnih servera) onda vam je neophodan uredaj za neprekidno napajanje – popularni UPS.

Ukratko rečeno, UPS uređaji su tu da pruže dve osnovne zaštite: stabilno napajanje, bez skokova i padova i neprekidno napajanje, to jest da, u slučaju gubitka električne energije oni, zahvaljujući svojim akumulatorima (koji su uglavnom NiCd - nikl-kadmijumski) postaju

izvori električne energije. Zavisno od svoje snage, oni mogu da „izdrže“ oko pet minuta što je sasvim dovoljno da se regularno ugasi računar ili pak, ukoliko postoji automatska, da se taj proces sam izvede.

Zaštita kućnih računara

Kvalitet kućista, ili bolje rečeno napajanja u kućistima, koja se ugrađuju u današnje personalne je zaista nesporan. Da nije tako, mi obični smrtnici ne bismo sastavili ni jedan jedini sat mirnog rada na računaru. Padovi napajanja pogotovo u našim uslovima su izuzetno česti. Drugi, veliki problem čine udarci gromova u blizini prostorija u kojima se nalaze kompjuteri (sa ovim problemom se susreće i BBS Politika) koji mogu uzrokovati putem telefonske linije priključene na modem, ili mrežnog kabla velika oštećenja na opremi. Rešenje leži u nabavci „zaštitnika od groma“ čija cena u svetu ne prelazi 50 dolara. Ovakvi uređaji se uglavnom kače paralelno sa telefonskim ili mrežnim kablom i kompenzuju eventualne strujne udare.

Uredaj za neprekidno napajanje bi bio sledeći korak. Pri odabiru tipa UPS-a morale voditi računa o zahtevima vašeg računara. Tako naprimer za zaštitu nekog malog green PC-a dovoljan je uredaj koji ima snagu ne manju od 150 W, za standardne 386 konfiguracije 170 W, za 486 konfiguracije 250 W, za grafičke stanicе bazirane na 486 ili P5 procesoru 300 W, a za multimedijalne konfiguracije preporučena snaga je 400

W. Sa adekvatno odabranom snagom UPS-a pod standarnim opterećenjem, nakon pada električne mreže računar nastavlja sa radom nekih pet do osam minuta. Nakon toga zavisno od kvaliteta UPS-a moguće je da sam uređaj za neprekidno napajanje, uz adekvatnu hardversku i softversku podršku, bezbedno „obori“ računac (takozvani SmartUPS) i nakon ponovnog dolaska struje on ga pali i vraća u prvočitno stanje, ili ukoliko su u pitanju obični UPSevi onda je po isteku vremena efekat isti kao i kod nestanka struje. Naravno, od trenutka pa mreže UPS počinje da vam daje zvučne signale koji se skraćuju i time vas obaveštava koliko još možete da radite. Kada se začne neprekidni ton vreme je blizu isteka. Savremeniji uređaji imaju na sebi i indikatore napunjenošći u vidu LED dioda ili čak LCD displeja.

Zaštita servera

Problem sa zaštitom mrežnih servera je zaista veliki i bazira se na činjenici da se na prosečnom serveru na hard disku stalno vrši pisanje i čitanje podataka – proces koji nije poželjno „nelegalno“ prekidati. Nestanci napajanja upravo čine to, a posledice su veoma jasne – od gubitka podataka do kvara diskova. Zavisno od broja diskova i zahteva samog kućista u koјem je smješten server preporučene snage se kreću od 450 W do 2250 W. Preporučljivo je da uređaji budu iz generacije SmartUPSeva, kako bi sami u slučaju nestanka energije mogli da obore server i po dolasku da ponovo podignu.

Vrlo je bitno da pri odabiru UPS-a za servere proverite da li je on podržan i testiran od strane proizvođača mrežnog softvera. To se vrlo lako vidi na osnovu „markica“ koje se nalaze na pakovanju ili upisu na košulju za korišćenje. Proizvođači uređaja koji su oborenili i testirani od strane proizvođača mrežnih aplikacija, na zahtev kupca isporučuju i softver za željeni mrežni operativni sistem.

Bez obzira da li koristite jeftin računar (ako takav u našim uslovima i postoji) i da li ga koristite za igru ili ozbiljan posao, naš savet je veoma jednostavan – zaštiti se. Cene UPS-ova van naše zemlje počinju već od 200 DEM, a šteta koju mogu da spreče je nemjerljiva.

Relja JOVIĆ

Kada su u pitanju relativno jeftini stoni (flatbed) skeneri, na našem tržištu su već godinama uglavnom poznati modeli „Hewlett-Packarda“ (2C, 2CX, 3CX, 4CX...), sa kojima je i autor ovog teksta do sada imao iskustva. Upravo zbog toga, bilo je zanimljivo isprobati skener koji ne potiče iz HP-a, a koji može biti jednako upotrebljiv za istu posao.

„Geniusov“ ColorPage-SP se pokazao kao do-stojan rival. Ovaj RGB skener skeniranje obavlja u jednom prolazu (SP = Single Pass), a optička rezolucija je 300 x 600 dpi (horizontalno i vertikalno), sa hardverskom interpolacijom na 600 x 1200 dpi. Na računar se priključuje preko SCSI interfejsa. Uz skener dolazi odgovarajuća „kvazi“ SCSI kartica, a za bolje rezultate (tj. veću brzinu transfera podataka u računaru) poželjno je koristiti pravi SCSI kontroler.

Instalacija je krajnje jednostavna. Kartica se ubacuje u slobodan slot računara, a na karticu ide kabl do skenera. Na donjem delu je zavrtanj koji služi za „zaključavanje“ skenera, tj. fiksiranje mehanizma tokom transporta. Nakon otklju-

Genius ColorPage-SP

Kolorni skener A4 formata za poluprofesionalnu upotrebu

čavanja i priključenja na gradsku (ili seosku) električnu mrežu, ColorPage-SP je spreman za rad - nedostaje još samo softver koji će ga pokrenuti.

Ono što je zanimljivo kod ovog skenera je da se original stavlja na staklo skenera naopake, tako da levi gornji ugao originala ide na prednji levi ugao skenera, što je sitnica na koju se ipak brez navikne.

Iako se uz skener dobija nekoliko programa osrednjeg kvaliteta (za obradu slike, optičko prepoznavanje teksta i izradu prezentacija), glavno parče softvera je univerzalni TWAIN driver koji će omogućiti da ColorPage-SP koristite iz bilo kog Windows programa koji podržava TWAIN uređaje.

Opcije programa za skeniranje su manje-više standardne. Od korisnika se očekuju da izabere vrstu originala: crtež (dve boje: crna i bela), fo-

tografija (sive nijanse) ili kolor fotografija (16 miliona boja). U proručniku Preview pojavljuje se probni sken ubećenog originala. Deo radne površine skenera (koja je inače 216 x 297 mm), moguće je prikazati i detaljnije (Zoom), koliko je to dozvoljeno rezolucijom ekran-a i veličinom Preview prozora. Zanimljivo je da takozvani Full Page Preview ostaje sačuvan i posle Zooma, tako da nije potrebno ponovo raditi Preview da biste videli čitavu stranicu.

Pri samog skeniranju potrebno je podesiti veličinu skenirane slike u odnosu na original (od 10 do 800%). Moguće je napraviti tonske korekcije nad slikom: poređ osvetljenja i kontrasta, podešava se raspon od najtamnijih do najsvetlijih tonova (Shadow i Highlight) i način generisanja svih tonova između (Midtone), istovetno parametru Gamma u drugim programima. Kod skeniranja kolora ove parametre je moguće podešavati posebno za svaku kolornu komponentu (R, G i B). Pored toga, program poseduje i automatsku korekciju boja (Color Correction), koja radi sasvim zadovoljavajuće.

Poređeći softver koji služi za skeniranje sa, naprimjer, programom DeskScan koji dolazi uz „Hewlett-Packardove“ skener, čini se da je znatno većih mogućnosti. Pre svega, moguće je pri samom skeniranju upotrebiti neki od standarnih filtera (Sharpen, Unsharp Mask, Blur, Edge Enhancement, Emboss...), koje bi inače koristili u Photoshopu ili nekog drugog programa za obradu slika. Tu je i vrlo korisna opcija za skidanje „moare“ (moire) efekta koji se javlja pri skeniranju već razstiranih reprodukcija (iz časopisa, naprimjer), pri čemu se najbolji rezultati dobijaju kada se što preciznije navede gustina rastera koja je korišćena na originalu.

Program poseduje i nekoliko zanimljivih opcija koje bi korisnik trebalo da olakšaju rad sa originalom pre nego što se odluči na finalno skeniranje. Naprimjer, predeo oko izabraniog dela Preview slike može se zatamniti kako da se gleda kroz tamno staklo (Smoked Glass Background). Dalje, cursor može imati oblik ukrištenih linija koje se protežu čitavom visinom i širinom slike, što je vrlo pogodno za precizno određivanje izreza koji nas interesuje, itd.

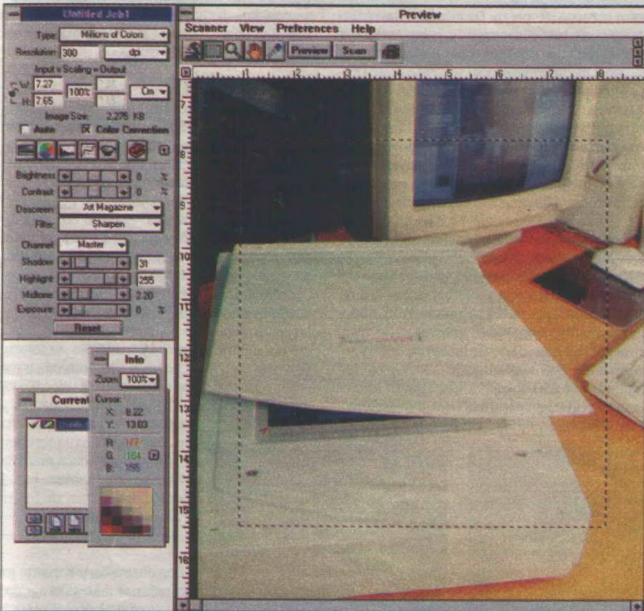
Nakon uzastopnog skeniranja većeg broja slika dešavalo nam se „pučanje“ programa, tj. TWAIN drivera. Pretpostavljamo da je problem u regularnom „vraćanju“ memorije sistemu, što bi možda bilo bolje pod Windowsom 95 koji boje upravlja virtuelnom memorijom na disku.

U praksi se ColorPage-SP sasvim dobro pokazao. Česta boljša skenera ovog tipa je loše razlikovanje određenih boja (naprimjer crvene i magenta), što se postiže tek pažljivim kalibriranjem i probnim radom. „Geniusov“ skener je, čini se, upravo na ovom polju prilično jak - bez ikakvog podešavanja sasvim je dobro skenirao test-slike i obične reprodukcije i fotografije koje smo mu „potulirali“. Uostalom, sve slike objavljene u ovom broju, naročito u rubrikama „Hard/soft scena“, „Test drive“ i „Bonus level“, skenirali smo na ovom skeneru.

Tihomir STANČEVIĆ

Proizvod je iz firme Genius Šutlić & Mikrodizajn

Kao i obično, Slobodan POTIĆ je „ovekovečio“ uredaj, a onda smo fotografiju stavili u skener...

U rubrici TEST DRIVE predstavljamo opremu koja je dostupna na domaćem računarskom tržištu. Ako smatraate da i vi u svojoj ponudi imate zanimljiv proizvod, javite se (telefon/fax: 01/932-0552, T. Stančević, E. Smajić). Opremu ćemo uzeti na nekoliko dana i to je sve što se tiče uslova.

Računarske komponente koje prikazujemo u rubrici TEST DRIVE instaliramo i testiramo na osnovnoj konfiguraciji firme „ŠUTLIĆ GENIUS“ (486 DX4, 100 MHz, 16 MB RAM, Philips 14-inčni kolor monitor...).

Zahvaljujemo se firmi „ŠUTLIĆ GENIUS“ na sponzorstvu ove rubrike.

Genius Easy Scroll

Veliki korak ka boljoj produktivnosti u Windowsu ili ...

Snimio Slobodan Potic

<Alt> + <Tab>, ali kao i sve na ovom mišu i to se može programirati za neku od egzotičnijih funkcija, kako samog Program managera tako i registriranih Windows aplikacija. Najzanimljiviji deo na *EasyScroll* mišu svakako je roller koji se lako skroluje sadržaj prozora po vertikali, odnosno po horizontali kada se kombinuje sa

<Shift> tasterom. Za izbor opcija u meniju dovoljno je cursor pomeriti pomoću rolera i kliknuti pritiskom na roller dugme, a za povratak iz menija bez izbora dovoljno je pritisnuti srednje dugme. Ipak najzanimljivija opcija sa rollerom je tzv. *PowerScroll* opcija, kojom se takođe vrši vertikalno pomeranje sadržaja unutar prozora, ali pritiskom na roller u željenom smjeru. Tako bismo mogli u nedogled, nabrajajući mnogobrojne kombinacije rolera, tastera na mišu i tastaturi. Za sve što vam padne na pamet možete napraviti kombinaciju, ali se ipak treba zadržati na nekoliko glavnih, da ne bi više vremena gubili presecajući se funkcija koje bi brže realizovali pomoću običnog miša. *EasyScroll* u prilog ide i visoka rezolucija pomeraja od 400 DPI, a protiv njega su nedostatci Windows 95 državera, i prilično okrutno ponašanje prema istom (zakoji se u koliko potrebe roler).

Ako ste početnik kome snalaženje u Windowsu 3.x nije jača strana, a o prelasku na noviji Windows ni ne razmišljate, deo svojih problema možete rešiti ovim zanimljivim mišem. Ako pale imate na svojoj mašini instaliran Windows 95, sve one slatke funkcije vam neće biti kompletno dostupne, ukoliko ne nabavite odgovarajući drjaver, koji se uzgred nalazi na „*KYE Support BBS-u*“ u Tajvanu (fildir 4, EZSCROLL.ARJ). Nama ostaje da *Easy Scroll* posmatramo kao još jednu u mnoštvo drugih miševa uz pitanje stvari će biti sledeće.

Nikola STOJANOVIC

Proizvod je iz firme Genius Šutić & Mikrodizajn

Sakoga dana pojavi se po jedan novi, „revolucionarni“ upravljački uređaj koji „če vam na neki način olakšati život“. Tek se poneka slatkorečiva izjava sa kutije ili reklame iz časopisa, održi kao istinita posle probne vožnje. Ovog puta smo nabavili jednog miša sa izvrsnim preporukama (tipa „Zagospodarite umetnošću Windowsa“), proverili ga na delu a šta smo utvrdili, protitajte u nastavku teksta.

Instalacija ovog miša u Windows 95 nije po Plug&Play sistemu, iz prostog razloga što se reklama stavlja „100% Windows kompatibilno“ odnosi na Windows 3.x. Potreben DOS drajver za miša i poseban uslužni program za Windows sa proporatnim .DRV i .INI fajlova su zapakovani u instalacionom fajlu na disketu. Pre instalacije poželjno je pročitati i propратni README fajl u kome je eksplicitno navedeno da pre nego što se softver u potpunosti instalira ne treba pomerati miša pod Windowsom, pa su za sve potrebne korake u instalaciji date kratice na tastaturi. SETUP će instalirati sve što je potrebno, čak će pokušati i da isključi prethodni drajver za miša, a vama ostaje da otede u Windows i pogledate utility program koji se automatski startuje.

Miš poseduje po tasteru, što će reći pored tri uobičajena i dodatni taster sa strane i roller-burence. Srednjem tasteru miša predviđena funkcija je da otvori listu aktivnih taskova u Windowsu (kao <Ctrl> + <Esc>), a roleru tzv. „SmartScroll“ koji pomeranjem burenceta gore-dole pomeria i pokazivala miša u istom smjeru po vertikali. Dugme sa strane podešeno je za prebacivanje između aktivnih aplikacija (kao

Posle nekoliko robusnih, sporih modela hard diskova i recesije koju je ova firma doživele, „Seagate“ se ove godine vratio u sam vrh tržišta hard diskova. Imali smo prilike da vidimo i testiramo „lakše“ modelе iz serije ST575CCC-A od 850 i 1080 MB (opisani u SK 02/96), a sada smo dobili i predstavnika „teškeša“ od 1,3 GB.

Po spoljnišnjem izgledu disk u tankom privlačnom kućištu gotovo da se ne razlikuje od prethodnog dve testirana modela (850 i 1080 MB), sem po ozakama i ličnim podacima.

Testirali smo ga i rezultate poređili sa prethodnicima u istoj familiji, ali i sa našim referentnim diskom (Samsung od 1 GB). Kako testiranje pod Windowsom 95 nikada ne daje pouzdane rezultate, odlučili smo se da ovom prilikom posmatramo samo laboratorijske rezultate pod čistim DOS okruženjem (bez keširanja).

Sudeći po programu PC Config, prosečno i najveće vreme pristupa podacima (11,5 i 20,6 ms) istovjetno je kao kod modela od 1

Seagate 1280 MB

Mr. Fitness među snagotorima

GB, ali je lošije od modela od 850 MB. Vreme track-to-track pretraživanja od 3,3 ms znatno je bolje od modela kapaciteta 1 GB (4,2 ms), a opet za nijansu lošije od modela kapaciteta 850 MB (3,2 ms). Za pravu sliku o transferu pri čitanju opredelili smo se za rezultate iz programa 4-Speed. Disk se pokazao dosta lošije rezultate, tačnije 58% od gigabajtnog modela i 24% lošije od modela od 850 MB u testu sa cikličnim čitanjem a 34% i 24% lošije od poredbenih modela u testu sa sekvenčnim čitanjem. Za obuhvatniju sliku o disku u realnim

uslovima rada pod Windowsom, koristili smo WinBench 96 a za referencu smo iskoristili Samsung disk kapaciteta 1 GB. Kako smo i očekivali, Seagate je u svim testovima bio bolji, u nekim samo

1% a u nekim čak i 70,9% (test upisa na disk po 4096 B). Kada se sve sabere i podeli dolazimo do 20,5% ukupnog poboljšanja performansi u odnosu na referentni Samsung. Ipak treba napomenuti da rezultati druge redakcijske mašine koja poseduje istovremenu matičnu ploču kao i referentna, ali gigabajtni Seagate još po voljniji. Ako ste dakle u nedoumici da li da kapacitet podredite performansama, preporučujemo vam da učinite obrnuto. Tih nekoliko hiljaditih delova sekundne će u radu biti neznamna žrtva a 18% veći kapacitet će vam omogućiti veći komfor za nezantno ulaganje.

U poslednje vreme tržište diskova se prilično uravnotežilo, kako po performansama tako i po ceniama. Ako ste potencijalni kupac, ovo je vreme smanjenog rizika, jer za koji se god noviji model poznatog proizvođača odlučite, teško ćete se prevariti.

N. STOJANOVIC

Proizvod je iz firme T.M. Kompjuteri

PC Config	ST5851A	ST51080A	ST51270A
Linear Read:	1992	1992	2306
Max Throuput:	4743	4858	7650
Average Acc time:	10.4	11.5	11.5
Track2Track:	3.2	4.2	3.3
Max Acc time:	16.4	20.6	20.6

4-Speed	Transfer (KB/s)	Transfer (KB/s)
/9 passes, DOS/repetitive read sequential read		
ST5851A (850 MB)	1710	1964
ST51080A (1 GB)	1799	2974
ST51270A (1,3 GB)	1121	1499

P osle dosta stabilnog brzinskog perioda (2x, 4x, 6x) počeli su da pristiznu na naše tržiste sve brži i brži CD ROM uređaji, ili tako bar piše na njihovim maskama (8x, 10x). U prošlom broju testirali smo jedan osmo-brzinski CD koji nas nije oduševio. Ovog puta na prednjoj strani uređaja stoji hvalisava cifra 10X. Proizvođač „Optic Storage“ izbacio je desetobrzinski uređaj pod imenom *Stingray 8522*. Uz CD ROM dobija se kabl za povezivanje sa kontrole-

Stingray 8522

Nove brzine na pomolu

rom i kabl za povezivanje sa zvučnom karticom. Pored par listova uputstva, u kutiji se nalazi i disk sa drajverima. Međutim ako imate *Win 95* ona vam nije potrebna. Po priključivanju CD

ROM-a i startovanju 95-tice CD ROM će biti uredno prijavljen i biće mu dodjeljeno prvo slobodno slovo, a na vama je samo da ubacite neki CD i da uživate. Međutim, ako se niste odlučili za *Win 95*, nema problema. Instalacioni program je za svaku povalu - brzo i efikasno vas vodi kroz instalaciju i za par minuta sve je spremno za rad. Drajveri su na svom mestu, a svi „ini“ fajlovi upotpunjeni su novim potrebitinama. Generalni utisak prilikom instalacije je više nego sjajan - kamo sreća da i ostale periferije dolazi ovako pripremljena za rad.

Veća brzina, a to je ono što nas najviše zanima, primetna je i golin okom, ili nam se u prvi mah tako

uzinilo. Međutim, prilikom preciznije procene brzine dolazi do nekih nesuglašenosti. Sve u svemu i po testovima (CDbench 1.0.) i u realnom radu ovaj CD je dva i više puta brži od redakcijskog „Hitachi“ (4X). Međutim po ponovljenoj testiranju ove vrednosti su malo odstupale od prvobitnih. Odlučili smo da priložimo tabelu sa najboljim rezultatima, jer nam se oni čine najskupljim (ili bar najpribližnjim) našim očekivanjima.

Stingray 8522 predstavlja CD izvanrednih karakteristika i ima stvarno user friendly manire. Mislimo da mu oznaka „10X“ baš i ne pristaje, ali da predstavlja dostojnog protivnika postojećim IDE modelima.

Emin SMAJLĆ

Proizvod je iz firme DilerSoft


```
CD-Bench 1.0
(c) 1.6.1995 by Christoph Schmidkirk
Stingray 8522
Testing AccessTime ...
Full Stroke : 86.3ms Half Stroke : 10.32ms
Sector to Sector test :
Begin : 10.36ms Centre : 10.37ms End : 10.38ms
Random access : 10.36ms
```

```
Testing Datatransfer (in KB/s) ...
Cached = 2048 Bytes SectorSize
Sectors : 16 32 64 128 256 512 1024 2048 4096
Begin : 1.9 311.0 856.7 720.1 866.1 1196.5 1289.6 2512.1 1471.2
Centre : 200.7 372.5 347.4 370.8 1251.9 1313.1 1613.9 1459.0 1498.3
End : 210.4 521.5 329.3 2087.9 1238.2 1285.4 1429.3 1498.0 1476.6
RAW = 2132 Bytes SectorSize
Sectors : 16 32 64 128 256 512 1024 2048 4096
Begin : 7.9 80.9 274.4 656.7 761.1 865.9 822.0 843.4 851.8
Centre : 138.4 498.7 101.1 11.1 161.7 815.0 838.2 847.8 854.7
End : 189.3 542.0 600.0 718.9 779.5 769.4 852.4 845.1 852.1
```

Multimedijalno kućište

Sve u jednoj kutiji

P red nama se našlo prazno a ipak puno kućište. U eri multimedijalnih mašina PC je počeo da liči na doba Spectrum: monitor, kućište i gomila kablova. Ukoliko ne želite da se prisjećate starih dobrovremenih vremena po zlu predlažemo vam da nabavite kućište pored koga se ništa drugo neće videti.

Sigurno će neko ubrzo izmisli standard za multimedijalna kućišta, a on će verovatno biti baziran na detaljima koje poseduje baš ovo kućište. Pored standarnih komponenti, napajanja, prekidača i diodica u kućištu se nalazi pojačalo. Na prednjoj strani nalaze se svi potrebni potenciometri kao na pravom muzičkom pojačalu. Tu su još i dva ulaza za mikrofon i jedan za slušalice a na krajevima prednje maske nalaze se zvučnici. Ono što naročito

upeštava ovo kućište su vumetri (jedan za levi i jedan za desni kanal). Na zadnjoj strani kućišta nalaze se ulazi i izlazi za zvučnu karticu i izlaz za vanjsko pojačalo. Ugradeno pojačalo

i zvučnici su u rangu aktivnih zvučnika srednje klase.

Kućište ima dimenzije klasičnog desktop kućišta a za razliku od njega ima dodatno ojačanje u vidu dve šline sa gornje strane. Jedina zamerka je nedovoljan broj mesta za uređaj spoljnje memorije, naime možeti imati samo jedan CD, jedan HD i jedan flopli, što prosečnom korisniku neće biti problem ali... međutim pošto je kućište prostrano moguće je ovaj problem rešiti dogradnjom dodatnih nosaća.

Kućište je što uz kućište dobijate kablove za povezivanje sa muzičkim komponentama i dodatni kabl za grafičku karticu.

Sve u svemu ovo je prvi put da se ovakvo kućište može kupiti posebno i predstavlja savsinu pristojnu multimedijalnu osnovu za vaš PC. Sve što se tiče zvuka sada je na jednom mestu bez dodatne šume kablova, a i lepo izgleda.

Emin SMAJLĆ

Proizvod je iz firme Genius Štulić & Mikrodizajn

USRobotics Sportster

Vi (28.4 i 14.4)

Dva sjajna voice fax/modema

ime USRobotics je odavno postao sinonim za kvalitetne modele. Njegove proizvode pored brzine krase i praktičnost, dobra dokumentacija i dodatne pogodnosti. Imali smo prilike da testiramo dva modela iz nove Sportster Vi serije koja se od ranijih serija ovog naziva razlikuje po tome što ima voice sposobnosti.

Prvi model koji smo testirali nominalno radi na 28 800 b/s. Kaže se „nominalno“ jer se kod njega potkrada jedna nedoslednost koja će takođe obrodati potencijalne kupce. Naime, iako i na kutiji i na uputstvu jasno stoji da je maksimalna brzina ovog modema 28 800 b/s, komanda AT&T kaže da je reč o 33 600 b/s modemu koji podržava V.34+ protokol, što se kasnije pokazalo kao tačno jer smo imali prilike da se povežemo sa modemima te brzine. U svakom slučaju, ne zameramo firmi što nas je malo slagal u pogledu brzine, ali je nejasno zašto bi neko brže modele prodavao sa etiketom sportnih.

Karakteristike Sportstera Vi opravdavaju „USRobotics“ etiketu. Na modemu se nalazi brz 16550AF čip za serijsku komunikaciju koji omogućava da veza između modema i računara ide i do 115 200 b/s, čime se postiže maksimalna brzina prenosa, a da računar ne bude toliko opterećen da dođe do grešaka u komunikaciji. Iako ne prepoznaje signal slobodne linije (Dialtone) na svim centralama, ne možemo da se na povoljniju izuzetno brzo i sigurno prepoznavanje signala zauzeća (Busy signal) koje je programirano dovoljno inteligentno da ne reaguje na čudne signale koje neke centralne daju (sa čime su jako dobro upoznati korisnici Sezama). Modem je fabrički podešen na COM2 port s tim da se to može promeniti džamperima. Sa zadnje strane se nalaze dva telefonska i dva audio priključka. Na prva dva

se, naravno, priključuju telefonska linija i telefonski aparat, a na druga dva mikrofon i zvučnici (ili slušalice) koji služe za snimanje i preslušavanje glasovnih poruka kada modem radi kao sekretarica. Ni mikrofon ni zvučnici nisu obavezni jer se poruke mogu snimati i preslušavati i preko telefona, ali je zvučni daleko kvalitetniji ukoliko da oni prisutni.

Brzina modema u odnosu na drugi uvek je proporcionalna cifri koja ga opisuje, pa je tako 33 600 b/s oko 1,5 puta brže od 14 400. Probe radi, fajl od 2,5 MB preneli smo u oba smera Zmodem protokolom. Kada smo ga slali bilo je potrebno 10 minuta i 45 sekundi, dok je prijem

ako je miš (ako tastaturu zanemarimo) dominantan alat za komunikaciju sa računaram, postoje primeni gdje on nije najbolje rešenje. Naprimjer, pri tehničkom crtanju, kada, recimo, crtež sa papira treba verno preneti na ekran, potrebno je precizno prenijeti tačke crteža što mišem nije moguće. U takvim slučajevima primenu našale profesionalne grafičke table opremljene elektroniskom olovkom ili spravicom nalik na miš, ali sa providnim „tišanom“. Ono što smo probali je ekonomski varijanta grafičke table, odnosno „Geniusus“ pokusaj da tehnolo-

trajao 11 minuta i 17 sekundi. Nismo sigurni zbog čega se javlja ova razlika, ali ako se veličina fajla podeli sa prosečnim vremenom prenosa, dobija se rezultat od oko 3900 CPS (karaktera odnosno bajtova u sekundi). Znajući da je prosečna brzina na 14 400 b/s oko 1600 CPS i sami možete da procentne razliku.

Sa modemom se dobija nekoliko programa od kojih je najvažniji QuickLink Message Center, kombinacija komunikacionog programa, faks mašine i automatske sekretarice. Vanredno je jednostavan i sva podešavanja se rade lako i brzo, a dolazi na samo jednoj disketu pa i sa te strane zasluguje poljive. Sa programom se dobija i dosta dobro uputstvo, pa smo sigurni da će se potencijalni kupci modema vrlo brzo snati u radu. Pored QuickLinka u paketu su i dva programa za pristup Internetu preko komercijalnih službi, kao i program za pristup CompuServe mreži. Nažalost, nijedan od ovih programi neće puno koristiti našim korisnicima jer za svaki bi trebalo zvati inostranstvo, a jesmo li koliko je to isplativo.

Sa svojom cenom od 450 DEM, Sportster Vi 28.8 ne predstavlja nešto što treba svakome, lakovo cenu niti preveliku za modem ovih karakteristika i kvaliteta, još smo ranije napomenuli da kod nas još nije vreme za 28 800 modele. Mnogi čitaoci postavljaju pitanje da li je uopšte moguće postići toliko velike brzine na našim centralama. Odgovor glasi: i da i ne. Nama je uspelo da postignemo izuzetno stabilnih 33 600 b/s sa modemom koji je bio na istoj centrali kao i naša redakcija, ali kada smo pokušali da sa istim modemom uspostavimo vezu sa druge centrale nije bilo uspeha. V.34+ podržava dosta različitih brzina, pa ako već nije moguća 28 800 ili 33 600 b/s, može se pokušati na nekoj nižoj. Nažalost, ne možemo da ne primetimo da ni te niže brzine nisu dovoljno stabilne da bi se moglo reći da ovakvi modemi predstavljaju kvantni skok kvaliteta u odnosu na 14 400 model. Istina je da su brižni, ali prosečnom kupcu ostaje samo da čeka da PIT Srbije izvrši toliko najavljivane reforme telefonske mreže.

Sve što smo rekli za 28.8 model vali i za 14.4, s tom razlikom da on radi pod V.32bis protokolom i postiže brzine do 14 400 b/s. Softver koji se dobija uz njega je identičan, a i druge karakteristike (sem brzine) su im iste, što samo govori u prilog kvalitetu. Cena od 250 DEM je nešto viša od očekivane, ali nije basnoslovna. Ako imate novca za zaista dobar modem, nećete pogrešiti ako uzmestite ovaj.

Slobodan POPOVIĆ

Proizvodje iz firme „TM Computers“

Snimio SLOBODAN POTIC

Genius NewSketch 1212HR

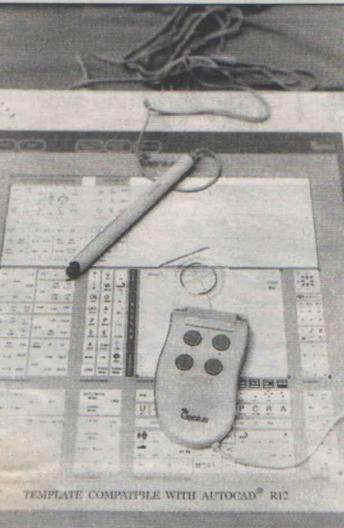
Grafička tabla „za po kući“

giju koju i dalje koristi uzak krug potrošača „uspusti u narod“.

NewSketch 1212HR je grafička tabla dimenzija 12 x 12 inča (30,4 x 30,4 cm) uz koju dolaze i elektronska olovka (stylus), kako je nazvana u uputstvu i pomenuta spravica sa nišanom (puck). Tabla se priključuje na serijski port, a sam konektor na sebi ima i ulaz za napajanje koji obezbeđuje mali ispravljač koji se dobija sa tablom. U paketu idu još i dva uputstva, jedna disketa sa drajverima i druga sa minijskim CAD programom KeyCAD Complete for Windows.

Instalacija je jednostavna - tabla se priključi na računar, a elektronska olovka na tablu. Na prednjoj strani nalaze se tri diode. Prva obaveštava korisnika da je tabla uključena, druga da li je olovka u dometu table ili ne, a treća da li tabla detektuje pritisak. Nama, na samoj olovci nalazi se samo jedan taster koji uglavnom gumi desno dugme miša, dok pritisak na levo emulira jačinu pritiskom olovke na tablu. Tu je i naša prva primedba, ergonomski prirode: sila kojom treba delovati na površinu table ne bi lila ona detektovala pritisak nepririjatno je jaka, što korisniku ostavlja neprijatan utisak da će čestim pritisnjem osteti površinu table. Verovatno bi bilo bolje da prekidač u olovci „klikće“, čime bi korisnik brzo stekao naviku koliko je treba pritisnuti. Sa „mišem“ (zastava ne znamo kako na srpskom nazvati „puck“) takav problem ne postoji, jer on na sebi poseduje četiri tastera, od kojih dva igraju ulogu levog i desnog tastera standardnog miša. Takođe, taster na olovci prilično je mali i postavljen tako da ga nije zgodno pritisnuti ni palcem ni kažiprstom.

Uz tablu su priloženi drajveri za DOS, Windows i AutoCAD. Od DOS drajvera, tu je program koji pretvara tablu u standardnog miša (jako ona hardverski može da emulira Microsoft i Mouse Systems miševe, pa nema problema sa drajverima), kao i program za test i kalibraciju. Drajver za Windows može se instalirati i tako da tabla koegzistira sa postoje-

ćim mišem (iako ne vidimo preteran svrhu tome, ko bi stalno prebacivao ruku sa miša na tablet i obratno?), a nama je ostalo neshvatljivo da ga je moguće instalirati samo u Windows

3.1 - pa zar pored Windowsa NT i Windowsa 95 uopšte ima smisla podržati same staru verziju? Sa drajverima se dobija i program za kalibraciju kojom se može podesiti površina koja će se tretirati kao ekran, kao i još neke opcije. Što se AutoCAD-a tiče, priloženi su ADI drajveri koji rade sa verzijama od 9 pa nadalje, a sa tablom se dobijaju i karton na kojima su komande, onako kako ih je firma „AutoDes“ zamisila. U uputstvu se, međutim, nigde ne nominuje nikakvo podešavanje ili kalibracija table. U uputstvu za AutoCAD saznali smo da se to radi komandom *tablet configure* (odnosno *tablet calibrate*), posle čega je NewSketch funkcionsao, iako poneka komanda nije bila na odgovarajućem mestu.

KeyCAD Complete je program koji može biti koristan za upoznavanje sa CAD tehnologijom, ali za ozbiljan rad ipak je neophodan i ozbiljan program, a *Autocad* je *de facto* standard na tom području.

NewSketch 1212R nije tabla kojom će neki profesionalac moći da radi svoj posao, ali može biti zgodna za kućnu upotrebu. Zamerke su uglavnom ergonomiske prirode, a nepodržavanje novih verzija Windowsa nam se čini prilično neozbiljnim, pa se nadamo da će se u budućnosti i ti drajveri isporučivati uz ovaj proizvod, ili biti rasploživi na neki drugi način (na Internetu, recimo).

Slobodan POPOVIĆ

Proizvod je iz firme Genius Šutić & Mikrodizajn

Cirrus Logic CL-54M40

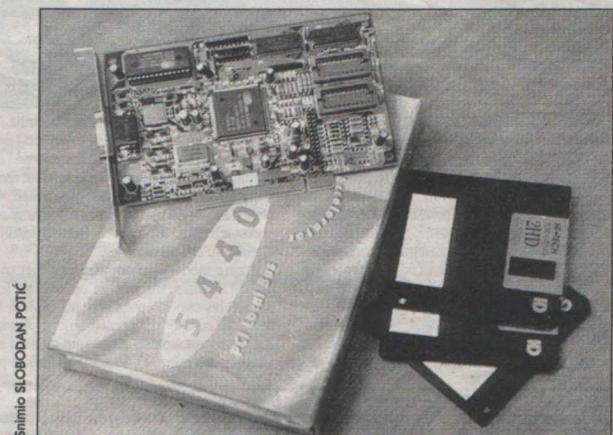
Za nijansu bolja od prethodnika

Dobro poznati proizvođač jeftinjih grafičkih kartica „Cirrus Logic“ je na domaćem tržištu zastupljen modelima *CL-5420*, *CL-5422*, *CL-5428*, *CL-5434Ag1*, *CL-54M30* a sada i *CL-54M40*.

U dobro poznatom šarenom pakovanju uz karticu stižu drajveri za Windows 3.1 kao i par disketa sa „Cirrusovim“ standardnim (odavno prevaziđenim) display alatkama. U nedostiku bočnjeg, za prikaz u Windowsu 95 postužiče „Microsoft“ generički drajver za *CL-5429/30/34*, ko-ga smo i mi koristili pri testiranju.

Tradicionalno dobar odnos cene i performansi na koga smo navikli kod svih „Cirrusovih“ kartica svojevremeno je bio ugrožen „Tridentovim“ karticom *TGU-9440Ag1* (opisan u SK 06/95). Pomenuta kartica je za nijansu jeftinija (tačnije oko 5%), ali poseduje manje Windows ubrzivačkih funkcija od *CL-54M40* koju ovom prilikom opisuju.

Bolji uvid u mogućnosti i performanse ove kartice može se dobiti poređenjem sa modelom *CL-54M30* koji od januara egzistira u našoj test konfiguraciji. Obe kartice poseduju identične ubrzivačke funkcije, koriste istu dinamičku me-

Snimio SLOBODAN POTIC

moriju (brzine 70 ns), mogu se proširiti još jednim megabajtom memorije, pa je osnovna razlika uprava u performansama. Brzinski rezultati pribavljeni programom *WinTach v1.2* pokazuju da se kartica *CL-54M40* daleko bolje snalazi u obradi teksta (*Word Processing RPM* test je u prosjeku 66% bolji), ali je u tabelarnim kalkulacijama tek neznatno bolja. Iznenadilo nas je koliko je kartica podbacila na *Paint RPM* testu, u kome je pokazala oko 3% lošije rezultate od *CL-54M30*. Kada se sve sabere i oduzme, kartica je

11,67% bolja od redakcijske *CL-54M30* što se vidi i na grafikonu.

Otkrili smo da je karticu najbolje koristiti u srednjoj rezoluciji (800x600x16bit), a da se u višoj rezoluciji sa 256 boja najviše gubi na realnoj brzini. Zadovoljni smo odzivom VESA grafičkih modova, pa se kartica kako za Windows može koristiti i za DOS aplikacije.

Nikola STOJANOVIC

Proizvod je iz firme Birostroj - Beograd

Organizator informacija

Dobar domaći program za planiranje sopstvenog vremena

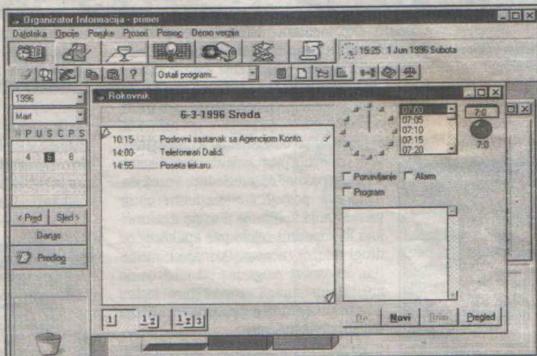
Programi koji sa manje ili više uspeha zamenjuju rokovnike, podsetnike, stene kalendare i slični stvari koje pomažu poslovnom čoveku da na najbolji mogući način isplanira sopstveno vreme (sekretarice su, ipak, nezamjenljive) nisu nikakva novost. Problem je jedino u tome što je poslovni čovek retko i računarski guru i nemu ni vremena ni volje da se upoznaje sa novim softverom, tako da je ljubazan korisnički interfejs prva i osnovna stvar koja ovakve programe može učiniti popularnim. Imali smo prilike da vidimo šta domaći autori imaju da ponude na ovom polju i uticaji su sasvim prijatni.

Organizator informacija je standardna Windows aplikacija koja dolazi na jednoj disketi i brzo se i lako instalira. Odmah po startovanju, program očekuje od korisnika da se prijaví i otkači (opcionalno) lozinku, a posle toga se ukazuje veoma ukušno dizajniran osnovni ekran na kome se nalazi *Rokovnik*, jedan od sedam osnovnih modula. U njemu se organizuju dnevne obaveze tako što se unosi njihov početak i trajanje. Moguće je narediti programu i da podseti korisnika na određenu obavezu, a postoji i mogućnost startovanja drugih programa u određeno vreme. Obaveza se, po želji, može i ponavljati, ali ne u proizvoljnim razmacima već samo svakog dana, nedelje, meseca ili godine.

Poslovi je modul u kome se organizuju svijetljani poslovi koje korisnik treba da obavi. Svakom poslu moguće je dodeliti i prioritet, odvajajući tako bitne poslove od manje bitnih. Ukoliko se neki posao završi pre previdenog roka, moguće ga je obeležiti kao završenog uz mogućnost kasnijeg predomisljanja. Modul *Godišnjice* služi za beleženje svih praznika, rođendana, proslava i sličnih stvari koje se dešavaju samo jednom godišnjicom. Kao poseban kuriozitet, tu je

i lista svih srpskih verskih praznika i svetaca. *Planer* služi za kalendarsko planiranje dugotrajnih poslova i njihovo grafičko prikazivanje. Svaki posao u kalendaru obeležen je različitom bojom, tako da korisnik brzo i lako pronalazi slobodne dane ili termine kada je manje zauzet.

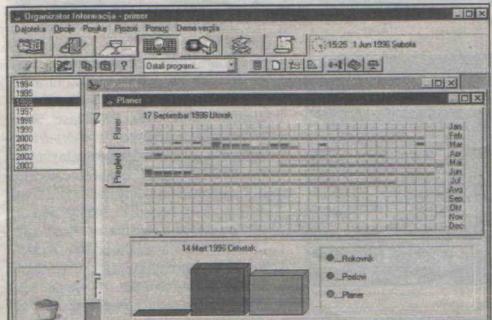
Adresar je modul čiji naziv jasno govori o njegovu nameniju. Predviđeno je korišćenje više adresara za različite tipove adresa (prijatelji,

poslovni partneri, klijenti itd.), s tim da je za svaki moguće definisati koja polja sadrži. Sve prethodno planirane akcije moguće je pregledano videti ili odštampati u modulu *Izveštaji*, odakle se može stampati i sadržaj adresara. I na kraju, *Beležnica* predstavlja mali editor u kome je moguće praviti kratke zabeleške i razvrstavati ih po temama.

Različiti korisnici mogu jedan drugom i ostavljati poruke, a posebna mogućnost programa je i pravljenje veza između bilo koje dve informacije. Veza se pravi tako što se odaberu dve

informacije koje treba povezati: svaka od njih posle toga dobija malo simbol spajalice uz pomoć koga se skáče na drugu. Posebno je korisno, na primer, povezati obaveze da se neka osoba nazove sa njenom adresom i telefonom u adresaru. Postoji i opcija za pretraživanje podataka po nekoj ključnoj reci, za slučaj da korisnik zaboravi gde mu se nalazi tražena informacija.

Program krasi veoma lep korisnički interfejs sa sjajno uradenim ikonicama, animiranim sekvencama i odličnim zvučnim efektima koji prate akcije korisnika. Možda će ovo izgledati kao nepotrebna šminka na kakvu su nas navikle razne gigantske aplikacije novijeg datuma, ali kada se uzme u obzir da su ciljni korisnici ovog programa poslovni ljudi kojima je bitno prći tako da ne shvate korišćenje računara kao nešto komplikovano, i stoga odbojno, kao i da je program zaista kratak i brz po svim merilima, smatramo ovakve "kozmetičke" dodatke veoma korisnim. Kako god se ovi, program je brži od svih aplikacija slične namene koje smo do sada videli, pa mu dobar i atraktivni izgled može biti samo plus.

Uz *Organizator informacija* se dobija kratko i lepo dizajnirano uputstvo, a i pomoć u programu je jasna i dobro napisana. Program je, naravno, u potpunosti na srpskom jeziku, ali naša slova nisu korišćena iako standard postoji. Možda je autor smatrao da taj standard još nije uzeo dovoljno maha, ali bi svakako bilo zgodno da je ostavio korisnicima opciju žele li naša slova u programu ili ne. Korisnički interfejs se može pohvaliti jer je jednostavan i lepo dizajniran, ali je za pokudu to što je program srušiće jednokoristički orijentisan - korisnici, isti-

na, mogu razmenjivati poruke, ali nije moguće uključivanje drugih ljudi u sopstvene obaveze, pravljenje zajedničkih poslova, kolektivnih adresara itd. Takođe, autorima su se potkrale nepristojne pravopisne greške u programu koje mogu stvoriti nepovoljan utisak kod ozbiljnih korisnika.

Sve u svemu, *Organizator informacija* može pohvaliti i preporučiti zbog njegove jednostavnosti korisnicima kojima nisu potrebne „aždaje“ od programa već mali, dobar i pre svega jednostavan lični planer. Oni kojima je imprerativ grupni rad ili koji zahtevaju sofisticiranje opcije moraće, međutim, da se okrenu nekom drugom softveru.

Program se prodaje za 175 dinara. Možete ga naručiti od autora (Vladimir Đurić, tel. 034/210-657) ili preuzeti u našoj redakciji.

Slobodan POPOVIĆ

TIP: Organizator licih informacija

PLATFORMA: PC, Windows

MEDIUM: 1 disketa

PREDNOSTI

Kratak i jednostavan; lak za učenje.

NEDOSTACI

Slaba podrška grupnom radu.

Quaterdeck CleanSweep 95

Brz, lak i relativno bezbedan način deinstalacije

Jedan od osnovnih problema sa aplikacijama za MS Windows je deinstalacija - poželjite li da se ratosiljate negak iole oblinjeg programa, nikada ne možete biti sigurni da nije ostavio fajlove i u sistemskim direktorijumima koji će ubuduće nepotrebno zauzimati dragocen prostor na disku. Novije aplikacije za Windows 95 podržavaju automatsku deinstalaciju, ali i dalje postoji masa starih, 16-bitnih aplikacija u širokoj upotrebi.

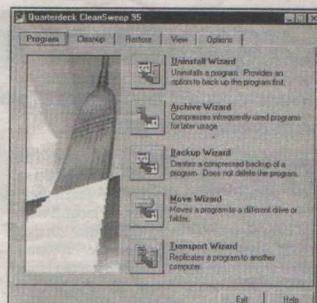
Poštoj nekoliko programa koji se brinu o tome da se proces deinstalacije automatizuje i da nista ne ostane iz uklonjenih aplikacija. Jedan od njih je i CleanSweep, koji prikazujemo u verziji 2.0 napravljenoj specijalno za Windows 95.

Poseb jednostavnije i brze instalacije, CleanSweep na disku zauzme oko 3 MB i može se efikasno ukloniti standardnim putem, odnosno pomoću Add/Remove Programs stavke iz Control Panela. Po želji korisnika instaliraju se i dva redundantna programa: Usage Monitor koji prati ko-

rišenje fajlova na disku i Install Monitor koji prati instalaciju novog softvera i ponovo beleži sve instalirane fajlove. Oba programa se mogu pokrenuti i samo po potrebi, mada je mnogo korisnije imati ih stalno u memoriji. Prvi od njih dvojice uopšte neće vam primećivati (sem po ikonicu koja pokazuje da je aktiviran), dok će se drugi aktivirati pri svakom pokušaju instalacije i od korisnika zahtevati samo da imenuju instalirani program radi kasnijeg snaženja.

Proces deinstalacije svodi se na biranje odgovarajućeg programa kom je "istekao mandat" i odgovaranje na par pitanja. Ukoliko je pri instalaciji Install Monitor bio aktivan deinstalacija teče brzo i efikasno, i po našim iskustvima, dosta uspešno. Ako, međutim, deinstalirate aplikaciju koja je instalirana pre CleanSweepa, on će pokusati da pronade sve fajlove koja datu aplikaciju koristi, ali uvek postoji i verovatnočna greška, odnosno ostavljanja nepotrebogn materijala na disku. Uklonjeni aplikaciji moguće je i arhivirati za slučaj kasnijeg prednostišanja, a CleanSweep vodi i dnevnik (log) svih aktivnosti koji je moguće naknadno pregledati. Pored deinstalacije postoje i interesantne opcije premeštanja aplikacija u drugi direktorijum ili kopiranja celokupne aplikacije na drugi mrežni računar. Poznajući, međutim, zavisnost programa od lokacije na kojoj su instalirani, nismo sigurni isplati li se pokušavati ili je ponovna instalacija najbezbojnije rešenje.

Tu su i opcije za održavanje sopstvenog operativnog sistema na zadovoljavajućem nivou „čistoće“: traženje duplih fajlova, zastarelih i nekorisnih DLL i VBX biblioteke, „siročića“ odnosno fajlo-

va koji su zaostali posle neuspeli deinstalacija i koji se više ne koriste itd. CleanSweep će voditi računa o stepenu rizika da se brisanjem nekog od ovih fajlova jedna ili više aplikacija onemoguće u radu, a tu je i „savetodavac“ u vidu Advice tastera koji će korisniku jasno staviti do znanja šta treba da čini.

CleanSweep deluje kao pouzdan i solidan program koji ima tu nesreću da je posao kome je namenjen sam po sebi nezgodan. Uzmajuci u obzir da je u pitanju druga verzija, kao i visok redname provođača, možemo ga preporučiti. Čak i ako se predomislite, sam CleanSweep se lako deinstalira.

Slobodan POPOVIĆ

TIP: program za deinstalaciju

PLATFORMA: PC, Windows 95

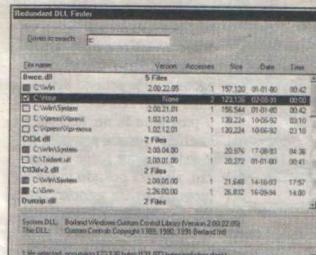
MEDIJUM: 2 diskete

FRENDOSTI

Kratak, briž
i pouzdan
program.

NEFREDOSTI

Pomalo konfuzan;
previše podataka.

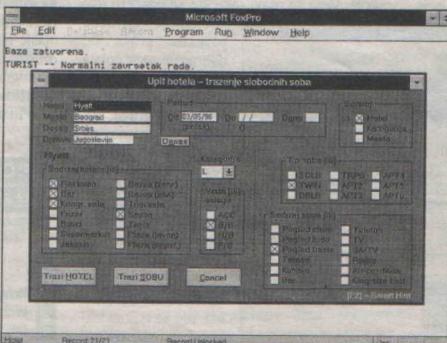

FoxPro je dobro poznat i rasprostranjjen paket za upravljanje i kreiranje relationalnih baza podataka. Zajedno sa Clipperom je bio suvereni vladar DOS prostora, dok mu je Windows slavu pomislio „mladi“ brat - Microsoft Access. Kako je FoxPro vise puta predstavljana na ovim stranicama, zadržaćemo se na novitetima verzije 3.0 koja postoji u dva izdania za Windows 3.1 i Windows 95.

Nova „lisica“ (engl. fox) poseduje brzinu, stabilnost i fleksibilnost, te se s pravom može reći da je vodič u novu generaciju database aplikacija, obezbeđujući nove objekte i event module koju pomažu da se kreira, modifikuje, unapređuje i razvija aplikacija brže nego ikad do sada. Nova mogućnosti ogledaju se kroz sledeću poboljšanja:

- brži razvoj aplikacije koristeći Wizards, Builders i Designere;
- više mogućnosti u razvoju aplikacija kroz objektno-orientisano programiranje, Events (obradu dogadaja),

Microsoft Visual FoxPro 3.0

Rushmore tehnologiju (optimizaciju upita):

- klijent-server rešenja koristeći rečnik podataka, udaljene i heterogene poglede, sistem transakcija, klijent-server podršku;

- povezanost sa drugim „Microsoftovim“ aplikacijama kroz Toolbarove, dečlivi pristup podacima, OLE automatizaciju.

Najbitniji pomak je uvođenje i potpuno podrške objektnom programiranju, kao proširenje postojećeg jezika (nasledivanje, polimorfizam i podklase). Sada je moguće praviti prave event-driven aplikacije (akcije vodene dogadjajem) jer FoxPro automatski obezbeđuje kontrolu nad dogadjajima, recimo poput drag & drop akcija korisnika, što do sada nije bilo podržano. Rushmore tehnologija i dalje omogućava briž pristup podacima od konkurenčnih proizvoda, a integrisana je u FoxPro i SQL komande. SQL (Structured Query Language) jezik za postavljanje upita je, kao i do sada, po-

držan u potpunosti. Uveden je sistem transakcija, kao preduslov ozbiljnog rada sa višestablarnim ažuriranjima, što je vrlo važno kod višekorisničkog pristupa podacima. FoxPro može pristupiti bilo kojem serveru (izvoru podataka) koristeći ODBC (Open Database Connectivity) i SQL jezik, te se mogu implementirati klijent-server aplikacije koje su, opet, nužne za višekorisnički rad. Što je još važno, prepravka programa pisanih na ranje verzije je, kao i sada, bezboalna.

FoxPro 3.0 je osmre složeniji u odnosu na predašnju verziju 2.6. Navedeni briž razvoj aplikacija (RAD - Rapid Application Development) može se osjetiti i iskoristiti tek posle dugotrajnog upoznavanja i rada sa novim paketom. Prevelika složenost paketa uslovila je migraciju velikog

broja korisnika i programera na Access. Posmatrano s te strane, Access je srođan paket u kojem se zista brže dolazi do gotove aplikacije ujednačenog kvaliteta, dok Fox nudi viši stepen kontrole i upravljanja, pa se pretpostavlja da će ga koristiti "pravi programer" što je, očito, zabluda. U našoj zemlji popularnost mu veoma brizo opada u korist navedenog konkurenta (činjenica je da u školi računara Instituta "Vinc" prošle godine bio tražen samo FoxPro, a ove i isključivo Access). Sve ovo liči na početak izumiranja koji je, prema mnogima, počeo od trenutka kada je „Microsoft“ kupio FoxPro i time ga planških skriptnih programera.

FoxPro 3.0 teško da se može koristiti na 486DX4 računaru sa 8 MB RAM-a. Ne zaboravite da je migracija velikog

te. FoxPro nije najpodesnije okruženje za početnike, posebno ne one koji ne poznaju metodologiju razvoja relacionog modela. Uostalom, i da je se može koristiti uspešna verzija 2.6!

Ivan OBROVACKI

TIP: Baza podataka

PLATFORMA: PC, Windows 3.11/95

MEDIUM: 24 diskete (1 CD)

PREDNOSTI	brz razvoj aplikacija; objektivo programiranje; klijent-server okruženje.	NEDOSTACI	Prekomplikovan; potrebno je dugotrajno upoznavanje; nije za početnike.
-----------	---	-----------	--

QuarkXPress 3.32 vs PageMaker 6.0

Uporedni pregled razlika većih rivala u stonom izdavaštvu

Uprošlom broju predstavili smo PageMaker u verziji 6.0. Upravo je pristigao pansion i u vidu QuarkXPress 3.32 verzija za Windows 95. Oba programa namenjena su kreatorima visoko detaljnog kolor-publikacija. Generalno, ne postoji nikakva razlika, ali...

PageMaker je jevtiniji. To u ovim prostorima i nije bitan faktor (zahvaljujući ili "zahvaljujući" piratiji), ali ako imate ambiciju da radite nešto više nego "paus majstori", originalan program vam je neophodan iz bar dva razloga. Stalni update i literatura koja objašnjava male tajne velikih majstora su glavna mala piratskog softvera.

Osnovne vrline PageMakera su pre svega lak pristup, lakoća i brzina rada, kao i veliki prostor koji se ostavlja kreativnoj intuiciji korisnika. Sve to je mnoge vezalo za ovaj program. Slike se importuju i postavljaju iz cuga, jednostavno pokreću, uvećavaju ili umanjuju. To je značajno iz krajnje kreativnih razloga. Prvo postavite osnovne elemente, a kasnije se posvetite detaljiniju i diterivanju preloma.

QuarkXPress ima drugačije postavljenu konцепciju. Svaka grafika i tekst se učitava u una-

pred otvoreni boks. To stvara utisak skučenosti iako je QuarkXPress fleksibilan koliko i konkurent.

Tekst-boks kod QuarkXPressa se dodajevanjem atributa boje farba u želeni kolorit. Kod PageMakera to nije moguće. Da bi se odredeni stubac obojio, iza tekstu-boksa se nanovo otvara grafički boks komme se dodeljuju nijanse odredene boje.

PageMaker, za razliku od konkurenata, ima poseban editor teksta. Ako već morate da pravite određene tekstualne korekture, moguće je to izvesti i iz samog programa. Ali ukoliko je taj zahvat obimniji, smisao posebnog tekstopredvara je da ga ne morate da izvodeš u samom programu.

Mnogostrukim master-stranicama se još uvek bolje barata u QuarkXPressu. Tu opciju tek od verzije 6.0 podržava PageMaker što je blago razočareno jer nisu ni dosegli, a kamoli preskočili takmaca.

PageMaker sadrži mogućnost indeksacije i beleženja sadržaja što QuarkXPress ne može bez ekstenzija.

Što se tiče baratanja grafičkim formatima, razlike moguće su da i nema. Mogućnost PageMakera da obraduje slike u efektima iz Photoshopa je još uvek nedokučiva, jer se sve do lepše i bolje srediti u Photoshopu.

Jedna od najboljih razlika je na strani QuarkXPressa - njegovo softverski dodaci Xtensions su jako korisni, iako tokom skupi da u nekim slučajevima prevazilaze u ceni i sam QuarkXPress.

Ono gde "Quark" baca na kolenu "Adobe" je sama ekfiksnost QuarkXPressa. Zauzima manje prostora na hard disku, radi sa manje RAM-a i generalno je briž u svim područjima od PageMakera što se, bez obzira na sve simpatije, ne da lako zanemari.

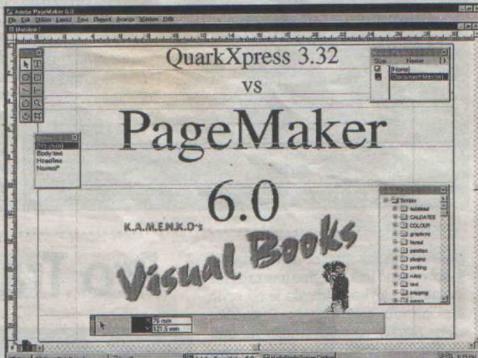
QuarkXPress u verziji 3.32 ima mogućnost da u fajl snimi i font koji je korišćen u tom dokumentu. Samim tim prestaje potreba da ukoliko ste fajl radili na jednoj mašini sada tražite isti font i na nekoj drugoj platformi. QuarkXPress otvara sve ranije formate, ali se jednom snimljene fajl može otvoriti samo u verziji 3.32.

Ono što nam donose Windows 95 verzije ipak daje malu prednost QuarkXPress-u 3.32.

Da li će obećana verzija QuarkXPressa 4.0 doneti neka velika pomeranja ostaje da se vidi. Naujavljaju se Immedia i Xposure kao novi alati za elektronsko izdavaštvo i obradu slikama, što će svakako konkurisati Adobe Acrobat i možda Photoshop. Takođe će prema najavama posedovati generator indeksa i sadržaja. Ali kako je zec još u šumi, ne treba praviti ražnji pre vremena.

Sve u svemu, iz priloženog stoji da nema razlike u krajnjem rezultatu. Bitna razlika je kako se do njih stiže, pa to čini ova dva programa konkurenntnim. Narodski rečeno „nije šta nego vrat“.

Kamenko PAJIC

KeyCAD 7.5

Na pola puta do pravog CAD programa

Moderno dizajniranje i projektovanje prosto je nezamislivo bez kompjutera i sve više korisnika oseća "draži" ovakvo načina stvaranja. No, svakako za ogroman broj kompjutera ovakve stvari su odvek bile nepotrebne i potpuno ne razumljive, jer kakve su ona siline linije što se tamo pojavljuju i ko ih uopšte tu postavi?

Ovoga puta pred vama nije prikaz najnovije verzije *AutoCAD-a*, već najnovije čuda programera firme „SoftKey Software“, pod naslovom *KeyCAD 7.5*, koji stiže na samo tri diskete. Pošle veoma kratkog učitavanja, dočekuje nas jedno prijatno radno okruženje, skladno i kom-

paktno uklapljenog, koje predstavlja kombinaciju *pull-down* menija i komandi koje se nalaze sa desne strane ekrana (slično kao u *DeLuxePaint-u*, naprimjer). Pozivanje mnogobrojnih opcija vrši se na standardan način levim dugmetom miša, a ono što možete da učinite njima spada u veoma širok dijapazon a kreće se od crtanja krugova, linija, krivih, pravih pa sve do definisanja jednačina, po kome će vaš ljubimac na stolu, sam crtati odgovarajuće grafičke i uvrštavati ih na ekran. Nadalje, radi lakšeg rada omogućeno je povlačenje linija u više boja, te je preračunavanje radijusa, koordinata, mera, a ako vam se sviđa sve to možete preneti i na neki od tridesetak ponudjenih štampača ili plotera. Ako vam se to svidi odredene objekte možete pakovati u biblioteke podataka i kasnije na veoma brzo

i lak način pristupati istim i koristiti ih na drugim mestima (kao takve ili uz određene modifikacije). *KeyCAD-7.5* nije strana ni upotreba teksta tako da sve što radite možete označiti, povezati i što je najvažnije učiniti više razumljivijim za nekog sa strane, a kao slag na kraju pomenućemo da je moguće i pravljenje animacija, ali naravno ne onakvih као u *3D Studioju*.

Evidentno je, na kraju to moramo reći, da *KeyCAD* predstavlja program koji će na lak i jednostavan način većinu korisnika uvući i pripremiti za jednu oblast koja im se može čini sviše strana i teška, ali teško da će moći da odgovori na sva pitanja koja bi mu postavili prekaljeni vukovi *AutoCAD-a*. No, ovaj program i nije pravljeni za njih i pre bi ga mogli okarakterisati kao neki prelaz do pravih CAD programa, nego kao eventualni takmac profesionalnim CAD programima. *KeyCAD* bi trebalo da radi na svim mašinama počev od 386 sa 4 MB RAM-a.

Vladimir PISODOROV

TIP: CAD Program

PLATFORMA: PC

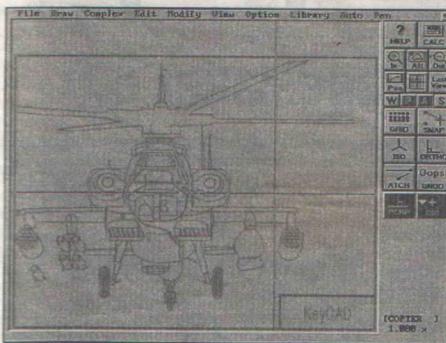
MEDIUM: 3 diskete

PREDNOSTI

Laka upotreba,
proste komande,
odličan help.

NEDOSTACI

Nekompatibilnost
sa ostalim
programima ove
vrste.

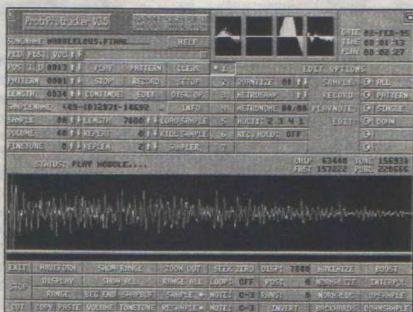
istorija tracker muzike na računatima već odavno ima Amigino ime zapisano u ljetnim slovima. Premda je od prvih, pionirskih programa iz *Sound/Noise/Pro Tracker* porodice (i njihovih brojnih plagiјata) prošlo dosta godina, razvoj ovog softvera i dalje se aktivno odvija. Tako smo dogurali do najnovije verzije *ProTracker 3.5*.

U odnosu na verziju 3.15, o kojoj je na stranicama vašeg lista već pisano, novo donosi neke radikalne novine. Pa ipak, kada se sve sabere, napredak je osetan, jer donosi ispravku nekih manjih bugova u nekolicini novih opcija.

Na glavnom ekranu prvo što zapada za oko jesu dva nova mala gedžeta u gornjem leвom, PED i PLST. Korisnicima koji su imali dodira sa *Noise/Tracker-ima* već je jasno da se radi o tzv. „PLST kratorima“, tj. opciji koja omogućuje formiranje sopstvene banke semplova. To je od ogromnog značaja u situacijama kada imate dvadesetak i više disketa sa semplovinama, vama treba jedan određeni instrument, ali, vrag ga odneo, ne znate na kojoj je disketu. Tu u pomoć dolazi PLST lista iz koje, prostim pritiskom na dugme miša, izbirate željeni sempel, a program onda traži odgovarajuću disketu. Vrlo jednostavno i efikasno.

Još jedan novi gedžet nalazi se pored polja sa imenom aktuelnog sempila, a označen je sa INFO. Aktiviranjem ove opcije otvara se prozor u kom se ispisuju imena semplova iz modula koji je u memoriji. S obzirom da se u 99 posto mo-

Pro Tracker 3.5

dula sve eventualne poruke autora upisuju umesto pravih imena instrumenata, na ovaj način dobija se lako čitljiv tekst (više nemam potrebe za ručnim pregledanjem poruka).

Kada pustite neki modul da se „vrti“, videće se i druga novina. Grafički analizator zvuka je značajno poboljšan time što je površ ispod krive osenčena, čime je oblik talasa znatno uočljiviji. Ta novina, s druge strane, na sporijim mašinama (A500) uzrokuje značajno usporjenje u izvršavanju drugih funkcija u toku reprodukcije mesta (čak je i pomeranje pokazivača „krzavo“).

Od operacija sa diskom jedino je opcija za snimanje modula u izvršnom obliku (*Save*

Executable) prepravljena u smislu da lepo funkcioniše i sa modulima veće dužine.

Mnoge bolje starijih verzija su popravljene, a naročito ističemo dve. Prva se odnosi na popravljen status bar, koji sada uveri ispisuje tačnu operaciju koja se izvršava, prateći tako svaki potез korisnika, što ovome omogućava da eventualne greške svede na minimum. Druga stvar je ispravljen bag u *Sampler* opciji. Sada je i u toku reprodukcije modula moguće upotrebjavati tastaturu za prebacivanje semplova i izlazak iz ekранa (u verziji 3.15 to će stiso nije bilo moguće, naročito tokom sviranja dužih modula).

Summa summarum. *ProTracker* i dalje ostaje „numero uno“ u svetu Amiginih tracker programi, prevashodno zbog svoje jednostavnosti, kompaktnosti, brzog i pregleđivog editora i skromnih hardverskih potreba. Uz to, verzija 3.5 je, do sada, jedna od najstabilnijih i svakako je treba nabaviti.

Gradimir JOKSIMOVIC

TIP: Muzički tracker program

PLATFORMA: Amiga

MEDIUM: 1 disketa

PREDNOSTI

Najkompletniji
„mail“ tracker
program.

NEDOSTACI

Nešto sporiji rad
na slabijim računarima.

D onedavno je u našoj zemlji (a i znatno šire) najkorišćeniji protokol za transfer fajlova modemom bio čuveni *Zmodem*, nadupovanjem povremeno *Xmodem* ili *Ymodem*, koji imaju manju efikasnost prenosu, ali su zato u stanju da izdrže mnogo lošiju vezu. Sada smo dobili i novi protokol - *Smodem*. Šta on može?

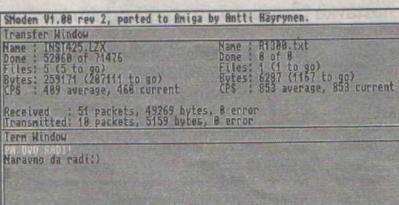
Može stvarno mnogo, posebno kada se uporedi sa svojim prethodnicima. Dok *Zmodem* ima efektivnost (kolичina podataka koja je stvarno preneta, nezavisno od kontrolnih kodova); u prevedu, stvar od velikog značaja) od „samo“ 97 posto, *Smodem* ga „šiša“ čak sa 99.5 posto! Sada tega, *Smodem* sve fajlove šali (ili prima) odjednom, tako da je ubrzanje još izraženije pri radu sa više fajlova. I, najzad, najveća prednost - *Smodem* omogućava istovremeno slanje, primanje fajlova i chat! Istina, ovo može i *Hydra*, ali ona ima efektivnost od 98 posto i ipak nije toliko zaživela; takođe, koliko je autometika teksta poznato, ne postoji implementacija *Hydra* ni za jedan ne-Amiga računar.

Ukoliko je dosada nejasno, *Upload* i *Download* su zaista istovremeni, što znači da je brzina prenosa kada se fajlovi i primaju i šalju potpuno ista kada i kad se samo primaju. Prilikom transfera, fajlovi se dele na tzv. paketi. Njihova veličina kod *Smodema* je fleksibilna (16 - 1024 bajta), i menja se u skladu sa kvalitetom veze. U slučaju prijave neispravnog paketa ponovo se šalje samo on, dok se kod *Zmodema* šalju svi od njega pa nadalje. Za kontrolu ispravnosti paketa se sada koriste dva kontrolna bajta, tako da je još neverovatnije da neispravni paket bude primiti nego kod *Zmodema*.

Za sada ne postoji nijedan komunikacioni program koji direktno podržava *Smodem*, ali može se instalirati u skoro svaki. Potrebno je samo iskopirati izvršni fajl pod nazivom „*Smodem*

Smodem

Protokol za korekciju grešaka prilikom transfera fajlova

dem“ u direktorijum pod pathom, recimo C:\. Sada, ako koristite Term treba iskopirati „*smodem.rexx*“ skript u TERM-u: a ukoliko imate *Terminus* ili *NComm*, potrebiti su vam još i tr i *smodem.bat* (?) u C:\ direktorijumu i još samo „*smodem.scp*“ za *Terminus* ili „*smodem.script*“ za *NComm*. Još obratite pažnju da serijski port treba da bude otvoren u tzv. *shared* modu. Sve ovde rečeno, nažalost, znači da *Smodem* neverovatno ne može instalirati u *JRComm* koji je, i pored velike starosti, dosta korišćen. Sem tога, sve ovo vam neće vredati ako nemate Amigu sa 68020 procesorom i operativnim sistemom 2.0 ili višim.

Kako to u praksi izgleda? Na BBS-u ste. Poštoto ste izabrali *Download*, pojavljuje se string *SMODEM VI.0 *036300344A** (ili sličan). Starujete odgovarajući skript. Skript vam prvo izbacuje requester kojim birate fajlove za *Upload*. Poštoto ste izabrali sve što te htelj (ili niste izbrali ništa), stiskate „OK“. Otvara se ekran na kome se vidi kako ide sa transferom fajlova na

obe strane, i velikim prozorom za chat. Ono što odmah pada u oči je činjenica da nema procenatalnog prikaza transfera, predviđenog vremena, a o grafičkom prikazu da i ne govorimo! Ipak, nema razloga da sve ovo ne bude ubačeno u naredne verzije. Na levoj strani prozora nalaze se informacije o fajlovima koje skidate,

a na desnoj o onima koje šaljete. U svakom trenutku je moguće dodati još fajlova za slanje, a i za skidanje, mada će ovo drugo u praksi uvek biti isključeno, pošto bi na taj način bilo previše lako popukuti fajlove sa podacima BBS-a. Tu si i opcije za zvanje sagovornika u razgovor: ovo se, naravno, može isključiti da vam dotični ne bi razbudiš kuću u dva ujutra. Takođe, postoji i *AutoExit* opcija, kojom onemogućavate prekid chata kad se transfer završi. Naravno, u svakom

trenutku je moguće prekinuti transfer. Nažalost, na području Jugoslavije za sada samo BBS-ovi pod *Dreamsoft* softverom mogu da koriste *Smodem*, ali postoji i gotovo implementacija za *PCBoard*, a nije ga nemoguće instalirati u skoro svaki BBS softver, tako da možemo očekivati da bude sve češći. *Smodem* se sa pravom može nazvati revolucijom u modemskim komunikacijama!

Nikola SMOLENSKI
smolenski@setnet.co.yu

TIP: Protokol za transfer fajlova

PLATFORMA: Amiga; PC

MEDIJUM: Disketa

PREDNOSTI: Istovremeni upload, download i chat; veća brzina prenosa i otpornost na greške.

NEDOTACI: Zauzima relativno mnogo memorije; ima poneki bag.

Phonebill 3.3d

Programčić za izračunavanje telefonskog računa

od strane glavnog komunikacionog programa ili programa za slanje elektronske pošte. On uzima sve informacije o pozivima koji su urađeni korisnicima se modemom, i smješta ih u svoj kratki format. Posle ekstrakcije potrebnih informacija, može davati različitije izvršenje u kojima može pronaći informacije o dužini i ceni razgovora.

U programu su sadržane grupe (cene impulsu za lokalni razgovor, međugradski, međunarodni, itd.) koje korisnik može konfigurisati i koje podržavaju odstupanja i u zavisnosti od datuma i datume. Podraznili su log-fajlovi stvoreni od strane nekjacim programima za komunikaciju na Amigi, a to su GMS,

JRComm i *NComm*. U slučaju da ne koristite ni jednu od pomenutih verzija programa možete konfigurisati *Phonebill* prema vašem komunikacionom programu iz menija „Settings“.

Svi fajlovi koji se primaju on-line i prelaze u veličinu memorije koja se koristi, automatski se arhiviraju. Posle toga se daje izvestaj u vidu statistika (podržan je i grafički prikaz) i totalnim troškovima. Ukoliko se u toku poziva pojavi funkcija koju korisnik ne zna da upotribi, program će pružiti on-line pomoc. Korišćenje je krajnje uprošćeno i vrši se preko kontrolnog panela sa gedžetima i dva padajuća menija.

Branislav BABOVIĆ

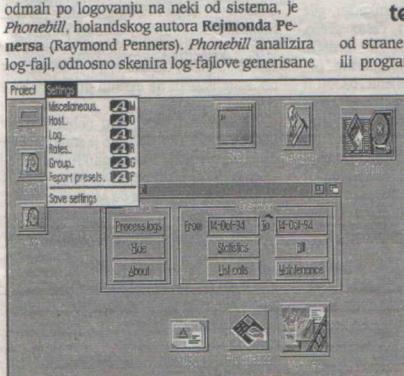
TIP: Pomoći program

PLATFORMA: Amiga

MEDIJUM: Disketa

PREDNOSTI: Na svim Amigama radi podjednako dobro.

NEDOTACI: Loš grafički prikaz.

Pažnja, komanda!

U ovom nastavku bavićemo se standardnim komandama modemata

Na samom početku svog postojanja modemati su bili u obliku čudne mešavine mikrofona i zvučnika koja se prisljala uz telefonsku slušalicu i kojom se upravljalo uz pomoć prekidača. Tehnološka evolucija je, međutim, učinila svoje, pa su današnjim modemima inteligentne sprave kojima se upravlja preko specijalnog skupa komandi. Ova komanda prva je predstavila firma Hayes, a kasnije prihvati i proširivali svi ostali proizvođači.

Većina komunikacionih programa pokusava da korisnike poštidi pamćenja i kucaњa ovih komandi, ali svaki ostavlja mogućnost njihove upotrebe. Komande o kojima čemo govoriti unose se u delu komunikacionog programa koji se naziva *Terminal* i u koji se, uglavnom, ulazi automatski po startovanju programa ili sa 'Alt-T'. Ono što korisnik kuca doslovno se prenosi modemu, a na ekranu se ispisuje sve što modem odgovori.

Gotovo sve modernske komande počinju slovima *A7*, skraćenicom od reči "Attention" (što objašnjava i naslov teksta). Postoje samo dve komande koje odstupaju od ovoga: komanda *A/* koja ponavlja poslednju poslatu komandu (i posle koje ne tre-

ba pritisnati Enter) i komanda *+++* na kojoj se nećemo zadržavati.

Jedna od najčešće korišćenih komandi je *ATD* kojom modem poziva određeni broj i čeka na signal modema s druge strane sve dok se veza ne uspostavi. Slanje bilo kog karaktera modemu trenutno prekida zvanje, pa budite oprezni sa tastaturom dok zovete! Posle komande *ATD* treba navesti i broj koji se zove, ali za određene parametre zvanja. Naprimjer, ukoliko otkucate *ATDP* modem će koristiti impulsno biranje (ubacujući na našim centralama), dok će *ATDT* aktivirati tonsko. Ukoliko, recimo, zovete preko lokalne centralne, između brojeva možete ubacivati zareze koji unose pauzu od po dve sekunde, ili znak ''/'' koji unosi pauzu od jedne osmine sekunde. Komandom *ATDL* modem će ponovo pozvati poslednji broj koji je biran.

Korisnici se često zbujuju kada nabave nov modem za koji se ispostavlja da odbija da zove. Naime, kod modema postoji mogućnost detekcije signala slobodne linije pre početka zvanja. Naše centralne, međutim, imaju signal po drugačijem standardu tako da ga modem često ne prepoznaju sa sigurnošću. Zbog toga bi pri zvanju trebalo izdati komandu *ATZ3* kojom se ta mogućnost isključuje.

Još jedna korisna komanda je *ATA* - navodi modem da „digne slušalicu“ i odgovori na poziv, odnosno „daje signal“.

Komanda je naročito zgodna kada sa normalnog razgovora treba preći na modemsku komunikaciju, gde početnici često greše. Procedura je sledeća: prvo treba „glasom“ pozvati željenu osobu i dogovoriti se s njom oko povezivanja. Pod pretpostavkom da ste i vi i sagovornik startovali svoj komunikacijski program (ispričavimo još jednu čestu zabluđdu: nije bitno da li su programi isti) i da su vam modem priključen na telefonsku liniju, jedno od vas dvoje treba da otkuca komandu *ATA* i da tek kada čuje kako modem preuzima vezu spusti telefon-

NC (Network Computer) - PC ili terminal?

Nakon „Oraclea“, „Microsofta“ i „Suna“, i IBM se odlučio na proizvodnju jeftinog Internet PC-a. *IPC* (Internet Personal Computer) je paket koji se sastoji iz odgovarajućeg hardvera i mnogo komunikacionog softvera. Cena je veća nego kod ostalih proizvođača, tj 1000 USD, ali za taj novac se dobija Pentium procesor i „dovoljno memorije za užimanje programa sa interneta“. Ljudi iz IBM-a ne pomiju „Internet PC“ nego „Internetworking Terminal“. IBM je prvi iz velikog saveza koji su uspostavili „Apple“, „Netscape“, „Oracle“, „Sun“ i IBM. Uticaj ovog saveza je ugovoren standard za nove računare, kao i novi termin *NC* (Network Computer). „Microsoft“ nije stupio u ovaj savez jer NC nema sistemski program, nego se automatski nakon podizanja sistema poveže sa Internetsom, odakle mu server šalje sve potrebne programe. „Microsoft“ će svoj *Internet PC* prodavati sa instaliranim *Windowsom 95*. (dk)

BeoNET.com (BeoNET.yu)

BeoNET je Internet presence provider koji nudi domaćim i stranim firmama sve usluge vezane za prezentiranje na Internetu. Pored izdavanja mesta na svom WWW serveru (<http://www.beonet.yu>) i mirror serveru (<http://www.beonet.com>), BeoNET nudi sve usluge od pravljenja WWW stranica, preko programiranja Java Appleta do raznih dodatnih usluga (e-mail servis, statistike pristupa, prijavljivanje kod WWW pretraživača i u Yellow Books itd.) neophodnih za uspešno prezentiranje na Internetu. Pored prezentacija već postavljenih na BeoNET-u („Nedeljni Telegraf“, „Telegraf Cool“, „SETNet“, „Oreška BBS“, „Racunar“ i druge koje su u pripremi), BeoNET nudi svakodnevno nove vesti iz Jugoslavije, izveštaj o vremenu koji se dvaput dnevno aktuelizira, i ima aktuelni satelitski snimak Evrope sa Meteosata, zatim različite informacije i zanimljive linkove za Internet surfere, a u pripremi je i stranica o našim sportistima na Olimpijskim igrama u Atlanti, gde će za vreme Olimpijade biti u realnom vremenu davani svi rezultati naših sportista na Olimpijskim igrama. U planu su i različite nove usluge koje treba zainteresovanima za biznis na Internetu da pruže sve mogućnosti u skladu sa novim trendovima na Internetu. Sve informacije mogu se dobiti na telefon 011/171-208 ili e-mailom na info@beonet.com. Ukoliko neko želi da dobije kompletну ponudu, dovoljno je poslati e-mail na ponuda@beonet.com i dobitće se automatski odgovor. (mb)

sku slušalicu! Istovremeno, druga strana treba da otkuca komandu *ATD* (bez parametara), sačeka da njen modem preuzeme vezu i tek onda da spusti slušalicu telefona. Posle uobičajenih zvukova modemi će uspostaviti vezu i onda slobodno možete koristiti standardne metode za prenos fajlova koji su vam potrebni. Možete čak i razgovarati preko tastature, jer se ono što otkucate ispisati na ekranu drugoj osobi i obratno.

Za navedenu proceduru nebitno je ko kuca *ATD*, a ko *ATA*. Važno je samo da obe osobe ne otkucaju istu komandu, jer u tom slučaju nemaju ništa od povezivanja. Ukoliko posle prenosa želite da se ponovo vrati te „normalnom“ razgovoru, podignite telefonsku slušalicu i naredite modemu da prekinje vezu (to se u većini komunikacionih programa čini sa *Alt-H*). Komandom *ATA* možete i direktno odgovarati na poziv. Pazite samo da je ne iskoristite na nekome kas je zvao telefonom, a nije upućen u modemske komunikacije - dešava se da ljudi, zbujući zvukom koje modem proizvodi, pomisle da nešto nije u redu sa njim.

Laserski štampači

Autori: prof. dr Milojko Jevtović i
mr Danilo Pešić; Izdavač: „Perihard“, Beograd;
obim: 279 stranica

Lasečki
štampički

Ko još nema laserski štampač na stolu? Retko ko. Ko o njima zna više nego što je potrebno za pokretanje štampe ili izvlačenje zaglavjenog papira? Opet, retko ko. Da li je potrebno printer poznavati više od toga? Odgovaram kontra-pitanjem: da li je za vožnju automobilu korisno znati šta se dešava ispod hauba?

Potpuno nenaivnik na domaće hardverske priručnike, sa nestrpljenjem smo uzelj u ruke knjigu o laserskim štampačima u izdanju poznate firme čije se spominjanje odmah vezuje za štampače – firmu „Perihard“ iz Beograda.

Knjiga obuhvata više pogлавlja: principi štampanja laserom, arhitektura štampača, programsko upravljanje funkcijama, interfejsi, karakteristike „Hewlett-Packard“ štampača, održavanje, potrošni materijali, pravci razvoja, i, konačno, saveti za izbor i kupovinu pravog štampača.

Publikacija je pisana za laskunje i ozbiljnije korisnike kojima neće smetati stručan i inženjerski ton koji prati celo izlaganje. Dato je dosta pratećih shema i dijagrama. Ova vrlo profesionalno i studiozno napisana knjiga sadrži, slobodno možemo reći, sve što će vam ikada biti potrebno da znate u vezi sa laserskim štampačima. Detaljno i postupno se objašnjava kako se dolazi do visokog kvaliteta otiska, koriste štamparski slogan, Štampa na različitim vrstama matrica itd. Čitalac se upoznaje sa načinom komuniciranja računara sa štampačem, uslovima koji bi trebalo da vladaju u njegovoj okolini, održavanjem i još mnogo toga. Obradeni podaci izuzetno su sveži i prate najnoviju svetsku dešavanja. Nije reč o pukom prevodu, potpuno odvojenom od naših uslova, već upravo materijalu koji tretira sadašnjice, uslove na našim prostorima, što je veliki plus. Na tržištu domaćih knjiga nema konkurenkcije.

„Laserški štampači“ dobro će doći svakom seviseru (ali i prodavcu koji želi više da zna o njihovim karakteristikama), štampariju bilo koje vrste, a verovatno i svakome ko se profesionalno ili amaterski bari prelomom, grafičkim oblikovanjem i dizajnom, pa je, po prirodi svojeg posla, upućen na laserske štampače.

Ivan OBROVACKI

Vaš prvi kompjuter

Prevod izdanja „Your First Computer“, Sybex;
izdavač: MarkRaM, Beograd;
obim: 350 stranica

Vaš prvi kompjuter

Uspostavite kompjuter u vašem domaćinstvu i učite se programirati
Kompjuterski programski paket za učenje
Praktične primjene informaticke i računalne tehnologije

M

Cesto se mogu čuti pritužbe ljudi koji počinju da se bave kompjuterima da su sve knjige do kojih su mogli doći opterećene stručnom terminologijom, da zahtevaju nekako predznanje, te se zbog toga potpuni laik u njima nikako ne može snati. Verovatno su u pravu.

„Vaš prvi kompjuter“, nedavno objavljen u izdanju mlade izdavačke kuće „MarkRaM“, predstavlja upravo tu kariku koja nedostaje u lancu saznanja. Reč je o prevodu knjige pozataog američkog publicista Alana Simpsona, autora brojnih svetskih bestselerova o kompjuterima, čije su knjige prevedene na preko dvadeset jezika. Ova knjiga pomoći će vam da razjasnите osnovne pojmove o kompjuterima, počev od objašnjenja pojma hardware i software, preko upoznavanja sa različitim operativnim sistemima, pa sve do konkretnih primjene kompjutera u različitim oblastima ljudske delatnosti. Lako čitljivim, laičkim jezikom, objašnjenje je kako da kompjuter primenite u poslu kojim se bavite.

Grafička oprema knjige je verno preneta iz originala (cmo-belo), dok se za kvalitet prevoda može reći da je na profesionalnom nivou. Doduše, kao što je u našoj kompjuterskoj literaturi postalo uobičajeno i ovde ima pokušaja prevođenja termina koji su se u našoj stručnoj javnosti već odomaćili u engleskom originalu. Međutim, imajući u vidu karakter knjige, odnosno ciljnu grupu kojoj je namenjena, može se konstatovati da je taj trend ovoga puta u funkciji razjašnjuvanja stručne terminologije apsolutnim početnicima, te stoga nije kontraproduktivan.

Na osnovu dobijenih informacija moći će kompetentno da procenti kakav bi kompjuter za vaš posao bio najpogodniji, kao i koji od postojećih programa bi ga obavljao kvalitetno i efikasno. Prema tome, ova knjiga namenjena je i onima koji nemaju kompjuter, a žele da ga nabave, kao i onima koji su ga već nabavili, ali ne znaju odakle da počnu u upoznavanju njegovih mogućnosti.

Aleksandar VELJKOVIC

Slobodan POPOVIĆ

Barem tetkica

Zdravo! Pišem vam po ko zna koji put ali do sada nisam imao sreće da moje pismo bude objavljeno. Nadam se da će ovo pismo barem pročitati tetkica.

Ovako: Imam 486-120MHz, 10 MB RAM-a, 14 SVGA Daewoo, 1.1 GB, S3 WB + 2 MB SB.

1. Koja je razlika između obične i EDO memorije?

2. Kupiće CD ROM Panasonic 4X za 165 DEM. Da li je to skupo?

3. Da li mogu solidno da radim sa Auto CAD 13 i ArchiCAD na ovoj konfiguraciji?

Unapred zahvalan,

+ kontroler sa mestom za osam SIMM modula.

4. Da mada to zavisi od Kick Starta na A2000, ako je u pitanju 1.3 neće biti nikakvih problema dok sa 2.0 može da se desi da neka ne radi. Neke starje igre pravile su problem i oko količine CHIP memorije, ali mislimo da te igre i nisu sada aktuelne.

Došli dini, oterali pitome

Od nemilog trenutka kada je Windows 95 stigao na naše područje, obasut sam raznim

pričama o njemu. Neki ga smatraju za budućnost PC računara, Microsoft za njega pravi sav novi softver, čas ga kritikuju, čas ga hvale, mnogi ga kupuju a mnogi ne, a ja i dalje imam stari win 3.11 i u totalnoj sam konfuziji. Zato želim dами o njemu jednom za svagda, jasno i glasno, rasčistite neke stvari. Napominjam da imam PC 486 DX4 120 MHz, 1.1 GB Quantum, CL 5434 1 MB, 8 MB RAM, SONY 55 E, SB 16 ASP, VGA monitor, HP LASERJET 5L i programator čipova.

1. Da li u ovoj konfiguraciji Win95 može da radi u punoj brzini, sa svim operacijama? 2. Da li ima dovoljno softvera za Win95, prenenstveno programa?

3. Da li je istina da je „čikago“ pun bagova, ili su takve verzije na našem tržištu?

4. Da li softver sa Win95 može da radi na običnom Windowsu, uz pomoć nekog emulatora i koji je to emulator? Posebno me zanima emulacija CINEMANIE 96 pošto sam je prvo naručio, a tek posle pročitao opis u SK12/95 u kome (na moje oduševljenje) piše da radi samo pod Win95 i WinNT.

5. Kad sam već kod WinNT, kakav je to Windows a da li je kompatibilan sa 3.11 ili sa Win95. Da li ga preporučujete?

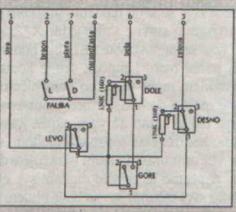
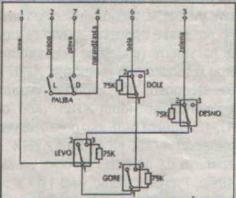
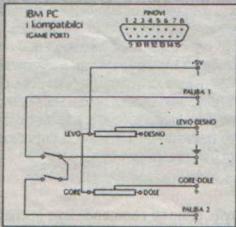
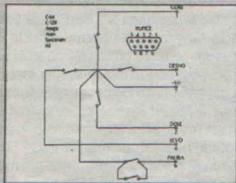
6. Iman Win32 aplikacije pa mi recite šta je to uopšte i da li je to onaj traženi emulator iz 4. pitanja ili nešto drugo? 7. Na mom računaru sam ugradio DOS meni, tako da nakon startovanja DOS-a imam izvor STANDARD ili

Poslednji put

Prilikom čitanja martovskog broja Sveta kompjutera u I/O portu sam naišao na pismo koje me je zainteresovalo. Reč je o pismu Relje iz Novog Sada „Džojslik sa C64“. Našao sam se u sličnoj situaciji kao i Relja jer sam pre personalaca imao Amigu. Bio sam vrlo zadovoljan džojsiticima i želeo bih da ih koristim i na personalcu. Ovdje nastaju problemi. Kao odgovor na Reljinu pitanje preporučili ste mu da prelisti „Svet kompjutera“ 9/91. Sa žaljenjem sam konstatovao da ne posedujem taj broj. Zato bih vas najlepše zamolio da mi pošaljete šemu za vezivanje 9-pinskih džojsikata na PC.

Goran Tasić
Niš

Na tvój zahtev i zahtev mnogih čitalaca objavljujemo šemu za prepravljanje džojsikata sa C64 na PC. Kompletan tekst se nalazi na 35 stranici u broju SK 9/91.

Svet kompjutera**(I/O PORT)**

Makedonska 31
11000 Beograd

IGRE. Da li iz DOS-a ili iz 95-ice mogu da napravim nešto slično tako da imam STANDARD sa Win3.11, a kao drugu mogućnost konfiguraciju Win95?

8. I najvažnije. Da li je Win95 dovoljno dobar operativni sistem i da li je zaista budućnost PC računara (nadam se da nije)?

Igre za SEGA MEGA DRIVE 2 su loša ideja, ali bi „TV Svet kompjutera“ bio „prava stvar“, samo da je na državnoj televiziji.

Ivan P.
iz Jagodine

1. Ako dodaš još 8 MB bit će zadovoljniji.
2. Ima u stalnoj su ekspansiji, mada ti i korišćenje većina programa pisanih za stari operativni sistem neće praviti potreškoče.

3. Opšte je poznato da je svaki operativni sistem „bagovit“, čak i ne je izuzetak, ali nije ni šampion.

4. Emulacija u pravom smislu nije moguća, neće nadogradijući su moguće, ali da li ti je sve to potrebno? Instaliraj Win 95, neće se pokazati. A na kraju krajeva CINEMANIU si nabavio i zar će odustati od njegove korisćenja samo što je tamo neko rekao da je WIN 95 više bagovit, i preporučio ti nešto manje bagovito što ti uposte ne koristi? Ti veratno ni jedne ni druge bagove neće nikad ni primećiti.

5. To je svihšta glomazan sistem sa svoje porobe, dobar jeste ali ...

6. To je prelazno rešenje između dva sistema. Nativ, da bi na starom Windowsu radile 32bitne aplikacije (Lightwave naprimjer) neophodno je nadograditi windows 3.1x sa Win325-om. Ja lično ne volim prelazna rešenja. A šta će ti 32bitne (ili bilo kakve druge) aplikacije za koje ne znaš čemu služe? Time gubiš dragoceni prostor i vreme.

7. Da, možeš i vrlo elegantno. Inače, ako prilikom startovanja računara koji ima WIN 95 pritisneš F8 dobiceš njegov standardni meni koji možeš prilagoditi svojim potrebama i podseti da se pojaviš uvek prilikom buštanju računara.

Aako si već toliko skeptičan, predlažem ti sledeću varijantu: Na

svoj postojeći sistem instaliraj WIN 95 i kada te pitat će da želiš da zadržiš prethodni sistem odgovori potvrdo. Kada ti zatraži da napraviš UNINSTALL disketu uradi i to. Posle završene instalacije imaći ćeš i stari i novi sistem i moći ćeš da ih koristиш nezavisno i ako ti se baš toliko ne dopade 95tika, trampi CINEMANIU za nešto drugo i pomoći UNINSTALL disketu ukloni WIN 95 i sve će biti po staram.

Neće da rade

Uz vas provedoš duže vreme pa mi je, slutim, vremena pisati. Jer u druge (izuzev vas), nemam ni truknu poverenja. Imam PENTIUM na solidnim 120 MHZ sa (za mene) dobrim 16 MB RAM-a, sa Sound Blasterom 16 ASP i CD ROM-om 4x (Sonijevje proizvodnje), modemom - u njega se baš i ne razumeš mnogo, pa koristim poslovicu da ne terha gurati nos gde mu nije mesto (iz iskustva to kažem). A takođe imam i par problema:

1. Neke igre neće da mi rade (startuju), izbacuju razne poruke, dok kod mog druga koji ima 8 MB RAM-a rade bez problema.
2. Interesuje me koji bi džoštik meni odgovarao (samo zaigranje), navedno ne preskup (najjeftiniji)?
3. Kako bi mogao da se informišem o razbijanju igara i eventualno naučiš tu veština?

Unapred hvala,

Srdan

1. Tvoj problem leži u lošoj rasporedjenosti memorija, probaj to da otokniš sa MEMMAKEROM (komandu iz DOS-a 6.x).

2. Pa i nemaš neki izbor. Pogledaj šta se nudi po oglasima, a proveri koliko kostaju novi modeli Microsoft ili Logiteca. Njihov izgled običava.

3. Nema potrebe da na to gubiš vreme, ali ako ti je baš stalo do te vrste dokazivanja, prevrni BBS-ove ili skonki negde na Internet. Ali nemoj se nadati da će ti neko tako nešto servirati na tanjur. Savetujemo ti da se prvo pozabaviš optimizacijom svog operativnog sistema to će ti biti jednako zauzavno i uradiceš jednu vrlo korisnu stvar. Kad ti igre proraće onda probaj da ih igraš.

Štamparska greška

Imam 386 DX/40 MHz sa 4 MB RAM-a... (ostalo je tužna priča). Interesuje me sledeće:

1. Da li je za Sound Blaster 16 drugi naziv Sound Blaster Pro?

2. Kakva je razlika između kartica Sound Blaster 16 i Sound Blaster 16 ASP (sem po nazivu i cenu)?

3. Pošto bih svoj SVGA Mono Monitor video da zameniš za Philipsov color monitor 14" želeo bih da znam koji model mi toplo preporučuje.

4. Da li je u nekom od vaših oglasa štamparska greška, ili zaista postoji 486-ica na 160 MHz?

5. I kraj vas molim da mi odgovorite na pitanje: Kakve su to GA ploče?

Indijanc

1. Ne, to su dve različite kartice. Prva je osmobilna a druga šesnaestobilna. Slike su uotklo što su obe stereo, što za osmobilne kartice i nije pravilo.

2. Razlika je u ASP čipu. On se može nalaziti na SB16 kartici. Osnovna namena mu je da rasterećuje procesor prilikom obrade zvuka. Ukoliko se više bavši obradom zvuka može ti biti od koristi. U protivnom „džaba ste krečili“.

3. Preporučujem Philipsov 14B ili 14A, nikako 14C.

4. Na nekim SIS-ovim pločama moguće je „nasvirati“ procesor (AMD 5x86 - 133MHz) da radi na 150. Oni koji su probati, kazu da to radi i zadovoljni su tom kombinacijom.

5. To su takođe i stabilne ploče bilo da se radi o 486 ili Pentium mašinama. Osnovna zamerka im je što se ne mogu presvrivavati. Naiđe kod 486 ploča svi procesori čiji se takт dobiju množenjem sa 33 radije perfektno jer to je magistrala izdržava. Ako imaš procesor na 120 i podesi na ploči da triplira klok od 40MHz onda je i magistrala automatski na 40MHz, a to može da rezultuje zaglavljivanjem. Sve u smeru, kad su 486-tice u pitanju kombinacija GA ploče i procesora na 133 daje odlične rezultate i ta kombinacija je preporuku.

Atari 520ST

Zovem se Žarko Nimčević. Pšem vani po prvi put. Pre dve godine sam postao vlasnik Atari 520ST. Zbog finansijskih razloga nisam bio u stanju da kupim bojli. Flopi disk je jednostrani što mi je smanjilo kupovnu moć igara i programa. Pokušao sam da ga prodam, ali bez uspeha. Pošto ne mogu da ga prodam, rešio sam da ga proširim (sve moguće) i da kupim ostale komponente. Pre koji mesec sam nabavio dvostruki flopi disk (uz tešku muku), zvao sam BBS, zvao sam ICM, zvao sve prodavce atarija... pa zato i tražim pomoć od vas! i sada sam masovno

počeo da kupujem igre i programe. Pošto nisam najbolje upoznat sa čime radim (ATARI-jem) želeo bih da mi pomognete u tome (prihvataj i mogućnosti):

1. Atari ima proširenje od 1 MB. Želeo bih da ga proširim još. Kako, na koji način i gde ima da se kupi?

2. Monitori za Atari kao što sam čuo su prava retkost (možda su čak i postali antikviteti), a ako ih i ima onda su podstata skupi. Znam proizvođača (Nemačka), ali ne znam prodavcu (?) u našoj zemlji. Potpisivanje: Šta bi jeftinije ispolo:

1. Da kupim original monitor ili 2. da uzmem monitor od drugog kompjutera (ako je moguće). U prošlosti broju ste govorili da se monitor drugog kompjutera može priključiti na državnu tastaturu, ali treba naći nekog ko bi napravio poseban kabl zbog drukčijih priključaka. U slučaju da otpadne prva mogućnost (kupovina original monitora) želeo bih da napišem adresu prodavnice u kojoj bih mogao da kupim priključke pa da pokusam sam da napravim kabl.

iz Subotice

1. Proširenja za Atari su sada prava retkost, doduše postoji jedan majstor, ali nismo sigurni da li još radi. Javlji se u vreme dežurnog telefona pa čemo probati da ga iskopamo, ukoliko ne nadeš nikog u oglasima.

2. Monitori za Atari se kod nas prodaju isključivo polovni, a to moras potražiti u oglasima (preporučujem ti da prelistas i „Novosti Oglas“. Za inostranstvo (Nemačka) nemamo podataka da li ih ima i kolika im je cena iz prethodnog razloga jer se tamo u današnje vreme rede ide. Što se tiče prepravki, moguće je prepraviti VGA monitor. Međutim biće problem da nadeš kabl koji se priključuje na Atari jer je vrlo specifičan. Rasprat je koliko bi te kostao isti da ga poručiš od firmi koje po naručibini donose stvari iz „Conradov“ kataloga.

DEŽURNI TELEFON

SREDOM, od 11 do 15 sati.
Kraj telefona:
011/322 05 52 (direktan) i 011/322 41 91 lokal 369 dežuraju naši stručni saradnici.
Pitanje možete ostaviti i na BBS-u Politika

3229-148

non-stop

Amiga

AMIGA 500 i 1200
BUVACOPY

SOFTWARE & HARDWARE

Srđanjanje:

IGRE 1.00

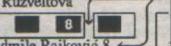
PROGRAMI 2.00

Isporuka poštom

Tel: 76-80-70 od 16 - 22
 Radmila Rajković 8

N.Grobije

Ruzveltova

PRODAJA, servisiranje, otkup Amiga, Commodore, Sega, monitora.
 Tel: 552-227.

AMIGA 500-1200 programi, igre, hardver. Tel: 552-377.

igre, programi
 AMIGA snimanje na
 diskete, hard disk
 Memorije A500 512Kb, 2Mb / A1200 4Mb, 8Mb
 Amiga 500, 1200, VBS, Ext. Driv., Zrenjanin
 023/67-393 Bul. V. Vlahovica 51/22

ZDElektronik
 Kneza Miloša 65
 tel. 687-682
 servis
 otkup
 prodaja

Veliki izbor računara, monitora, štampača,
 modula po pristupačnim cenama i garancijom
 od 90 dana.
 Servis obavljamo u vašem prisustvu.

ZD
 OTKRIVITE PREDNOST
 U POSLOVANJU SA NAMA
 radno vreme 08-20 svaki dan sem nedelje

CENE OGLASA

Tekst malog oglasa koji nam šaljete treba da bude čitko otkucan, sa prebrojanim rečima (računaju se i adresa i telefon) i naznakom rubrike (Amiga, PC i Razno). Uz tekst treba priložiti jedan primerak uplatnice (original, ne kopiju) uplaćene na odgovarajući iznos.

Adresa: Svet kompjutera, (mali oglasi)
 Makedonska 31, 11000 Beograd

Novac treba uplatiti na ŽIRO RAČUN:

40801-603-3-421104

sa naznakom: Kompanija Politika, mali oglas za "Svet kompjutera"
 Cena običnog malog oglasa do 10 reči - 10,0 N. DIN., svaka sledeća reč - 1,0 N. DIN. Na ukupnu sumu dodati 7% poreza.

Za informacije o oglasima većim od navedenih, obratite se redakciji na tel/fax: 011/322-0552.

Oglase primamo do 21.06.1996.

VEĆI OGLASI

1/4 (95x135mm) 700 N.DIN	1/2 (H) (195x135mm) 700 N.DIN
1/8 (95x55mm) 220 N.DIN	1/16 (V) (45x55mm) 120 N.DIN
1/16 (V) (95x30mm) 120 N.DIN	1/32 (Ukupno) 85 N.DIN

Izrada oglasa u redakciji
 naplaćuje se posebno!

AMIGA disketu programi i igre! Ra-
 sprodača snimljenih disketa! CD sof-
 tveri Novi sad, Balzakova 38/85.
 Tel: 021/371-899.

AGNUS Soft! Igre, programi, hard-
 ver za A1200. Tel: 026/315-116 za
 A500. Tel: 026/314-051 i 026/316-
 366. Cena snimanja 80 para. Kata-
 log besplatan!

SMARTY-Amiga, snimljena disketa
 3,00 din, digitalizatori zvuka (mono-
 50, stereo-70), Blizzard na 50MHz
 sa 8Mb-900! Katalog besplatan. Tel:
 021/367-980.

AMIGA Factor - servisiranje, cikup i
 prodaja: Amiga 500/1200, Commo-
 dred 64 i Seg Mega Drive II. Tel:
 018/326-347.

PRODAJEM Amigu 500 sa cpre-
 mom. Telefon: 034/723-819, Đorđe.

HARDWARE za Amigu: RGB moni-
 tor (270), eksterni HD/DD flopi (130),
 digitalizator zvuka (70), midi interfejs
 (950), kabl adapter za 3,5" HDD (45),
 VGA adapter (30), video bekap (24),
 skar kabl (16), adapter za četiri
 džoystika (14). Tel: 021/392-998.

PRODAJEM Amigu 1200 HD (63Mb).
 Tel: 011/416-556.

PRODAJEM Amigu 500 (komplet sa
 disketama) i monohromatski moni-
 tor (Philips). Moguć dogovor. Tel:
 013/818-711.

AMIGA 1200, HD540Mb, turbo ka-
 rata Blizzard 1220, sempier, mo-
 dem. Tel: 031/28-177.

SB - SOFT

TOP 8 AMIGA

1. ALAN BASH 2 (AGA)
2. HUMANS 3 (AGA)
3. LEADLINE LAP (ECS + AGA)
4. GHOSTBUSTERS (GMA + RAM)
5. SHAKEDOWN 64
6. WORLD GOLF
7. COMBATAR PATROL 100% (AGA)
8. FATAL MISSION (AGA)

TOP 8 C - 64 (DISK)

1. BOBIX
2. SONNY THE SNAIL
3. SPEDY SLUG
4. CHOCOLATE KID
5. RAY MADDEN
6. FRED'S BACK 4
7. STRATEGIO
8. COLONIAL TRADER

(011) 130-684

Amiga Studio Subotica
 Imamo SVE NAJNOVIJE programe i igre za AMIGU
 SNIMAMO I NA CD ZA SVE AMIGE!

CD32 komplet sa 40 CD32 SUPERHITOVA = 90 DM!!
 tel.: (024) 25-671, P. Lekovića 5/I, 24000 Subotica

TRIM

TRIM COMPUTERS

Kajmakčalanska 42

TEL: 011/421-203

155-294

FAX: 011/155-294

AMIGA & COMMODORE

1. AMIGA (500/600/1200)
2. COMMODORE 64/128
3. DISK 1541/1541 II/1571
4. HARD I FLOPY DISK ZA AMIGU
5. MONITORI KOLOR/MONO
6. STAMPAČI
7. KASETOFONI

DODATNA OPREMA

1. FILTERI STAKLENI I MREZASTI
2. DISKETE 3,5" & 5,25" HD I DD
3. KUTIJE ZA DISKETE 5,25" I 3,5"
4. PODLOGE ZA MIŠA
5. RF MODULATORI
6. PROŠIRENJA 512 KB
7. JOYSTICK (VELIKI IZBOR)

SVU ROBU ŠALJEMO POŠTOM

SOFTWAREVELIKI IZBOR
KASETONIH DISKETNIH IGARA
ZA COMMODORE & AMIGU**MODULI**

- MODUL 1(Turbo 250 , Turbo 2002 i Azimut)
 MODUL 2(Turbo 250, Azimut, Disk fast load ...
 Disk fast copy, Copy 202 ...)
 MODUL 3(Turbo 250, Simon's BASIC i Azimut)
 MODUL 4(Turbo 250, Turbo tape II, Spec fast, ...
 Azimut, Monitor 49152,...)

SERVIS I OTKUPAMIGA 500,500+,600 I 1200
COMMODORE 64 /128
I OSTALE OPREME

SUPERPOVOLJNO !

KASETOFONI ZA
COMMODORE**KABLOVI**IZRADA I PRODAJA ZA
COMMODORE I AMIGU

samo

30,-

Amiga Fort

Grčkoškolska 3
21000 Novi Sad

Primal Rage 4D, XP8 4D, Sensible World Of Soccer Euro '96 2D, Lionel 2D,
 F1 Manager 1D, Humans 3 4D, WatchTower 3D, Slam Tilt! 5D, Nemac IV
 8D, Caribbean Disaster (ECS) 3D, Black Viper 5D, itd...

CD sa mnoštvom demoa, slika, modula, ikona: 50 DEM

Da bi i Vaša Amiga imala CD, potrebno je malo: 4X CD-ROM, kablovi, softver i...
 ništa više! Sve to možete dobiti kod nas po najpovoljnijim cenama!

Servis svih modela Amiga računara!

Amige 600/1200

Turbo kartice

Proširenja

MIDI interfejs

Monitori

Dodatni drajvovi

Ugradnja hard diskova u Amige 1200
850Mb, 1.1Gb, 1.3Gb, 1.7Gb, ...**021/614-909**

Amiga

AMIGA 500, proširenje, modulator 100 igara po izboru. Tel: 021/614-631.

RASPRODAJA 700 snimljenih disketa za Amigu 500 ili 1200 sa igrama ili programima po vašem izboru. 10 disketa 10 dm, 50 disketa 45 dm, 100 disketa 80dm!!! Novi Sad, tel: 021/331-627 i Vršac 013/817-401.

TIIM 037 037/ 785-203
785-489

RASPRODAJA VHS komplet-a

125 disketa = 1 VHS = samo 12DM

Prodaja kompjutera i opreme

POVOLOJNO: CD32 sa 60 igara

NA DISKETAMA: **IGRE** USLUZNI = 1din

PC

5,25" diskete + PC programi. Instalacija, obuka. Konfiguracije sistema. Tel: 011/542-916.

ADAPTER za priključivanje digitalnih džoystika na PC. Vrlo povoljno. Tel: 021/392-998.

PRODAJEM Wacom ArtPad olovku u Dracu 12 tablu 40 x 40 cm sa optičkim mišem, olovkom i dravjerima. Tel: 011/538-638.

KONFIGURACIJE po izboru. Može stari kao novo. Tel: 021/615-296.

VIDIKOVAC - najefinijne igre i programi 1,00 dinar, hil. Igre. Legendarnie igre. Tel: 5334-105, Dejan.

NS Games. Snimanje: FD, HD i CD. Cdelecta. Polovni CD-i. Tel: 021/365-713.

ZEVS Games! Najnovije igre po najpovoljnijim cencama. Cdelecta. Tel: 021/613-086.

OTKUP polovnog hardvera. Prodaja komponenata, konfiguracije, nadogradnja sistema. Tel: 011/778-079.

MIDI
adapter za PC
+ kablovi
021/39-29-98

PAŽNJA! Snimanje PC igara i programa na diskete, CD i video kasete. Tel: 018/22-306 Voja, Niš.

BLIZARD 1230-IV 16 Mb/50Mhz + mouse 400 DPI. Tel: 011/787-128.

PRODAJEM softverski komplet od 34 CD-a. Povoljno. Tel: 687-158.

PC za početnike jepriručnik namenjen apsolutnim početnicima. Sa preko 50 ilustracija i 112 stranica razumljivog teksta. Opisan je sav postojeći hardver, osnova DOS-a, obrada i štampanje teksta i red sa nekoliko najpopularnijih programa za PC. Priručnik je B5 formata sa kolor, plastificiranim koricama. Cena 28,00 din. Tel: 010/23-287.

DISKETE, 3,5 LD Fujii i NO Name. Tel: 021/396-390.

Razno

KOMPJUTERSKI papir 12 x 240 blanko 1+0, beskonačni, 200 listova, 20 dinara + poštarska. Plaćanje pouzećem. "NS PRINT", P.F.20, 21208 Sremska Kamenica.

AMSTRAD CPC 464 programi i igre. Auto-moto, sportski, ertski, kung-fu, Mix komplet sa kasetom 28 din. Alarm za stan sa šifrom, 200 din. Tel: 010/23-287.

PC & ATARI ST

snimanje + CD 20
(originali i kompleti)

po izboru 25
na hard disk 0,1/MB

HARDVER:

CD romovi, zvučne kartice,
hard diskovi, memorija,
486, 586, ...

011
191-730

ATARI:
snimanje programa
i igara

PRODAJEM kompjuter Amstrad Schneider 6128. Tel: 024/752-994.

SERVIS PC, Amiga, Atari, C64, Sega. Usluga odmali. Tel: 021/614-631.

ATARI 800 XL/130XE najbolji programi, literatura za Amstrad, otkup Commodore kompjutera. Tel: 015/29-556.

PRODAJEM povoljno igre i programe za Commodore 64. Tel: 019/511-510.

SEVIS KOMPJUTERA

- USLUSIĆA ODMAH
- ZAMENI STRUKA ZA NOVO
- SVAKI VESTI POMALUJIMO

021/614-631

C64, 128, CP/M

Uslužni programi i popularne igre na disku i kaseti (pojedinačno i u kompletu).

Uputstvo. Katalog.

Isporuča počešćem istog dana.

tel: 021/611-903

SPECTRUM najbolje igre, kasete i štampači. Tel: 018/22-306 Voja, Niš.

MASTER sistem, Game Gear zame-na i prodaja igara. Tel: 021/615-296.

SPECTRUMOVCI
Pirat
No1
011/8121-208

L.S.-Soft: igre, uslužni i obrazovni programi, originali (TID) za C 64/128. Tel: 018/69-711.

PRODAJEM Atari 520 ST, miš, diskete, igrice. 150 DM. Tel: 011/433-320.

PRODAJEM: PC 386DX, Amiga 1200 (85 MB - HD), VBS, CD ROM (Amiga, PC), Citizen120D (+ 240 dpi), Epson Stylus C II (720 dpi). Tel: 0230/66-014.

AMIGA Factor - servisiranje, otkup i prodaja: Amiga 500/1200, Commodore 64 i Sega Mega Drive II. Tel: 018/326-347.

Kod tri CD-a

ORIGINAL 20. IZBOR 27.

- ciscenjalne komunicacije
uz PC-ju, samo kad nac
- zvolecujajuce ucrte upe neko
- uko je pacinkanje
- q q q q

189 - 603 12h. 17h

PC MEDIA 011 / 444 - 7995
radnim danom 11-19h

IGRE i PROGRAMI za PC
ISKLJUČIVO POŠTOM - POUZEĆEM

Diskete: SONY, TDK, MAXELL

CD PRIPREMA za štampu: KNJIGE...

ROK
ZA PREDAJU
OGLASA ZA

SVET
IGARA 14

JE 10.06.1996.

A.R. Soft PC

IGRE 50 PARA
PROGRAMI 1 DIN.

Rasinska 2, Petlovo brdo
011/533-66-51

MATRIX
ZAMENA traka za sve tipove štampača

i pisačih mašina

PUNJENJE tonera za laserske štampače

i fotokopir aparata

PUNJENJE kartridža za INK jet

i bubble jet štampače

SERVISIRANJE laserskih štampača

i fotokopir aparata

011/ 436-094, 444-1867, 435-915

M&S Soft

POPUST
10+1

PC i AMIGA

SNIMANJE NA CD-ROM

- * Programi i igre po izboru
 - * Originalni
 - * Usluga snimanja Vaših podataka
- PRODAJA**
CD-ROM-DVĐ

IGRE I PROGRAMI NA DISKETAMA

KOMPLETI IGARA:

Sve igre su raspakovane na CD-u tako da se mogu startovati direktno sa CD-a, sem u slučaju kada igra zahteva snimanje pozicije, kada je potrebno igru samo prekopirati na hard disk, ili su podešene tako da se komandom INSTALL tako instaliraju na hard disk...

U kompletima se nalaze samo prverene igre koje će zadovoljiti svačiji ukus.

KOMPLETI PROGRAMA:

Svi programi se mogu instalirati direktno sa CD-a, što omogućuje laku i brzu instalaciju.

KOMPLET 1

ALADDIN, MORTAL KOMBAT, PINBALL FANTASIES, LION KING, PANG, F-14 FLEET DEFENDER, STREET FIGHTER II USA, SIM CITY 2000, MANAGER GOLDEN AXE, CIVILIZATION, SAM & MAX, MONKEY ISLAND, TURBO CHARGE, ELITE, RAPTOR, ANOTHER WORLD, LOTUS TURBO CHARGE, COMMANDER KEEN, COMMANDER KEEN, COMMANDER KEEN, COMMANDER KEEN, INCREDIBLE MACHINE, X-WING, NHL HOCKEY, FIFA SOCCER, YO JOE, DESERT STRIKE, PANZER GENERAL, RISE OF ROBOTS, JAZZ JACKPOT, ...

i.l.d.

KOMPLET 2

SUPER FROG, VIRTUAL POOL, DOOM, SLIPSTREAM 5000, MORTAL KOMBAT 2, DISCOWORLD, RAIDEN, JAGGED ALLIANCE, GHOST REVENGE, ULTIMATE BODY BLOW, BLACK THOR, THE FIGHTING, BLUE FORCE, PREHISTORIC II, SIMON THE SORCERER, COLONIZATION, WINTER GAMES, GODS LOS VIKINGS, LEMMINGS 1 & 2, DAY OF DEATH, JAPANESE SENS, SOCCER FORWARD, G.P. MAC, CARPET, PRINCE OF PERSIA, 2, INCREDIBLE MACHINE 2, LEMMINGS CHRONICLES, ONE MUST FALL, ALONE IN THE DARK, ...

i.l.d.

KOMPLET 3

ARCADE POOL, MORTAL KOMBAT 3, FLY FIGHTER, ALONE IN THE DARK 2, CANNON PODDER, ZOOL, 1 & 2, DARK FORCES, NBA JAM DESCENT, PINBALL ILLUSIONS, VINYL GODDES, SUPER SF 2 TURBO, SIMON THE SORCERER, TERMINAL VOLTAGE, FRITZ 3, PRINCE OF PERSIA, PIRATE'S GOLD, TWIN EYE, BIG ADVENTURE, EYE OF BEHOLDER 1, 2 & 3, LANDS OF LORE, HIGH SEAS TRADERS, WARCRAFT, PRIMAL RACE, KING OF THE AMAZON QUEEN, ANCIENT BREED, TOWER ASSAULT, JUNGLE STRIKE, ACTION SOCCER, INTERACTIVE GIRL, ...

i.l.d.

KOMPLET 4

NHL HOCKEY '96, FIFA SOCCER '96, PINBALL WORLD, JUNGLE BOOK, FADE TO BLACK, MAGIC CARPET II, COMMANDER KEEN, COMMANDER KEEN, COMMANDER, NAVY STRIKE, AIR POWER, COMMANDER II, PATRICIAN, LEMMINGS 3D, HEXEN, FADE TO BLACK, CRUSADER, NO REMORSE, WARRIOR, RESIDENT, FIFIA SOCCER '96, DESCENT II, RISE OF ROBOTS, THE WEB, CYBERIA 2, INTERNATIONAL TENNIS OPEN, STEEL PANTHERS, BUREAU 13, RISE OF THE TRIAD, TERROR FROM DEEP, CHAMPIONSHIP MAN 2, BARYON, ...

i.l.d.

KOMPLET 5

NEED FOR SPEED, COMMAND & CONQUER, ORION CONSPIRACY, SUPER MARIO BROS, TEKKIWAR, TOM & JERRY II, TOM & THE GHOST PINBALL WORLD, STRIP POKER PRO, RUGBY WORLD CHAMP, ROAD WARRIOR, ACCELERANCE, WALKMAN, CALL OF DUTY, SUPER SOCCER, COMIX ZONE, RADIX FIST FIGHT, WORMS, WORMS OUT, TRANSPORT TYCOON DU, MOTOR CITY, POCAHONTAS, EXTREME PINBALL, HEROES OF MIGHT MAGIC, 3D VIRTUAL PINBALL, INDI CAR RACER II, NECTARIS, DARK LEGIONS, HI OCTANE, ...

i.l.d.

KOMPLET 6

FIFA 95 (full), TURRICAN II, WWF ARCADE, WARCRAFT II, PGA TOUR GOLF 95, TERMINATOR FUTURE SHOCK, 2 FAST FOR 2, A-I-V NEW YORK, NAVARAT, PACIFIC COAST, STARS, STARS, STARS, DANCE OF CATASTROPHE, GREAT NAVI BATTLES IV, SKUNNY SPACE DUDE, STONE KEEF, WORMS, WAYNE GRETZKY HOCKEY, BATTLE WRATH, ...

i.l.d.

KOMPLET 7 (NEW)

DESCENT 2, EARTHWORM JIM, EXTREME SPORTS, JOHNNY BAZOKOTONE GRAND PRIX MANAGEMENT, ABUSE, REBEL RUNNER, CIVILIZATION 2, SEEK & DESTROY WHIPSHADE, ATB BIG RED RACING, JUDGE DREDD, STARWARS, WITCHAVEN 2, SUPER SOCCER, LIVIN' IT UP, CALL OF DUTY, COMMAND & CONQUER, STRIKE FORCE ROMANCE OF A KINGDOM 4, FAST ATTACK, PREMIERE MANAGER 3 DILX, SEA LEGENDS, TNN OUTDOOR BASS TOURNAMENT, CONQUEST OF NEW WORLD, ...

i.l.d.

ANIMACIJA / VIDEO KOMPLET

3D STUDIO 4.0 SA SWIM DODACIMA I EFEKTIMA, KAO I OSTALI PROGRAMI ZA ANIMACIJU,

ORIGINAL:

MS ENCARTA '96 Encyclopedia, World Atlas, MS CINEMANIA '96, MS DOGS, SIEMENS CATALOG, SGS CATALOG, INTEL CATALOG, MS MUSIC CENTRAL '96, MS VISUAL C++ 4.0, MS WORLD OF FLIGHT, MS BASKETBALL GUIDE, LEARN TO SPEAK ENGLISH, OXFORD DICTIONARY, BODY WORKS 4.0, ...

THE DIG, COMMAND & CONQUER (2CD), NEED FOR SPEED, FADE TO BLACK, CRUSADER, NO REMORSE, BATTLE STONEHENGE, BATTLE STONEHENGE, THORIN'S PROBLE, WALT, BABA LIVE '95, NHL HOCKEY '96, RESIDENT, FIFIA SOCCER '96, DESCENT II, RISE OF ROBOTS, THE WEB, CYBERIA 2, CIVILIZATION II, CONGO, A.T.F., RAYMAN, C&C COVERT OPERATION, ARCADE AMERICA, ACTUA SOCCER, VIRTUAL POOL, DRAGON LORE, CREATURE SHOCK, ...

CENA KOMPLETA

- 1 komplet - 30,-
- 2 komplet - 60,-
- 3 komplet - 85,-
- 4 komplet - 110,-
- 5 komplet - 125,-
- 6 komplet - 150,-

Svaki sledeći po 25,-

CENA ORIGINALA

25,-

WINDOWS '95 KOMPLET

WINDOWS 3.5, WINDOWS '95 PEE, MS OFFICE (EXCEL,WORD, POWER POINT, ACCESS, ...), NORTON UTILITIES, NORTON NAVIGATOR, SIDE KICK, MAPPER 95, MS PLUS, NORTON ANTIVIRUS, MS PROJECT, ADD-IN PHOTOSHOP, COREL DRAW 6.0, MS PROJECT, ADD-IN PHOTOSHOP, COREL DRAW 6.0, MS MONEY, VISUAL BASIC 4.0, PRO VISUAL FOX PRO, WIN FAX 7.0, PAGE MAKER 6.0, PICTUR PUBLISHER, MS PROJECT, HARWARD GRAFIK, VISIO, ...

i.l.d.

WINDOWS 3.1 & DOS 6.2 KOMPLET

WINDOWS 3.11, WINDOWS '95 C&E, MS OFFICE (EXCEL,WORD, POWER POINT, ACCESS, ...), NORTON UTILITIES, NORTON NAVIGATOR, SIDE KICK, MAPPER 95, MS PLUS, NORTON ANTIVIRUS, MS PROJECT, ADD-IN PHOTOSHOP, COREL DRAW 6.0, ADODE PHOTOSHOP, COREL DRAW 6.0, MS MONEY, VISUAL BASIC 4.0, PRO VISUAL FOX PRO, WIN FAX 3.0, PAGE MAKER 6.0, PICTUR PUBLISHER, MS PROJECT, HARWARD GRAFIK, VISIO, ...

i.l.d.

WINDOWS '93 KOMPLET

WINDOWS 3.5 V4.1, MICROSTATION '95, FILE MAKER PRO 3, CUBASIC 1.1, FREEHAND 5.0, LOTUS SMARTSUITE 96, PC ANYWHERE 95, PRO COMM 3.0, TOY STORY SS, ABC FLOWCHARTER 4.0, CALMUS 65, DELIRIA COMM SUIT 95, SPREADSHEET 95, 3D STUDIO, STYLING, PART 2, PART 3, NETSCAPE NAVIGATOR, F-PRO, TBAY, MS EXCHANGE 95, FREELANCE 95, ADODE PAGE MAKER 6.0, RAZOR 2.0, JANKOW MAPPER AUTO CAD 13 '95, ...

i.l.d.

AUTO CAD KOMPLET

AUTO CAD 12, AUTO CAD 13 SA SWIM DODACIMA, SJUĆICAMA I POMOĆNIM PROGRAMIMA

Miša Nikolajević
III Bulevar 130/193
11070 N. Beograd

PC 011/146-744
AMIGA 011/105-138

Radno vreme od 09-24h, nedeljom od 12-24h

- Iznajmljivanje i snimanje velikog broja CD-ROM naslova i programskih paketa
- Cene su dinarske, a za razliku od drugih nudimo mogućnost plaćanja čekovima i preko računa
- Snimamo na kompakt diskovima vrhunskog kvaliteta
 - Svakog dana po jedan CD-ROM naslov je ponuđen po najnižoj ceni u gradu

Snimanje naslova (sa CD-om)	90 dinara
Snimanje po izboru (sa CD-om)	120 dinara
Učlanjenje u klub	129 dinara

- Članovi kluba imaju popust pri snimanju diskova

Akademski plato 1, telefon: 18 28 38

SOFTWARE SPECTRUM

Niš, ul. 7 Juli br.3 * tel: 018/46-520

**CD CLUB
sa preko
1400 naslova**

**Snimanje
na CD i
diskete
Instalacija
softvera
Konfigurisanje
računara**

SIMPLY THE BEST CALL!

**Distributer za Makedoniju
Pro Production - Skopije
(091) 201-114**

Veliki izbor
Programa i
Igara za PC.

DRAGON

**snimanje originala
snimanje po izboru
snimanje muzike
arhiviranje podataka**

**od
25,-**

SOFTWARE
&
AUDIO

MS Music Central 96
MS Encarta 96 Encyclopedia
MS Encarta 96 WorldAtlas
MS Cinemania 96 + Update ...
Civilization 2
C & C Covert Operations
Bad Mojo
Descent 2
Congo
Pro Pinball: The Web ...
Siemens 95 ...
Dilerski popust!

Najkvalitetniji mediji, usluga brza i jeftina!

Isporuke i poštom Radno vreme: 9-20h.

(021) 398-157

IZABERITE LOGIČNO...

Gigabyte
Intel Triton
ATI
Quantum
Seagate
IBM
Diamond
Philips
Sony
AMD
S3

**već od
1399,-**

486

**već od
949,-**

ULOŽITE U KVALITET

LOGIC

**Tel/fax: (011) 682-782
Narodnog Fronta 30, Beograd
9-17h radnim danom
9-13h subotom**

Šta izdvaja jedan CD-ROM klub?

NOVI katalog CD naslova i disketnih programa

Mogućnost snimanja i iznajmljivanja po **NOVIM** cenama

Preko 600 CD-ROM naslova (**NOVE** enciklopedije, igre ...)

NOVI CD rekorderi (snimanje bez čekanja)

Snimanje na najkvalitetnijim diskovima (TDK, KODAK, PHILLIPS ...)

WIN 95 PAK	ANIMACIJA	GRATIKA	CAD	WIN 95 NEW
MS WINDOWS 95	LIGHT WAVE 4.0	ADOBE ACROBAT	AUTO CAD 13	PAGE MAK. 6.0 CD
MS PLUS for WIN95	3D STUDIO 4.0	Razni dodaci za ACAD	Upgrade za ACAD 13	FRACTAL DES. 4.0
MS OFFICE 95	Razni efekti za 3DS	ACROBAT	Dodaci za ACAD 13	MS ACCESS 7.0
MS PUBLISHER 95	Razni dodaci za 3DS	ALDUS FREEH. 4.0	AUTO CAD 12	MICROSTATION 95
MS WORKS 4.0	TOPAZA 4.2	CORAL DROW 6.0	Upgrade za ACAD 12	MS WIN. 95 NT 4.0
NORT. UTIL. 95	ADOBE PREM. 4.0	FRACTAL DESIGN	Dodaci za ACAD 12	COREL DRAW 6.0
NORT. ANTIV. 4.0	ANIM. STUDIO 1.1	MACROG. DESIG. 4.	MICROSTATION 5.0	COREL XARA 1.1
NORT. NAVIG. 95	REAL 3D	QUARKXPRESS 3.31	AUTOSHADE	WIN FAX PRO 7.0
ADOBE PHOTO. 3.04	MORPH WIZARD	Dodaci za QUARK.	VISUAL CAD	PHOTOSHOP 3.04
i još oko 20 prog.	i još oko 35 HIT prog.	i još oko 45 HIT prog.	i još oko 35 HIT prog.	i još oko 20 HIT prog.
25,-	25,-	25,-	25,-	25,-

Diskove možete naručiti pouzećem ili lično podići
u centru Beograda bez čekanja po ceni od 25,-

PLAY MIX 10	PLAY MIX 11	PLAY MIX 12	PLAY MIX 13	PLAY MIX 14
Commander & Conquer	Actua Soccer	Warcraft 2	Mech warrior 2 extra	Stonekeep
Magic Carpet 2	Apache CD	Apache CD	Power dolls	Virtual karts
FX Fighter CD	Comix zone	Doom master	Rayman	Worms full CD
Heretic 2	Fade to black	D day America invades	Red ghost	WWF arcade
Mesh Warrior 2 CD	FIFA soccer 96	Incredible machine 3	Rest in pieces	FIFA 96 full CD RIP
Need for speed CD	Jungle book	Indy car 2	Road warrior	Top gun
NBA JAM	NHL hockey 96 CD	Harpoon 2 CD	Robinson requiem	Extreme sports
Pinball illusions	Strike commander	Civnet	This means war	Johnny baokatone
Tornado gold	Ascendancy CD	Mortal kombat 3	Warhammer	Virtual stupidity
i još oko 25 HITOVA	i još oko 20 HITOVA	i još oko 25 HITOVA	i još oko 30 HITOVA	a još oko 25 HITOVA
25,-	25,-	25,-	25,-	25,-

Najveći izbor HIT igara za SONY konzolu, kupite ili odigrajte u samom centru grada.

SONY®

TM

PlayStation™

EXIT PRODUCTION [011] 627-827
ČIKA LJUBINA 1/IV

Proverite !!!

CD originali

Webster New world dic.
MS Encarta Atlas
M.J. Cinemania '96
MS Encarta '96
MS Music central
NBA LIVE 96
Le Louvre
Oxford adv. english '96

EXIT PRODUCTION

CD KLUB
najpovoljniji uslovi
za iznajmljivanje
CD naslova

SPORT

Najbolje vožnje:
Need for speed (+ sound)
Screamer
Indy car II i ...
Sve simulacije fudbala i
košarke:
FIFA 96 CD RIP (+ sound)
Kick off 2
Kick off 31
Action soccer
Actua soccer
Michael Jordan
NBA basket
NBA jam
One on one
PC basket i
Svi menadžeri i ostali
sportovi:
Championship manager 2
Premier manager 1, 2
Winter sports
Virtual pool CD
Tennis cup
MS golf
4D sport boxing
NHL 96
i još oko 100 prog.

FRP

Pravi paket za ljubitelje
ovog žanra
Apsolutno svi najbolji
FRP naslovi koji su se
pojavili kod nas, a sve to
samo na jednom CD-u.
Stonekeep
Ultima FR serial
Beholder FR serial
Bard's tale serial
Might & magic serial
Ishar serial
SSI kompletan assortiman
Realms of Arkania
Realms of Arkania 2
Alien logic
Willow
Lord of ring
Lord of ring 2
Fates of twinion
Exile
Dungeon master
Dragon wars
Dark lands CD
Arena deluxe CD
Ancients 3
i još oko 100 HIT prog.

25,-

25,-

650 MB
najnovijih igara
sa našim CD diskom

25,-

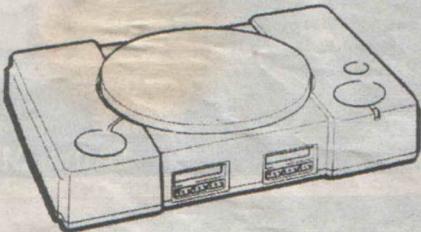
Radno vreme 11 - 19
Kod Trga Republike

SONY playstation

NAJMOĆNIJA 32-BITNA KONZOLA
ZA IGRE

16,7 miliona boja

16-bitni CD player

NAJVEĆI IZBOR IGARA

The best:

1. Ridge racer II
2. Adidas power soccer
3. Alien trilogy

NAJPOVOLJNIJI USLOVI!

Popust za SEGA klubove

Informacije na

(011) / 488-22-42

486DX5/133

cena
1600

RAM 8 Mb

HDD 1 Gb

14" color monitor LR NI
SVGA 1Mb PCI + CD 4X + SB 16

Ivana Milutinovića 4a, tel 011 435 490

SOFTWARE

INSTALACIJA SOFTWARE-a
POSLOVNI PROGRAMI
PRIPREMA I ŠTAMPA TEKSTA
OSVEŽAVANJE TRAKA

CD PO IZBORU	35
KOPIJA ORIGINALA	25
MUZIKA NA CD-u	30
NA DISKETE	0.8 / 0.6
NA HARD DISK	0.6 / 0.5

UZ SVAKU KONFIGURACIJU
POKLON CD PO IZBORU I

INSTALIRANI OS (DOS, WIN3.1/95)
+ OFFICE + UTILITY + TOOLS

SVAKOG DANA SEM NEDELJE OD 11h DO 2Gh

SIME MILOŠEVIĆA 29, BEOGRAD

TEL: (011) 430-908

RADIMO SA POŠTOM

HARDWARE

KONFIGURACIJE * KOMPONENTE
ODRŽAVANJE * DODATNA OPREMA
NADOGRADNJA

Where do you want to go today?

CD CENTAR Novi Beograd

Snimanje na CD-ROM-u za PC brzo i kvalitetno

TOP 10 PC GAMES		Broj CD-a
1.	Civilization II	1
2.	Alien Odyssey	1
3.	Earthworm Jim II	1
4.	Ripper	4
5.	Congo	1
6.	McKanzev	5
7.	Beavis & Butt-Head	1
8.	Rise 2: Resurrection	1
9.	Descent 2	1
10.	Bad Mojo	1

ORIGINALI (IGRE, PROGRAMI).....	25.
ENCIKLOPEDIJE I REČNICI	25.
MIX SA IGRAMA	25.
MIX SA PROGRAMIMA	25.
MIX PO IZBORU	30.

Na svakih pet snimljenih diskova
šesti besplatan!!!

Snimanjem jednog CD-a
postajete naš član i
učestvujete svakog meseca
u nagradnom izvlačenju
NAGRADA : CD PO IZBORU!!!

(011) 671-156

Radno vreme od 9 - 21h svakog dana
UŠTEDITE VРЕME I NOVAC!!!

BERZA RAČUNARA

Otkup i prodaja
PC i AMIGA Računara
i komponenti

SERVIS
ZAMENA

NADGRADEVANJE

NAJNIZE CENE NOVIH PC
RAČUNARA I KOMPONENTI

011/3224-061

DESIGN by OPTIMUS & DAČA

OGNJASOFT

011/141-752

Kolor skeniranje (24bit/2400 DPI), usluge štampanja (laser 600x600 & COLOR Epson Stylus), prodaja multimedijalnih konfiguracija i komponenata: CD-ROM-ova (2x, 4x, 6x), Sound Blaster-a,...

CD Klub

Adresa CD kluba: Bulevar Lenjina 27/5, 11070 Novi Beograd
Radno vreme: svakodana od 12 do 20 sem nedelje!

ANIMATION & VIDEO PAKET (CD) - LIGHT WAVE 4.0 !!!, 3D STUDIO 4.0 sa svim efektima materijalima i objektima, obe verzije TOPAZA, REAL 3D, C...

primerima i dodacima, osam MORMPH programa (Elastic Reality, Metamorph, Morph Wizard, Morph Magic, PhotoMorph, Digital Morphin Morph Win, ...)

WINDOWS 3.x PAKET (CD) - Windows 3.1, 3.1 C&E Europe, 3.11, 3.11 C&E Europe, 3D Home Architect, 3D Studio 4.0C1, ACAD LT 2.0, MS Access 2...

TTF, YU Latinica TTF, Clarion, Clipper 5.3, CorelDRAW! 5.0EZ, Cubic Player 1.4, Daceasy Accounting 2.04, Dashboard, DBase 5.0, Borland Delphi, D...

Goscript, Hurricane, Kai Power Tools 2.0, Lantastic 6.0, Lotus Organizer 2.0, Magna RAM 2.0, Matlab 5.0, Medical Housecalls, Micrografx Designer 4...

Printer Plus, NC 5.0, Norton Desktop 3.0, NU 8.0, Page Maker 5.0, PCT 2.0, Picture Publisher 5.0, Procomm 2.1, PSPice 5.1, QEMM 7.5, QuarkXpress 2...

Commander 1.51, Win Fax Pro 4.0, Word Perfect 6.1, Z-Script (sve za Windows 3.x na jednom mestu) !!!

WINDOWS 95 PAKET #1 (CD) - Windows 95, Windows 95 Pan European, Micrografx ABC Suite, First Aid 95, Fox Pro 3.0, Harvard Graphics 4.0, Hi...

95, Norton Utilities 95, MS Office 95 Standard, Orcad 6.0, PC Fax 95, Remove It 2.0, Softrami 95, Visual Basic 4.0 (95), Visual Dbase 5.5, Visio 4.0, Wo...

WINDOWS 95 PAKET #2 (CD) - CorelDRAW! 6.0, Windows NT 4.0 Workstation, Adobe PageMaker 6.0, 3D Home Architect 1.4, Fractal Design Painter...

graphix Windows Draw 4.0, Delrina Win Fax Pro 7.0, Corel Xara 1.1, Frame Maker 5.0, Norton Antivirus 4.01, Oracle SQL 2.0, MS Key Generator, Adob...

WINDOWS 95 PAKET #3 (CD) - WINDOWS 95 4.1b !!!, Calamus 95, Adobe Acrobat Exchange 2.1, Adobe Acrobat Reader 2.1, Announcements 4.0, Ado...

95, Freehand 5.0, Gnat 3.01, Hijaak Smart Suite 95, Hot Java 95, IBM Dictionary Of Computing, Instant 3D 95, Lantastic 95, Mapper 95 1.5, Norton An...

3.12 95, Quickview 3.0+, Scan 95 2.0, Reydream Studio 4.0, Lotus SmartSuite 96, Speed Razor Mach 3, Stacker 4.1, Soft Ice 95, Super Print 4.0, Toy Sta...

WINDOWS 95 PAKET #4 (CD) NEW !!! - Auto CAD 13 C4 For Windows 95, Delphi 2.0 Desktop, Delphi 2.0 Developer, Windows Commander 2.11, Bor...

Orcad Capture 6.1, Hijaak Suite 95, Web 3D, Web Scan, Web Star 2.0, Listen 2.0, America Heritage Dictionary, Robohelp, Gupta SQL 5.02, Netscape 2...

Jankov Mapper 95, Windows 95 Tour BUS, F - Prot 2.21a Win95 !!!

KOMPLETI IGRICA koje su ras...

pacovane na CD-u tako da se mogu stvarljati direktno sa CD-a ili jednostavno prekopirati na hard-disk radi snimanja pozicija ili promene setup-a. Kompleti su napravljeni da zadovolje svaki ukus, a ne osnovu postražnje igara u prethodne tri godine (najbolji pokazatelj).

Komplet 1:

Evasive Action, F-14 Fleet Defender, Pinball Fantasy, Fury Of The Furies, Gaoll, Indiana Jones 3, Legend Of Kyandria, Lands Of Lore, Mig 29, Secret Of The Monkey Island 2, Premier Manager 2, Privateer, Raptor, Sam & Max Hit The Road, Sim City 2000, UFO, Wing Commander 2....
UKUPNO 110 igra

Komplet 2:

Alien Breed, Another World, Battle Isle 2, Cobra Mission, Civil War, Dogfight, Day Of The Tentacle, Goblins 3, Hand Of Fate, History Line 1914-1918, Indiana Jones 4, Lemmings The Tribes, Pacific Strike, Piraten Gold, Prince Of Persia 1 & 2, Tomato, The Incredible Machine, X-Wing....
UKUPNO 122 igra

Komplet 3:

1942 Pacific Air War, Conqueror, Dune, Dyna Blaster, Elite, Epic, Formula 1 Grand Prix, Frontier, Golden Axe, Leisure Suit Larry 6, Lemmings, Linx, Lode Runner, NCAA 2, Overlord, Premier Manager 3, Jazz Jackrabbit, Super Street Fighter 2 USA, Super Frog, Tie Fighter....
UKUPNO 123 igra

Komplet 4:

Magic Carpet, Cannon Fodder 2, The Chaos Engine, Colonization, Cyclone, Dawn Patrol, Desert Strike, Flashback, FIFA International Soccer, Jungle Strike, KAG0 Hokum, Kick Off 3, Lemmings 3, Little Big Adventure, NASCAR Racing, One Must Fall, Pizza Tycoon, Sharloid....
UKUPNO 80 igra

Komplet 5:

Aladdin, Alone In The Dark 3, Apache Longbow, Brutal, Comanche Enchanted, Descent, Doom 1 & 2, Dune 2, Heretic, Michael Jordan In Flight, Mortal Kombat 1 & 2, The Lion King, Lords Of Midnight, Lotus Esprit Turbo Challenge, Psycho Pinball, Street Fighter 2 USA, Super Frog, Slip Stream 5000, Warriors....
UKUPNO 61 igra

Komplet 6:

Mortal Kombat 3, Magic Carpet 2, Hexen (Heretic 2), FX Fighter CD, Lemmings 3D, Across The Rhine, Primal Rage, NBA Jam, Mech Warrior, Pinball Illusions, Fury 3, Hellfire, Hugo CD, Millenium Steel Panthers, Terminal Velocity, Witchaven, Hole In One, Wolfbane, Tom & Jerry
UKUPNO 25 igra

Komplet 7:

WereWolf VB Comanche 2.0, Apache CD, Actus Soccer, Brach 3, Caesar 2 CD, C.E.O. TM, Darker, Earthworm Jim, Fade To Black, Jungle Book, Navg Strike, Need For Speed, NHL Hockey 96., Pinball World, Road War, Rugby World Cup, TekWar, Virtual Valeria 2, Zylout
UKUPNO 20 igra

Komplet 8:

Domin Zone, Destruction Derby, Fifa 96, Heroes Of Might & Magic, Pole Position 2, Radix, Sorearm, SU-27 Flanker, World Of Soccer, Warcraft 2 (celo Ascendancy), Battleground Ardena, Empire House, D-Day: America Invades, Empire Pinball, Fight Dual, Fist, Hand Ball E., Machine, Planet Siege, Quix, Rapier, The Incredible Machine 3, Too Many Geckoes, Ultra Pinball, Wild Bill Games, Wipeout (Sony PlayStation)
UKUPNO 27 igra

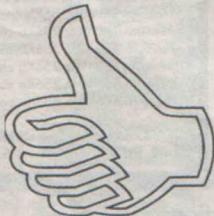
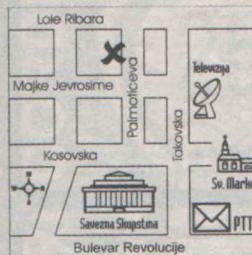
Komplet 9:

Terminator Future Shock, Dark Seed, Thunderhawk 2, Indy Car Racing 2, Raiders, CivNet, Cybervage, Eco War, 2 Fast 4 U, Abusse, Brainstorm, Caesar, Celtic Tales, Cyber Speed, Draka, Elpharoon 2, Hoyle 3, Jack The Ripper, New Horizons, Poker Kanabie, Rainman, Spiderman 2, Ocean Trader, Warham...

Softver snimamo na CD, našim i vašim disketama i strimer trakama ili ukoliko nam pošaljete disketu i 5 dinara za poštarinu i troškove pakovanja. Poštarinu prilikom slanja porudžbina (šalj...

Adrese: Dragan Ognjević (OGNJASOFT), Bulevar Lenjina 27/5, 11070 Novi Beograd (kod HYATT-a)

Diler Soft

BCD 011 / 346-420

REZERVNI 011 / 172-234

SKOPJE 091 / 262-872

Radno vreme: 12-20h. Nedeljom ne radimo!

GARY TRUE SPACE (obe verzije) sa svim dodacima, sve verzije ANIMATOR-a (uključujući i ANIMATOR STUDIO 1.1), VISTA PRO CD sa svim
verzijama, takozvane DTV (DeskTop Video) programe tipa RAZOR PRO, ADOBE PREMIER 4.0, ULEAD MEDIA STUDIO, DIREKTOR 4.0, ...

ATM 3.01, Adobe Photoshop 3.04, Afterdark 3.0, Alice 1.1, Auto CAD 12, CakeWalk 3.0, Caligary True Space 2.0, Checkit Pro Analyst 1.1, Čirilica
Navigator 1.35, Finale 3.0, Font Monger, Font Monster, Fontographer 3.5, MS Visual Fox Pro 3.0, Fractal Design Painter 3.0, FreeHand 4.0,
Morph 2.5, MS DOS 6.22, MS Money 3.0, MS Office 4.3x Pro, MS Project 4.0, MS Publisher 2.0a, MS Test, MS Video 1.1, MS Works 3.0, Music
Quattro Pro 6.0, Remove It, SoftRAM 1.03, Stacker 4.0, Telix 1.1a, Uninstaller, MS Visual Basic 4.0 Pro, Visio 3.0, Webster Dictionary, Windows

95, Mathcad 6.0, MS Money 95, MS Plus 95, MS Project 95, MS Publisher 95, MS Word 7.0, MS Works 4.0, Norton Antivirus 95, Norton Navigator
Pro 96, Toilet 95, Telix Win 1.1a, Smart Sketch 95, Magnaram 2.0, Colorado Streamer Backup 95 !!!

Claris File Maker Pro 3.0, KAI Power Tools 3.0, Lantastic Client 95, Microstation 95, MS Access 7.0 Final Release, MS Publisher 3.0 CD, Micro-
photoshop 3.04, 3DR, QEMM 8.0, Windows Commander 2.0, Power Toys, Telemate For Windows, Freehand 5.0, Cubasis 1.11, Cubase Scors !!!

Type Manager 3.02a, Conversion Artist 2.0, Dabbler 2.0 CD, Delrina Comm Suite 95, Design CAD 3D 8.0, Desktop Toys 95, Envelop 1.1, Fix All
Plus 4.01 Upg, Orcad 6.1, PC Anywhere 95, Corel Photo Paint 6.0, Adobe PhotoShop 3.05, Power Desk 95, Power Utilities 95, Procomm 3.0, PSP
95, Totaly Twisted 3.2, Windows Commander 2.01, Win Tune 95, Win Fax Pro 7.01 Upgrade !!!

Paradox 7.0, Lotus Approach 96, Lotus Notes 4.0, Lotus Freelance Graphics 96, Fontographer 3.52, ABC Flowcharter 4.0, MS Exchange 4.0,
12bit, Corel CD Creator 2.0, Help Writer, Bitware 3.3, ABC Media Manager, Auto CAD DWG Add On, Quark Xpress 3.32 Upgrade, TBav 7.01 Win95,

Komplet 10:

Fatal Racing, WWF Wreelmania Arcade,
Welflands, Wayne's Gretzki Hockey, Grand Prix
Manager, Great Naval Battles 4, Game Boy
Emulator (140 games), Extreme Sports (Sony
Playstation), Descent, Crusade, Earthworm Jim
Special Edition, CivNet, Anvil Of Down, Carnage,
Championship Manager 2 Italian League, Skunkin.
Time Gate, Turrican 2, Pinball 4000, Tortoise &
Hare.
Ukupno: 21 igra

Komplet II (NEW):

The Dig, Timon & Pumba's Jungle Games,
Worms Plus, Mech Warrior 2 Ghost Bear's
Legacy, Locus, Strip Poker, Grand Prix
Manager, Total Carnage, MB Return Of
Arcade, Pool Championship, Zoop, Romance
Of The Three Kingdom IV, BC 3000AD, Empire
2 Win95, Hooves Of The Thunder, Welflands,
Sideline Baseball, Speed Heist, Backlash,
Sensible World Of Soccer.
Ukupno: 20 igra

NAPOMENA:

Prvi pet kompletova su pravljeni u jednom momentu i predstavljaju komplikacije najboljih igara koje
su se prodavale u prethodne tri godine. Velika većina igara na njima bez problema radi i na 386 kompjuterima sa 2x
CD-ROM uređajima.

Kompleti 8, 7, 8, 9, 10, 11 i 12 predstavljaju komplikacije najnovijih igara iz prethodnih par meseci. Za ove komplete
sazvjerujemo najmanje 4GB sa 8MB RAM-a (preporučljivo je 4x CD-ROM).

Sva komplete možete podići odmah!

Komplet I2 (NEW):

Advanced Tactical Fighter ATF, Big Red
Racing, Civilization 2, Descent 2,
BattleGround Ardenides, Geek & Destroy,
Super Street Fighter 2 NEW, Star Wars,
Conquest Of The New World, Tilt, Humans
3, Fast Attack, Cross Word Win95, Chess
Master 4000 Win95, Cylinder, Bass
Tournament 96, Ian Botham International
Cricket, Iron Blood, Lion, Premier Manager
3 Deluxe, Rebel Runner, Sea Legends,
Starball, Super Stardust, Whiplash,
Witchaven 2, Warhammer.
Ukupno: 27 igra

Diler Soft je CD proizvođač u Srbiji. Programi i igre.

obavezno. Katalog programa i igara možete dobiti modemom, a snimamo ga na disketu prilikom prve narudžbine
o isključivo preporučeno, sa otkupninom koju plaćate poštaru) snosi kupac (okvirno za 1CD ili 10 disketa 15 dinara).

Goran Kršmanović (DILER SOFT), Palmotićeva 17/III/8, 11000 Beograd (iza Savezne Skupštine)

ACZ

011/101-372 i 190-124

Radno vreme: Svakim radnim danom od 11-19 časova

LO

-386 DX 33MHz 64Kb cache ISA	650
-386 DX 40MHz 128Kb cache ISA	670
-486 DX2 50MHz 256Kb cache VLB ili PCI	720
-486 DX2 66MHz 256Kb cache VLB ili PCI	750
-486 DX2 80MHz 256Kb cache VLB ili PCI	790
-486 DX4 100MHz 256Kb cache VLB ili PCI	890
-486 DX4 120MHz 256Kb cache VLB ili PCI	950

Konfiguracije sadrže, 4Mb rama SVGA video kartu 512Kb, HDD 105Mb, flopi 3.5, mini tower, mono monitor.

HI

-AM5x86 133MHz 256Kb cache, PCI	1390
-NexGen 90MHz 256Kb cache, PCI	1540
-Pentium 100MHz 256Kb cache, PCI	1640
-Pentium 120MHz 256Kb cache, PCI	1790
-Pentium 133MHz 256Kb cache, PCI	1940
-Pentium 150MHz 256Kb cache, PCI	2180
-Pentium 166MHz 256Kb cache, PCI	2420

Konfiguracije sadrže, 8Mb rama SVGA PCI video kartu 1Mb, HDD 1.3Gb, flopi 3.5, mini tower, color monitor.

Konfiguracija!

- AM5x86 133MHz
- PCI Magistrala
- 8Mb RAM-a
- PCI SVGA 1Mb
- HDD 1.3Gb
- 3.5 flopi
- Color Monitor
- Mini tower
- YU tastatura
- Mouse
- CD ROM 2X
- SB 16 comp.

1570

Konfiguracija!

- Pentium 100MHz
- PCI Magistrala
- 8Mb RAM-a
- PCI SVGA 1Mb
- HDD 1.3Gb
- 3.5 flopi
- Color Monitor
- Mini tower
- YU tastatura
- Mouse
- CD ROM 6X
- SB 16 comp.

1850

Konfiguracija!

- Pentium 133MHz
- PCI Magistrala
- 16Mb RAM-a
- PCI SVGA 1Mb
- HDD 1.3Gb
- 3.5 flopi
- Color Monitor
- Mini tower
- YU tastatura
- Mouse
- CD ROM 6X
- SB 16 comp.

2320

Povoljne Cene:

-4Mb mem, 72 pina	70
-1Mb mem, 30 pina	25
-SB 2.0	90
-SB 16 comp.	90
-SB 16 comp. + CD 2X	150
-CD 2x od	70
-CD 4x od	110
-Fax-Modem-Voice 14400	100
-Aktivni zvučnici 2x120W	100
-Interface za dva Joystick-a	30
-Mustec-ColScan ručni skener, 800DPI 16mil. col.	390

Pored standardne opreme u ponudi je širok izbor, štampača, matričnih, laserskih i ink-jet, stonih i ručnih skenera, fax-modema, kao i razne potrošne robe.

Video Karte:

- Trident 9440
- CL-5430
- S3 732
- S3 868
- S3 Trio 32
- S3 Trio 64
- S3 Trio V64+
- V7 Spea

Monitori:

- Philips mono
- Philips 14C
- Philips 14B
- Philips 15A
- Philips 17B
- Philips 17T
- Philips 17A
- Smile 15

IDE Hard Diskovi:

- 540Mb
- 850Mb
- 1.1 Gb.
- 1.3 Gb.
- 1.6 Gb.
- 1.7 Gb.
- 2.1 Gb.

CD ROM:

- Panasonic 2x
- Sony 55E 2x
- Sanyo 2x
- Mitsumi 2x
- Creative 2x
- Aztec 2x
- Sony 77 i 76 4x
- Vermes 4x
- Creative 6x
- Behavior 6x

Memorije:

- 1Mb SIMM
- 4Mb 32bit
- 8Mb 32bit
- 16Mb 32bit

EDO,70 i 60ns

JoyStick:

- Commando
- QuickShot
- Mission
- FightPro
- Q.J.Propad
- Gravis

Specijalna ponuda svim vlasnicima AMIGA (A500, A600 ,A1200 ,A2000, A3000, A4000) računara ako žele da svoj kompjuter zamene za PC (386, 486, Pentium), to mogu da urade kod nas po veoma povoljnim uslovima.

Mogućnost nadogradnje vašeg sistema, tj. osnovne ploče, video karte, hard diska, itd. sistemom staro za novo.
Garancija 12 meseci, Servis u Beogradu obezbeđen.

PLAYLAND

CD RECORDING

PC GAMES & PROGRAMS

Tel: 021/399-777

ribbon

Toneri Vele Nigrinove 16, Beograd
tel. 402-910, 648-485 fax 423-171
Mastila

EPSON

Štampači, potrošni materijal

 Proizvodnja, zamena traka za sve tipove štampača

 Reciklaza HP toner kasetu i kompatibilnih

 Punjenje INK-JET i BUBBLE-JET kasetu crnim i kolornim mastilom

T.M. Computers

NOVO
u CeDeTEKI
originali u prodaji!!!

i još mnogo, mnogo, mnogo...

T.M.

Computers

Makedonska 25/II, Beograd, YU

telefoni:

direktna: 3227-136

centralna: 3221-433

lokalni: 277 i 279

SAMPRO

11080 ZEMUN, NJEGOŠEVA 19

TEL. 011-101-203, 101-796

...i u Vršcu: 013-813-388

MOSSES BBS 195-102 online informacije

- * CD-ROM quad speed
- * Sound Blaster 16pro
- * FaxModem 14.400

- * LaserJet HP 5MP
- * Epson LX300
- * Epson LQ100

HP5L 9xx,00

Game Pro

PCI 486DX4 100 MHz
256 Kb cache, onboard IO
8 Mb RAM
850 Mb HD
PCI SVGA 1 MB
CD-ROM quad speed
Sound Blaster 16pro
14" LR Color Monitor
tastatura 1.44 Mb Floppy

... pozovite ...

Office Pro

PCI 486DX4 100 MHz
256 Kb cache, onboard IO
8 Mb RAM
850 Mb HD
PCI SVGA 1 MB
FaxModem 14.400 bps
14" LR Color Monitor
tastatura, miš, 1.44 Mb Floppy

... za najbolje ...

The Ultimate

PCI Pentium 133MHz
256 Kb cache, onboard IO
16 Mb RAM
1.3 Gb HD
PCI SVGA 1 MB
CD-ROM quad speed
Sound Blaster 16pro
FaxModem 14.400 bps
15" LR Color Monitor
tastatura, miš, 1.44 M

... CENE !!!

Radno vreme
08-20h

Komponente
Konfiguracije
Servis

HELLAS
Computers

Vojvode Prijezde 9
Tel. (011) 444-86-85

Programi i igre na disketama

SNIMANJE NA CD 25.-
NA INOVU! ORIGINALI!

NBA Live 96

REBEL ASSAULT II

PHANTASMAGORIA

BodyWorks 5.0

Medical Encyclopedia

FAMILY PHARMACIST

Le Louvre

Comptons Encyclopedia

Musical Instruments

Cousteau's World

Science Fiction Encyclopedia

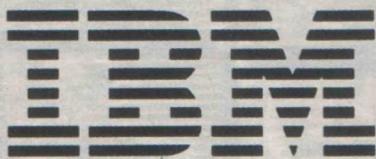
1jos 1000!!! Originala

Hellas BBS
Tel.(011)444-86-85
od 21 do 08h

Po sniženim cennama. Introduction price (-) 25%

za poslovne ljude kojima je
samo najbolje dovoljno dobro

Notebook

Tel.011/600 222
lokal 8500 (8-16)
Fax: 011/691 230

ROLLS-ROYCE MEĐU RAČUNARIMA

**Best price
in Eastern Europe!!!**

from

Western Computer kft
H-1134.Budapest XIII.Lehel u.18-20.

order now!

computer components

- Hard Disk Drives
 - Memories
 - CPU-s
 - Houses
- CD-ROM Drives etc.

*Call: (361) 302-0988, 302-0989,
302-0990, 302-0991
FAX: (361) 129-4644*

**T.M.
Computers**

od juna 1996. godine

**T.M. CeDeTEKA
RADI SVAKOG
RADNOG DANA**

- to znači da svakog dana možete da iznajmijte novi CD, a disk koji uzmete u petak - vraćate u ponedeljak

- cena dnevnog iznajmljivanja je 5 dinara
- novi članovi plaćaju godišnju članarinu od 100 dinara (ako ste naš stari član, onda ne plaćate godišnju članarinu)
- ako je neki od CD naslova na više diskova onda je dnevna cena prvog diska 5 dinara, a svakog sledećeg diska po 2.5 dinara

T.M.

Computers

telefoni:
direktna: 3227-136
centrala: 3221-433
lokalni: 277 i 279

Makedonska 25/II, Beograd, YU

COOL
design

Cara Lazara 32
24000 SUBOTICA

024/31-906

- ADMINISTRIRANJE PODATAKA NA CD-RW
- SNIMANJE PROGRAMA I IGARA NA CD-RW (ORIGINALNA ILI PO IZBORU IZ KATALOGA)
- SNIMANJE PROGRAMA I IGARA NA DISKETE
- STVORNOST
- KONFIGURACIJE RAČUNARA 486 I PENTIUM PO VAŠEM IZBORU SA POLA HARD DISKA
- PROGRAMI I MATERIJAŁI NA PREDMET
- POJEDINČNA I ZAŠTITA VEDO KARTICE, MUZICKI KARTICE, HARD DISKOVE ITD. ČAK IZA PROFESSIONALNE HORDE
- SERVIS I REPAIRING RACUNARU
- TECNIČKI ZAŠTITNI PROGRAMI I DRUGA IZBRA 3D PREZENTACIJA NA RACUNARU
- 130 REKLAMNIH SPUTVINA

SNIMANJE
100 din
NA CD-ROM

Za vašu raznovrstanu šefic Design je prošle godine otvorio CD-Klub koji trenutno raspolaze sa oko 500 igara i čiji je broj u stalnom porastu

Delfin Data
64-84-74
Dobropoljska 12

586

486

386

Sledite svoj instinkt

Snimanje CD-a po izboru...

Ako želite da napravite CD sa programima i igrama koje ste sami izabrali - mi imamo rešenje za vas

Od nas ćete dobiti program KATALOG kojim možete da izaberete 640 MB programa i igara iz našeg fonda koji se nalazi na 60 CD diskova

Sve što treba da uradite je da izaberete do 640 MB vaših želja. Nazivi igara i programa beleže se u datoteku IZBOR.DAT koju, zatim treba da donesete nama...

Ostalo je naša briga...

Mešavina CD-ova			
Naziv	Pro.	Opis	Kd
Windows NT Work Station 3.5	Microsoft	Novi tehnologij	27496
Windows NT Work Station 4.0	Microsoft	NEU	40711
Windows NT Upgrade		Drivers Library	9006
Windows NT Work Station 3.51		RUR	29910
-Service Pack 1		RRR	1389
-Service Pack 2		RRR	1389
Windows NT Advanced Server 3.5	Microsoft	RRR	2880
Windows NT Advanced Server 3.0	Microsoft	NEU	1389
Windows NT Advanced Server 3.51	Microsoft	Build 1057	55846
-HT Server/OS Resource Kit	Microsoft		32267
			46073
Linux CD			
Naziv	Pro.	Opis	Kd
Linux CD	2-10		97625
Megafon CD TIF		Novi TIF	1581
Windows For WorkGroups VD 3.11	Microsoft	Za Centr./Istočnu Evrop.	14650
Morton 8Bit Min5			8495
E-mail - Izvor	E-mail - Besplatno	E-mail - Svoji Izbor	Izabrana: 533,145 KB
E-mail - Testeri	E-mail - Testeri	E-mail - Testeri	Izbudena: 586,855 KB

Cena CD-a sa snimljenim vašim izborom je samo:

90 din.

telefoni:
direktna: 3227-136
centralna: 3221-433
lokalni: 277 i 279

T.M.

Computers

Makedonska 25/II, Beograd, YU

List Computers

(011) 185 747

od 10 do 18

Pentium Inferno

Pentium 120Mhz Original
Matična ploča GA 586ATM
256Kb Pipelined burst cache
RAM 8Mb 72pin
Hard disk 1.3Gb Eide
Flopi disk 1.44mb Mitsumi
Tastatura Win95 Mitsumi
Miš Mitsumi
Video karta PCI 1Mb
Color Monitor 14" LR NI

1735

Guverner 486

486DX4-133Mhz Amd
Matična ploča GA 5486 AL
256Kb L2 cache
RAM 8Mb 72pin
Hard disk 1.3Gb Eide
Flopi disk 1.44mb Mitsumi
Tastatura Win95 Mitsumi
Miš Mitsumi
Video karta PCI 1Mb
Color Monitor 14" LR NI

1365

GARANCIJA JE 12 MESECI. U CENU JE URACUNATA ISPORUKA NA KUĆNU ADRESU

Kompletno rešenje za digitalni video editing.
Montaža na rez i sa tranzicijama. Mogućnost
titulovanja i gen-lock-a. S-VHS kvalitet pri
punom broju frejmova i 16,7 miliona boja.
Koristi Adobe Premier, Razor Pro, Asymetrix
3D/FX. MJPEG kompresija do 20:1, a pri 7:1,
1 minut AVI-ja zauzima oko 100 megabajta.

miroVideo DC20

170.0

NAŠ TELEFON JE (011) 185.747

U CENU JE URACUNATA INSTALACIJA
ISPORUKA SA LAGERA. PREZENTACIJA NA VAŠ ZAHTEV

SVI PROGRAMI ZA WIN95 NA DVA KOMPAKT DISKA

WINDOWS 95 (USA + PEE), COREL DRAW 6.0, MS OFFICE 95, COREL XAR 5.0,
ADOB PHOTOSHOP 3.05, ADOBE PAGE MAKER 6.0, NORTON UTILITIES 95, MS
PLUS PACK, MS POWER TOY'S, FRACTAL DESIGN PAINTER 4.0, CALAMUS 1.0GS 95,
PROGRAMA ZA WINDOWS 95.

Instalira se direktno sa CD-a

50

tel.
156-674
tel / fax.
1778-570

11070 N. Beograd
Ob. brigada 65-B
(blok 70 A)

DOSTAVLA NA KUĆNU ADRESU

INFO PROJEKT

posebna
PONUDA
samo
940

**HEWLETT
PACKARD 5L**

KONFIGURACIJE:

386	DX-40	mono	od 930	komunikacije
486	DX4-133	color	od 1360	NADOGRADNJA RAČUNARA
Pentium	75	color	od 1600	POTROŠNI MATERIJAL
Pentium	133	color	od 1900	multimedija trake za štampače, diskete, kablove, konektori servis i održavanje

KOMPONENTE:

Fax/modem	14400 MNP5 V42bis Int./Ext	120/220
Modem	DYNALINK 2400 Int./Pocket	20/30
Streamer	CONNER 420/850 MB IDE	300/400
Radio card	RADIO TRACK	70
CD-ROM	BTC 4x/SONY 4x/DELTA 6x	140/170/220
DATA SWITCH	/1x2	50
Sound card	16-bit	Od 100
Stereo speakers	50W/80W/120W	60/80/100
Joystick	GENIUS	40
Screen filter	14"	20
Komplet prekrivača (monitor, tastatura, mini tower)		15
Prekrivači za štampače A3, A4/HP5L		10
Ostalo		POZOVITE DELTA

U susret Vašim željama
i mogućnostima !

- konfiguracije po želji
- upgrade računara
- komponente
- multimedia

Garancija 2 godine!

radno vreme
od 9-16

011/403-807

BEST BUY IF YOU BUY KOD NAS

JOKER

TELEFON
444-78-83
ZVEZDARA

JOKER

T.M.
Computers

Gotovi kompleti na CD diskovima

- za vas smo spremili 60 gotovih CD diskova
- 20 CD diskova sa programima
- 20 CD diskova sa igrama
- 20 CD MIX diskova sa izabranim najnovijim igrama i programima
- ako imate naš katalog na disketu, možete da vidite i sadržaj kompleta

Cena kompleta ili
kopije CD-a iz
CeDeTEKE:

80 din.

T.M. hardver

CD-ROM NEC, 6X.....	160
CD-ROM SONY, 6X.....	160
OPTi Sound Card (16-bit).....	90
Prolink voice/modem, 14400.....	100
US Robotics voice/modem,	200
Megahertz PCMCIA fax/modem	230
AWE 32 (sa ASP-om).....	350
Intel Zappa MB (75-133MHz).....	430
Hard disk 1.3 GB.....	350
Hard disk 1.7 GB.....	400
Miro DC20 PCI.....	1600

T.M.

Computers

telefoni:
direktni: 3227-136
centralni: 3221-433
lokali: 277 i 279

Makedonska 25/II, Beograd, YU

uvек
DRUGAČIJI!
Besplatan
na 3 fabrička originala

1CD

/iz naše kolekcije/

Besplatan

/bez platn.

- Novi Mixevi

-uzmite e - časopis + prateći CD 15. -
nova izdanja fabrički originalnih CD

Grafika
i DTP
Pak.

Animacija
Pak.
sve za animaciju

CAD
Pak.
sve za projekte

Ultimate
game
colestion
kolekcija 7 cd

Alien
Odyssey
1cd jedna igra

Sex
simulator
interaktivna erotik

Windows
95
volume 5

Sega
Mix
preko 30 igara

Strategija
Mix
preko 40 igara

Sportski
Mix
preko 40 igara

Game
Mix 9
preko 40 igara

Crazy
games
preko 120 igara

civilisation
2
HIT !!!

Windows
95
volume 6

Windows
95
volume 7

Na CD-u ili disketi...poštom ili preko računa

NAJJEFTINIJE U GRADU !!!

Za VAS u centru grada /preko puta Grčke Ambasade/
 U ul. Strahinjića Bana br.73a

Radno vreme:

svakog dana sem nedelje od 11 - 19 časova

PANprodukcija

tel. 011/631-816

tel: 421-203
 fax: 155-294
 Kajmakačalaška 42
 09-19h subotom 10-16h

CD CLUB

SNIMITE CD PO NAJNIŽOJ CENI !!!

CD IGRE

&

PROGRAMI

- TOP GUN
- CONGO
- ZORK NEMESIS
- RIPPER
- CIVILIZATION II
- DESCENT II
- GRAND PRIX MANAGER
- NBA LIVE '96
- WING COMMANDER IV
- GABRIEL KNIGHT II
- S.W.A.T.
- THE DIG
- BAD MOJO
- TIME GATE...

- MS WINDOWS '95
- MS OFFICE '95
- MS ENCARTA '96
- MS ENCARTA ATLAS
- INTERNAL MEDICINE
- ENCYCLOPEDIA OF SCIENCE
- MS CINEMANIA '96
- COREL ALL MOVIES GUIDE
- MS DINOSAURS
- MS OCEANS
- MS ANCIENT LANDS
- COREL 6.0
- HISTORY OF WORLD
- MAYO CLINIC SERIES...

**ORIGINALNI
NASLOVI**

20

AUDIO

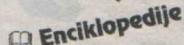
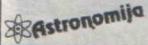
25

PO IZBORU

25

BACKUP SA HDD-a

Najnovija multimedijalna CD-ROM izdanja

PC-Niš CD KLUB

Snimanje na CD

Najveći broj CD i disketnih igara i programa

Najniže cene u Južnoj Srbiji

PC-Niš u Makedoniji
Skoplje (091) 210-105

Svakog meseca **nagradsna igra!**

Dobitnici nagrada za maj:

Miroslav Todorović 65-345

Dušan Antić 44-639

Milan Stojić 53-364

(besplatno učlanjenje u klub)

Zagorac Miloš 023/81-946

(besplatno snimanje CD-a)

**HARDWARE
MULTIMEDIA**

(018) 339-574 Trg UN 31b,

710-419

Niš

GROOVE

(bivši Lizard & Sharks)

Snimanje na CD:

- muzika - 25 !!!
- originali - 20 !!!
- po izboru - 25 !!!

CD KLUB - 20 + 3,00

Snimanje na diskete: - programi - 0,70 din.
- igre - 0,50 din.

CD prazan - 16
diskete NO NAME - 1
diskete IOK - 1,5

150
CD ROM 4X SPEED
SOUND BLASTER PRO

PROFESSIONAL:
MUZIČKI LOOP-ovi
HARRISON MEDICAL
DELPHI 2.0
MS VISUAL C 4.0

SPECIAL !!!
PINACLE RCD 1000

Hardware, Servis, Skeniranje, Štampa
Maturski, Diplomski, Prekucavanja

29. Novembra 59a/JV sprat/18 TEL: 011/322-0671

Groove
Groove

RADIO VREMENJE → 10.00 - 20.00
sudjem, nedeljom → 11.00 - 19.00

Groove
Groove

T.M. AMP

T.M. 486

GA 5486, 256 cache
CPU AMP x86-P75, 133 MHz
SVGA S3 Trio64 V+
HDD 1.3 GB, FDD 1.44 MB
Tastatura (W95), miš Genius
Color monitor LR NI
Sony CD-ROM drajv 6X
OPTi Sound Card (16-bit)

sa 8 MB RAM-a - 1710

sa 16 MB RAM-a - 1860

T.M. Pentium - I

GA 586 AVS, 256 cache
- integrisana SVGA karta
CPU P75-166
HDD 1.3 GB, FDD 1.44 MB
Tastatura (W95), miš Genius
Color monitor LR NI
Sony CD-ROM drajv 6X
OPTi Sound Card (16-bit)

sa 100 MHz Pentiumom - 2140

sa 120 MHz Pentiumom - 2200

T.M. Pentium - II

GA 586, 256 cache
- CPU P75-166 sa 100 MHz Pentiumom - 2140
SVGA S3 Trio64A/1.2MHz Pentiumom - 2200
HDD 1.3 GB, FDD 1.44 MB
Tastatura (W95), miš Genius
Color monitor LR NI
Sony CD-ROM drajv 6X
OPTi Sound Card (16-bit)

sa 120 MHz Pentiumom - 2270

sa 133 MHz Pentiumom - 2430

sa 150 MHz Pentiumom - 2630

sa 166 MHz Pentiumom - 2900

doprata za 32 MB RAM-a - 280

doprata za 64 MB RAM-a - 840

T.M.

Computers

telefoni:
direktni: 3227-136
centralni: 3221-433
lokalni: 277 i 279

Makedonska 25/II, Beograd, YU

TEKA
SNIMANJE
SOFTWARE
HARDWARE

021/321-211 Novi Sad

EXCOM *vaš digitalni svet*

Since 1988
TRANS.COM 024-21557

PC CD-ROM MEGA MIX II:
Civilization II, Wing Star, Terranova: The Prophecy, Whiplash, The Mask, Sea legends, Pinball Wizard, Strip poker pro, Felix cat, Descent II, SVGA Harrier, Solutions 96, Fast attack, Super Stardust 96, Seek & Destroy, Flight, Maximum Roadkill, Silent thunder...

cMEGA Automoto

cMEGA PUCAČKI

cMEGA Borilacki

cGAME TOP 25

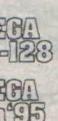
cMEGA Platforme

cMEGA LOGICKI

MEGA MIX 12:

NBA Live 96, Absolute Zero, Rise of the Robots II (The Resurrection), Pool Champs, Tnn Outdoor 96, Crossword, Comp. Carriers of War, Milo, Assault Rigs, Island Peril, Big red racing, Nemesis II, Alien Odyssey, Fist Fight, Bridge deluxe, Uefa champ, Advance Tactical Fighter, Humans III, Storm, Havoc...

Prazni CD PHILIPS 15 DM

The Wildest Place in Cyberspace

SNIMANJE NA CD

Media City

SNIMANJE NA CD

tel: 011-403-182

Kopije originala

79 dinara

Po izboru iz kataloga

89 dinara

i-glasses!

NOVO NOVO NOVO

dodjite da se igrate kod nas u 3D

3S
computers

PC PROGRAMI I IGRE,
CD TEKA, SNIMANJE NA CD ROM, DISKETE, HDD,
PRODAJA - OTKUP HARDVERA I SERVIS.

011 / 64 88 13

11^h - 20^h osim nedelje

T.M.

Computers

Makedonska 25/II, Beograd, YU

telefoni:

direkstan: 3227-136

centrala: 3221-433

lokalni: 277 i 279

ZAPOĆNITE LETNJI sa originalnim SUPER

Z

a one koji ne znaju šta su to SUPER MIX-ovi da ponovimo: to su CD-ROM-ovi puni od starijih legendarnih do najnovijih igara i programa koji su pažljivo probrađani tako da zadovolje svačiji ukus. Samo naši SUPER MIX-ovi su **originalni**, tj. nisu presnimci snimljeni na kojekakvoj amaterskoj opremi već su snimljeni fabrički u inostranstvu. Uz svaki disk dobijate kolor omot sa spiskom igara i programa na njemu, uputstvom za upotrebu i plastičnu kutiju i sve to po ceni od samo 25 DEM*.

SUPER MIX 1

IGRE: A-Train • Aces over Europe • Alcatraz • Alien Breed • Alone in the Dark I • Another World • B.A.T.I. • Batman Returns • Battle Chess II • Battle Isle I • Blake Stone • Blue Max • Blues Brothers I • Body Blows • Budokan • Cadaver • California Games II • Catch'em • Civilization • Codename: Iceman • Comanche: Maximum Overkill • Cool World • Corridor 7 • Dino Wars • Doom I • Drakkhen • Duck Tales • Duke I • Eternam • Fantastic Dizzy • Fascination • Fields of Glory • First Samurai • Flight Simulator v.5.0 • Future Wars • Gabriel Knight • Ghostbusters II • Gobling II • Gods • Golden Axe • Great Courts II • Grenville II • Guy Spy • Inca II • Indiana Jones III • Indianapolis 500 • International Athletics • KGB • Kick Off II • Lamborghini • Lands of Lore • Lemmings I • Lethal Weapon • Lost in L.A. • Magic Pockets • Manchester United • Mantis • Martian Dreams • Monopoly Deluxe • Moonshine Racers • Mortal Kombat I • Nicky Boom • Nippon Sates • Obitus • Operation Wolf • Overlord • Peter Pan • Pinball Dreams I, II • Pit Fighter • Police Quest III • Predator II • Premier Manager I • Prince of Persia I • Protostar • Push Over • Rambo II • Rampant • Rick Dangerous II • Ring World • Robocop III • Roger Rabbit • Rolling Ronny • Ryder Cup • Sabre Team • Sargon V • Sea Wolf • Seal Team • Secret of Monkey Island I • Shadow President • Sherlock Holmes • Silverball • Sim City/WIN • Space Quest V • Spear of Destiny • Special Forces • Speedball II • Stellar 7 • Stone Age • Striker • Strip Poker • Win • Sub War 2050 • Super Hang on • Surf Ninjas • Syndicate • System Shock • Task Force 1942 • Teenage Mutant Ninja Turtles • Tennis Cup • Terminator II • Test Drive III • The Godfather • The Manager • Toyota Celica GT • Tristan • Tubular Worlds • Turin Outrun • Twilight 2000 • War in the Gulf • Wing Commander I, II • Wings of Fury • Winter Challenge • World Cup USA'94 • Wretemella I • X-Wing • Xenon II • Zool • ijet 3D legendarnih igara.

PROGRAMI: 3D Design Plus v.2.0 • WIN • Aldus PhotoStyler v.2.0 • WIN • Animator Pro v.2.0 • Arts & Letters v.3.11 • WIN • Auto Sketch v.3.1 • Banner Mania • Fox Pro v.2.6 • + Distrib. Kit • Graphic Workshop v.1.1 • WIN • Imagine v.2.0 • Lotus 123 v.3.4 • MS Base Professional v.7.1 • MS Cobol v.4.5 • MS Fortran Professional v.5.1 • MS Publisher v.2.0 • WIN • MS Word v.6.0 • MS Works v.3.0 • Mannequin v.1.1 • Muscator GS v.1.01 • WIN • PC Matlab 3.5 • Paradox v.4.5 • Pizzaz Plus v.2.0 • Quattro Pro v.5.0 • Scream Tracker v.2.2 • Song Editor v.1.4 • Tango PCB plus v.2.11 • Turbo C v.2.0 • Wired for Sound Pro v.3.1 • WIN.

SUPER MIX 2

IGRE: 1942: Pacific Air War • 7 Up • Aces of the Pacific • Air Bucks • Al-Qadim • Alone in the Dark II • Armour-Geddon • B.A.T.I. • Battle Isle II • Beneath a Steel Sky • Blue Force • Blues Brothers II • Cannon Fodder I • Chaos Engine • Chessmaster 3000 • Civilization • WIN • Colonization • Crazy Cars III • Detroit • Dogfight • Doofus • Doom II • Double Dragon III • Duke II • Dyna Blaster • Elf • Epic • F-16 Falcon v.3.0 • F.I.F.A. International Soccer • F1 Grand Prix • Face Off • Floor 13 • Formula One • Goal • Gobling III • Indiana Jones IV • Indy Car Racing • Ishar II • Jurassic Park • King's Quest V • Last Action Hero • Leisure Suit Larry VI • Lemmings II • The Tribes • Links 386 Pro • Little Divi • Mega Lo Mania • Michael Jordan in Flight • NHL Hockey • One Step Beyond • Oscar • Oxyd • Pinball Fantasies • Pirates Gold • Populous II • Prehistoric II • Premier Manager II • Prince of Persia II • Privateer • Railroad Tycoon Deluxe • Raptor • Red Baron • Reky Woods • Robocod • Sam & Max Hit the Road • Secret of Monkey Island II • Sensible Soccer • Sim City 2000 • Sim Farm • Sleep Walker • Soccer Kid • Space Hulk • Street Fighter II • Turbo • T.E.X. • Terminator 2099 • Theme Park • Tie Fighter • U.H.I. • Wayne's World • Winter Olympics • Yoh Joe • Zool i još 15 igara.

PROGRAMI: 3D Studio v.3.0 • +objekti • Adobe Acrobat v.1.0 • WIN • AutoCAD AEC UK v.2.1 • AutoCAD Office Layout v.1.0 • AutoCAD v.12.0 • +tutor • Banners v.1.0 • WIN • Borland Pascal with objects v.7.0 • Corel Draw v.4.0 • +update • WIN • Cubase v.1.0 • WIN • Fox Pro v.2.6 • WIN • Graphic Workshop v.7.0 • Hijack v.2.01 • Image Alchemy v.1.75 • Lotus 123 v.3.0 • WIN • MS Macro Assembler v.6.0 • MS Windows v.3.1 • Mannequin Designer v.1.0 • WIN • Micrographix Designer v.4.0 • WIN • NTH Drive v.3.11 • PC Tool's Gold v.9.0 • Procomm Plus v.1.0 • WIN • Psipica v.5.0 • Recognita Plus v.2.0 • WIN • Systat v.5.0 • WIN • Telemate v.4.12 • Vista Pro v.3.0 • Webster's Dictionary v.1.0 • WIN • Word Perfect v.6.0.

SUPER MIX 3

IGRE: Aces of the Deep • Aladdin • Arctic Baron • Battle Bugs • Campaign II • Chessmaster 4000 Turbo • WIN • Cibra Mission • Cruise for a Corpse • Cyclones • D-Day • Dark Legions • Dark Sun II • Dawn Patrol • Day of the Tentacle • Desert Strike • Dylan Dog • F-15 Strike Eagle III • Flashback • Front Lines • Grandest Fleet • Gunship 2000 • Mission • Heiretic • Iron Cross • Jamm It • Jack Jackieball • King's Quest VI • Lemmings Chronicles • Lion King • Loderunner • Lost in Time • MS Space Simulator v.1.0 • Master of Magic • Metatech • Micro Machines • Mystic Towers • Nascar Racing • On the Ball • One Must Fall 2097 • Outpost • WIN • PC Basket • Pacific Strike • Panzer General • Police Quest IV • Popo Car • Premiership Football Manager • Quarantine • Rise of the Robots • Road to the Final Four II • RoboCop's Request • Sexy Ah! • Stronghold • Super Cauldrion • Superfrog • Superski Pro • The Clue • Transport Tycoon • TuBe • Ultimate Body Blows • Universe • Warcraft • Wing Commander Armada i još 15 igara.

PROGRAMI: After Dark v.3.0 • WIN • AutoCAD v.12.0 • WIN • Bit Fax Professional v.3.0 • WIN • Canvas v.3.51 • WIN • Font Chameleon v.1.0 • WIN • Fractal Design Sketcher v.1.0 • WIN • Gold Wave v.1.0 • WIN • Hijack • WIN • Microsoft Access v.2.0 • WIN • Developer's Toolkit • WIN • MS C/C++ v.7.0 • WIN • MS Dos v.6.20 • MS Excel v.5.0 • WIN • MS Project v.4.0 • WIN • MS Windows v.3.1 for CentrEast Europe • MathCAD Plus v.5.0 • WIN • Morphing Magic • Multimedia Sound Studio v.3.4 • WIN • Norton Desktop v.3.0 • WIN • Norton Utilities v.8.0 • Novell DOS v.7.0 • PC Tools v.2.0 • WIN • Page Maker v.5.0 • WIN • RAR v.1.50 • Rawe v.1.0 • WIN • Smart Page Direct v.2.1 • WIN • Topas Professional v.5.0 • Turbo Assembler v.4.0 • Turbo Pascal v.1.5 • WIN • Wave v.2.0 • WIN • WinFax Pro v.4.0 • WIN • Word Translator v.1.0 • WIN.

SUPER MIX 4

IGRE: Alien Olympics • Alone in Dark III • B.C.Racers + cheat • Black Hawk • Bureau 13 • Championship Manager Italy • Championship Rally • Creep Clash • Dark Forces + cheat • Dark Wolf • Descent + cheat • Dungeon Master II • Ecstacy • Epic Pinball v.2.1 • Fifth Fleet • Flight Commander II • WIN • Flight Simulator v.5.1 • Game Maker v.5.0 • Gemstone II • Great Naval Battles III • Happy Tetris • Iron Seed • Jazz Jack Rabbit II • Jetstrike • Jurassic Chess • KA-50 Hukum • Kick Off III • European Chal • Legend of Kyrianda III • Little Big Adventure • Mortal Kombat II • NHL'95 • Pizza Tycoon • Premier Manager III • Presumed Guilty • Project X • Reunion New • Rise of the Triad • Stob Zone • Soccer Superstars (English) • Star Dust • Strong Lines • Tactical Manager • Total Carnage • U.S. Navy Fighter • Vinyl Goddesses Energy Patcher • Zoro.

**Sve diskove možete odmah naručiti
pouzećem ili doći i podići lično.**

CD

RASPUST

MIX-evima za samo

25*

dem

PROGRAMI: 3D Studio v.4.0. 100% • Aldus Freehand v.4.0. /Win • Auto CAD v.13.0. • Corel Draw v.5.0e /Win • Corel Ventura v.5.0. /Win • DBase v.5.0. /Os • DBase v.5.0. /Win • Data CAD Pro. v.5.02 /Win • Design CAD v.7.0. /Win • Fast Tracker v.2.03. • Finale v.3.0. /Win • Fractal Designer Painter v.3.0. • Harvard Graphics v.3.0. /Win • Lap Link v.6.0. /Win • MS Power Point v.4.0. • Norton Commander v.5.0. • Photo Finish v.3.0. /Win • Picture Publisher v.5.0. /Win • Procomm v.2.0. /Win • OEMM v.7.5. • Quark Xpress V.3.3. /Win • Quattro Pro v.6.0. /Win • Screen Tracker v.3.2. • Word Perfect v.6.1. /Win.

SUPER MIX 5

IGRE: Action Soccer • Air Warrior • Dodaci • Brett Hull Hockey • Canton • Central Intelligence • Clockwerk v.1.0. /Win • Dark Strike • Disc World • Fighter Wing • First Encounters • Flight of the Amazon Queen • Flying Tigers • Fong Wan Tien Ha • Fritz 3 Chess v.3.0. • Hardball 4. • High Seas Trader • Invincible Fighter • Jungle Strike • Kim Yeo • Klik & Play v.5.0. • Knights of Xentor • Upgrade • Legions /Win • Lemmings /Win • Machavelli The Prince • Magic Carpet • Menzoberranzan • Prince of Evil • Psycho Pinball • Pyre Technica • Retribution • Sango Fighter II. • Sento • Shadow Forces • Stalingrad • Super Ski III. • Super Street Fighter II. • Super Street Fighter II. Turbo • The Big Red Adventure • Tower Assault • Ultizuk II. • World Hockey 95 • X-Com: Terror from the Deep.

PROGRAMI: Adobe Illustrator v.4.03. /Win • Adobe Photo Shop v.3.0. /Win • Ami Pro v.3.1. /Win • Caligari TrueSpace v.1.03 /Win • Dodaci • DesD View /X v.2.0. • F-Pro v.2.18a. • Font Works v.1.0. /Win • Frame Maker v.4.02. /Win • Kai's Power Tool • Lotus v.123 v.5.0. /Win • Lotus Approach v.2.0. /Win • MIDI Music Shop Pro /Win • MS Visual Basic v.4.0. /Win • MS Word v.6.1. /Win • Midisoft Music Studio v.3.1. /Win • Norton Disk Lock v.3.5. • P-Cad v.7.0. • Paradox v.5.0. /Win • Print Shop Deluxe CD /Win • RIO v.6.31. • Superbase 95 v.3.0. /Win • Turbo C++ v.5.0. /Win • Visio v.2.0. • dodaci /Win.

SUPER MIX 6

IGRE: Apache Longbow • Army II. • Baryon • Bioforge • Brutal: Paws of Fury • C.E.O. • Combat Air Patrol • Command & Conquer • Crisis in the Kremlin • Cyberbykes • Darklands • Death Gate • Doom v.1.0. /Win • Hell on Earth /Win95 • Exploration • FX Fighter • Grandmaster Championship Chess /Win • Hellfire Zone • Hexen • I.M.Meem • Inferno • Jagged Alliance • Kingpin: Arcade Sport Bowling • Lemmings 3.0 • Manchester United: The Double • Mortal Kombat III. • NBA Jam • Operation Body Count • Outer Ridge • Overdrive • Pinball Illusions • Player Manager II. • Simon the Sorcerer II. • Slipstream 5000 • Steel Panthers • Strike95 • Super Karts • Terminal Velocity • The Patrician • Tyrian • Warriors • Widget Workshop /Win • Witchaven • Wolsbane

PROGRAMI: 3D Deck & Backyard v.1.2. /Win • Cakewalk Professional v.3.0. /Win • CimCAD v.6.6. • Lion King Print Studio /Win • MS Money /Win95 • MS Office /Win95 • MS Plus /Win95 • MS PowerPoint v.7.0. /Win95 • MS Publisher /Win95 • MS Windows 95 Pan European Edition • Mickey & Penn Print Studio /Win • Norton Anti Virus v.4.0. /Win95 • Norton Navigator /Win95 • Norton Utilities /Win95 • Ray Dream Designer v.3.13. /Win • Real 3D v.2.49. /Win

SUPER MIX 7

IGRE: Actua Soccer • Air Power • Ascendancy • Caesar II. • Celtic Tales: Balor of the Evil • Civ Net /Win • Crusader: No Remorse • Cybermage • Empire II.: The Art of War • Extreme Pinball • Fade to Black • Fatal Racing • Fighter Duel • Fist Fight • IndyCar Racing II. • Jungle Book • Motor City • Navy Strike: Task Force Command • Ocean Trader • Pinball World • Radix Beyond the Void • Strip Poker Pro • Tekwar • Thunderhawk II: Firestorm • Warcraft II: Tides of Darkness • Werewolf v.2.0. • Wipeout • Wrestlemania.

PROGRAMI: Animator Studio v.1.1. /Win • First Aid v.2.0. /Win95 • Harvard Graphics v.4.0. / • MS Access v.7.0. /Win95 • MS Project v.4.1. /Win95 • MS Visual Foxpro v.3.0. /Win • MS Word v.7.0. /Win95 • MathCAD Plus v.6.0. + Update /Win • OEMM v.8.0. • Visio v.4.01. /Win95.

CD HIT IGRE

BAD MOJO	- Arkada
BATTLE ISLE III.	- Strategija
CINEMANIA'96	- Enciklopedija
COMMAND & CONQUER	- Strategija
COREL v.6.0. /Win'95	- Storno izdavaštvo
CREATURE SHOCK	- Pucacka
CRUSADER: NO REMORSE	- Pucacka arkada
CYCLEMANIA	- Vožnja
DESCENT II.	- Pucacka
FADE TO BLACK	- Arikada
FIFA SOCCER'96	- Futbal
FULL THROTTLE	- Avantura
GABRIEL KNIGHT II.	- Avantura
MAD DOG McCREE II.	- Pucacka
ME ENCARTA'96 ENCYCLOPEDIA	- Enciklopedija
ME ENCARTA'96 WORLD ATLAS	- Atlas sveta
NBA LIVE'96	- Košarka
NHL HOCKEY'96	- Hokej
POUCE QUEST: SWAT	- Strategija
REBEL ASSAULT I.	- Pucacka
REBEL ASSAULT II.	- Pucacka
SCREAMER	- Vožnja
SHANNARA	- FRP avantura
SHIVERS	- Avantura
STAR TREK - NEXT GENERATION	- Avantura
STONEKEEP	- FRP avantura
TERMINATOR: FUTURE SHOCK	- Pucacka
THE 11-th HOUR	- Avantura
THE DIG	- Avantura
THE NEED FOR SPEED	- Vožnja
TILT!	- Fliper
TOP GUN	- Sim. letenja
TORIN'S PASAGE	- Avantura
UNDER A KILLING MOON	- Avantura
WARCRAFT II	- Strategija
WING COMMANDER III.	- Simulacija
WING COMMANDER IV.	- Simulacija
WORMS	- Logička
ZORK NEMESIS	- Avantura

NOVI NASLOVI STALNO PRISTIŽU!

CD NASLOVE SMIMAMO SAMO NA
VRHUNSKOJ OPREMI I NA NAJKVALITETNIJIM
DISKOVIMA: TDK, PHILIPS, KODAK

PRODUCTION

011/463-741

ICM computers

SUBOTICA

Cara Jovana Nenadu 15/3
tel. 024 27-430, 53-525
fax: 024 27-430

KONFIGURACIJE

ICM-CLASSIC

486 DX2 80MHz PCI, 3,5" FDD, 4MB RAM, OPTI V264 1MB PCI, 14" SVGA LR Mono

ICM-SPEEDY

AMD 5x86 133MHz PCI, 3,5" FDD, 8MB RAM, OPTI V264 1MB PCI, 14" SVGA LR NI Color

ICM-MEDIA

486 DX2 80MHz PCI, 3,5" FDD, 4MB RAM, OPTI V264 1MB PCI, CD4X, SB16MCD, 14" SVGA LR NI Color

ICM-POWER

AMD 5x86 133MHz PCI, 3,5" FDD, 8MB RAM, OPTI V264 1MB PCI, CD4X, SB16MCD, 14" SVGA LR NI Color

ICM-GOLD

PENTIUM 100MHz PCI, 3,5" FDD, 16MB RAM, OPTI V264 1MB PCI, CD4X, SB16MCD, 14" SVGA LR NI Color

ICM-DIAMOND

PENTIUM 133MHz PCI, 3,5" FDD, 32MB RAM, 80 TRIO 60V+ 2MB, CD4X, SB32AWL, 15" SVGA LR NI Color

GARANCIJA 2 GODINE

KOMPONENTE OPREMA

KONTAKT TELEFONI:
SOMBOR 025/36-485
CACAK 032/24-240
ZRENJANIN 023/38-335
BEOGRAD 011/687-530

dodatak INTERPLAN

KONFIGURACIJE

Pentium/133	2.365
16Mb, HDD 1,6Gb, FDD 3,5", SVGA 1Mb PCI, Color	
Pentium/120	2.185
16Mb, HDD 1,6Gb, FDD 3,5", SVGA 1Mb PCI, Color	
PC-486/133	1.590
8Mb, HDD 1,3Gb, FDD 3,5", SVGA 1Mb PCI, Color	
PC-486/100	1.450
4Mb, HDD 1,1Gb, FDD 3,5", SVGA 1Mb PCI, Color	
PC-486/80	1.080
4Mb, HDD 540Mb, FDD 3,5", SVGA 1Mb PCI, Mono	
PC-386/40	655
4Mb, HDD 40Mb, FDD 3,5", VGA 256Kb, Mono	
PC-286/16	395
Idealan za konfiguraciju	
IMb, HDD 40Mb, FDD 3,5", Hercules	

POSEBNE USLUGE

UPGRADE!!!

(zamena STARO za NOVO uz doplatu)

Postavljanje mreža!!!

SERVIS PC-kompjutera 24h dnevno!

Instalacija kompjuterskih sistema za
RADIO-STANICE sa kompletним softverom!

KUĆIŠTA
u bojama prirode
Novitet sa Sajma Tehnike!

Green
technologies

Radno
vreme
15-20

Tel-Fax: (011) 66-85-86, 6666-32

ASTROSOFT

PC I AMIGA

SNIMANJE NA : DISKETE
-HARD DISK
-CD

CD ROM SONY
HARDWARE
PRAZNE CD PLOČE

CD KLUB

- SNIMANJE VAŠIH PODATAKA...10.-
- SNIMANJE ORIGINALA20.-
- SOFTVER PO VAŠEM IZBORU ..25.-
- IZNAJMLJIVANJE CD-a
(u cenu je uračunat prazan cd)

NAJNJIŽE CENE U YU

021/314-994

DODITE U SPRING CD-KLUB

- DA VAM PO REKLAMnim CENAMA SA PROFESIONALNOM OPREMOM SNIMIMO PROGRAME I IGRE NA CD-ROM
- KOPIJE ORIGINALA
- KOMPILACIJE PO NAŠEM I PO VAŠEM IZBORU

**SPRING CD
PRODUCTION**

BEŽANIŠKA KOSA, DRAGIŠE BRAŠOVANA
TEL. 176 • 09 • 42
OD 10 DO 18

MICROPLUS for WINDOWS 95

MICROPLUS
COMPUTER SYSTEMS

486-100

486-PCI, 256k, UMC

4 Mb SIMM

540 Mb Fujitsu

14" SVGA Color Daewoo LR

S3 Trio32 1 Mb PCI

3.5"-144 Mb/Chicony

Mini Tower/Mouse

240

486-133

486-PCI, 256k, UMC

8 Mb SIMM

1.08 Gb WD

14" SVGA Color Daewoo LR

S3 Trio32 1 Mb PCI

3.5"-144 Mb/Chicony

Mini Tower/Mouse

380

CD Sony 4x

120

**Fax Modem
14k Voice**

120

P-100

Intel Triton, 256k, PCI

8 Mb SIMM

1.08 Gb WD

14" SVGA Color Daewoo NI/LR

S3 Trio32 1 Mb PCI

3.5"-144 Mb/Chicony

Mini Tower/Mouse

760

Sombor

Kontakt telefon 025/29-277

Novi Sad

Kontakt telefon 021/364-285

Subitički BBS SETNet-a ponovo radi!

024/35-057
18.00h-06.00h

PC FORT

NOVI SAD... NOVI SAD... NOVI SAD

CD KLUB ... SNIMANJE NA CD ... CD KLUB

- KOMPLETA - ORIGINALA - MUZIKE - BACKUP VAŠEG HARD DISKA -
- PROGRAMA I IGARA PO VAŠEM IZBORU - CD KLUB - SNIMANJE NA HD -

SOFT IMAGE 3D 3.01 100% CRACKED

... IGRE ... IGRE ... IGRE ... IGRE ... IGRE ...

..., DUKE NUKEM 3D FINAL, MANIAC KARTS /VIRGIN/, TRACK ATTACK /MICROPROSE/, RISE OF THE ROBOTS 2 /ACCLAIM/, NBA LIVE '96 CD-RIP /EA SPORTS/, VIKINGS: THE STRATEGY OF UNLIMITED CONQUEST, ZONE OF DEATH /GAMETEK/, POOL CHAMPION /MINDSCAPE/, AMAGEDDON PLAYABLE /MARINA/, QUAKE, BUDGE DELUXE 2 /WITH OMAR SHARIFF/, CYLINDRIX /GOLDEN ENT., BEAVIS & BUTTHEAD ADD-ON, NEMESIS 2 SHORT CD-RIP, DECATHLON /WIN95/, UEFA CHAMPIONSHIP LEAGUE /SIERRA/, DESING STUDIO FOR DESCENT, GEAR HEADS /PHILIPS/, HAVOC /REALITY BYTES/, HERETIC: SHADOWS OF THE SERPENT RIDERS, HEXEN: DEATH KINGS OF THE DARK CITADEL, STORM /EA/, HUMANS 3: EVOLUTION /GAMETEK/, ISLAND PERIL /SYMANTEC/, KILL FOR JOY /GAMETEK/, FULL METAL JACKET /MARINA SOFTWARE/, FIST FIGHT, VIRTUAL SNOOKER /INTERPLAY/, REBEL RUNNER /MICROFORUM/, CHAMPIONSHIP MANAGER 2 - ITALY, CIVILIZATION 2: MODERN WONDERS ADD-ON, CIVILIZATION 2: KING'S ADD-ON, BATTLEGROUND ARDENNA UPDATE, FERMION, PGA EUROPEAN TOUR COURSE CD-RIP /EA/, TOON JAM /TURNER/,

... PROGRAMI ... PROGRAMI ... PROGRAMI

..., DELPHI 2.0 CLIENT/SERVER /BORLAND/, VISUAL C++ 4.1 /MICROSOFT/, STATISTICA 5.0 /STATSOFT/, 3D STUDIO MAX, WOW PHOTOSHOP COMPANION, NORTON COMMANDER FOR WINDOWS 95, ADOBE GALLERY EFFECTS 1.52, PGP 2.63, PIXAR TYPESTRY 2.03, NETSCAPE NAVIGATOR GOLD 2.01, PAGE MASTER 1.7 /WIN95/, REAL AUDIO PLAYER, DOS NAVIGATOR 1.4x KEY FILE, XHS 1.1, SILVERSURFER 3D CAD 4.16 /SILVER/, VISUAL ARRANGER /YAMAHA/, DESING CAD 3D 8.0 /WIN95/, SAGE STERLING 3.1, PKZIP 2.01 /WIN/, FIVE 2.0, OPTICAL JAMMER, IOMEGA ZIP DRIVE INT!, T-SHIRT MAKER, MICROSTATION 95 MODELER, EZDESK /WIN95/, EURORA LIGHT 1.54 /WIN95/, INTELLECT,

... ORIGINALI ... ORIGINALI ... ORIGINALI ...

... ALIEN ODYSSEY /ARGONAUT/-1CD, BAD MOJO-1CD, CIVILIZATION 2-1CD, ARCADE AMERICA-1CD,
TIME GATE - 1CD, BEAVIS & BUTTHEAD - 1CD, CONQUEDOR A.D. 1086 /SIERRA/ - 1CD, SHANNARA - 1CD,

... POZOVITE NAS ZA NAJNOVIJI KATALOG PROGRAMA I IGARA ...

... HARDVER HARDVER HARDVER HARDVER ...
PENTIUM 100 mhz	DTK 14"/15"/17"	MODEM/FAX/VOICE	MEMORIJA
PENTIUM 120 mhz	PHILIPS 14"C/14"B	USR 14.400/28.800	SIMM 4mb
PENTIUM 133 mhz	PHILIPS 15"B/15"A	GVC 14.400/28.800	SIMM 8mb
PENTIUM 150 mhz	PHILIPS 17"B/17"A	CL 14.400	SIMM 16mb
PENTIUM 166 mhz	DAEWOO 14"/15"		SIMM 32mb
	SAMSUNG 14"/15"		

GRČKOŠKOLSKA 3, 21000 NOVI SAD
021/ 614 909 ... 021/ 614 909

PC PRO

BEOGRAD ... BEOGRAD ... BEOGRAD

... SNIMANJE NA CD ... SNIMANJE NA CD ...

- KOMPLETA - ORIGINALA - MUZIKE - BACKUP VAŠEG HARD DISKA -
- PROGRAMA I IGARA PO VAŠEM IZBORU - SNIMANJE NA HARD DISK -

3D STUDIO MAX FINAL 100% CRACKED

... IGRE ... IGRE ... IGRE ... IGRE ... IGRE ...

ALIEN ODYSSEY /ARGONAUT/, CHRONICLES OF THE SWORD /PSYGNOSIS/, ADVANCED TACTICAL FIGHTERS /SIERRA,
EARTHWORM JIM 2 /RAINBOW/, ASSAULT RIGS /SCE/, RISE AND FALL OF ANCIENT EMPIRES /SIERRA/, BATTLE ISLE 2220,
KINGDOM THE FAR REACHES /INTERPLAY/, BACKLASH /SANCTUARY SOFTWARE/, CORRIDOR /CAPSTONE/, ZOOP, TWINBLOCK /WEBFOOT/, SCARY FISH 2.3,
DOOM FOR WINDOWS 95, COMPLETE CARRIERS OF WAR, C64 GAME PACK, ENTOMORPH /SSI/, ABSOLUTE ZERO /DOMARK/, MAKE 3D FOR DUKE 3D,
ARCADE FRUIT MASCHINE, PINBALL 3D VCR /21ST CENTURY/, BATTLE STATION, PANZER DRAGON, OPERATION VULTURE III: FIELDS OF BATTLE /BEVELSTONE/,
CHAMPIONSHIP MANAGER 2-BELGIUM, CHAMPIONSHIP MANAGER 2-HOLLAND, EARTHSIEGE 2 /SIERRA/, FANTASY GENERAL /SSI/, IRON BLOOD, FLIGHT,
POWER SLAVE /LABATOMY SOFTWARE/, REVOLUTION X /ACCLAIM/, THUNDERSTRIKE: AIR ASSAULT /CORE-JVC/, WARBIRDS, 4GEN /D'INDIA/, MEENA,
NEW ORDER /EA/, WHEEL OF FORTUNE /SONY/, PACIFIC WIND /GOLDEN/, SIM CITY 2000 SPECIAL EDITION /DOS & WIN, SIM PRESIDENT, SOLUTION '96...

... PROGRAMI ... PROGRAMI ... PROGRAMI

SOFTIMAGE 3D 3.01 FINAL, SOFTWARE AUDIO WORKSHOP PLUS /WIN95/, FRACTAL POSER 95, WIN NT SERVICE PACK 4,
INTERNET STUDIO /MICROSOFT/, NORTON ADMINISTRATOR FOR NETWORKS, SILVERSCREEN 3D CAD 4.16, REAL TEXTURE,
JBL SPEAKER SHOP, IMPULSE TRACKER 1.03, DIRECTORY SORT /WIN95/, SUPER SCAPE VISUALIZER, ELECTRONIC WORKBENCH 4.0, IVEX WINBOARD 2.03,
IVEX WINDRAFT 1.23, THE JAMMER 2.08, LABELS UTILITY /WIN95/, MUSICTIME DELUXE 1.1, THE PRINT SHOP DELUXE II 3.03, PC-NFS PRO 2.0 /SUN/,
WORLD WIDE WEB DIRECTORY, WINDOWS NT 4.0 WORKSTATION /BETA 2/, AGENT 1.0 /WIN95/, EARTH TIME 2.0 /WIN95/, MAGIC SCREEN MACHINE, ...

... ORIGINALI ... ORIGINALI ... ORIGINALI ...

RISE OF THE ROBOTS 2-1CD, DUKE NUKEM 3D-1CD, TORIN'S PASSAGE /SIERRA/ - 1CD, DESCENT 2 /INTERPLAY/-1CD,
TROPHY BASS /SIERRA/-1CD, ZORK NEMESIS - 3CD, FPS FOOTBALL '96 - 1CD, THE BEAST WITHIN /SIERRA/ - 6CD, ...

... POZOVITE NAS ZA NAJNOVIJI KATALOG PROGRAMA I IGARA ...

... HARDVER ... HARDVER ... HARDVER ...

486DX4 ... 100 mhz	SOUND BLASTER PRO	HARD DISK 850 mb
486DX4 ... 120 mhz	SOUND BLASTER 16 PNP	HARD DISK 1.1 gb
486DX5 ... 133 mhz	SOUND BLASTER AWE32 PNP	HARD DISK 1.3 gb
CD-ROM ... 2x/4x/6x/8x		HARD DISK 1.7 gb
ŠTAMPAČI ... EPSON, HEWLETT PACKARD		HARD DISK 2.0 gb
..., DŽOJSTICI, MIŠEVİ, TASTATURE, FLOPI DISKOVI, KUĆIŠTA, OSTALO ...		

ŠPANSKIH BORACA 4/1, BLOK 30, 11070 N.BEOGRAD
011/ 143 280 ... 011/ 143 280

NEOSYSTEM

CD Producija - audio & software

PROFESIONALNA OPREMA
PHILIPS
CDD 522

CD KLUB

- **VELIKI IZBOR NASLOVA**
SNIMANJE NA CD ROM

- preko 1300 naslova, uz garanciju
od 6 meseci za svaki disk

SVU ROBU SALJEMO POUZECEM

IGRE I PROGRAMI ZA PC

* ORIGINALI:

RIPPER (7 CD), DESCENT 2, BAD MOJO, WING NUTS, RAYMAN, LION, STONE BLOCKS, ZORK NEMESIS (3 CD)...

SUPER CINTIA / VARIOUS OGLAS VEROVATNO SU VEC STIGLI:

FORMULA ONE 6-PRV 2 FINAL, TERRANOVA, CYBERIAZ...

* ENCIKLOPEDIJE:

MUSIC CENTRAL DOGS, 500 NATIONS, CINEMA 96, OCEANS, ALL MOVIE GUIDE, EXOTIC PETS, PREHISTORIA, DK CARTOPEDIA ATLAS...

* IGRE:

ABSOLUTE ZERO, AIRLINES CD, ATF, C&C LEVEL EDITOR, HUMANS 3, PO LOGIC QUEST, STAR WARS, TWIN PACK, WITCHAVEN 2...

* PROGRAMI:

3D SOFTWARE CREATOR, COREL CDC, ELECTRONICS, EXCHANGE 4, MATH CAD 6, SCO UNIX ADVANCED HARDWARE SUPLEMENT, QUARK XPRESS 3.32

NA PRODAJU AMIGA 1200 + HD 420 MB + MONITOR
ZA CENU POZVATI !!!

Neosystem - Podgoricka 8/1, 21000 Novi Sad

Tel: 021/369 - 861

PC HOME

... SNIMANJE NA CD ... SNIMANJE CD ... SNIMANJE CD ...

... / KOMPLETI / ... /ORIGINALI / ... / BACKUP / ... / MUZIKA / ...

... IGRE ... IGRE ... IGRE ... IGRE ...

... DUKE NUKEM 3D, CIVILIZACION 2, DESCENT 2,
THANK KILLER 2, DOOM FOR WINDOWS 95, ROBOTS 2,
FORMULA 1 MANAGER, CHAMPIONSHIP MANAGER 2, ...

... PROGRAMI ... PROGRAMI ...

... MICROSTATION FOR WIN95, PROCOMM PLUS 3.0,
STATISTICA 5.0, ADOBE GALERY EFFECTS, DELPHI 2.0,
NORTON COMMANDER FOR WIN95, MUSIC TIME 1.1, ...

... / PROGRAMI I IGRE PO VAŠEM IZBORU / ... 30

HARDVER

PENTIUM ... 100/120/133/150/166

486 ... 100 DX4/120 DX4/133 DX5

386 ... 33/40

286 ... 16/20/25

SOUND BLASTER ... PRO/16/AWE32

CD-ROM ... 2x/4x/6x

MEMORIJA ... 4/8/16/32

HARD DISKOVI ... 850/1.1/1.3/1.7/2.0

MODEMI ... 14.400/28.800

ŠTAMPACI, MONITORI, KUĆIŠTA ...

BULEVAR LENJINA 119/22
BLOK 30 – 11070 NOVI BEOGRAD

TEL/FAX: 011/ 122-399

Svet IGARA

68 ŠTA DALJE?

Ljubitelje igre Navy Strike očekuju sve komande sa tastature

70 TOP LISTE

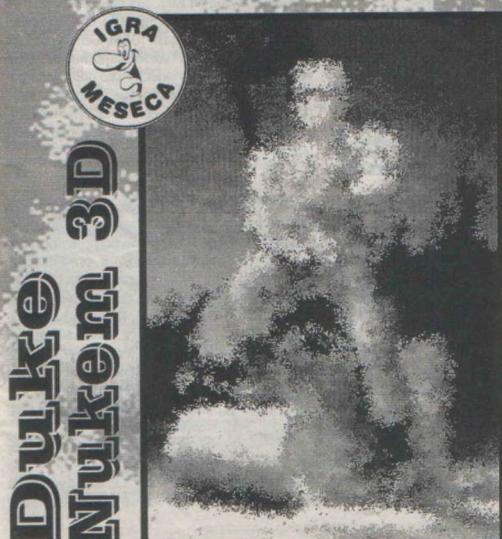
FIFA 96 na prvom mestu, Dark Forces i NBA Jam konačno na Game Top 25, a Pirates! i Goal! Ispod crte

86 TEST JOY

Još jedna konzola počinje da krči svoj put na domaćem tržištu - Super Nintendo Entertainment System

88 BONUS LEVEL

Pročitajte novosti o Amiginoj sudbini, o šahovskom kompjuterskom velemajstoru, „Sonyjeve” napave igara za konkurenčne konzole...

Druženje
Druženje
Druženje

OPISI

ATP Tour	82.
Battleground: Ardennes	74.
Breed 96	79.
Civilization 2	73.
Congo	81.
Duke Nukem 3D	71.
Evolution: Lost In Time	79.
Forest Dumb	78.
Justice League: Task Force	83.
McKenzie & Co.	80.
Mickeymania	84.
MiG-29 Fulcrum	82.
Mission Critical	77.
Pinball Prelude	78.
Ridge Racer	84.
Road Warrior	76.
Street Fighter Alpha	83.
Zork Nemesis	75.

NAJAVE

Bugs Bunny Double Trouble	88.
Deadlock	90.
Leisure Suit Larry 7	88.
Star Trek: Klingon	90.
Syndicate Wars	89.
The Gene Machine	89.
The Mindwarp	89.
The Pandora Directive	89.
Total Mayhem	90.
Wooden Ships & Iron Men	90.

REŠENJA

Little Big Adventure (2)	70.
Shannara (3)	70.
The Dig (3)	70.

ŠTA DALJE?

Priprema SLOBODAN MACEDONIĆ

✉ Navy Strike * PC * Kompletne komande za igru:

'Esc' - cockpit view
'F1' - zoom in
'Alt-F1' - zoom out
'Ctrl-F1' - reset zoom position
'Shift-F1' - view homebase
'F2' - rotate camera up
'Alt-F2' - rotate camera down
'Ctrl-F2' - reset vertical rotate position
'Shift-F2' - view last missile
'F3' - rotate camera clockwise
'Alt-F3' - rotate camera anticlockwise
'Ctrl-F3' - reset horizontal rotate position
'Shift-F3' - view nearest friendly
'F4' - chase camera
'Shift-F4' - view nearest unfriendly
'F5' - outside camera
'Alt-F5' - outside look away camera
'Shift-F5' - view all assigned unfriendly
'F6' - tracking camera
'Alt-F6' - tracking look away camera
'Shift-F6' - view message sender
'F7' - satellite camera
'Alt-F7' - satellite look below camera
'Shift-F7' - view message subject
'F8' - outside padlock camera
'Alt-F8' - outside padlock look away

'Ctrl-F8' - outside padlock from them
'Shift-F8' - view waypoint/locked ground target
'F9' - inside padlock camera
'Ctrl-F9' - outside padlock look away
'Shift-F9' - view nearest ground target
'F10' - exit to configuration screen
'Alt-F10' - increase rate of acceleration
'Ctrl-F10' - decrease rate of acceleration
'A' - auto pilot toggle
'Ctrl-A' - jump into viewed aircraft cockpit
'B' - air brakes toggle
'Shift-B' - pilot buddy aircraft
'C' - check event view
'D' - head up display
'Alt-D' - auto detail toggle
'Ctrl-D' - manual detail level
'Shift-D' - outside display
'E' - toggle ext. fuel tanks
'Ctrl-E' - clamp ext. fuel tanks
'F' - flaps toggle
'Alt-F' - next fixed viewed
'Ctrl-F' - reset fix to nearest
'Shift-F' - fixed-freeze toggle
'G' - gear toggle
'H' - landing hook toggle ILL HUD mode
'I' - maverick crosshair forward
'Shift-I' - large increment maverick crosshair forward
'J' - maverick crosshair left
'Shift-J' - large increment maverick crosshair left
'K' - maverick crosshair right
'Shift-K' - large increment maverick crosshair right
'L' - targets relock
'Alt-L' - target next lock
'Ctrl-L' - target relock
'Shift-L' - target single lock
'M' - maverick crosshair backwards
'Shift-M' - large increment maverick crosshair backwards
'N' - bomb bay doors
'P' - pause toggle
'Q' - freeze/freeze toggle
'Ctrl-Q' - eject
'R' - increase rotate rate

'Alt-R' - decrease rotate rate
'Ctrl-R' - reset rotate rates
'S' - sound off/engine/on
'T' - auto fire
'Ctrl-T' - target premision request
'U' - MFD mode switch
'Alt-U' - update rate for MFD
'W' - wheel brakes toggle
'X' - impact event view
'Ctrl-X' - exit flight to tactical display
'Y' - radar mode switch
'Alt-Y' - radar increase scan width/MFD camera tilt
'Ctrl-Y' - MFD camera zoom/radar range
'Shift-Y' - radar azimuth height increase
'Z' - missile launch view
'1/2' - keyboard flight sensitivity increase/decrease
'3' - chaff
'4' - flare
'5/6/7/8' - inside view rear/left/front/right
'9/0' - inside view rear/outside
'Shift-1/2...9/0' - view flight 1, 2, ..., 9, 10
'Alt-1/2...9/0' - view flight 11, 12, ..., 19, 20
'[]' - inside view up/down
'-' - small RPM decrease
'Shift-1' - large RPM decrease
'=' - small RPM increase
'Shift,-' - large RPM increase
'Backspace' - inside padlock view
'Space' - fire
'Insert/Home/Delete' - rudder left/center/right

MaRKo THe BaD

✉ Firestorm: Thunderhawk 2 * PC * Šifre za nivo: South America (1. TNH3GUG7EBDUSBL, 2. K3HB0V5FEFDQ402, 3. NVHBOV83EFD649A, 4. O3HNOV4BEJD249A), Stealth Down (1. JHP0VV7AQDESEQ, 2. 9FHPOVTRAUD4BA, 3. RR-HPOVTFAUDM5J1); Panama Canal (1. TFHLOFU-FMUCE5MQ, 2. UJHHF0KNI2CASTL, 3. J7GTOMRM2CM47Z); Central America (1. IJGT0UNNI-2AE5IQ, 2. NFGTOU1316AA49A, 3. OJG90UMV16-MS452); Eastern Europe (1. A7G90APRAVEESTI, 2. CBGTOE9JVEEA4UI, 3. 4UC85EUVIEM5RA); Canyon (1. F3GG599RRSME5I, 2. HNGOS94JROMA5UI, 3. 2RGGOGRUOROM4EQ); Gulf 2 (1. AJ-HJOV4B6jDE45I, 2. F7HBOVVN6DA45I, 3. HB-HNOV6NDM4U2, 4. 77HPOVRF6RD1432); South China (1. 17GGS1N3IME44A, 2. PBGOSIP-U5MMA5Q3, 3. AUGKS1B5QMM53J).

✉ Terminator: Future Shock * Aktiviraj Cheat Mode sa 'Alt-#' i ukucaj sledeće šifre: FIREPOWER (sva oružja), TURBO (brza igra), SUPERUZI (superpunjenje Uzjija), BANDAID (energija), NEXTMISSION (tremuni završetak nivoa), ICANTSEE (vidiš u miraku), COUNTERS (polozaj na mapi i broj preostalih zadataka na tekućem nivou) i GARBLE (dozvoljava da vidiš šifru koju upisuješ umesto zvezdica koje se pojavljuju na ekranu).

Ronald Duck

Što? Kako smanjiti odliv velikog novčanog kapitala na opciju General Running?

✉ Formula One Grand Prix * Šta znači kada se na ikoni u donjem desnom ugлу kokpita pojave dve ukrenute crvene crticice i čemu služi ikona u krajnjem levom ugлу kokpita?

✉ Project X * Postoji li šifra za besmrtnost ili energiju?

Kargobegas

✉ Rise Of The Robots * PC * Specijalni udarci za robote:

Cyborg: Shoulder Barge: levo, desno, pucanje

Turbo Head-Butt: dole, gore, pucanje

Double Fork: 2 dole, desno, pucanje

Builder: Pile Driver: dole, levo, gore

Bomber Jump: dole, desno, gore

✉ Sensible World of Soccer * A * Kada se igra u opciji Career, cena tima pada iako je igrač u vođstvu ceo šampionat, osvaja kupove itd. Za-

Crusher: Pincer Mincer: dole, desno, pucanje
Military: Cyber Slash: levo, desno, pucanje

Catapult Spin: dole, gore, pucanje

Sentry: Flying Jet Kick: 2 x dole, pucanje
✉ Destruction Derby * Startuj Championship Race i kao svoje ime upiši: 'DAMAGED'. Posle toga započini Practice Race i voziće otporna kola. Skriveni stazu Ruined Monetary čes dobiti ako pustiš na isti način kao i u prethodnom slučaju pri čemu moraš upisati reč: 'REFLECT'. Konačno, ako ukucas NPLAYERS moći ćeš pravke trke da biraš broj protivnika sa kojima ćeš se trkati.

007

✉ Colonization * A * Odgovori na pitanja iz prošlog broja: 1. Stockyard nikako ne može primiti više od 300 tona robe. 2. Koloniji ti primaju samo 10 kolonista zato što je preveliki broj stanovnika rojalistički orijentisani. Da bi to popravio, angažu nekog da radi u Town Hallu (najbolje Elder Statesman). Kako on bude proizvodiv Liberty Bells, tako će opadati lojalnost kralju. Kolonija u kojoj je više od 50% stanovništva revolucionarno raspoloženo ima zeleni broj i u nju možeš imati više od 20 stanovnika. 3. Diksketu na kojoj snažas pozicije moraš nazvati „COLONIZATIONSAVES“.

Nikola Smolenski

✉ Mortal Kombat 3 * PC * Šifra za dva igrača kojom pobednik runde dobija mogućnost da se

ŠTA DALJE?

bori protiv Johnny Cagea glasi: 327 - 485. Ovo se može izvesti samo u sceni The Subway i važi samo za verziju 2.0. Kabal protivniku oduzima 66% energije na sledeći način: skok udarac, Tornado Spin, Ground Razor, 2 x noga dole, 2 x ruka dole, dole + ruka gore, skok udarac i Purple Fireball.

One Must Fall 2097 * Kako glase udarci? (Objavljeno ih u nekom od sledećih brojeva. odg. ur.) Da li postoji Cheat Menu?

Vlastan Randelović

King's Quest 3 * PC * Kako se ulazi u pečinu i šta raditi sa predmetima koji su označeni zvezdicom?

Branislav

FIFA International Soccer * PC * Kada troj golman degažira loptu dobaci je igraču na desnoj ili levoj strani sredine terena. Cim igrač dobjije loptu sutni je ka golu. U većini slučajeva ovakva akcija se završava pogotkom.

Spear Of Destiny * U toku igre istovremeno pritisni tastere 'M', 'L', 'I'. Dobićeš sva oružja i klijeve, municiju i punoćeš energiju. Isto fara važi i za Wolfenstein 3D.

Pitfall 95 * Šife: IDBUTYTHATFORADOLLAR (prelazak na bilo koji nivo), LETSDOTHETIME-WARP (prelazak na nivo "Pitfall 2600"), EA-TMOREBRAN (devet kredita), FIVEEASYPEICES (prelazak na neki od prvih pet nivoja), PUMPY-OUUP (punjenje oružja), MEOWMEOWLIKEMEOWMAN (devet životova).

Pera Katastrofa

ES WIRD BEKANNNT GEgeben:

Konferencija "Šta dalje?" na BBS Politika koristi se na sledeći način: u glavnom meniju izaber "K" (konferencija), a zatim "P" (pristup). "Šta dalje?" je konferencija broj 4. Sa "C" čitaš poruke, sa "S" šalješ svoju bilo komu. Na pitanja koja BBS postavi, odgovaraš po sledećoj šemi:

Od: Ime Prezime
Za: Slobodan Macedonic
Tema: Pomoc ok igre
(obrati pažnju da nema naših slova)

Pristupanjem ovoj konferenciji automatski odobravaš objavljanje svoje poruke u redovnom broju "Sveta kompjutera". Poruke ne treba slati kao komentare SysOpu. Konferenciju, naravno, možeš pratiti pomoću off-line readeera.

Adventures Of Willy Beamish * PC * Kako se vratiš kući pošto se uzme prijava za "Frog Jump Contest"? Kako pobediti Turbofroga?

Gloria

Kući treba da te doveze japanska porodica uz čiju pomoć će se otarasiti bande koja će te napasti ispred bara "Golden Bowl". Pre nego što počne takmičenje, Horniju pokazi teglu sa muvarama. Stavi teglu na sto i lako mi Turbofrog će pojesti sav njen sadržaj. Pošte tegu će tako moći da pobediš na takmičenju. ☺

Colonization * A * Napravi koloniju na dobrom mestu i nazovi je imenom CHARLOTTE. Dobićeš poruku „Cheat Mode Activated“. Na ovaj način će se otvoriti čitava mapa i dobiješ dodatnih 50000 zlatnika. Međutim, vodi računa da ovo znatno usporava igranje, što se posebno odnosi na vlasništvo Amiga bez hard diska.

BrBa

Full Throttle * PC * Evo jedne interesantne cake vezane za ovu popularnu avanturu. Da bi u arkadnim scenama borbe odmah pobedio bio mog motociklistu dovoljno je da istovremeno pritisneš levi "Shift" i "V". Protivnik će trenutno izgubiti kontrolu i pasti sa motora.

Freedom

Aladdin * MD2 * Na drugom nivou potraži stub na kome se nalazi nactan Šilja. Dodi do njega, pritisni taster za gore i dobiješ puno djamantata i jabuka.

Miloš Taffarel

Slam Tilt * AGA * Šife: RADIOACTIVE ("ozračeni ekran"), LONGPLAY (pet loptica), ARCADE ACTION (igranje arkadnog dela ilipera, postoji razmak između reči), WIPEOUT (brise rekorde), STONED ("nepostušna" loptica), SMILE (loptica se osmehuje). Ukučavanjem sledećih šifri dobijaju se različite poruke: DANIEL, KLAUS, KOTKEN, WHIPLASH, BARRY, IAIN, STEWART, LIQUID, COW i CHEAT.

Nenad Pavlović

Syndicate * PC * Da li je objavljen opis igre? (Da, u SK 9/93. odg. ur.) Čemu služi skepter i kako se koristi? Da li je moguće regrutovati nove agente i kako? Ako postoje dodatna

oružja koja se mogu sakupiti u toku misija, gde se ona nalaze? Šta je potrebno uraditi da bi se prešao Ural?

Loom * Kako se zaustavlja morska pivavica i da li je moguće ukloniti žbunje pored groblja?

Punisher

Wing Commander * PC * Da bi na kraju misije sletio na brod prvo moraš tražiti dozvolu za letenje (taster 'C'), a onda se polako približi bazi.

UFO * Dograo sam do avgusta 2000. godine, a još uvek nisam otišao na Mars. Šta treba uraditi? Kako otkriti bazu? Wave Decoder šalje poruku da vanzemaljski brodovi grade bazu, ali nije nide nema.

Vectorman * MD2 * Pauziraj igru i otkucaj sledeću šifru: 'C', 'A', levo, levo, 'A', 'C', 'A' i 'B'.

Top Gear 2 * Šife zemaja: Kanada: KYH82H2GCHL214DT i Egipt: QYK42H2LNJL2Y4CT.

Neša The Trooper

Beavis & Butt-head * PC * Kako uzeti vevericu koju su zgazila kola? Šta treba dati psu na ulazu u zator?

Venom

U prodavnici punjenih životinja uzmi olovku i idi u park. Pokušaj da umesni vevericu, pogledaj kola, a zatim pročišći natpis na tabli. Upotrebni olovku na natpisu i videće Šta će se dogoditi. Vevericu ćeš pokupiti sa zemlje pomoći cekiću i kašći. Psi pro treba da parče mesa (iz restorana brze hrane), a onda ispred njega bac i figuricu kučeta koju će ti napraviti domaći škole ako mu odnesesh naduvani kondom. ☺

Mortal Kombat 3 * MD2 i PC * Sexality se izvodi na sledeći način: moraš igrati sa Sonyom, protivnika pobediti same korišćenjem noge dole ('C'), u trećoj rundi uraditi Mercy, a zatim izvesti sledeću kombinaciju: 2 x ruka gore, 2 x ruka dolje, blok i napred. (Napomena: "Udarac" nismo isprobali, te prepustamo čitacima da provere da li on funkcioniše.)

Mixa

WWF Wrestlemania * PC i MD2 * Da li po poste Šife za varanju? Kako glase udarci za sve likove?

Andreja & PC Pirate Boy

Svet kompjutera (Šta dalje?)

Makedonska 31, 11000 Beograd

Molimo saradnike rubrike da u svojim pismima obavezno nazače imena čitalaca na čija pitanja odgovaraju, iz kog broja je pitanje i za koji kompjuter je igrana. Takođe neka provere Kompliacije u "Svetu igar" 7, 8, 10 i 13 kako se ne bi ponavljala ista pitanja i odgovori za pojedine igre. Pozejmo je da saradnici na poledini koverti napišu svoje Ime. Nepridržavanje pravila povlači neobjavljanje pisma. Hvala.

Little Big Adventure (2)

Proxima Island

Od čoveka u svom odelu (trgovачki putnik) kupi fen za kosu, odnesi ga lokalnom pronaštrazu (zapečaći odlučnu pristanite) i dolicēš protip mlažog ranca (Proti-pack). Severoistočno od pronaštraze ležeće Živ zec, čiji se brat naleti u zatvoru na Principala Islandu. Eliminirati stražara koji stoji ispred luke, po kapiju ikući i uđi unutra. Zecu reći lozinku i dolicēš crveni kariću. U kući su ogromni severozapadni od pristanista razgovaraju sa slonima, on će ti dati digitalni pličicu (Digital Keypad). Koristeći crvenu kariću i digitalni kompleks stani na redatelj i sagradi "Principal's Throne" u Normal modu. Nastavi da ideš kroz karizmatiku sve dok dođeš do sledgeč reditelje. Pomoći ruci izazi u površinu, ubij stražare u belom, a zatim popričaj sa zelenim stonom. Uključi alarm (povuci polugu) i vrati se u muzec.

U muzecu vidi neće biti nikoga i vlađaće slično potpuni mrak. Aktiviraj mlažni ranc i tjeri u oblažak, ali paz da nogom ne dodmese pod što će te tako uklijučiti alame. U prvoj dvorani popuki gusarsku zastavu, a u slediće iz kovačice uzmi zlatni ikuć (paži ne robote koji stane patnjoru). Izadi u muzec Islanda. Na plazi se naleti ulaz u pećinu koju je povezana tajnim prolazom sa tvojom kucom. Ljekom otlučuj velike vrata i u sledgeči slobodi seku polupi i kruškom. Sloboditi seku i u sledgeči slobodi seku polupi (Zvot). Prvič se naptije, a zatim se vrati u svaj brod i ponovi idu u Proxima Island.

U severoistočnom delu ostvra uđi u zelenu vožiju i dolu ćeš do prvoj velikog kamena (Marked Stone). Pogledaj ga, duni u rog i otvoride se prolaz. Sačinji sifru koja se odnosi na drugi veliki kamen. Vrati se u grad, a zatim motociklom idi do drugog kamena (Eclipse Stone). Ponovi isti postupak i sačinji sifru koja se odnosi na novi kamen. Uz put pokupi i ukrasni flutu (Magic Flute). Ponovo idi do prvoj kameri i reci mu ono što ti je rekao drugi. Korišteći brod, prevezi se do veline putujuće sa hramom (White Leaf Desert). Upravo priđeni još jedan znak ispred njega u ron. Uđi u pećinu, ulithi Elfa i pokupi plaku kariću. Vrati se ne brod i staki gusarsku zastavu. Slediće ostvo koja treba da poseti je Rebellion Island.

Rebellion Island

Razgovaraj sa usamrivenim vojnikom i on će te reći ko mu je nadređeni. Skoci u ron koji se nalazi u blizini i jedan od vojnika će ti ponuditi vozilo. Izadi i zrave, uđi u džip i odvezи se do pobunjeničkog kamp. Razgovaraj sa zapovednikom, a zatim se vrati nazad u pristanite. Temo će te sačekati vojnik koji će ti izložiti plan napada na tvrdiju u Hamajskim planinama. Uđi u transporter.

Malayamas Mountains

Kada se iskaša u podnožju planine kreni na jugozapad, popni se preko sanduka i buredi na snežnu litici i uništi radio-antenu. Ne treba posebno naglašavati da moraš elminisirati sve nepadeće kriterij. Uzid u krene i dođi u krene za sebe da po-bunjeničkog kamp. Razgovaraj sa zapovednikom, a zatim se vrati nazad u pristanite. Temo će te sačekati vojnik koji će ti izložiti plan napada na tvrdiju u Hamajskim planinama, očinimo, preši se na severnu hemisferu planete.

Pomoći "snowboardu" se spusti niz planinu. Ukoliko želiš, spuštanje možeš ponoviti više puta koristeći sliški. Kreni na istok i dođi do ceste u kome zečeveći. Pokušaj da pojedesi supu iz kazene i zečeveći će tez u šatoru. Razgovaraj sa njima i jedan će otvoriti prolaz za pristanite i vojnje bazu. Pomoći sa momenom na doku, a onda se probrij do ulaza u sledgeči i uđi unutra. Uzeće spise još jednog Elfa (džepići još tri djeteline), a zatim zanoli zelenog slončića da aktivira neku vist podzemne teznicine. Uđi u vozilo i posle vožnje če se nešć u vojnj fabrik. Ovdje je cilj da uruši sve jaja i lave gigantskih bogomolja koji ugorjavaju seležu lopatama. Obzorom da ovej dezi igre imo skoro isključivo arkeidi kriterij (borba sa protivnikom), nego se posebno opisuju. Kada završiš posao u fabrik pronadi lokaciju na kojoj je parkiran zeleni automobil. Uđi u njega i prevezi se do seula u kome žive zečeveći.

Ako si ušao u sve bogosmolje, zec će otvoriti novi prolaz (Carrot Door). Uđi levo, ubji stržara, pokupi ikuć i otlučjuj kapiju utvrđenja. Eliminirati sve što se mize. Predi preko mosta i korišteći plaku kariću otvoriva vrata. Nastavi dađe, ubji crvenog kloniranog silone i dođi do mesta gde je ušiceno zeleno. Nemoy uđasi u regu, već slijevi levo i poslije zalediči jezera zasvir na muzičku flutu. Dolicēš bočnim ulicom do (Cheat Water). Vrati se do svog kameritana (kroz tvrdinu), preko sela i kroz pristanite pored skulptura) i prevezi se do putnje. Tamo daj magnifici flutu mudruču i dolicēš gitaru. Idi na Principal Island.

Na ulazu u zavod se probri preko bunkera i čuvara i uđi u kompleks. To je najlakše izvesti tako što ćeš pretedit strazera u

rovu sa leve strane i popeti se merdevenjama. Na kapiji iskoristi crvenu kariću. Poste borbe sa nekoliko klonova dođi ćeš do sledgeč kaplike gdje ćeš konstipiti plavu kariću. Uđi lutog kloniranog kipa i beleg slonu i dolicēš iglu pomoci koga ćeš ući u zgradu. Na ulazu odmah sestru strazera pre nego što on aktivira alarm. Pronadi kancelariju doktora Fanfroku. Razgovaraj sa tijmom u čelju i dolicēš iglu sefa. U sefu ćeš nedj mač i pismo iz koga ćeš shvatiti da je potrebno da ponovno idesi na Citadel Island. Vrat se stepečniku i pogodi i pronadji se na Principala Islandu. Eliminirati stražara koji stoji ispred luke, po kapiju ikući i uđi unutra. Zecu reći lozinku i dolicēš crveni kariću. Na Citadel Islandu idi do ulaza u svoju kuću i razgovaraj sa kompozitorom zecom koji je po struci arhitekt. On će tevesti u kući, a tu ti znači u stolu id. karticu. Tada se vrati na Hamajskie planine i vidi početni put do domača koga je učestvovan u blizini jezera. Uđi u njega i dolicēš pristup ostvrtne severne hemisfere. Za početak, izaberi Brundje Island.

(nastavice se)

The Dig (3)

Broz idzi iz grobnice, idi desno kroz pedinu i srećes Brinke. Zenoli ga da ti pomogne. On neće hteti da te sašutai i zato se vrati u pećinu i baterijskom lampom osveti tavanicu. Brink će se uplašiti od naječice slaphi mislje i poberi će. Na lokaciji gdje ga sijateko pokupi sve zelene kristale. Kada se Brink budu, vatru učeti ga kristalima da pade sa tobom.

Da bi oslobodio Megi moraš pronaći pauku jazbinu. Ulez u nju je smrećen u lemeni uslijek pećine koja se nalazi već klokoti sa hologramskim maseom. U zeleni nosi Brinke da baterijskom lampom odvuku pažnju pauku. Ta vreme idi desno, popri se na viti vodopadima i gumi kamen tako da voda poteci kroz rešetku. Vrati se u jazbinu i reci pauku da pauku namerni ispred vodenog torza. Megi će zatim uloniti rešetku i bučica će odrezati pauku. Uzroko će, međutim, blago rastava, Brink će uzeći sve zelene kristale. Kada se Brink budu, vatru učeti ga kristalima da pada sa tobom.

Ići do muzičke-juti i uzmi nekoliko zelenih kristala iz skloplista. S obzirom da je Megi u mediteranu pronašla nadanj ka komunicira sa verzameljima, ponova posedi blće u piramidi. Iz razgovora ćeš između ostalog saznati da blće sezbija Stvaraočem. Idi na plažu na kojoj si ranije video zeleno energetski poje i Meki pogazi tablu iz muzice. One će odjednom shvatiti simbole i ubroj će ih uozme "10" ostrov. U unutrošnosti ostva se nalazi soba u kojoj ćeš pokupiti červtu, posledicu metalnog plota.

Kada uđeš u pećinu koga vodi u paukovicu jazbinu, pozovniće video-komunikatori i Brink će pozvati u ponorac. Ponorac će na lokaciji na kojoj si pokupio plaku kristalu palici (kulaplanetariju). Razgovaraj sa njima i on će tražiti da mu odsečeš ruku koja je ostala zagnjedljena ispod stene. Postupaj po poti je jedino sposobno rešenje i korišteći Cefljusin kost izvedi "operaciju". Zahvaljujući zelenom kristalu Brink će učiniti svištavu krevanje. Pokuši se u Neusu i četiri metalne plote pravilno rasporedi u trougaonu rupu. Otvorice se poslednja vata. Pozovi vratu i on će te dovesti do kredita.

Pogledaj kontrolnu plaku koja vodi se zelenu i u dva upražnjenja mesta stavi zelene kristale. Cestra prezno još jedno mesto. Popni se do vatre katedrale, razgovaraj sa Megi i uljoni ptječez gnezdo sa uredaj za prevljajevanje svetlostnog mosta. Aktiviraj i poslednji most, vrati se do Stvaraočem i zatraži da ti odgovrajući deo bi polomio mašinu u katedrali. Umesto traženog deča dolicēš još jedan deo sa simbolima. Sifru traži u hologramskom svetu (vrt) i videčkoj lokaciji na kojoj je salveren deo koga traži. Iđi do paukove jezbine, nastavi desno i idazi na plazu. Isprobaj jednog kamenja sa naleti deo koga ti nedostaje.

Pošto imas sve što ti je potrebno vrati se do mašine u katedrali. Temo će te dočekati Brink. Oduzeće ti sve kristale i otobi. Preko svetlosnih mostova dođi do kule-grobnice, prodi kroz pećinu u koju se ranije usmjerio stipe miševe i videčkoj Brinke kako polušava da osposobi neki redak. Počaki mu deo koji si nešć na pećinu. Posle razgovora stavi deo u njegovu malušinu koja će nepravljiti sve zelene kristale. Uz krušku i izdeci deo iz masline. Brink će te napasti, ali će pao u provajlju. Ponovo staviti deo kruške i napasti još dva nova kristala. Vrati se do katedrale i u uprježnjenju mesta na konzolni stolci cive kristala i idući deo. Razgovaraj sa Megi, ona će mašinistu staviti u pogon, ali će prije toga poginuti (Smrt).

Na ovom mestu je preporučivo snimiti poziciju zeta što postaje dve različice zavjetnice. Igru u zavodnosti od toga da ćeš odučišti deči Megi i ne. Razlike između dve varijante nisu velike, ali je još interesantnije obje pogledati. U prvom varianti nemoci odučišti Megi vez se odmah popri na vrh katedrale i zakoraci na svetlostni most. Pojavljuje se nelestrin. Nelestrin je kraljevički kralj i životinja će pasti u vodu. Ponovo odučišti most i dođi do centralnog kristala zvanog Oko. Uđi unutra i idomi portal. U drugoj varijanti oduči Megi, ponovi iste postupke za kraj i finale će biti malo drugačije.

Shannara (3)

Kultiveni (Culturevn) - prestonica putujuća: Traži da kralja da ti magični čelik (Hammer of Power). Biće optuštan da si ga upravi u kracu. Cela grupa, sem tebe, će biti beležena u tamnicu. Kroz redak razgovor sa Davicom, redi da ćeš pokušati da pronadješ Čelik. Iđi levo, a zatim idu i sedi na severu na severnim stanicama. Pogledaj da će se dogoditi, vrati se u prethodnu prostoriju i pregledaj omrinci (cupboard). Ponovo prizaš sa životinjom i kaže da mu da pokaze kružnu koja se related u tamnicu. Otvori i kružnu i redi čes počasni. Brin je opasac (klijuč) (putuljak koji te prati) i optuži ga za kradu. Bronin agent će pokazati svoje pravo lice. Osman borbe razgovaraj sa kraljem. Otvori klijevu torblicu i naci čes. Na sebi su stvari ručica i rupu na zidu i gumi je. Naci da je magični čelik. Odman zatim će stći vest da je Bronina amfija redomak Kuheneva.

U razgovoru koji je uslediti predloži da se smriš. Iđi na severoistok i piši Daviu da ti mogao da snaru bronomu magičnog kameru. U jezeru sjepi čarobni prah, a potom Daviu treba da snaru brani. Usledičke borbe posle koje ćeš krenuti na sever. Kada stigni do visećeg mosta pojaveće se Alonan. Predi most, privi da vrati konopek vežu srušeno. Međutim, u sledgečem trenutku će Alonan napasti (u pitanju je Bronina uhoda). Posle svečupne gubitke razgovaraj sa Selom i reći joj da ćeš izvesti ritul Oslobađanja (Ritual of Release). Uzmi me u ruke i klinij njime.

Kamp gnomova: Gumi petu čizme i ukazuje da iscrpiš. Njih ćeš preći konopek kojim si veste. Polupi konopek i odveljanim petom resaći šansom Šanso krilo sa svoje leve strane iz Šatora kroz izlaz koji ni spravio. Štos sa petom ponovo je liječim na susedenom Šatoru i uđi unutra. Svetištu koji spava stavi povez na oči, iz ruke mu uzmji Magični Torc i veži ga konopeku. Polupi svežan klijevu i vrati se u Šator u kome si bio vezen. Otključi i otvori oba metala krovčića. Iđi do Šatora gde se veza svestrena i stvari ćeš gomje Gika. Razgovaraj se s njim i ubedi da ga ti otvor i vrati jermae koja se nalazi između cve Šatora. Za uzvrat mu obecaj da ćeš mu pokazati glice gde se nalazi.

Helm of Command: Vrati se u Šator u kome su čiva krovčića i naredi Giki da ponese onaj u kome su stvari svojih zarobljenih drugeva. Isprobaj ulaz u jamu i Giki uzmji ručicu i pomozu je njeni vratu. Veži komopac za metalni krovčić i gumi ga u jamu. Reci Giki da on privi sile dole, a zatim kreni i idi. Dođe ćeš sreći svoje drugeve.

Brendel treba da čeličkim razinama rešetku i da pokupe da preko kredita. Brojčani će te dočekati Brink. Vrati se posle loga da merdevenja koje vode napole i pomozu kružici koju imaju zaštitu. Uzri dva puta na istok, skloni metalnu plazu i popari međuhramom. Naredi Telešku da istorksti Black Irbu, a potom neka okrene točak na metalnim valima i vrati ih u otvor. Nastavi na sever, srećes zelenu krevetu i uči da se naleti. Uzimaj kružnicu i uči da se naleti. Reci Telešku da je zatočen u katedrali. Ponovo isprobaj grupu.

Dvorana kraljeva (Hall of Kings): Njegove Teleške treba da greba veličinom. Kralj na sever i gradi se preprezir ogromno čudovitje. Kada započne borba, red Daviu da kralju magično kameru. U kritičnom trenutku huknjući da ponovo konstisti kameru bez obzira na posledice. Polupi magični dželenu. Nestavi dalje na sever, ali neće modi da predstavi provlje. Vrati se jednu lokaciju nazad i nelaži Telešku polupi rezervirana vata. Posle duže animacije grupe će se nad u kavezu. Zajedno sa Brendelom podnisi redak kavez i Gika će se provudi napole. Zamoli ga da ti pomogne. Gumi zatim kavez, veži komopac za šuplju i spusti se kroz rupu. U velikoj dvorani pogledaj vrat stana. Neka Brendel svojim čekićem gada kristalno olo. Poste blize popri se u Šator i uči seš prostoriju na kojoj se nalazi brojčani umet u ruku i dobro dovezne vizije.

Vrijed zapravo predstavlja test u kome moraš spravno odgovoriti na postavljenu pitanja. Odgovori se sledi: 1. "Because it was my duty"; 2. "You told me to leave you"; 3. "We saved more lives than we lost"; 4. "You chose to die to save our lives, Davio. You saved us all"; 5. "I used the Ritual of Release to save your soul"; i 6. "It doesn't matter whether or not I am here, it only matters what I do". Kad je probudio, uzmi je način i preseci klijiju koja se nalazi na stolu ispred Brone.

(kraj)

Kada neka igra doživi veliku popularnost, od njenih programera se obično ubrzno očekuje nastavak koji će, ako ništa drugo, doneti bar dodatne nivce i – najbitnije od svega – profit od prodatih kopija. Međutim, kada od poslednjeg nastavka prode pa godina, postavlja se pitanje šta je ostalo od starog „šmeća“ i šta posle toliko godina (i generacija igrača) jedna stara igra ima da ponudi? U slučaju *Duke Nukema* odgovor bi glasio: nije ostala ništa, a dobili smo sve!

Duke Nukem 3D dolazi u vreme (trodimensionalnih) suhulih pucačina, prepunih kojekakvih živiljki, nasilja, lavitinata i čega sve ne, pa shodno tome preuzima i način izvođenja od njih. Međutim, ono „više“ što pruža u odnosu na ostale takmice i uзоре (*Doom*, *Heretic*, *Hexen*) jeste neverotljiva atmosfera i supernovi efekti, do sada nevideni. Priča je, kao što je uobičajeno kod ovakvih igara, manje-više standardna: kojekakva bića iz svemira su zauzeila rodnu nam planetu i zavela nevideni teror nad nedužnim i jadnim stanovništvo. Duke Nukem, naš strašni heroj, lično je zapretio vodi neprijatelju da će ga naći i poslati u... dobro, ne baš tako gde mislite, ali sigurno tamo odakle dolazi. Time je obezbedena kakva-takva podloga za dešavanja u igri.

Pogled tokom igranja (čitat: jurcanja) je klasičan za ovaj tip igara, odnosno „u prvom licu“. No, ne mora biti samo takav, jer su mudri autori ostavili još

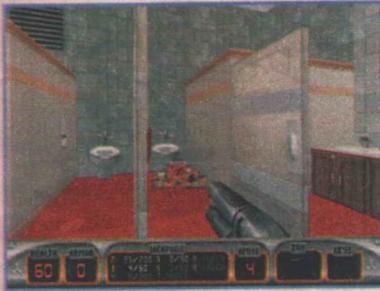
Duke Nukem 3D

neke opcije na čemu im od sveg srca zahvaljujemo. Naime, moguće je uključiti kameru koja će celu akciju posmatrati iz Dukeovih leda, kao kada igrate *Screams* ili neku sličnu trkačku igru. Ovo predstavlja prijatno osveženje. Preko tastera 'Tab', koji se u ovom zanru uobičajeno koristi za uključivanje mape, možete podesiti pogled iz ptičje perspektive, kao u *Alien Breed* ili *The Chaos Engine*. Ovaj pogled možete koristiti i sprezi sa glavnim pogledom, no nažalost ne može se uključiti samo samostalno, jer su tada vidljive samo građevine, a ne i neprijatelji.

Sledeća novina koja deluje korisno i podiže atmosferu jeste mogućnost košćenja ili uništanja dogova svega što vidite i nadete na propotonjanu nivoima. Tako možete koristiti WC (!) uz Dukeove simpatične komentare, igrati bilijar, pucati u flašu u baru, gledati film u bioskopu, koristiti telefon ili čak prisustvovati striptizu u lokalnom noćnom klubu.

Ni pokretanje u igri nije ostalo bez promena. Možete skakati (ali mnogo bolje nego u drugim igrama), zavlačiti se u rupe puzeći po podu, okretati se nego za 180°. Tako varijante usputnih zadataka nisu više samo kretanje gore-dole po stepenicama i pronađenje izlaza, već i traženje tajnih prolaza, provlačenje kroz ventilačne cevi... Doduše, u *Quakeu* čiji smo dečki imali prilike da vidimo ima još boljih stvari – kretanje po pokretnim platformama, ronjenje, upotreba minobacača... Koliki će napraviti *Quake* u odnosu na *Duke Nukem 3D* saznaćemo za koji mesec.

Za sada, *Duke Nukem 3D* predstavlja zaista jednu od najboljih *Doomačina* do sada. S obzirom da igra dolazi iz firme „Apogee“, za koju su svojvereno momci iz „id Software“ napravili *Wolfenstein 3D*, nije ni čudno da je *Duke Nukem 3D* tako blizak *Doomu*. Ogledno je da „id Software“ ostalo dosta ideja i talentovanih ljudi u „Apogeeu“, koji su u okviru

ogranka „3D Realms“ napravili vrlo uspelo ostvarene koje zaista prevazilazi dosadašnje standarde.

Zbog sveopštih frke oko ove igre (čitat: non-stop igranja) autor teksta je uspeo da je proba samo na 486 DXA/100 MHz računaru sa 8 MB RAM memorije. Zato se izvinjavamo čitaocima sa slabijim mašinama koji će ostati uskršćena za informaciju kako „stvar hoda“ na skromnijim konfiguracijama. *Lets Nuk’em!*

Vladimir PISODOROV

ZANR: pučaka igra

PLATFORMA: PC

MEDIJUM: 1 kompakt disk

92

Neverotljiva atmosfera,
supergrafika,
odlični efekti.

Da li vam je
ikad kompjuter
radio 24 sata
dnevno?

TOP LISTE

Priprema GORAN KRSMANOVIĆ

**Do 18. maja primili smo
197 kupona. Među njima bilo je
82% vlasnika PC kompatibilaca,
12% vlasnika Amige i 6%
vlasnika ostalih kompjutera**

Dobitnici nagrada u ovom broju:

KONTIKI vrši uslugu besplatnog snimanja po pet disketa ili jednog CD-a dobitevnicima:

- Milan Šašić, Kajmakačalaška 6, 26300 Vršac,
- Velibor Pekeč, Vojvodinska 16, 26000 Pančevo,
- Marko Vujošević, Bulevar Revolucije 4, 85000 Bar,
- Bojan Čučak, Karadordjeva 20, 11080 Zemun
- Aleksandar Šišmanović, Braće Sekulića 10, 34000 Kragujevac

Dilar Soft vrši uslugu besplatnog snimanja po pet disketa ili jednog CD-a dobitevnicima:

- Dragana Trifković, Žikice Jovanovića A/24, 15300 Loznica,
- Dragan Stanojević, Rasadnik 2 C1/16, 26340 Bela Crkva,
- Bojan Trifunović, Drinska 17/9, 26000 Pančevo,
- Igor Krstić, Miloša Velikog 1/16, 11300 Smederevo i
- Vuk Janošević, Požeška 97/5, 11000 Beograd

Čestitamo srećnim dobitevcima (za preuzimanje nagrada treba da se javi sponzoru) i pozivamo sve čitače da nam i dalje šalju glasove za Game Top 25 na donju adresu.

SVET KOMPJUTERA

(Game Top 25)

Makedonska 31

11000 Beograd

Na ovom kuponu napišite čitko, štampanim slovima, nazive pet najomiljenijih igara i firmi koje su ih proizvele.

br.	Naziv igre	firma
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

Ime i prezime:

Adresa:

Imam godina. Imam kompjuter

TOP 10 AMIGA

1. EVOLUTION: LOST IN TIME
2. BREED 96
3. PINBALL PRELUDE
4. BLACK VIPER
5. HILT 2
6. FOREST DUMB
7. CHARLIE J. COOL
8. SUPER SKIDMARKS 2
9. SLAM TILT
10. SPERIS LEGACY

TOP 10 PC

1. DUKE NUKEM 3D
2. CIVILIZATION 2
3. MCKENZIE & CO.
4. ALIEN ODYSSEY
5. DESCENT 2
6. CONGO
7. CONQUEST OF THE NEW WORLD
8. TERRA NOVA
9. ADVANCED TACTICAL FIGHTER
10. MISSION CRITICAL

Top 10 je mesečna lista najtraženijih igara na domaćoj sceni. Formira se na osnovu informacija dobijenih od preprodavaca, informacija iz stranih časopisa i ličnih mišljenja članova redakcije. Igre su rangirane prema popularnosti i potražnji, a ne kvalitetu.

GAME TOP 25

TP	PP	NP	Naziv igre i firme	TG	MG	platforme
1. ▲ 2.	1.	FIFA 96 - EA Sports	268 80		PC	
2. ▼ 1.	1.	MORTAL KOMBAT 2 - Acclaim	236 42	Amiga	PC	
3. ○ 3.	3.	NBA LIVE 95 - EA Sports	226 66		PC	
4. ○ 4.	4.	MORTAL KOMBAT 3 - GT Interactive	180 40		PC	
5. ○ 8.	5.	WARCRAFT 2 - Blizzard Entertainment	179 49		PC	
6. ○ 7.	4.	DOOM 2 - Id Software	160 30		PC	
7. ▲ 12.	7.	COMMAND & CONQUER - Virgin	155 63		PC	
8. ○ 4.	3.	ALADDIN - Disney Software	150 22	Amiga	PC	
9. ▼ 7.	2.	CIVILIZATION - MicroProse	149 20	Amiga	PC	
10. ▼ 9.	7.	COLONIZATION - MicroProse	129 21	Amiga	PC	
11. ▼ 10.	10.	MORTAL KOMBAT - Acclaim	126 19	Amiga	PC	
12. ▼ 11.	10.	THE LION KING - Disney Software	124 21	Amiga	PC	
13. ○ 13.	13.	WING COMMANDER 3 - Origin	121 20		PC	
14. ○ 14.	14.	REBEL ASSAULT 2 - Lucas Arts	110 28		PC	
15. ○ 15.	15.	COMANCHE - Nova Logic	98 21		PC	
16. ○ 16.	15.	TIE FIGHTER - Lucas Arts	93 17		PC	
17. ○ 17.	12.	X-WING - Lucas Arts	88 13		PC	
18. ○ 18.	11.	STREET FIGHTER 2 - U.S. Gold	84 10	Amiga	PC	
19. ○ 19.	13.	WORMS - Team 17	83 10	Amiga	PC	
20. ▲ -	20.	DARK FORCES - Lucas Arts	82 29		PC	
21. ▲ -	21.	NBA JAM - Iguana Entertainment	77 26	Amiga	PC	
22. ○ 20.	12.	DUNE 2 - Westwood Studios	76 13	Amiga	PC	
23. ▼ 20.	5.	GOLDEN AXE - Sega	75 3	Amiga	PC	
24. ▼ 24.	24.	THE SETTLERS - Blue Byte	74 3	Amiga	PC	
25. ▼ 21.	17.	CANNON FODDER - Sensible Software	67 10	Amiga	PC	

TP - trenutna pozicija igre, PP - prošlomesecna pozicija igre, NP - najbolja pozicija koju je igra zauzela, TG - trenutni broj glasova, MG - broj glasova u protekloj mesecu.

Game Top predstavlja godišnji pregled najboljih igara. Listu svakodnevno menjaju čitaoci slanjem glasova za najomiljenije igre. Game Top 25 predstavlja trenutni presek najbolje plasiranih igara.

ISPOD CRTE

26. PIRATES!	64	36. FORMULA ONE GRAND PRIX	49
27. GOAL!	62	37. X-COM	48
28. HISTORY LINE 1914-1918	61	38. DOOM	47
29. UFO	60	39. LITTLE BIG ADVENTURE	46
30. FRONTIER	55	40. THE JUNGLE BOOK	44
31. LEMMINGS	54	41. FLASHBACK	42
32. FIFA INTERNATIONAL SOCCER	53	42. ECSTATIC	39
33. FULL THROTTLE	52	43. HIGH SEAS TRADER	38
34. SENSIBLE SOCCER	51	44. UNIVERSE	37
35. ELITE	50	45. BATTLE ISLE	34

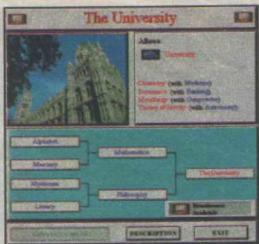
Ispod crte su igre najblže plasmanu na Game Top 25. Glasovi čitalaca mogu lako promeniti status tih igara.

Civilization 2

U poslednjih godina dana pojavilo se mnogo igara koje podsećaju na originalni, prvi *Civilization*. Mnoge od njih su dostigle populiarnost. Ali, između dobre i genijalne igre, a *Civilization* je ovo drugo, razlika je u suštini. Nema upravljačke simulacije u kojoj vam se pruža veći izbor različitih pristupa osnovnom zadatku. U tome je tajna nemogućnosti da ova igra dosadi. Dok je suština ostalih vojnih strategija u destrukciji protivnika, *Civilization* je igra kreacije – u njoj možete rotovati, bili u nasilju i krvolici, ali i ne morete. Pošto je vaš jedini pravilni cilj da stvorite veliku, naprednu civilizaciju srećnih ljudi, susedne narode ne morate gaziti čizmom. Možete saradivati, razmenjivati naučnu dostignuća, trgovackim vezama učevavati svoje bogatstvo, pa ga ulagati u čuda tehnike prošlih i budućih vekova. Svestranost stvaralačkih mogućnosti kroz suputno balansiranje resursa i lucidno osmišljene alate čini drugi faktor genijalnosti, koji predstavlja razliku između igre za jednu noć i igre za svu vremena.

O dosadašnjim verzijama *Civilization* ste u više navrata čitali u našem časopisu, tako da će ovi biti opis novina koje donosi dugo isčekivanja dvojka. U najkraćem, novine se mogu opisati kao *grafička deteranost i obilje odmerenih stinica tako da ne remete suštinu*. Stari poznavaci *Civilizationa* će bez ikakvih nepoznicanja zaroniti iz preve, a oči će im se zacakliti kad naleti na novotvorje. Nekada je ova igra stajala na disketu i četvrt; sada staje na trista puta toliko. Dimenzije pravog multimedijalnog hepeninga ovog nekadaojnjeg genijalnog igrica daju devet pravilni audio trekova i preko 350 megalabiranske grafike i AV-i. Ako je optočeno, šminka kulja na sve strane. Počev od uvodne animacije, koja više nije propraćena poboljšanom varijantom bipera u vidu osmobiljnog midi zvuča, već pravim 16 bitnim audio zapisom koji se prvoča kroz celu igru (ne ukoliko igrate CD „Rip“). Sem što možete poseduti svet u opštim crtama kao nekad, sada imate i editor mape, koji vam daje apsolutnu kontrolu nad kreiranjem sveta na kome ćete igrati – kockicom po kockicu. Već u startu pruža vam sve mogućnost izbora: stepen napadnosti varvara, pol (u *Civ Netu*), novi podeok na skali težine igre, a tu je i 17 novih civilizacija – Kelti, Japanci, Vlkinzi, Španci, Persijanci, Kartaginjani i Sjuksi.

Sa grafičke strane, ključna novina je 3D izometrijska projekcija glavnog prozora sa mnogo jasnije predstavljenim elementima terena nego ranije. Raspont zuma je popriličan, tako da se detalji mogu učevati ili umanjiti po ukusu. Za razliku od mnogih Windows igara, koje se ne snalaze oko iskoristčavanja prostora i dimenzija ikona i teksta u većim rezolucijama, ova igra u 1024 x 768 stoji na ekranu kao salivena, a pri pokušaju čitanja poruka neće izgubiti oči. Glavna multimedijalna novina jesu AVI ani-

mjacije koje prate završetak izgradnje svakog od svetskih čuda. Neke od njih su zaista impresivne, kao na primer, ona o piramidama. Što se vaših petro-savetnika tiče i oni su „ziveli“: potpuno digitalizovani i animirani likovi davaće vam savete na razgovornom engleskom jeziku, sa gestikulacijom i dramskom intonacijom profesionalnih glumaca. Čak će i međusobno komentarisati mišljenja, naročno, u granicama parlamentarnih pravila.

To je bila šminka za koju skidamo kapu. No, gomila novina krije se i u samom izvođenju igre. Pre svega to je obilje novih vojnih jedinica (strelci, slonovi, krišta, padobranci...) i mnogi novi sadržaji gra-

dova (luka, kanalizacija...), kao i nova svetska čuda (krstaški pohod kralja Ričarda, ambasada Marka Pola, trgovacka kompanija Adama Smita...). Noviteti se kriju i u borbi vojnih jedinica. Posle bitke, ukoliko je preživela, jedinica nije kao nova: zavisno od težine protivnika, njena snaga se manje ili više osula. Delimično je možete opraviti odmaranjem na mestu na kome se zatekla. Ali, da bi se potpuno obnovila, mora stići do nekog svog ili savezničkog grada. To igru u domenu vojne strategije čini težom, ali i realističnijom.

Svetска diplomacija je postala mnogo suputnija, time što je uveden nov stupanj odnosa sa rivalskim civilizacijama – saveznika.

Nekada ste mogli biti u ratu ili u miru, rekreirati protivničke vlastade kako biste ih ostavljali na miru (ili bili reketirani iz istih razloga). Sada, sem mirovnih ugovora možete sklapati i sporazum o vojnoj saradnji, koji vas obavezuje da savezniku priskaećete u pomoć u slučaju ugroženosti i obratno, omogućuju vašim trupama da slobodno šetaju okolinom njegovih gradova (što nije slučaj ako imate običan mirovni ugovor), a omogućuju i obnovu snage vaših trupa u gradovima saveznika.

Poslednja novina koju ćemo pomenući jeste mogućnost varanja. Meni naslovjen sa Chester sadrži more opcija koje će od vas napraviti čudo čak i u koliko ste apsolutno nesposobni. Kroz njega možete višim silama načući da uniste čitave civilizacije, a da ne mrndete prestrom, da sećate preko noci pravtive u megalopolis, ukrađete

bilo koju tehnologiju u bilo kom trenutku, skočite u bilo koju godinu i slično. Naravno, ukoliko pribave varanje, to će se drastično odraziti na vaš krajnji rezultat i ništa od novaa da bude jedan od najvećih voda svih vremena.

Oni koji (iz nepoznatih razloga) još uvek rade na antičkim verzijama Windowsa, ne moraju više da strepe: *Civilization 2* je prijateljski raspoložen softver i prema njima. Samo će morati dobiti da se naoružaju memorijom – minimum je 8 MB, a pojedine opcije rade samo na 16 MB.

Aleksandar VELIKOVIC

CD-ROM ustupio „Logic“

ŽANR: upravljačka simulacija

PLATFORMA: PC

MEDIUMJUM: 1 kompakt disk

Estetsko
doterivanje nije
poremetljivo
osnovni koncept.

Protiv? Huh!
Ovde se traži
neko kritičniji.

BATTLEGROUND ARDENNES

A dođi Hitler je iznenada prekinuo sastanak svog osoblja 16. septembra 1944. godine, odučviš da se tehnikom blic-krig izvrši napad na Saveznike u liniji Ardena. Dalje razmatranje istorijskih činjenica koje su se dogodile narednih dana zauzele bi mnogo više prostora u „Svetu kompjutera“ nego što je to moguće, a ova rečenica je savsim dovoljna da biste shvatili o čemu je reč u novoj strategiji firme „Empire Interactive“. Pred nama se našao originalni paket ovre firme kojim obuhvata CD sa igrom, uputstvo za korišćenje igre i posebno zanimljivu knjižicu na stotinjak stranica sa svim istorijskim činjenicama vezanim za ovu bitku, kao i stratešku mapu svih događanja. Ako nekim čudom nabavite igru direktno od proizvođača, imaćete isti ugoda.

Instalacija *Ardenesse* na hard disku može zauzeti od 172 do 5 MB, zavisno od želje za brzinom izvođenja. Minimalna platforma je 386SX mašina sa 2xCD-ROM uređajem i 1 MB RAM memorije sa Windows 3.1 ili Winodws 95 operativnim sistemom, premda je igra u našem slučaju „zaživila“ tek u 8 MB.

Po startovanju vam se pruža mogućnost za izbor novog scenarija, učitavanja snimljenih pozicija ili otvarjanja modernске igre (pilo da vi zovete, bilo da vas zove službač). Kada se odlučite za izbor novog scenarija, u prilici ste da izaberete jedan od desetak navedenih, pri čemu uz svaki dobijate kratke istorijske činjenice.

Ekran u toku igre je podešen u nekoliko celina. „Krov“ čine padajući meniji, centralni deo zauzima mapa ispod koje sledi lista jedinica i, konačno, statusna linija. Tu je naravno i tool-bar.

U meniju se, pored standardnih opcija za snimanje, učitavanje, podešavanje prikaza na ekranu ili statusu, nalaze i opcije ključne za igru. Phase Menu se koristi za prelazak na sledeću fazu (korak) igre. Units Menu se koristi za promene statusa profesionalnih jedinica, kao i za izvršenje vazdušnog ili artiljerijskog napada. Assault Menu se koristi za izvršavanje napada. Reinforce Menu za regulisanje pojačanja.

Mapa se može posmatrati u četiri različita uveličanja, od kojih je svako pogodno za određenu akciju. Tako, naprimjer, srednje uveličanje je najpogodnije za pregled velikog dela terena, a za posmatranje „talja tu je najveće uveličanje sa izometrijskim 3D

Welcome to "Battleground: Ardennes" ...and to the challenging world of historical strategy gaming! This scenario is designed to introduce you to the basic combat and movement mechanics of the game with a minimum of complication. It is intended to be used with the follow-along, step-by-step instructions in

Za pobedu je potrebno da se ispunе uslovi koji su posebno definisani za svaki scenario, a sama pobeda ima više modaliteta – od potpunog poraza (što možda zvuči paradoksalno) do potpune pobeđe. Uslovi se mogu naći u statusnom meniju.

Za početnike savetujemo korišćenje A/I Option Diologa koji, ukoliko se uključi na početku igre, pomaze tako što tačno ispiše „šta nameraš da uradi“ a na vama je da privratio ili odobjete „ponudu“. Na taj način učite se strategiji ratovanja.

Battleground: Ardennes je sjajna strateška igra koja će vas danima držati prilepljene uz računar. Ukoliko imate fanatičnog prijatelja koji ludi za strategijama (podrazumeva se vaše i njegovo posedovanje računara i modema) postari će trijati ruke, a vi ili vaš prijatelj ćete naime telefonskom računu prilično isprazniti džep na kraju meseca.

Relja JOVIĆ

empire
INTERACTIVE

Originalni CD-ROM dobili
smo od proizvođača
„Empire Interactive“

ŽANR: strateška igra

PLATFORAMA: PC

MEDIJUM: 1 kompakt disk

90

Kompleksnost
izvođenje,
mogućnost
modernске igre.

Jaka platforma je
neophodna, rad
pod Windows
okruženjem.

Zork Nemesis

Niko se ne seća tako kada je počelo. Ali, ja nikada neću zaboraviti... Počelo je na dan Velikog Pomračenja. Na dan kada sam ubijena... Izgubila sam svoju jedinu ljubav, izgubila sam svoj život. Sada smo svi problemi. Ponekad jedan jedini čin ume da baci prokletstvo na čitavu Zemlju menjajući tako budućnost... Samo će četiri izgubljene elemente povratiti svet u ravnotežu. Tada ću ponovo živeti... Imam još samo jednu nadu. Ta nada si ti. Ni drugi drugi se ne usuduje da dođe ovamo.

Verujete li u astrologiju ili horoskop? Relativno mali broj ljudi će „o iz topa“ dati pozitivan odgovor na ovo pitanje, ali je sigurno da svako od nas ponekad voli da baci pogled na ono što mu zvezde kazuju, ma koliko to u nekim slučajevima zvučalo besmisleno (prije biceći zdravi ukoliko se ne razbolite). Interesantno je da pripadnici lepšeg pola u principu pridaju veći značaj horoskopima od muškaraca, a zbor čega je da tako možda same zvezde mogu da objasne.

No, verujete li u alhemiju? Naravno da ne. Naujeverovatnije ste u pravu, ali treba da znate da su ljudi nekada alhemiju smatrani ozbiljnom naukom. Njeni počeci se vezuju za drevni Egipt kada su sveštenci, koji su sebe nazivali alhemičarima, uporno nastojali da iz običnih metala odredim hemijskim postupcima dobiju zlato. Kako su uvek prolazili alhemija je postepeno privlačena i u Evropu, ali sa nešto drugaćim osnovnim ciljem. Evropski alhemici su u principu tragali za „eliksirom života“ koji bi im omogućio besmrtnost. Po prirodi stvari, u sve to je bila umešana i astrologija, tako da danas alhemija smatra okultnom „naukom“ koju niko više ne uzima za ozbiljno, bez obzira na to što je ona ipak u velikoj meri uticala na razvoj prave naučne hemije.

Zork Nemesis je novi nastavak „Activisionove“ serije Zork avanturna koja je nastala u doba kada su XT računari smatrani čudom tehnike. Posle nekoliko tiskotekstualnih nastavaka firma „Activision“ je napravila ooogroman korak napred i u vreme kada se CD kao medijum tebi probijao na svetskom tržištu, objavila za tadašnja merila fenomenalnu igru *Return to Zork*. Potpisnik ovih redova se dobro seća kako je pre tri godine na Beogradskom sajmu tehnike premerice blenuo u demo ove igre koji se tada „vteo“ na štandu jedne od firmi. Sada je, srećom, novi nastavak imao prilike da testira na sopstvenoj mašini i ponovo se oduševio.

Jedan od najbitnijih elemenata koji određuju kvalitet neke avanture je svakako njen scenario. Priča na kojoj se bazira Zork Nemesis je proto fantastična, ali je istovremeno toliko složena da ju je nemoguće prepričati u nekoliko rečenica. Ipač, u „kompresovanju“ formi ona se svodi na sledeće:

U hramu Sunca i Meseca na planeti Zork (Zemlja) zli Nemesis je zavtorio četiri alhemičara (otac Malveaux, general Kaine, dr. Sartorius i prof. Sophia Hamilton) koji su na svojim planetama (Saturnax, Murz, Juperon i Venusus) izvodili eksperimente u traganju za večnim životom. Alhemici su, pored to-

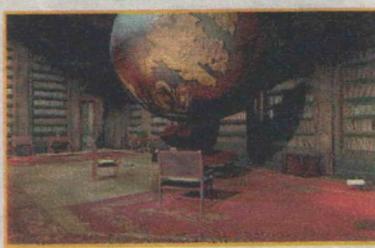
gili, bili zaštitnici četiri osnovna elementala (vatre, zemlje, vazduha i vode) i tako održavali ravnotežu u svemiru. Međutim, kada im je Nemesis oduzeo moći, alhemici su se nisu mogli suprotstaviti. Tada se, na sreću, pojavio glavni junak koji je preuzeo na sebe zadatak da povrati četiri elementala i tako omogući alhemicarima da udruže svoje snage protiv Nemesisa.

Zork Nemesis se po konceptu nalazi nešto između avanturničko-logičkih igara kao što su *Myst*, *Guest till I'm Hour* i klasičnih avanturna u „prvom licu“ (*Lost In Time*, *Mission Critical*, *Buried In Time* itd.). To znači da nimalo lake probleme u ovoj igri podjednako čine i logičke i avanturničke zagonetke, pri čemu logičke, po pravilu, imaju veću „specifičnu težinu“.

Kretanje glavnog lika je rešeno na jedinstven način. Do sada su sve naprednije avanture u „prvom licu“ bile karakteristične po kontinualnim animacijama u pravcu kretanja, s tim što je orijentacija lika u određenoj tački isključivo bila vezana za neku od strana sveta. Ovdje je primenjena upravo obrnuta logika: lik se kroz prostorije kreće po sistemu „korak po korak“, ali istovremeno može zauzeti potpuno provozljivi položaj u odnosu na svoju vertikalnu osu. Na taj način igra je u velikoj meri dobitila *Doomolik* izgled.

Kvalitet grafike Zork Nemesisa perfektno opisuju reči kolege Krsmanovića koji je u najavi za ovu igru (SK 4/96) napisao da slike iz igre „predstavljaju nešto najlepše viđeno u poslednje vreme“. Nikada do sada da jednog igratnika nije vidjena fotorealistična grafika u kombinaciji sa polu-Doomolikim izvođenjem. Svakako je barem jednom u životu igrao neki od 3D pučačkih igara čineći ono što su uradili programeri one igre. Jer, napraviti *Doomolik* avanturu, a pri tome ne koristiti klasično mapiranje tekstura, prava je umetnost. Muzika u igri je takođe izuzetna i navijaće podseća na ento-ambijentalni zvuk koji u poslednje vreme gaji sastav „Enigma“.

Ova avantura, međutim, ima jednu veliku „manu“. Jednostavno rečeno, to nije igra za svakoga. Ona će biti interesantna relativno uskome krugu ljudi koji imaju vremena, volje i strpljenja da se posvetuju nečemu toliko kompleksnom. Oni koji pak više volje da tamane protivnike u neograničenim kolicinama, ili da ih biju do iznenadljivosti, treba da zaobiđu ovu igru u sirom luku. Njima će čitava stvar delovati krajnje besmisleno i dosadno. Takođe, moramo upozoriti da pojedini problemi u igri zahtevaju delimično poznavanje oblasti koje ne spadaju u opšte

znanje prosečnog čoveka – astronomija, muzika (note i akordi), hemija itd.

Ukoliko se na vašem stolu nalazi dovoljno moćna mašina koja će stoti podneti „teret“ ove avanture (Pentium ili neka brza 486-ica sa CD-ROM-om često rostrukte brzine), onda niste razloga da puno razmisljate – nabavite Zork Nemesis i uživajte.

Slobodan MACEDONIĆ

CD-ROM ustupio „Espro“

ŽANR: avantura

PLATFORMA: PC

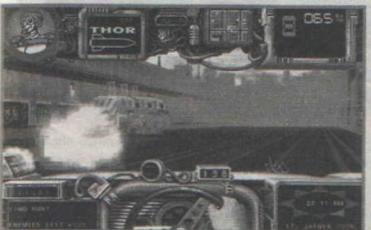
MEDIJUM: 3 kompakt diska

90

Tehnički domeni.
Odličan scenario i originalne zagonetke.

Još jedan razlog za kupovinu Pentiuma.

Road Warrior

rijom i usput gazi sve pred sobom. „Pa ovo ima i kod nas“ razočarano će pomisliti i biti donike u pravu. Jedina razlika u tome što kod nas propisanje krvi slučajnih prolaznika ponekad može biti i kažnivo. Takođe, arsenal naših taksista se uglavnom svodi na sitnije vrste vatrenog oružja (mada se tu i tako može prouzročiti neka haubica ili protivtenkovska mina), dok je u igri *Quarantine* vaš taksist opremljen mitralizmom, topovima, šiljicama itd. Kada se pojavi, u *Quarantine* je imao doista mana, od kojih je najizraženija bila nepostojanje odrednog zadatak koji bi trebao ispuniti, već je jedini cilj bio prevesti šta više putnika (uz nezaobilazno dezintegriranje zateknutog živjela), što je vremenom postajalo prilično dosadno.

Programeri „Gameteke“ su, svestni ovoga, napravili novu, poboljšanu verziju *Quarantine - Road Warrior*. Da li je u pitanju zvanični nastavak ili ne, nismo u stanju da kažemo (mada u nekim reklamama po stranim časopisima figura cifra „2“), tako da ćete za informaciju morati da pozovete „Gameteke“, ili kontaktirate lokalnu vraćaru (što se može pokazati jestinijim).

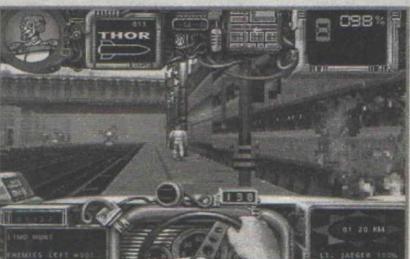
Najveći napredak postignut je na polju same koncepte nivoa. Igra se sastoji iz niza misija (nivoa) od kojih svaku morate u potpunosti izvršiti da biste prešli na sledeću. Zadaci su vrlo jasno predviđeni i u početku manjeviđednostavni. Logično, kako vreme bude odmicalo biće svaki i teži, ali će zaista mnogo proći pre nego što se stvarno ponuci.

Road Warrior se odlikuje velikim brojem i raznolikošću misija. U prvoj, naprimjer, kružite po nekavoj mračnoj areni naoružani samo šiljcima na branku i pokušavate da demolirate ostalih pet automobila. Druga misija je, u stvari, trka u kojoj morate pobediti nebirajući sredstva, dok treća predstavlja put do prog grada, gde vas očekuje vrlo gusto saobraćaj i gomila izrazito nervoznih vozaca. Kasnije će biti misija u kojima će u potpunosti doći do izražaja morbidni humor autora. Recimo, da pogazite kolom maratonaca(!), ili da uništite nekoliko robotu koji haraju gradom, ubijaju kućne ljubimice i njihovo meso podmeću u hot-dog! Misiju vam zadaje mušterija, a po njenoj završetku dobijate informaciju o lokaciji sledećeg klijenta.

Sa tehničke strane, *Road Warrior* je unazadilo *Doom*acine kojih 200 godina. Ovo se ne odnosi toliko na simpatičnu rock'n'roll muziku podlogu koja će pratiti tokom igranja, koliko na zaista rušnu „kvadratstu“ grafiku, koja podseća na prve dane 3D pucanja (čita: *Wolfenstein 3D*). Srećom, grafiku „vadi“ hrpa sjajnih efekata – naprimjer, kada vam se par litara krvi nevinog pešaka prospire po šoferišnjem ili nabodete policijsku na šiljke a onda se istim zabi-

jeti u prvi zid, ili prepolovite slučajnog prolaznika najjačom raketom koju trenutno imate. Od mana bi trebalo istaći i lošu kontrolu vozila koje se kreće kao po ulju. Tako će vam, ukoliko ste u nekoj poteri, utehanje u krvlinu pod pravim ugлом verovatno predstavljati nepremostiv problem. Naravno, nije ni trebalo očekivati da vožnja bude na nivou *Screamer* ili *Fatal Racinga*, ali je ipak trebalo malo više poraditi na povećanju stepena realističnosti.

Road Warrior je ispunio naša očekivanja i uprkos neveštvo rešenom pitanju grafike predstavlja jednu odličnu pučačinu, punu interesantnih ideja. Doduše, verovatnoća da će ova igra postati „klasička“ u kojoj

će se pratići u narednim godinama je mala, ali *Road Warrior* u svakom slučaju obecava dobru zabavu. Iako je CD „Rip“ verzija ove igre došla još pre par meseci, sačekali smo originalni disk. Pokušaćemo da se i u buduću držimo takve prakse, u okviru kampanje „Doli CD Ripovi!“

CD-ROM ustupio „DIV Soft“

Ili GAŠI

ZANR: pučačka igra

PLATFORMA: PC

MEDIJUM: 1 kompakt disk

Dinamično,
duhovito,
kravato...

Loša grafika,
povremeno
isuviše
morbidno.

Neki čitaoci će se možda setiti jedne starije, relativno nepoznate igre, koja kod nas nikađ nije postigla neku popularnost. Ova igra, poznata i pod imenom *Doom*, uspela je da izazove strahoviti talas od nekih stotinak kopija (sto boljih, što lošijih), tako da verovatno nema softverske kuće koja drži do sebe, a da nije izdala bar jedno ostvarenje na temu. No, glavna boljka *Doomačina* je bio i ostao nedostatak originalnosti. Ili je u pitanju kononovsko „vreme pre vremena“, u kome besomučno jurate po mraćnim tamnicama naoružani samo mačem i magljom ili, pak, daleka budućnost u kojoj Zemljuvladaju roboti, pa je vaš zadatak da ih potanemate. Samo je nekoliko igara ovog tipa donela nešto zaista novo. To su *Witchaven*, *Descent* i, konačno, *Quarantine*.

Ono što *Quarantine* izdvaja iz gomile sličnih je činjenica da je glavni lik futuristički taksista-manjak, koji jurca ulicama Los Andelesa u potrazi za mušte-

Mission Critical

Sredinom XXII veka nauka i tehnologija su dostigli takav nivo da se čoveku po prvi put u istoriji civilizacije ukazala prilika da stvari istinsku veštacku inteligenciju u obliku bića koja bi imala razum, čula i osećanja. Ova ideja je, međutim, (ne)čekivano podnela narode na planeti Zemlji. Jedni su smatrali da tehnički napredak ne može zaustaviti i da naučnici moraju nastaviti sa istraživanjima bez obzira na eventualne neželjene posledice, dok su drugi tvrdili da jedino trenutni *status quo* može obezbediti sigurnu budućnost čovečanstvu. Svade su potrajale sve dok se neko nije setio čudnovatog rata koji je nekoliko godina besneo u Evropi pred kraj dvadesetog veka. Po identičnom scenariju četiri velike svetske sile (Japanci, SAD, Kanada i Australija) su istupile iz Organizacije Ujedinjenih Nacija i osnovalе samostalni Savez (Aliance) protiv vojevostih članica. Ubrzo posle toga izbio je rat.

Rat između UN-a i Saveza je trajao već petnaest godina kada je jedna saveznička istraživačka sonda na udaljenosti od 68 svestodih godina od Zemlje otkrila planetu Persefonu (*Persephone*) u sistemu Beta Ceti i tom prilikom registrovala znake vanzemaljske civilizacije. Ubrzo su u strogoj tajnosti ka Persefonu upućena dva svemirska broda: naučnoistraživački „USS Jericho“ i, kao pratnja, ratna krstarica „USS Lexington“ na čelu sa kapetanom Stivenom Dejnjom (Steven R. Dayna). Uprkos trudu da misija ostane prekrivena velom tajne, Ujedinjene Nacie je preko svog agenta saznala za ovu operaciju i postavile zasedu u blizini Persefoni.

Blika u orbiti planete je trajala vrlo kratko. Kapetan Dejna je shvatio da ne može odneti pobedu i zato je doneo strašnu odluku: celokupnu posadu oba broda (sem jednog člana) utkrcaće u šati sa nanamerom da je pređe neprijatelju, a kada šati končno bude pristao na protivnički brod sam će aktivirati termonuklearnu bombu. Na taj način će pružiti poslednju šansu da jedini preživeli čovek na „Lexingtonu“ ipak okonča misiju na Persefoni.

Ovaj opširni uvod predstavlja osnovni zaplet najambicioznije „Legendove“ igre do sada. *Mission Critical* je avantura koja, iako poseđuje određene sličnosti sa prethodnim „Legendovim“ ostvarenjima, konačno unosi malo živosti u pomalo monotonom ponudu ove firme. Koncept „statične avanture“ koji je oduvek bio predmet kritika ovde je napušten (videćemo samo na koji vremenski period) i zamjenjen mnogo savremenijim, načinom izvođenja koji, između ostalog, podrazumeava i kontinualnu animaciju kretanja kroz prostor. Naravno, podrazumeava se da avantura spada u grupu onih koje se odvijaju „u prvom licu“.

Glavni protagonisti igre *Mission Critical* (pored glavnog junaka) su kapetan Dejna koga tumači talmnoputi Michael (Michael) Dorn, TV publicist poznat po ulozi Worfa u seriji „Star Trek: The Next Generation“ (sasvim sigurno ga nećete prepoznati bez Klingonske maske) i Patriša Šarbone (Patricia Charbonneau), nama manje poznata glumica koja je zabeležila uloge u filmovima „RoboCop 2“ i „K2“. Pojavljivanje ovih glumaca se, međutim, vezuje skoro isključivo

za fenomenalno napravljeni desetominutni intr iz prostog razloga što po scenariju igre ova lika (kapetan Dejna i zapovednica Tran) na samom početku gine u strašnoj eksploziji.

Celokupna priča veoma podseća na zaplet čuvene „Odiseju u svemiru 2001“ koju je Stanli Kubrick režisirao po istoimenom romanu Artura Klarka. Poput junaka „Odiseje“ Dejvida Boumena, koji se sticanjem tragičnih okolnosti našao sam na svemirskom brodu „Otkriće“, igrač će se na početku ove igre naći u ulozi jedinog preživelog člana posade krstarice „USS Lexington“. Scenaristi su, svesni ili ne, iskoristili veliki broj antologijskih scena iz pomeđutog filma, dodali i izmenili neke situacije i sve to prilagodili vremenu i mestu na kome se igra odvija. Igrač će, naprimjer, morati da izade iz broda kako bi popravio komunikacionu antenu, moraće da osposobi oštreni superkompjuter (suprotno od onoga

u „Odiseji“), napustiti veliki brod u malom šatu da bi se otisnuo ka vanzemaljskom objektu na Persefoni i, konačno, doživeti susret sa specifičnom formom inteligencije u drugoj dimenziji iz koje povratka ne-ma. Na sreću, ovakvom „kradom“ *Mission Critical* nije ništa izgubio na kvalitetu.

Savremene avanturičke igre se sve više prave tako da u sebi sadrže i elemente drugih žanrova. U ovom slučaju izbor je pao na strategije tipa *Warcraft*. Naime, u poodmakloj fazi igre glavni junak saznaće da je „Lexington“ opremljen prototipom odbrambenog sistema koji se sastoji od devet borbenih dronova (bespilotnih letelice) koje može kontrolisati čovek kome je ubrizgana specijalna droga po imenu „halp“ (hype). Aktiviranjem ovog sistema pomoći VR uređaju koji se nalazi na brodu ulazi se u deo avanture ko-

ji ima tipično strateški karakter. U prvih osam trenutaka igrač kontroliše svoje dronove na sličan način kao u *Warcraft*. Cilj svake od ovih misija je upoznavanje sa osnovnim taktilikama koje se upotrebljavaju u odbrani matičnog broda ili u napadu na protivnički. Ubrzo po završetku ovih treninga „Lexington“ će biti napadnut od strane brodova Ujedinjenih Nacija i tada će igrač moći da pokaže u kojoj meri je savladao principе upravljanja sistemom dronova.

Mission Critical je ne samo najambicioznija već i najbolja „Legendova“ igra. Preporučujemo je svim fanovima naučne fantastike, a posebno onima koji cene delo Artura Klarka. Iako je njena težina u pojedinih momentima toliko da može obeshrabriti i naduprovoditi avanturniste, učlenjeni trud u njeno rešavanje se zaista isplati.

Slobodan MACEDONIĆ

Originalni CD-ROM ustupio proizvođaču „Legend Entertainment“

ZANR: avantura

PLATFORAMA: PC

MEDIJUM: 3 kompakt diska

8
9

Jedna od najboljih SF avantura. Femonalne video sekvence.

U određenim trenucima preterano teška igra.

Forest Dumb

Očigledno namerno sličnost između imena ove igre i filma „Forest Gump“ ne prejudičira amu baš ništa. Vešto sklopjen naziv ima za cilj samo da privuće pažnju na ovu sasvim običnu platformu, nama već dobro poznate poljske firme „Avalon“.

Ako su programeri uopšte rukovodili nekim motivom iz filma, onda je to definitivno inteligencija glavnog junaka. Mada nemam uvdore prike, tako se da zaključujem da je lik koga vodimo (ne bi se usudivali da odgongenemo šta je) priljubo stvorenenje koje treba da izvodi Jump & Run po ekranu, uz gaženje svega život i izbegavanje (nevještice postavljenih zameki). Toliko je originalnosti igre.

Primarna osobina glavnog junaka je da može ekskrementno visoko da skoči, dok visina skoka zavisi od dužine pomeranja palice nagore. To je od važnosti kada se uzme u obzir sastav neprijateljske populacije, koji obuhvata sve oblike letičnih, trčičnih, gmižučih i plivajućih karakondžula koje, bez utezjanja, atakuju na njegov mlađi život. Bitna je i činjenica da se naš pulen može kretati ekskrstno brzo, pod uslovom da uhvati dovoljno dugačak zlet. Brzina animacije je tada ravna najbržim platformama, samo je negozido to što je nemoguće uhvatiti pošten zlet, a da ne „poljuje“ neki neprijateljski sprajt.

Preduslov za prelazak nivoa je sakupljanje određenog broja novčića, a pored njih nije zgoreg kopnuti i neki neobavezni dodatak (naročito, u pitanju su voćkice). Posle sakupljenog i poslednjeg novčića treba još samo naći izlazna vrata i to vas na sledećem nivou.

Statusni deo ekranu zuzima donje delove i sadrži podatke o broju života, energetskim jedinicama, broju novčića koje treba sakupiti, preostalom vremenu i bodovnom saldu.

Sledi spisak zamerki: Preterana osetljivost džožustika, neprirodna kretnje (loše izveden efekat „inercije“), skromna grafika, monoravanski skrol, nedostatak zvučne podlage, a naročito imbecilan zvuk

(posebno pri gubitku života, kada se glavni lik izjedno prodere, u najmanju ruku kao da mu zabijaju klinove pod nokte).

Za kraj, šifre za nivo: Level 1 = 0123, Level 2 = 4791, Level 3 = 5628, Level 4 = 9111, Level 5 = 0997.

G. JOKSIMOVIĆ

ŽANR: platformska igra

PLATFORMA: Amiga 500

MEDIJUM: 2 flopi diska

74

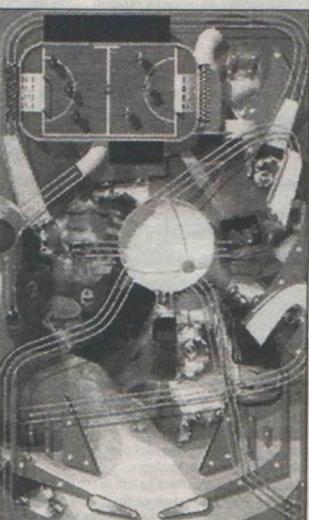
Zavidna dinamičnost kretnji i animacije.

Mnogo neprirodnosti, slab audio-vizuelni utisak.

Pinball Prelude

Karakteristike simulacija flipera koje se pojavljuju u poslednje vreme na globalnom i našem tržištu su sve zanimljivije. Za razliku od nedavno opisanog *Slam Tilt*, *Pinball Prelude* odlikuje originalne dizajnerske ideje programera iz firme „Effigy Software“, ne tako poznate u softverskoj industriji. Poštujući standarde broja tabli u novijim produktima ovog žanra, pomenuta kuća nam predstavlja tri: sa tematskim zvaničnjima vezanim za svaku: Past, Present i Future. Iako su doista šarenio urađeni, na svakom dominira karakteristična boja, varirajući u nijansama.

• **Past** (prošlost) je sa akcentom na prirodi i pravičtinama, pa su kao fliperi data dva manja stabla u gornjem i dva veća (glavne palice) u donjem delu table. Sa leve strane je detaljno urađena rečica koja zamenjuje kanal na pravim fliperima. Kada kugla „upadne“ u ovaj deo delimično će potonuti, što je izvedeno vrlo kvalitetnom animacijom. Tu se mogu videti i živi elementi kao što su žabica koja uz karakteristične zvuke skace u vodu ili ribe koje se praćaju iznad iste. Sredinom flipera dominira dinosaurus koji povremeno otvara čeljust. Ubacivanjem kuglice tamо dobijate mogućnost Multiballa (igra sa pet-kugli preko celog stola). Ceo sto je prepun sličnih detalja kao što su stopice pravičtinja, mahovi-

na, talasi u reci itd. Sve to zamenjuje kartice, pečurke i slične nosioce bodova u normalnim fliperima.

• **Present** (sadašnjost) je tabla koja prati svakodnevnicu kao što su parkiranje kola, gledanje televizije i fudbalske utakmice. Po izgledu, za ovu tablu se može reći da najviše podseća na klon neke od tabli iz *Pinball Illusionsa*. Podriga je fudbalska utakmica

koja se odigrava u levom ugлу table. Postizanjem golova na utakmicama dobija se ekstra loptica. Ubacivanjem kugle u kanal sa zvezdom pokreće se neku vrstu „točka sreće“ sa slučajnom selekcijom bonusa.

• **Future** (budućnost) je urađen tamnije od prethodna dva, koji su u veselim bojama (crna budućnost?). Cela tabla izgleda kao pogled iz svemirskega broda na futuristički grad čije solitäre obavijaju maglu. Fliperi su u obliku neonskih lampi, a kugla nije standardno „metalna“, već je plavkasta sa simbolom zvezde na površini. Njeno lansiranje je iz sredine stola, tako da pada direktno na glavne flipere.

Negativna osobina igre je vrlo lako tiltovanje („Alt“ tasterima) i broj igrača koji je sveden na jednog. Pohvalno je što skrovljeni stola može biti horizontalno i vertikalno. Brzina kugle povećava težinu koja je nedostajala prethodnicima (*Pinball Dreams*, *Pinball Illusions itd.*) i svako novo igranje je izazov. Semplovi su malo „mutni“, dok je muzika u Tehno stilu karakteristična za svaku od tabli.

B. BABOVIĆ

ŽANR: simulacija flipera

PLATFORMA: Amiga 1200

MEDIJUM: 4 flopi diska

85

Grafički detalji i animacija kugle.

Jedan igrač i resetovanje računara po učitavanju novih tabli.

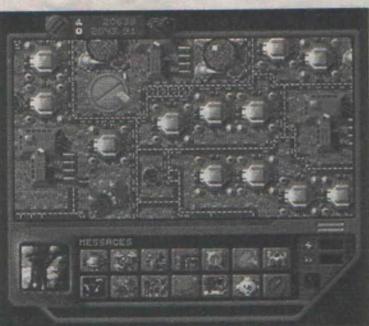
Breed 96

Plagijati igre *SimCity* su uvek rađeni gost na našim monitorima. Praktično neiscrpan izvor mogućnosti za različite kombinacije čini ovaj žanr igara izuzetno zahvalnim za programiranje. Do sličnog zaključka došao je i izvrsni Damjan Tarnavski (Damian Tarnawsky), nezavisni programer iz Australije. Seo je za AMOS editor i tako je nastala ova lepa i interesantna igra.

Breed 96 i pored skromnijih tehničkih karakteristika (naročito siromašnog zvuka), svojom neodoljivom jednostavnosti i prilično velikim brojem opcija prosto lepi za ekran. Lakota upravljanja je naročito značajna kada se izgradi veliko naselje, sa puno zgrada i drugih elemenata.

Radnja igre je smještena u imaginarnom svetu budućnosti, gdje se igrač na početku može odlučiti za jednu od četiri rase vanzemaljaca čijom će se sudbinom baviti. Cilj se sastoji naipre u gradnji dobro utvrđenog i energetski nezavisnog grada, zatim razvoju infrastrukture koja obuhvata sve najvažnije socioekonomiske kategorije kakve su saobraćaj, energetika, sudstvo, vojna industrija i dr.

Nakon obezbeđivanja svih vitalnih potreba grada, treba sagraditi letelice i stupiti u kontakt sa drugim kolonijama sopstvene vrste, koje su rasute širom univerzuma. Na kraju ostaje uspostavljanje trgovачkih veza sa drugim civilizacijama, zatim razna pregovaranja, planiranje ratnih osvajanja drugih planeta i mirmidopskih ugovora o saveznistvu (naročito ako je druga strana vojno nadmoćnija), kao i niz drugih operacija. Za sve te radnje treba stripljivo i pažljivo

planirati svaki potez, što igri daje i strategijsku komponentu. Kada tome pridodamo i stalne oružane čarke koje izazivaju suparničke rase, čitava stvar postaje prilično „cupava“.

Počinje ot nule, a jedino što ćete videti je pusta, nenaseljena ravnica. U početku raspolažete sa dovoljno novca za gradnju stambenih zgrada za svoje stanovnike, ali pre toga treba sniziti stopu poreza na nekih 5%, jer je veličina poreza direktno proporcionalna (u početku niskom) nacionalnom standardu. Kadate da ne znate šta vam je činiti, konsultujte savenuku

(Advisor), koji će vam pomoći oko nekih jednostavnijih problema.

Ekran je jednostavno podjelen na aktivni deo i deo za poruke. Ekran sa opcijama, kao i neke strategije igranja vrlo lepo i sažeto su objašnjene u tekstuallnom fajlu (.docs) koji se dobija na disketu sa igrom. Zato ćemo ovde preskočiti detaljno opisivanje svake opcije, jer bi to nepotrebno zauzeelo inače vrlo ograničen prostor.

Još jednom ističemo u povoljnom kontekstu jednostavnost i lakotu igranja, uz prilično kompleksnu radnju i dosta veliki broj opcija. Ljubitelji ovog žanra ne treba da se premišljaju ni trenutku.

Gradimir JOKSIMOVIĆ

ŽANR: upravljačka simulacija

PLATFORAMA: Amiga 500

MEDIJUM: 1 flopi disk

79 Lepa atmosfera, lakota igranja i kompaktnost izrade.

Jednolična grafika i slabo zastupljeni zučni efekti.

Evolution Lost In Time

Pre par godina u izdanju softverske firme „Mirage“ pojavila se igra *The Humans*, prva mozgalica koja mogla da parira visokokomeričnoj igri *Lemmings*. Radnja je bila posvećena pečinskim ljudima koje kroz mnoštvo prepreka i logičkih problema treba dovesti do izlaza. Pošto ogromnog uspeha usledili su data diskovi (*Jurassic levels*) i ne tako zapužen nastavak. Renomirana firma „Gametek“ kupovinom firme „Mirage“ dobila je i prava na objavljivanje nezvaničnog nastavka sa podnaslovom *Iggubijen u vremenu* (inače, najavili smo ovu igru još u SK 12/93).

Kroz pregršt nivoa sa raznoraznim smetnicama nekoliko čovečuljaka potrebno je dovesti do izlaza i završiti nivo. Razlike su upravo u likovima kojima se upravlja, sa karakterističnim sposobnostima vezanim za svakog od njih. Naprimjer, pečinskičev kovačištu snađa, vikingi sposobnost da gura predmete i postavljaju štit kao obranu, čarobnjaka da pretvara druge likove u neophodne predmete za prelazak nivoa, nindža skace sa platforme na platformu itd. Pošto se na našem tržištu nalazi CD „Rip“ verzija igre, onemogućeni ste da vidite animacije posle svakog nivoa. Broj nastavljanja igre posle isteka devet minuta je neograničen, tako da se isti nivo može proučiti do najsjajnijih detalja (što je obično i potrebitno za prelazak istog!).

Ono što *Evolution* odvaja od drugih igara sličnog karaktera jeste zanimljiv i bizarn humor kojim je igra nakrcana. Sem standardnih šoseva koje likovi izvode kada su ostavljeni bez funkcija, (pečinski čovek zeva, čarobnjak vam nude cvće, viking gleda u nebę itd.), oni izvode i druge fazone kao što su grčenje lica i planjenje jeziku usled težine

svojih drugara kada se penju na visoke platforme, pretvaranje u žabu koja zbijenju skakuće gore-dole pitajući šta joj se dogodilo (karakteristično za čarobnjaka), glasni uvzici kada padaju ili sablažnjići pogledi prilikom saplitanja itd.

Igra je uradena u 256 AGA boja, što doprinosi užitku igranja u izuzetno šarenom okruženju. Muzika u igri je previše sladunjava i kvavi opšti utisak o kvalitetu. Jedna vesela tema provlači se kroz uvod i samu igru uz stalnu ponavljanja. Semplovi (ili skiciraji) mališani su lepo uklopljeni, ali možda previše „lemingoidno“.

Kontrola se vrši putem miša/džoystika. Upravljanje nekim likom tako što selektujete ikonu sa njegovim licem i izaberete operaciju iz ponuđene palete (skakanje, hodanje, udaranje, penjanje, lebdjenje, specijalna funkcija itd.). Igranje na ovaj način može biti malo konfuzno, ali posle nekog vremena uvežbate brzinu. Kao i svaka slična logička igra, *Evolution* donosi velik stepen zaraznosti i ogromnu potrošnju.

Branislav BABOVIĆ

ŽANR: logička igra

PLATFORAMA: Amiga 1200; PC

MEDIJUM: 4 flopi diska

84 Lepo dizajnirana grafika i atmosfera igre.

Bolje je igrati bez muzike.

McKenzie & Co.

Možda će vam se priča koja sledi učiniti nedovoljno dinamičnom. Pisanje je neuobičajenim stilom u odnosu na očekivani. Verujte, to je samo u razloga (za neke, dođe, komplikovanog do nerešivosti) što ste – muško (čast izuzecima).

Dakle, u ovoj priči se neće susresti sa rečenicom tipa „Psihotelični plaćenici lut, jer mu je pokipelo mleko, latio se puce i nekoliko tona muncije i krenuo u reduciranje svetske populacije na razumiju meru“ (Wachtower) ili „Od naoružane žete koristiti mačeve, sekire i buzdovane, vatreno oružje...“ (CyberMage). Iako volite nađenu vrtsu igara, napravite bar kratak pre-dah između dve ofanzive i pogledajte nešto supitnije. Možda vam se i dopadne.

Firma „American Laser Games“ (iz Alburkersija, Novi Meksiko) napravila je, uslovno rečeno, prvi čini serijala društvenih avantura u sklopu ambicioznog projekta nazvanog „Her Interactive“ – McKenzie & Co. Jasno je zašto se neće svideti „širokim narodnim masama“, jer dečaka u ovom svetu igara ima, čini mi se, i previše. Za takvu situaciju su mahom „krive“ programerske kuće koje naprosto bombarduju tržiste raznim više-manje atraktivnim pućačkim i bojliračkim igrama. Kao „proizvod“ namenjen isključivo devojčicama, igra McKenzie & Co. je pravo osveženje u sadržajnom smislu i u odnosu na igre-pripadnice istog žanra. Autori su mišljenja da je priča namenjena devojčicama uzrasta od 8-15 godina mada, ruku na srce, oni malo starije neće biti nezadovoljni.

Svako ko je gledao popularnu američku televizijsku seriju „Beverly Hills 90210“ (a malo je onih koji to nisu) može da pronađe sličnost sa Medison školom (Medison High School). Zaboraviće-mo Brendu i Dilana, Keli i Stiva, Donu i Dejvida i upoznaćemo jedno novo društvo: Elizabet, Samantu, Meki, Nadin, Brajanu i njihov simpatični crveni đžip Mekenzii. Osvježite nas već na prvi pogled. Ponovo ćemo se oduševiti američkim sistemom školstva, ovo puta kroz igru smешnu na pet CD-ova koja nam pružaju mogućnost da budemo ni manje ni više nego glavni lik svih događanja. (To vam u „Beverly Hills“ nikako ne bi pošlo za rukom – sem da ste kojim slučajem zagubljena kćerka gospodina Spellinga.)

Pohadajući Medison školu imate mogućnost izboru u pogledu glavnog lika – hoćete li da budeste Kim Li (Kim Lee) ili Karli Adams (Carly Adams). Moje kolege bi, ne sumnjam, napravile dobar izbor u kategoriji „atraktivnost“ (vidi slike!), ali ovoga puta se ne

pitaju. Kim je simpatična crnka, pomalo otkačena, žestoko navikači raspolažena kada je bezbol u pitanju i opsednuta mladićima koji poseduju dobre motore. Karli je devojka duge, svetle krvodrage kose, umetnička duša sa akcentom na Sekspiru, „davi“ se u kikiriki-buteru i, mada su joj reakcije često nepredvidive, drugarice je veoma vole.

Medison škola je upravo „škola naših neosivarenih snova“. U njoj rade profesori kakve naše školsko-stvo ne bi treplo ni jedan (skraćeni) školski čas. Ernestina Hemingway (matematika), Flora Mos (biolog), Zan Klad Vajt (likovno) i Ed Zo (muzičko) su profesori neobičnog stila i jedinstveni u načinu komuniciranja sa učenicima. Domaći zadaci i popularni testovi su više nego neobični (ponedavno je dvanaest slagalica različitog tipa i težine) i morate ih reši-

t da tako zelite i umete, jer u protivnom ne možete dalje ka cilju koji ste zazrati prema datim mogućnostima. Ako kraja uopšte ima, venute je da DNJEGLA (a ovo se ne odnosi samo na kraj) nije baš jednostavno stići. U zavisnosti od izbora ponudjenih odgovora na pitanja, igra vas može poneti različitim putevima. Samim tim je i zanimljivije.

U jednom od prijatnih časšanka sa drugarcima Karl (ili Kim) će neopreznim reči da joj se svida Derik, simpatični dečko iz susednog razreda. Saveti počinju da pijušte kao kiša: kako mu prići, šta pitati, da li se osmehnuti ili pući od smeha na njegove fazonе, kako ga namamiti na prvi sastanak. Verujte da nije malo lako, ali uspećete! (Yes, yes, yes!)

A dalje?... Pa, znate već: shopping! Bez para? Ne-moguće! Znači, na posao! Ali gdje? Pored toliko prijateljica, nema razloga za brigu. Smislili one već nešto – Downtown je uvek dostupan. A ni posao nije baš mnogo naporan. Složite par puta neku slagalicu, saberte koliko para imate na računu pa pravac Mall – shopping centar. A tamo... raj za oči. Možete da probate što god vam dođe pod ruku a da nemate obavezu da sve to i kupite (mada biste silno želeli). No, „teškom mukom“ ćete već nešto izabratи. A onda žurno kući.

Prvo proverite da li je na telefonskoj sekretarici ostavljen nova poruka (npr. od Derika) i ludački krećete na oblaćenje i šminkanje. Sve je na svom mestu: haljina, cipele i vaša glava, naravno (zaljubljeni ste, ali glavu još niste izgubili). Verne drugarice i Mekenzii su spremni da Pepejuši odvedu na bal (Derikovo dvorište) gde je, moram priznati, toliko ljudi da ni igla nema gde da padne. U domaćin je tu, ali... nije sve onako kako ste zamislili. Događaji se odvijaju tokom kojih niste mogli da prepostavite ni u najčišćim mislima...

Nećemo otkriti tajnu u završnici jer ova igra nije od onih kakve ste navikli da igrate po ceo dan, gde treba pošto-poto stići do kraja igre koristeći zatačna pravila. Ovo je nešto drugo. McKenzie & Co. je igra za koju vam savremaju da se trudite da je što duže igrate u što više varijanti. U protivnom, nestaće tinejdžerske čarolije. Potrudite se da ne izgubite tu čaroliju putem pojavljivanja sledeće igre ovog tipa koja, prema najnovijim informacijama iz „American Laser Games“ sama što nije stigla! (Reč je o Vampirovin dnevničiću najavljenim u SK 5/96.)

Nije na odmet ruci i to da muzičku podlogu ove opsežne igre čini šesnaest pesama (songova) koje je komponovalo pet autoru (nama, doduše, nepoznatih) što doprinosi kompletnevo doživljaju tokom avanturice po Medison školi i okolini.

Brankica RAKIĆ

Originalni CD-ROM
ustupio proizvođač
„American Laser
Games Inc.“

ŽANR: avantura/interaktivni film

PLATFORMA: PC; PlayStation

MEDIUM: 5 kompakt diskova

Nelinearna igra
opuštene atmosferе,
edu-kativno na popularan način.

Povremeni bolovi u desnoj
(levoj) ruci od
bezbroj izmena
disklova.

Congo Descent Into Zinj

Holivudska filmska industrija je oduvek znala da iskoristi potencijalne „zlatne koke“ - ljudi na kojima se moglo dobro zarađiti. Jedan od takvih primera je **Majkl Kraiton** (Michael Crichton), savremeni američki bestseller pisac po čijim romanima je u poslednjih par godina snimljeno nekoliko velikih bioskopskih hitova. Pomenimo samo Spilbergov „Park iz doba jure“ („Jurassic Park“), ili naprimer „Razotkrivanje“ („Disclosure“) sa Demi Mur (Demi Moore) i Majklom Dagalasom (Michael Douglas) u glavnim ulogama. Slična sudbina je zadesila i Kraitonovu knjigu „Kongo“ po kojoj je nastao istoimeni film koji je potpisao Frenk Maršal (Frank Marshall), jedan od „većih“ Spilbergovih producenata. Film, istini za volju, nije postigao neki naročni uspeh kod publike (i sam Kraiton je izjavio da nije zadovoljan kako je njegovo delo ekrанизovan), ali je ipak bio dovoljan razlog da ljudi u firmi „Viacom Newmedia“ započnu rad na stvaranju igre *Congo: Descent Into Zinj*.

Oni koji nisu gledali film „Kongo“, a imaju nameđu da igraju ovu avanturu, zaista nisu u mnogo gorjem položaju od onih koji su film svojevremeno odgledali zahvaljujući efikasnosti domaćih video pirata.

Iako u određenoj meri prati tok filma, „Viacomova“ avantura u suštini predstavlja potpuno nezavisno ostvarenje. To se uostalom i moglo očekivati zbog potrebe da se filmska priča u kojoj učeštuje veliki broj aktera „profiltira“ i prilagodi kompjuterskoj igri u kojoj postoji samo jedan glavni junak.

Suštinska izmena u odnosu na film se ogleda u tome što je u ovoj avanturi igrač stavljen u ulogu avanturiste i istraživača Džeka Kisumua koji kreće u potragu za ekspedicijom nestalom negde u pršumama Konga, a na čijem putu se nalazi njegova devojka Karen Ros. Priča je, dakle, dozvila zaukretn bukvano na 180° . Naravno, pozadina svega je i dalje tri za specijalnim dijamantima tipa „3-b“ koji bi mogli da izazovu revoluciju na polju satelitskih komunikacija i laserske tehnike.

Najbolja karakteristika avanture *Congo* je njena grafika. Dizajneri su se zaista potrudili da što bolje dočaraju mračne i nepregledne džungle oko reke Congo, napuštene ruševine drevnog hrama, rudnik dijamantova koga čuvaju gorile ibice itd. Izrazito pozitivan utisak koji ostavlja prelepa renderovana grafika pojačan je time što je svaki korak igrača propraćen kontinualnom animacijom kretanja. Sve gorile koje se pojavljuju u igri, počevši od miroljubive Eimi (Amy) pa do gigantskih krveničnih ubica u sircu hrama, animirane su perfektno. Sigurno je bilo potrebno uložiti puno vremena i truda da bi se kroz animaciju tako realistično dočarali karakteristične kretnje gorila. Ljudi koji su radijali taj deo poslu su svom zadataku ozbiljno shvatili i uradili ga tako da im zaista moramo „skinuti kapu“.

Jedno od zanimljivijih objeležja ove avanturne jesu neobični „hi-tech“ uređaji koje konstrui glavni junak da bi razrešio pojedine probleme. Tu su, pre svega, infravrene načaće koje omogućavaju gledanje u mraku, specijalni fotoaparat koji izrađuje polaroid fotografije pogodne za kasniju kompjutersku analizu, detektor radioaktivnog zračenja, analizator zvuka, minijaturni odasiljač i konzola za praćenje signala itd. Svi podaci koji se dobijaju iz ovih uređaja smještaju se i analiziraju u posebnom kompjuteru koji na osnovu njih pruža nove korisne informacije igraču (crta mape, prevodi šifrovane natpisne i sl.). Takođe, pomoću ovog kompjutera moguće je uspostaviti satelitski link sa „centralom“ i porazgovarati sa Šefom koji, i porez hronično nadmernog stava prema Džeku (odnosno igraču), ume da pogomogne kada je to zaista neophodno.

Sada moramo iznjeti i neke manje lepe stvari o ovoj igri. Kada bi neko tražio da grafički dočaraju dinamiku *Conga* bili bi najpogodnije iskoristiti ravnu horizontalnu liniju. Posle početnog odšećenja audio-vizuelnom stranom programu, prosećni igrač će verovatno provesti dva-tri sata u intenzivnom igranju, a onda će početi da zeva i oseća dosadu, jer upravo toliko vre-

mena je potrebno da bi se shvatilo kako se iz atraktivne ambalaže zapravo krije oficiana roba. Problem je u tome što avantura od samog početka deluje nekako nategnuto i ne „zrači“ magnetizmom potrebnim da bi igrač ostao vezan za stolicu nekoliko dana ili nedelja. Za veliku dozu monotonije su krivi scenaristi koji su, iz nema nepoznatih razloga, smislili relativno nezanimljivu radnju. To je u principu veliki štetu, jer je kvalitetna priča u kombinaciji sa odličnim tehničkim karakteristikama mogla da daje vrhunsku igru. Ovakvo, konačni rezultati su ostali samo na nivo prosek-a.

Minimalni hardverski zahtevi po preporuci proizvođača podrazumevaju 486-icu na 66MHz, 8 MB RAM-a i operativni sistem *Windows 3.1x*. Međutim, na osnovu našeg iskustva, sa ovakvoj konfiguracijom *Congo* će raditi više nego jedno. Tek na računaru 486DX5/133 sa 16 MB RAM-a možete očekivati pristojeće rezultate, mada ni u tom slučaju „kontinualne“ animacije neće u potpunosti opravdati svoj naziv.

Congo: Descent Into Zinj je konfekcijska avantura koja igraču može obezbediti korektni zabavu u nedostaku nečega pametnijeg. Kada se sve uzme u obzir može se zaključiti da igra i nije tako loša, ali u poređenju sa naslovima koje smo imali prilike da vidiemo u poslednje vreme ona ipak zadovoljava barem neke kriterijume koji bi se svrstali među hitove. Očito da se, kao i u slučaju filma, ostvarila ona nardona: „Tresla se gora...“.

Slobodan MACEDONIĆ

ZANR: avantura

PLATFORA: PC

MEDIUM: 1 kompaktni disk

Kvalitetna
grafika i
animacije.

Globalno
gledana,
pričljivo
dosadna igra.

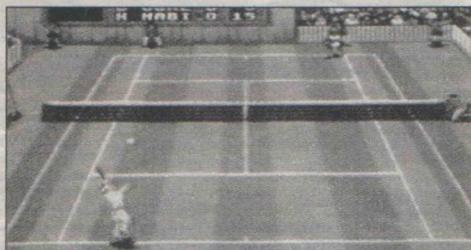

Konzoze firme „Sega“, počev od legendarnog Game Gear, najveći deo svoje popularnosti stečke su zahvaljujući sjajnim sportskim igrama (po mišljenju mnogih stručnjaka, upravo su sportske simulacije „kec u rukavu“ ovih konzola). Potpisnik velikog broja sjajnih sportova na Mega Drive mašinama bila je upravo „Sega“, a jedno od njihovih novijih ostvareni jest u fenomenalni tenis, kratko i jasno nazvan ATP Tour.

Već na prvi pogled postaje jasno da je ova simulacija „belog sporta“ jedan vrlo ambiciozan projekt, uraden u maniru igara kao što su NBA Live i FIFA Soccer. O tome svedoči obilje sjajne muzike, šarenne grafike i vrste animacija. No, posebno čemo pohvaliti zaista ogroman broj različitih opcija za konfiguriranje igre i niz sitnica koje daju ukupnu utisku nebu pod oblačem.

U glavnom meniju treba se opredeliti za jedno od tri tipa takmičenja. Najprije, tu je egzibicioni meč, u kome prvo treba odabrat tip igre (sing/dub), pri čemu je podržana opcija za tri ili četiri igrača simultano (uslov je da imate odgovarajući adapter za dodatne džojpede). Zatim sledi izbor igrača iz ponudene dokumentacije, koja obuhvata sva najpoznatija mladila i starija imena tenisa (uključujući portret i osnovne podatke sa ocenama sposobnosti). Treba još odrediti brzinu igre i vrstu terena (trava, šljaka, tvrdi, tepih). Pri izboru terena, animacija u gornjem delu ekranu predstavlja ponašanje loptice na određenoj podlozi.

Naročito interesantnom nam se učinila opcija za kreiranje vlastitog igrača, koja postoji u okviru ATP Tour takmičenja, a gde je moguće definisati bukvально sve relevantne faktore, počev od dr-

nirane protivničke avione i objekte, realistične eksplozije, više različitih pogleda (iz kokpita, sa strane i drugo) i odličnu pregleđnost neba. S druge strane, pak, stope i neki ozbiljniji nedostaci poput malog broja boja kojima je nevezti pokusano dočaravanje različitih pejsaža. Spor skrol ekранa će nekoga ko je navikao na brže računare vrlo brzo ostaviti bez živaca.

Kako to običaj nalaže u igrama ovog tipa, radnja je podjeljena u više različitih misija (poput nivoa u arkadnim igrama). Svaka sledeća misija je po obimu zadataka, broju neprijatelja i manevarskim zahtevima, svu složeniju. Na početku je, zato na raspolaženju samo jedna misija i trening opreća koju radi uvezbanjima toplo preporučujemo. Za napredovanje je neophodno uspešno okončanje zadatka, što donosi ekstra poene. Nadalje, princip je jednostavan: što više poena, više misija na tanjuru.

Pri silasku u kokpit treba svoju zver propisno noružati na, za tu svrhu, specijalno namenjenom ekranu (taster 'A' za stavljanje a 'B' za uklanjanje oružja). Struktura naoružanja zavisi prevashodno od ciljeva misije.

U toku igre tri tastera sa desne strane džojpeda imaju važne funkcije. Držanjem tastera 'B', uz pomeranje strelicu, vrši se izbor oružja, tj. stavljanje u stanje pripravnosti. Pritisak na taster 'C' pozvaje koristan meni preko koga se obavija ulaska/izlaska na trapu nakon uletanja (nemojte zaboraviti na

žanju reketa sa jednom ili dve ruke, pa sve do boje kože i tipa frizure (sjajno!).

Funkcija tastera u toku igre zavisi od položaja igrača u odnosu na loptu, s tim što postoje normalan, skraćeni i lob udarac koji se dalje mogu kombinovati sa pokretima strelice. Zbirka pokreta je raznovrsna i uključuje krljanje za loptom, lobovanja, efektiva zakucavanja, pa čak i negodovanje nakon izgubljenog poena (tzv. upset factor), kada će teniser gibutniti uputiti par „toplih“ reči glavnom sudiju (setimo se sa kakvim je stilom to svojevremeno radio Džon Mekinro). Ako vam se neki potez učini naročito dobrim, možete ga ponovo pogledati pritiskom na 'Start' (replay opcija).

Dati neki koristan savet zaista je teško, s obzirom na kompleksnost izrade i različito ponašanje protivničkih igrača. Jedino zlatno pravilo koje se može primeniti na sve jeste da treba divljkim servirati i to najbolje brzim dvostrukim pritiskom na taster, uz pomeranje strelice u suprotnom smjeru. Ako protivnik ovu loptu i stigne, vratiće je vrlo sporo, što vama ostavlja dovoljno prostora da je elegantno plasirate u neki od uglova terena.

J. J.

ŽANR: sportska simulacija

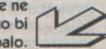
PLATFORMA: Mega Drive II

MEDIJUM: 1 kertridž

89

Sjajne tehnikalije i realistična pratrna komentatora.

Opcije sa snimanjem pozicije ne rade kako bi trebalo.

tu sitnicu, ili ćete kasnije sletati na „stomak“, aktiviraju ili isključuju kočnju, izbacuju ometajući projektili, biraju domet radaru, gledaju mapu, isključuju autopilot, kao i još nekoliko značajnih funkcija (naročito hvalimo skrivanje i pregleđnost mape).

Poletanje (posle sletanja najvažnija radnja) se ostvaruje povećanjem potiska do maksimuma (kombinacija 'A' + strelica gore) i pomeranjem strelice nadole, kada letelica postigne dovoljno veliku brzinu. Ovo je bio laki deo posla, a teži se zove sletanje. Sletanje je moguće izvesti na više načina (treba vežbati), a jedino valja zapamtiti da je uspešno svako sletanje posle kojeg možete da ho-

date.

G. JOKSIMOVIĆ

Kertridž ustupio „DigiTech“

ŽANR: simulacija vožnje

PLATFORMA: Mega Drive II

MEDIJUM: 1 kertridž

78

Sjajna koordinacija mnogobrojnih opcija u toku borbe.

Spora rotacija pogleda i imbecilan zvuk koštice dosta živaca.

Street Fighter

Udavna vremena kada je Amiga tek počela da se pojavljuje, a PC još uvek obavljao profesionalne zahteve svojih korisnika ne ostavljači mladanim naštajima (željnim kompjuterske zabave) drugo rešenje sem igraju na arkadnim konzolama u kojekakvim luna parkovima, Street Fighter je bila igra koja je nije izazvala veliku pažnju, donosič ipak revolucionarne nove elemente vezane za borilačke igre (krupni likovi, istorija boraca, karakteristični udarci itd.). Nekoliko godina kasnije se pojavljuje nastavak sa oznakom 2... ostalo je legendar. Drugi deo je napravio pustos i pobio sve tadašnje konkurenće sličnog žanra sa dinamičnijim, crtanim likovima i celokupnom industrijom pokrenutom od strane firme „Capcom“ (film, crtači, stripovi, lutke i sve ostalo što se može zamisliti). Street Fighter je vremenom doživeo Super, Turbo i slična reizdanja.

Pokušaj da se pridobije poljuljana popularnosti od strane suparničke firme „Acclaim“ (edicija Mortal

Kombat) izdavanjem Street Fighter Movie igre sa digitalizovanim likovima iz filma, nije urođio plodom. Dok se scenario za treći deo priprema, za potkrepljivanje troškova, „Capcom“ je izdala Street Fighter Alpha verziju čiji je cilj objedinjavanje dogadjaja prvog i drugog dela, predstavljajući igraču neke od likova koji se mogu očekivati u trećem delu. Potpuno nova igra ima grafiku koja je dovedena do nivoa kontinualnog crtanog filma (u nekim trenucima čete ispušтati džop jedno da biste gledali reakciju i pokreće

svetu). U igri se nalaze sledeći likovi: Ryu, (neizbežnji) Ken, Chun Li, Sagat, Birdie, Charlie, Rose, Adon, Guy i Sodom. Iz prvog Street Fightera su preuzeti Birdie (odgovor na Zangiefa) i Adon. Oni su poboljšanih sposobnosti, a urađeni su sa znatno detaljnijim grafičkim dizajnom koji ih prikazuje u potpunu novom svetu. Pored njih, novi likovi (bar u ovoj igri) su Guy

α

i Sodom (kao i jedan od Glavonja, Dan) „pozajmljeni“ iz srođne „Capcomove“ igre Final Fight. Akuma je treći Glavonja, a ujedno je i najnegozniji protivnik (poseduje motku preko koje razgovara sa svim „slučajnim prolaznicima“).

Sve Glavonje se dobijaju slučajnim izborom. Dimenzije Sagovje se dosta povećane tako da više ne liči na sunovenjavog tajlandskog kik-boksera. Sa veličinom su došli i poboljšani udarci (npr. tri istovremena „Tiger“ potеза). Muzika je CD kvaliteta, dok su semplovi nešto lošiji (pričilno je nepririjatno kada udarate protivnika, a zvuči kao da udarate u drvo, ispuštajući pritom neko krkjanje sebi u bradu). Novina koju Street Fighter Alpha donosi je Multiplayer mod gde dva igrača mogu da tabaju sirog protivnika (npr. Ken/ryu Vs. M. Bison). Za lakši prelazak težih nivoa vrlo preporučljiv metod. ~

Branislav BABOVIĆ

CD-ROM ustupio „Exit Production“

ZANR: borilačka igra

PLATFORAMA: Playstation

MEDIJUM: 1 kompakt disk

Gde su ostali likovi?

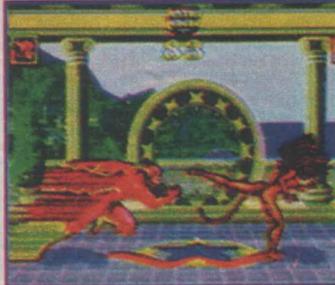

Justice League Task Force

Momeni iz „Acclaim“ su, sem po kvalitetnim igrama, poznati i po sjajnom umeću da trista hiljada puta prežvakaju ideju malo osvezne, zamotaju u šarenim papir i prodaju pod parolom „čudo nevideno“. Ovoga puta radi se o cistokrvnoj Street Fighter tabačnini u kojoj jedino likovi donekle odudaraju od proseka, što se nikako ne može reći i za ostatak igre.

Okupljanje najvećih stripskih superheroja na jednom mestu moglo je rezultovati jedino velikom fikom. Glavni i odgovorni krvnik, izvesni „dvomeštra višetonač“ Darkseid, razjaren zbog pomeranja serije „Laku noć, deco“ u termin posle Dnevnika 2, okupio je nekolicinu svojih pristalica i krenuo da osvoji Zemlju (uključujući i TV Beograd). Da mi posao ne bi bio previše lak pobrinuće se Udarna brigada koju čini mala, ali odabranra grupa iz Sindikalnog udruženja superheroja, koja za cilj ima tranziciju i pakovanje u najlon kese svih potencijalnih agresora na majčinu Zemlju.

Na strani dobra bore se glavom i bradom (a i latkovima, kolenicima, Zubima...): Superman, jedini preživeli Kriptonac sa izrazito „toplom“ pogledom (He-Ne laser od par megavata), zatim Batman, Flash, Wonder Woman i Green Arrow. Svaki od njih ima, pored standardnih i nekolicinu specijalnih potеза i tehniku. Na primer, Superman često koristi svoj laser, leteće, zamrzavanje i slične romantične

izlive ljubavi, Flash svoju monstruoznu brzinu, a Green Arrow svoje strele. Sem po specijalnim potezima, likovi se razlikuju i po brzini i snazi.

U drugom ugлу stoje mračni momci, mahom mutanti i druga genetski poremećena strašila (tzv. gradiške prirode). To su Aquaman, Cheetah, Desreto i sam Darkseid. Priča o „specijalkama“ važi i za njih, s tim što randevu sa Darkseidom u 99% slučajeva ima tužan kraj.

Borbe se odvijaju u tri dobijene runde, na devet različitih lokacija. Težina borbe se određuje odno-

som snage igrača, tj. stepenom oštećenja koje nanoši svom suparniku – što manja snaga, manje energije je oduzima i obrnuto (u igri za dva igrača i borbi protiv kompjutera to se određuje pre početka meča).

Borbe su sjajno tehnički izvedene, a naročito dominiranju krunip i lepo nascrtani likovi i paralaski (viševravanski) skrol pozadine. Raznovrsnos pokreta i sjajan prateći zvuk dodatno obogaćuju igranje, čineći ovu igru sledećom u nizu „Acclaimovih“ zapanjujućih ostvarenja.

Gradimir JOKSIMOVIĆ
Kertridž ustupio „DigiTech“

ZANR: borilačka igra

PLATFORAMA: Mega Drive II

MEDIJUM: 1 kertridž

Komplikovano izvođenje specijalnih udaraca, premalo zvuka.

RIDGE RACER

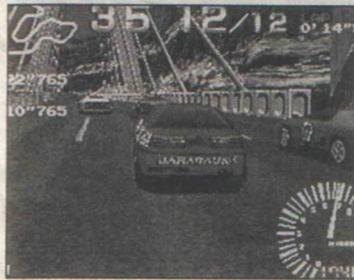
Glavni distributer softvera za Playstation, japanska firma "Namco HomeNet", izdala je krajem prošle godine sjajnu 3D vožnju sa animacijom koja je postavila standarde za buduće igre ovog tipa. Kao igra koja otvara novo tržište, *Ridge Racer* je prethodno danas već izvikivanom „Segnom“ *Daytona U.S.A.* programu sa poboljšanim kvalitetom tekstura. U međuvremenu, na PC-u su se pojavili klonovi u obliku *The Need For Speed* i *Screamer*.

U izbornom meniju nalaze se četiri vozila formule 2. Nisu vezani ni jednoj poznatoj firmi i modernih linija. Svako vozilo ima svoje mane i prednosti koje su grafički predstavljene u donjem desnom uglu. Prva dva vozila se preporučuju početnicima, zbori jekih kočnica i sporijeg ubrzanja. Druga dva

vozila su trikotički linija („Lamborghini“, „Jaguar“) sa izuzetnom akceleracijom i težom kontrolom na krivinama. Brzinomer radi u milijama po času (Mph), što govori da igra nije namenjena evropskom tržištu koje ima metrički sistem.

Iz glavnog menija se vrši selekcija staze (Beginner, Mid-level i High-level). Staze su predstavljene trodimenzionalnim rotirajućim modelom u prostoru, tako da se mogu iz svakog ugla pažljivo pogledati oštire krivine. Staze (kao i vozila) su izlepšene šarenim reklamama što doprinosi realističnosti prave trke. Celo vožnji (od najave do ciljne linije) prati digitalizovani muški vokal koji komentariše i „hrabi“ vozača u nezgodnim situacijama. U animaciji nema zastajivanja, ali se zamerka mora uputiti na reč brzine iscrtavanja predela tij. delova staze kojima se prilazi.

Tokom cele serije skrpanja guma i vratolomnih okreta prati vas helikopter koji trku snima kamerom. Tako po završetku trke možete pogledati svoje greške iz drugog ugla. Pogled u igri je iz kabine kola (ili van vozila), a tu je i standardan pogled „opozad“. Selekcija se vrši „Start“ tasterom i napred/nazad na kontroleru džoypada. U zavisnosti od težine staze, postoje dva ili više krugova koje treba obići za određeno vreme. Po završetku svakog kruga (lap) dobijate dodatno vreme (extra time) za ostatak trke. Sem pomenuvih semplova komentatora, zvuk u igri je sjajno ukomponovan. Posebnu plastičnost predstavlja mogućnost ubacivanja audio CD-a sa omiljenom muzikom i vožnja uz istu (naravno, uz sve propратne sembove).

Vizuelni doživljaj omogućuje igračkoj populaciji itekako dobro atmosferu realne vožnje kolima kroz nekoliko staza prepunih iznenadnja.

Branislav BABOVIĆ

CD-ROM ustupio „Exit Production“

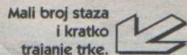
ŽANR: auto-moto simulacija

PLATFORMA: Playstation

MEDIJUM: 1 kompakt disk

Privlačna
simulacija sa
dobrim
grafičkim elementima.

Mali broj staza
i kratko
trajanje trke.

MICKEYMANIA

Verovatno najpopularniji crtni junak svih vremena, Diznjev Miki Maus, najzad je posle gomile prosečnih ostvarenja dobio igru vrednu svog romenoga.

Mada u narodu važi ona izreka „više babica - kilavo dete“, u slučaju ove igre to, srećom, nije slučaj. Name, na izradi *Mickeymania* radile su čak četiri firme i to „Disney Software“, „Psygnosis“, „Sega“ i „Travelers Tales“ (postednja je poznata Amigistima po igri *Leander*). Kao rezultat te saradnje nastala je jedna predvina platforma, po izradi vrlo slična igrama *Aladdin* i *The Lion King*.

Mada zapjet nije naročito originalan (Mikijev džukac Pluton se izgubio, a ovaj sad trba da ga pronađe), sam tok radnje je vrlo interesantan. Nivoi su osmišljeni tako da predstavljaju neke od Mikijevih crtača, počev od onih najstarijih, kakav je „Parobrod VII“ (sa neizbežnim

črno-belim ambijentom), preko „Čarobnog pasulja“, pa sve do crtača iz devedesetih, kao što je „Kraljević i priča“.

Nivoi se, prem da ambijentu i postavi likova, često razlikuju i po načinu izvođenja. Pored klasičnog skrola nadlesno, kakav se vidi u platformama, mnogi nivoi su urađeni na do sada neviden način. Mahom je u pitanju 3D izvođenje, bilo kada Miki trči oko tornja, dok korišćujući bušrad prete da ga premaši po podlozi, bilo da se radi o bežanju od pobesnelog losa. U svakom slučaju, korišćene su specijalne programerske tehnike i vizuelni trikovi koji ostavljaju izrazito snažan uticaj na igrača. Tome možda najviše doprinose retko videni broj boja i savršena glatkoča animacije, uz sjajne teksture i mnoge druge specijalne efekte.

Igranje se odvija po već ustaljenom fazonu, što će reći da protivnike treba ili nagaziti ili gadati klikerima (koje

prethodno valja sakupiti), ili jednostavno zaobići. Na kraju nivoa treba podeliti međan sa Glavnjom, čije pokrete treba pažljivo proučiti, a zatim osmisli taktiku (sreća je da se stalno kreću na isti način).

Pomenućemo još 23 različite melodije koje prate nivo, 16 digitalizovanih particija (Mikijevi komentari, lavez i slično) i još 36 vrlo kvalitetnih zvučnih efekata. Zahvaljujući svemu tome, dobili smo pravi mali crtni film na našim Mega Drive konzolama.

Gradišim JOKSIMOVIĆ

Kertridž ustupio „Digitel“

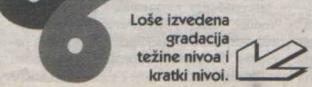
ŽANR: platformska igra

PLATFORMA: Mega Drive II

MEDIJUM: 1 kertridž

Galerija
različitih likova,
raznovrsni nivoi
i sjajni efekti.

Loše izvedena
gradacija
težine nivoa i
kratki nivoi.

PlayStation

Kon Tiki

tel. 011/154-836

Ovo nisu snovi ! Ovo je stvarnost !

Dodjite i uverite se sami.

D.Vukasovica 82/29 N.Beograd

tel.021/27-683

Super Nintendo Entertainment System

Od porodične radnjice do svetskog giganta

Veliki japanski koncern „Nintendo“ (uz neizbežnu „Segu“ korporaciju) predstavlja najznačajniju firmu na svetskom tržištu igračkog hardvera i zabavnog softvera. Zahvaljujući velikom iskuštu i dugogodišnjoj tradiciji, proizvodi ove firme drže najveći deo tržišta u mnogim zapadnoevropskim i prekoceanskim zemljama, a najviše u Velikoj Britaniji (dok pratite neki snimak fudbalske utakmice sa Ostrva obratite pažnju na brojne „Nintendove“ reklame oko terena).

S obzirom da je na naše prostore „Nintendo“ još podavno zakoračio svojim mini-sistemom zaigranje, popularnim *GameBoyem*, a domaći časopisi su malo pisali o „Nintendo“, izložićemo kratak istorijat ove legendarne kuće.

Nekad...

Verovati ili ne, sadašnji „Nintendo“ vuče korenje još od jedne stare, istoimene radnije za proizvodnju igračaka koja je postojala daleke 1889. godine. Skoro vek kasnije, 1970. godine, mala porodična firma zakoračila je u svet elektronike sa proizvodnjom „džepnih“ napravica zaigranje, na kojima je odrastao veći deo današnje univerzitetske omiljene. Negde u to vreme nastao je i budući zaštitni znak „Nintendo“, simpatični čovečuljak Mario, verovatno najstariji junak video igara. Njemu se uskoro pridružio brat Luidi i tako je nastao najpoznatiji tandem sprajtova - braća Mario (Mario Bros.).

Prija prava (doduše, osmotribna) konzola koja je napravila veliki bumb, najpre u Japanu, bio je *Famicom* (FAMILY COMPUTER), lansiran 1985. godine. Dve godine kasnije, posle 7 miliona prodatih primeraka, aparat stiže u Sjedinjene Države pod imenom *Nintendo Entertainment System* (NES), direktni prethodnik konzole o kojoj mi na ovom mestu govorimo.

...i sad

Dalji razvoj bio je samo logičan sled događaja. Krajem 1991. godine objavljen je podatak da „Nintendo“ drži neverovatnih 92% igračkog tržišta Amerike. Bezbroj zadovoljnih kupaca se rapidno uvećava, a „Nintendo“ se same širi i što je naročito bitno, vodio računa o svojim kupcima obvezujući konstantno velik priliv novih igara. Najnovije izdanje „Nintendo“ je jedna monstruoza jaka 64-bitna konzola zvana N64, o kojoj ćemo pisati nekom drugom prilikom.

Pojava *Super Nintendo* (SNES) izazvala je veliki bumb u svetu 16-bitnih konzola. Sa do tada nevidenoj grafikom i zvukom, ovaj aparat ubroj je proglašen za najbolji proizvod svih vremena u svojoj kategoriji (baš u vreme kada je Amiga u svetu kućnih računara imala sličan dominatorski položaj). Dok se „Sega“ batrgala sa mnogobrojnim različitim maši-

nama, zapetljavajući se pri tome u sopstvenu mrežu, „Nintendo“ je marljivo gradilo strategiju za efikasan probor svog novog „čuda“, i u tome uglavnom uspeo. Izgled i ostalo

Zbog velike popularnosti „Ségine“ *Mega Drive* konzole u nas, ovaj prikaz SNES-a baziraće pretežno na uporednom „testu“ ova dva aparata.

Spojla posmatrano, *SNES* dolazi u nešto većem sivom kućištu savremenijeg izgleda (mogu se naći i nove verzije kućišta koje više liče na ono kod *Mega Drivea*). Sa zadnje strane nalaze se ulaz za napajanje, izlaz za televizor i još jedan izlaz za druge uređaje. Sa donje strane, ispod poklopca, nalazi se mali slot za dogradnju memorijskim kertridžima i sličnim dodacima. Prednji deo kućišta sadrži dva široka, nestandardna porta za džoystek, ili neki drugi slični uređaj (džoystik, miš, pištolj). Konačno, na gornjoj strani locirani su tasteri za uključivanje, resetovanje i što je vrlo interesantno, izbacivanje (eject) kertridža. Ovo poslednje zasluspuje posebnu površinu, jer nema potrebu za „cupanjem“ kertridža iz ležišta, čime se produžava vek trajanja kertridža. Priklučivanje je izuzetno jednostavno i ne zahteva nikakvo uputstvo.

Unutrašnja arhitektura, kao i dizajn samih kertridža dovoljno govori o visokoj tehnologiji i pe-

dantnosti sa kojom je sve izvedeno. Tehničke karakteristike su, manje-više uobičajene za ovu klasu konzola. Približno jak 16-bitni procesor, kao i ostatak kvalitetnog čipseta, omogućuju *SNES-u* da izvuče apsolutni maksimum iz svoje kategorije. Najznačajnije osobine jesu veoma veliki broj boja (do 32K, tj. preko 32000 nijansi) i kvalitetan zvuk podržan sa osam stereo kanala. To, pretvoreno u jezik igrača, podrazumeva stvarno atraktivne igre, kakve se mogu videti samo na znatno skupljim 32-bitnim aparatima.

Zato nije za čudenje činjenica da se i danas prave igre koje prate savremene trendove u izradi, kakvi su, naprimjer, trodimenzionalni renderovani sprajtovi (pogledajte igrę poput *Killer Instinct* i *Donkey Kong Country* i odmah će vam biti jasno o čemu piščamo). Inostrani časopisi su puni navaja za buduće igre (mada je globalno tržište 16-bitnih mašina odavno na umoru).

Konkurenčija

Svoj glavnog konkurenta *SNES* ima u nama vrlo dobro poznato *Mega Drive* ili mašinu. Reči jasno i otvoreno koji je od ova dva sistema bolji niti je moguće, niti tako nešto treba raditi, s obzirom na principijelno različitu potenciju oba konzola, „kolaka“.

Opšte je privlačno da *SNES* karakterišu znatno kvalitetnije borilačke, arkadne, FRP (Fantasy Role Playing) i slične igre, dokle one koje se pretežno oslanjaju na grafiku i zvuk (a koje *SNES*, objektivno, ima bolje). S druge strane, *Mega Drive* korisnici mogu uživati u vrhunskim sportskim, akcionim i pucačkim igrama, što ne znači da igre iz prethodno nabrojanih kategorija nisu dobre, već samo da su slabljeg kvaliteta u odnosu na *SNES*.

No ipak, ono što treba da prevlada jeste uživanje u igranju na bilo kom od ova dva sistema, jer je to jedino i bitno. Dobar primer za to je jedan naš kolega koga su dugo godina ubedivali da kupi jači računar, ali njemu to nije bilo ni na kraj pamet, jer se na svom računaru sjajno zabavljao i „ne bi ga menjao ni za ganc novi superkompjuter“. Snobljam treba ostaviti da neka stecnja vremena.

Budućnost

Predviđati budućnost nije lako ni profesionalnim gatarama i vidnjocama, pa se ni mi time ne bismo zamarali. Jedino možemo reći da *Super Nintendo Entertainment System* ima sve preduslove da ponovi uspeh svog slavnog prethodnika, *Game Boya*. Koliko će u tome uspeti, najviše će zavistiti od azurnosti domaćih dobavljača. Popularnost dliboko ukorenjene „Sege“ biće malo teže ogroziti, ali ne nemoguće.

Gradimir JOKSIMOVIĆ

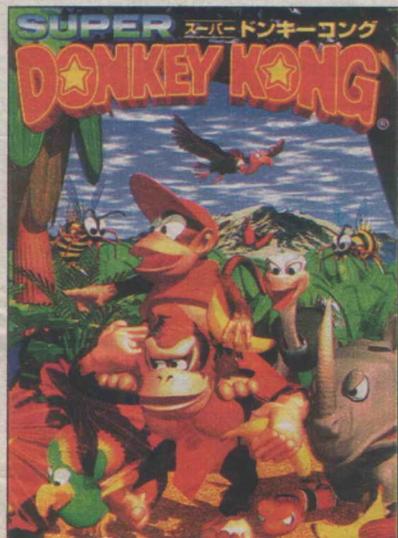
Hardver i softver ustupio „Beosoft“

Super V.G.

Još jedan klon legendarnog *Street Fighter*, samo što se ovoga puta u ulozi boraca pojavljuju isključivo devojke (!). Mlađe, lepe, spretne i mišićave, ove „devojke“ poseduju sposobnosti na kojima bi im pozavideo i Shang Tsung iz *Mortal Kombat*. O „nežnijem polu“ ovde nema ni govor o obziru na surovost tehnika kojima se pojedine takmičarke koriste (ne prezaju ni od upotrebe plamena za roštiljanje protivnica). Svaka „dama“ ima sopstveni arsenal ubitajćih poteza i specijalnih tehnika, tako da će neiskusnom igraču biti prilično problematično da pobedi čak i u prvoj borbi, a kamoli kasnije. Ambijent u kojima se odvijaju borbe, kao i samo izvođenje nedoljivo podsećaju na iste iz *Street Fighter*. To podrazumeva vrlo lepu višebojnu grafiku uz dosta kvalitetnu animaciju i pristojan zvuk.

Donkey Kong Country

sprajtova, što je postignuto specijalnom programerskom tehnikom koja se zasniva na mogućnosti SNES-a da prikaže zaista ogroman broj boja. Pedantno i vrlo detaljno iscrtana pozadina, kao i njen paraleksni skrol stvaraju efekat za divljenje. Zvučni efekti i muzika su, opet, posebna priča i zaslужuju samo superlativne.

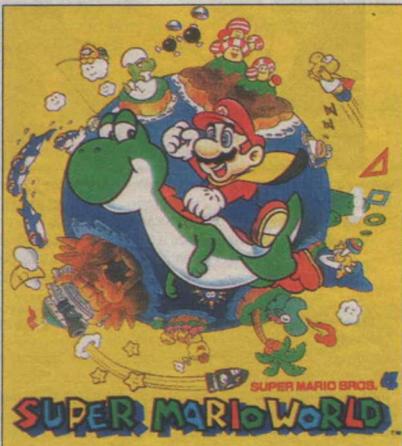
Naćin igraњa je karakterističan, s obzirom da jedan igrač vodi istovremeno dva majmunceta, Donkija i njegovog naslednika Juniora. U svakom trenutku je samo jedan od njih pod kontrolom igrača, dok drugi verno prati njegove pokrete. Različite karakteristike majmuna određuju koga treba voditi. Na primer, ako treba proći put kroz gomilu neprijateljski raspolaženih sprajtova, veliki i snažni Donki će to obaviti sa lakoćom. Ako treba prebačiti neku veću rupu ili se brzo probiti do izlaza, bolje će poslužiti mali agilni Junior. Svaki kontakt sa neprijateljem izbacuje majmunce iz igre, pa igrač ostaje samo sa jednim sve dok ne pronade bazu sa crvenom šarom, koje treba da razbije i tako oslobođi svog saigrača. Prebacivanje sa jednog na drugi lik ostvaruje se tastom 'A', skok tastom 'B', a kotrivanje i uzimanje buradi pomoću 'Y' tastera.

Tokom igraњa treba sakupljati banane (oko njih je i izbila cela frka), jer se time uvezavaju šanse za dobijanje dodatnog života. Na početnim nivoima treba sakupiti što više dodatnih života, jer su idući nivoi sve teži, ali srećom ne suviše, tako da se, uz malo vežbanja, može doći do kraja.

Super Mario World

Zaštitni „znak“ svih Nintendo mašina nesumnjivo su braća Mario i Luigi. Njihova ogromna popularnost ogleda se u nebrojeno velikom broju igara u kojima se pojavljuju, a čak postoji i igrami film (privi film napravljen po jednoj video igri, posle koga su usledili „Street Fighter“ i „Mortal Kombat“). Igra *Super Mario World* je zvanično četvrti nastavak sage o Mariu, što znači da je stara oko šest godina. No, sa probojem SNES konzole na naše tržište mnogi stari programi mogu biti sašvimi privlačljivi, pa tako i ova igra može biti dobar način da se upoznate sa jednim od legendarnih hitova.

Za one koji amu baš ništa ne znaju o Mariu i kompaniji, reći ćemo da se radi o tipičnoj platformskoj arkadi, gde Mario treba da se probije kroz ogroman broj nivoa, izbegavajući pri tome neprijatelje i sakupljajući mnoge korisne dodatke. Najvažnija osobina svih igara sa Mariom jeste potpuno odustro svakog vide grube agresije, krvi i nakaznih akrepa. To je, dakle, igra namenjana najmlađoj kategoriji dece-igraca, pomoću koje će se na najbolji mogući način upoznati sa svetom računarskih igara.

Bugs Bunny Double Trouble

SEGA

Sigurno najpopularniji junak svih „Warner Brothers“ crtača, Duško Dugouško, konačno bi trebalo da dobiće igru vrednu svog renomea. Posle velikog broja tematski

vrla sličnih programa iz „Looney Tunes“ serije, ova igra će uneti malo preko potrebne svežine. Igrač u ulozu Duška ima za cilj da nadmudi ostatak „kompanije“, koji čine Dača, Elmer Tu-pavi, Sima, Pera Kojot i Marsovac

Marvin, dokle ekipa koju smo mahom već videli na svojim mašinama. Svaki nivo je baziran na nekom poznatom crtaču sa Duletom (nešto slično postoji u igri Mickeymania - vidi opis u ovom broju).

Pažnja programera bila je usredstvena na kvalitet grafike, tako da nas će ka obilje 3D renderovanih likova uz bogato narcantu i obojenu pozadinu. (gk)

Leisure Suit Larry 7

PC

Jedan od najvećih ozbiljnijih serijala (tu ne ubrajamo Commander Keen i slične) svakako je saga o simpatičnom Larryju Lafferu. Posle gotovo dvogodišnje pauze od prethodnog nastavka, Iz „Sierre“ stižu

najave za nove ljubavne avanture. Prvih 4 nastavka iz kamenog doba PC igara nisu čak bili ni u VGA grafici. Tek nakon pojave petog i šestog nastavka i prvi je prerađen za višu rezoluciju (i tu se stalo).

Leisure Suit Larry 7 biće u SVGA rezoluciji što će svakako doprineti i lepoti vizuelnom utisku igre, pored već dokazane zanimljivosti priča. (gk)

Iako su stručnjaci pre dosta godina

predviđali da će šahovski programi do današnjeg dana moći da pobedi svakog živog šahista, nedavni meč održan između Garija Kasparova i „IBM“-ovog superkompjutera zvanog Deep Blue nije išao u prilog takvoj ideji. „Sirota“ mašina na čijem se projektovanju radio punih šest godina i koja je u stanju da obradi preko 50 miliona poteza za tri minute, morala je da kapitulira posle 43. poteza u

Ima šaha za megdana**Amiga - od nade do očaja i nazad**

Stanje na Amigonu tržištu softvera u poslednje vreme je više nego jadno. Jedan od primera za ovakvu konstataciju je i britanska firma „Leisuresoft“, koja je u toku 1995. godine zabeležila gubitak od astronomskih 7 miliona funti sterlinga.

Problem ne leži samo u troškovima proizvodnje softvera i šteti koju nanosi piratstvo, već i u sve manjem broju dobrih distributerskih kuća koje bi se potrudile da plasiraju igru. Nažalost, gornja priča se može primeniti i na mnoge druge firme. U kom pravcu će se stvari dalje evoluirati takođe je neizvesno, dok izvesnu nadu daju „Mindscape“ sa igrom *Tiny Troops*, „Team 17“ sa *Alien Breed 3D 2* i „Bitmap Brothers“ sa *The Chase Engine 2*. O poslednjom igri smo pisali pre mnogo brojeva, a sada smo došli do konkrenijih informacija da će se igra na tržištu naći sigurno početkom jeseni, zatim pre Božića. Prevideno je veliko interesovanje igrača, što bi, kada se to pretvorio u zelene novčanice, trebalo da ohrabi „Time Warner“ (blivši „Renegade“), ali i mnoga druga velika imena na osvajavanje proizvodnje za Amigu. (gl)

Ajkula u konzoli

Varanje na 32-bitnim konzolama počelo je da se razvija sa izvesnim zašnjenjem. Tako se prvi hardverski dodatci namenjen varanju na

Playstation konzoli pojavio tek nedavno u izdanju firme „InterAct“. Stvarčica liči na običan kertridž koji

se „ušteda“ direktno u konzolu. Njegov zadatak je da, pre nego što počne učitavanje igre, sa CD-a povadi eventualne šife za besmrtnost ili neku sličnu caku. Sem toga, kertridž ima u svojoj memoriji oko 10 000 kodova za različite igre koje korisnik može birati sa menija na ekranu. Upotrebu PC računara stari kodovi se mogu reprogramirati i zamjeniti novim. Mnogi kodovi se već sada mogu naći na nekim Wb stranicama Interneta, a to će biti trend sa kojim će se nastaviti i u budućnosti. (gl)

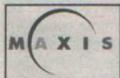

finalnoj borbi. I pored toga što je Deep Blue prilično namučio svetskog šampiona (što je ovaj otvoreno priznao), meč je doprineo da se uvide neki nedostaci trenutne veštačke inteligencije. Najvažniji razlog poraza, ipak, leži u činjenici da stručni tim „IBM“ kompanije nema u svojim rešenjima čoveka sa iskustvom kakvo ima Kasparov, a upravo je iskustvo presudan faktor u doноšenju klijunčnih odluka. (gl)

BONUS LEVEL

The Mindwarp

PC

Softverska kuća „Maxis“ predstavila nam je iznenađenje najavom nove igre koja (da ne poverujemo) neće biti iz *Sim* serije. *The Mindwarp* predstavlja akcionu strategiju gledanu iz prvog lica. Kretanje kroz um, ili fizički, kroz možak neprijatelja ostvarice pomoću specijalne tehnologije i vozila koje se zove Synaptic Probe. Vaši protivnici će biti kompjuterski vodeni ukoliko ste odabrali opciju za solo-igranje, a mogu vam se pridružiti i suigrači u mrežnoj opciji igre. Da li je ovim potezom „Maxis“ povukao pravi potez, ili im je bilo bolje da se drže oprobano recepta, saznaćemo krajem leta kada bi igra trebalo da ugleda svetlo dana. (gk)

Ljubi neprijatelja svog

Da trka između konkurenčnih softverskih kuća ne mora uvek da liči na sicaljanske „porodične čarke“, svedoči vest koja stiže iz „Synicosisa“ („Sony Interactive“). Naiče, od sada pa nadalje će ovaj, nekada najveći evropski proizvođač zabavnog softvera, razvijati igre i u verzijama za Saturn konzolu. Mada ljudima u „Segi“ nije ni na kraj pameti ideja da izbace PlayStation verzije igara kakve su *Virtua Fighter 2*, *Virtua Cop* i *Ultimate Mortal Kombat*, „Sonyevci“ tvrde da bi bilo glupo ispuštiti (sve razvijeni) Saturnovo tržište zarad neke lažne sijete. Naravno, i dalje će se prvo raditi verzije za PlayStation i PC CD-ROM platforme, a tek na kraju za Saturn i ostatak tržišta, kako bi se, barem donekle, zaštitio sopstveno tržište. Za početak su u planu konverzije „Synicosisovih“ hit igara *Wipe-Out*, *Destruction Derby*, *3D Lemmings* i *Discworld*, a treba da se pojave do kraja jula. (gj)

The Gene Machine

PC

Firma koja je za svoje ime uzela jednu od čestih poruka na kompjuterskom ekranu, „Divide By Zero“, zasluzna je za avanture *The Orion Conspiracy* i *Innocent Until Caught*. Sada nam od njih stiže (pod pokroviteljstvom izdavača „Vic Tokai Europe Ltd.“) nova P & C avantura – *The Gene Machine*. Igra je radena u maniru crtanog filma, puna je duhovitih trenutaka, a povoljno okolnost je što radi u SVGA modu. Smeštena u Viktorijanska doba, igra prati doživljaje junaka

Pirsa i njegovog sluge Mosopa, koji se bore protiv zlog doktora Dinsija – pronalaznika genetske mašine koja komбинuje dve životinjske vrste i stvara užasavajuće mutante. Kroz igru promiču mnogi motivi iz literature Žila Verna. (nv)

The Pandora Directive

PC

Za početak leta softverska kuća „Access“ spremila nastavak odlične avanture *Under A Killing Moon*. Nakon *Wing Commander 3* i *4*, *Phantasmagoria*, *Ripper* i još par sličnih igara, interaktivni filmovi postaju redovna pojava. *The Pandora Directive* nas vodi u 2043. godinu, gde glavni junak detektiv Tex Murphy (primetna je vizuelna sličnost lika sa Dik Trejšenom ili Hemfri Bogartom) treba da reši slučaj nalik onima vidjenim u seriji „Dosiće X“. Za sada nemamo informaciju o broju CD-ova na kojima će se igra pojaviti. (gk)

Syndicate Wars

PC AGA

Slajna igra *Syndicate* je proslavila softversku kuću „Bullfrog“. Sindikat je ovlađao svim teritorijama i jedno vreme se činilo da je sve u redu. Međutim, tri nove organizacije počele su da rovare po izgrađenom skladu i to je tema nas-

tavka pod nazivom *Syndicate Wars*. Naravno sadržaj nije jedina novost u igri, pa čak možemo reći da jedna od retkih sličnosti sa prvim nastavkom jeste vođenje četiri agenta kroz postavljene misije. Nova oružja, novi tereni i novi protivnici obradovaće veliku armiju ljubitelja igre *Syndicate*. (gk)

empire
INTERACTIVE

predstavlja

PC

Battleground je najnovija serija strateških igara koje izdaje softverska firma „Empire“. *Battleground Ardennes* se u obliku opisa nalazi u ovom broju „Svete kompjutera“, a uskoro bi trebalo da se pojave *Battleground Gettysburg*, *Battleground Waterloo* i *Battleground Shiloh*.

Flying Corps je najnovije ostvarenje softverskog tima „Rowan Software“, dokazano na polju simulacija letenja (*Overlord* i *Dawn Patrol*). Uskoro će se pre naredno pojaviti simulacija letenja nove generacije u rezoluciji 640 x 480 tačaka, što predstavlja poboljšanje od 20% u odnosu na prethodne igre. Radnja je smeštena u vreme Velikog ILL, kako se današ naziva, Prvog svetskog rata i to na Zapadnom frontu.

Realnosti terena posvećena je velika pažnja. *Flying Corps* najviše zbog toga zauzima dva CD-a, a unapredeni su i svi ostali elementi igre. (gk)

predstavlja

U prošlom broju „Sveta kompjutera“ najavili smo *Afterlife*, prvu stratešku simulaciju „Lucas Arts“, a sada imamo priliku da vas upoznamo sa još par naslova:

• **X-Wing VS TIE Fighter** je kombinacija proslavljenih igara *X-Wing* i *TIE Fighter* (ko bi rekao?) koja, slično paketu *Werewolf VS Co-manche*, omogućava više živih učešća u fantastičnim kosmičkim bitkama. Voleli bismo kada bi i grafika bila malo unapredena (čitatelj: SVGA).

• **Outlaws** je akciona avantura inspirisana „špageti vesternima“ Serda Leonea snimanim šezdesetih

• Za kraj smo ostavili pravu poslasticu. *Jedi Knight: Dark Forces 2* nastavlja priču videnu u prvom delu. Mladi Kyle Katarn treba da postane Džedaj i svojim znanjem i veštinom zaustavi sedam crnih Džedaja. (gk)

Total Mayhem

Jedna od firmi koja se ne može povoljiti uspešnošću na našim prostorima je „Domark“. *Tank Commander*, *Orion Conspiracy*, *Lords Of Midnight*... poznati su naslovi, ali bez posebnog odziva među igračima. *Total Mayhem* bi mogao da privuće pažnju zbog dve činjenice. Prva je da je igra rađena u stilu *Syndicate* i *Crusader*, a druga da je mogućeigranje od osam igrača u mreži (što kod nas nije toliko značajno, ali za obilje kompjuterizovanih firmi trulog Zapada svakako jeste). U igri ćete upravljati metalnim oklopnicima (do šest komada u isto vreme, za razliku od četiri u *Syndicate*), dok će vas neprijatelji čekati u čak 65 različitih oblika. Poželimo „Domarku“ više uspeha. (gk)

Deadlock

Softverska kuća „Accolade“ uskoro će nas obradovati jednom sjajnom strategijom koja se najdraže može opisati kao kombinacija *Sim City 2000* i *Civilization 2*. Radnja je smeštena u budućnost. Prenaseljenost postaje problem kako za ljudsku rasu tako i za ostale stanovnike svemira. Novootkrivena planetna Gallius 4 mnogima se učinila pogodna za nastanjanje. Vaš početak ostvaruje 400 kolonista raznih profila i 500 monetarnih krediti. Deo igre biće tokom vremena remećen strateškim *Civ* delom igre, već prilikom prvih susreta sa preostalih šest rasa. Opstanak ljudske rase na Galliusu 4 zavisi isključivo od vaših sposobnosti. (gk)

Star Trek: Klingon

Nova avantura *Star Trek* serijala nosi podnaslov *Klingon*, što znači da ćemo se, za promenu, naći na drugoj strani. U najavi za igru obećavaju 3 kompakt diska ispunjenih originalnim snimcima iz serije i interaktivni laboratoriju klingonskog jezika. Kao režiser igre potpisani je Džonatan Frejko (Jonathan Frakes), poznatiji kao komandant Vil Rajker (Will Riker) iz serije „Star Trek: The Next Generation“. Za sada toliko. (nv)

Wooden Ships & Iron Men

Firma „The Avalon Hill“ ne spada u tiražnije, ali zato pravi kvalitetne naslove. Njihova najnovija strategija nosi naziv *Wooden Ships & Iron Men*

Men i bavi se pomorskim bitkama vezanim za period američke revolucije i Napoleonove ere. U igri nasiča sedamnaest različitih scenarija, mnoštvo brodova i akcije i sve to u popularnom 3D prikazu. A ko od nas bar jednom nije poželeo da bude „kapetan ladje“? (gk)

SONY

esPRO

Pc
CD KLUB

TOP 10 SONY

- Tekken 2
- Total NBA
- Ridge Racer 2
- Toshinden 2
- Alien Trilogy
- Rayman
- Thunderhawk2
- Gex
- Loaded
- Krazy Ivan

- ## TOP 10 PC
- Formula 1 GP
 - Cyberia 2
 - Ripper
 - Zork Nemesis
 - Descent 2
 - Deep Space 9
 - Time Gate
 - Civilization 2
 - Rayman
 - Space Bucks

Snimanje na CD
Najkvalitetniji diskovi
Najkraci moguci rok
Najpovoljnije cene
Garancija

ROAD & TRACK

Kralja Milutina 19, Tel: 011/332-086, 686-989

SUPER NINTENDO™ ENTERTAINMENT SYSTEM™

DOŠLO JE VРЕME DA

PONOVО SEDNETE ПРЕД TELEVIZORE, ZAGREJETE PRSTE,
UZMETЕ DŽOJSTIKE I KRENETE U NOVE AVANTURE. STIGAO JE
SUPER NINTENDO, NOVI SISTEM ZA IGРАЊE KOJI ĆЕ VАS ODVESTI
U SLEДЕЦI NIVO. NE MORATE VIШE DA TRPITE
IGRE KOJE SU ZANIMLJIVE KAO KRAJCEKICE ILI
MICE, RAZNOVRSNE KAO ŠAHOVСKA TABLA ILI DA SLУŠATE PISKAVU

Donkey Kong Country *

Ni vi nećete verovati da je moguće napraviti ovakvu igru. Zadivljajuća trodimenzionalna grafika, gomila skri-venih nivoa, tona zabave.

Diddy's Kong Quest *

Nastavak najpoznatije majmunške igre sa još više tajnih nivoa, novih poteza, likova, neprijatelja i grifi- kom koja nadmašuje sve do sada video.

MUZIKU KOJA VAM SVE VРЕME PARA UŠI. ZAMISLITE TRODIMENZIO-
NALNE PLATFORMSKE IGRE SA HRПOM NIVOA U KOJIMA JE ČAK I MUZI-
KA TRODIMENZIONALNA, BORILAČKE IGRE OD KOJIH ĆЕ VАM SE I
ZUBI OZNOJITI, LOGIČKE IGRE I AVANTURE KOJE ĆЕ VAŠ MOZAK

ZVAKATI DANIMA. SVAKA OD IGARA JE URADJENA SA GOMILOM RAZNOVRSNIH „COOL“ LIKOVA, OBOJENA SA
PREKO 32.000 BOJA I OZVOЧENA SA ČAK 8 (I SLOVIMA OSAM) STEREO
KANALA. SVE JE TO SPAKOVANO U KERTRIDŽ KOJI SE JEDNOSTAVNO UTAK-
NE U SUPER NINTENDO. I NA VAШEM TV-U MOЖЕTE ODMAH IGРАТИ NEKU OD.

IGARA PRAVLJENIH EKSLUZIVNO*
ZA OУЈА SISTEM ILI BILО KOJU IGРУ

KOJU STE DO SADA IGRALI. ČAK I IGRE KOJE STE VOLELI NA

GAME BOY-U MOЖЕTE IGРАТИ UZ POMОĆ
POSEBNOG ADAPTERA NA VAШEM

SUPER NINTENDO. I TO U 16 BOJA.

RADOST IGРАЊA MOЖЕTE PODELITI

Yoshi's Island *

Mario se vratio u svoju najvećoj avanturi dosad. Grafika od koje će vam ispasti oči, preko 130 protivnika, 60 nivoa ...

Killer Instinct *

Borilačka igra sa 11 boraca od kojih svaki ima preko 10 tajnih i 5 savršenih udaraca, napravljene istom trodi- mensionalnom tehnologijom kao

Donkey Kong Country.

SA DRUŠTВОМ ILI ZADRŽATI SAMO ZA SEBE.

ZA CENU KOJA JE JEDNAKA CENI KОНКУРЕНТНИХ KОНЗОЛА,

DOBIVATE MNOGO VIШE. ZATO ZGRABITE DŽOJSTIK I UPU-

STITE SE U ISTRAŽIVANJE SUPER NINTENDO SVETA.

GENERALNI ZASTUPNIK FIRME

BEOGRAD • GOSPODARA VUČIĆA 162 • (011) 421-355 i 428-848